

EDİRNE YÖRESİ SÖZ VARLIĞI

Doç. Dr. Muharrem ÖZDEN

EDİRNE YÖRESİ SÖZ VARLIĞI

Doç. Dr. Muharrem Özden

ISBN: 978-625-6579-62-0

Paradigma Akademi Yayınları

Sertifika No: 69606

Paradigma Akademi Basın Yayın Dağıtım

Fetvane Sokak No: 29/A

ÇANAKKALE

e-mail: fahrigoker@gmail.com

Yayın Yönetmeni

Nevin SUR

Dizgi&Kapak

Himmet AKSOY

Matbaa

Meydan Baskı Fotokopi

Sertifika No: 70835

Kitaptaki bilgilerin her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu Kitap T.C. Kültür Bakanlığında alınan bandrol ve
ISBN ile satılmaktadır. Bandrolsüz kitap almayınız.

Kasım 2023

Paradigma Akademi

İçindekiler

Söz Başı.....	i
Sözlük Hakkında	iii
Sözlük	1
Kaynakça	275

Sözlük

a	3	t	229
b	32	u	244
c	56	ü	249
ç	62	v	251
d	78	y	253
e	93	z	271
f	99		
g	103		
h	114		
ı	120		
i	122		
k	132		
l	163		
m	167		
n	179		
o	183		
ö	189		
p	193		
r	204		
s	206		
ş	224		

Söz Başı

Türkiye Türkçesi Ağızları hakkında yapılan ilk çalışmaların tarihi 1860'lı yıllara kadar dayanır. Bu ilk çalışmalar genellikle yabancı araştırmacılara aittir. A. Maksimov, I. Kunos, F. Giese, T. Kowalski, J. Deny gibi isimlerin öne çıktığı, 1860-1940 yılları arasını kapsayan bu döneme yerli Türkologlar “yabancı araştırmacılar dönemi” adını vermiştir. 1940 yılından itibaren, ilk örneklerini Ahmet Caferoğlu'nun verdiği “yerli araştırmacılar dönemi” başlamıştır. Ağız çalışmaları, Anadolu ve Rumeli ağızları olarak iki coğrafi bölgede incelendiğinde, özellikle Anadolu sahasına ait çalışmaların tarihinin çok daha önceye dayandığı ve sayı bakımından üstünlüğü hemen fark edilmektedir. Rumeli sahasının bu anlamda nitelik ve nicelik olarak daha geride kaldığını söyleyebiliriz. Macar Türkolog J. Nemeth, Rumeli ağızlarını batı ve doğu olmak üzere iki bölgede incelemiştir. Bu sınıflandırmaya göre Doğu Trakya ağızları, Doğu Rumeli kolunda yer alır.¹ Balkan Türk ağızları, 14. yüzyılın ortalarından itibaren Balkanlara yerleşen Osmanlı Türklerinin Anadolu'dan götürerek iskân ettirdiği Türkler tarafından oluşturulan ağızlardır. Bilindiği gibi Doğu Trakya, kuzeyden Türk-Bulgar sınırı, doğudan Karadeniz, güneyden Marmara Denizi, batıdan Türk-Yunan sınırı ile çevrili bölgedir. Balkan Türk ağızlarının bir parçası olan Edirne, Türkiye'nin Avrupa kıtasındaki en önemli şehridir. Meriç Nehri'nin üzerinde, Bulgaristan ve Yunanistan sınırlarında bulunmaktadır. Ve Anadolu ağızlarının bir uzantısı olan Rumeli ağızlarının Doğu Trakya ağızları grubundadır. Edirne, Balkan Türklüğünün zaman içerisinde birtakım tesirler altında bulunmaları sonucunda da güvenle sığındıkları önemli bir toprak parçası olmuştur. Bu sebeple Edirne'de yaşayanların büyük bir bölümünü, 1912'deki Balkan Savaşı'ndan bu yana Balkan ülkelerinden gelen göçmenler oluşturmaktadır. Edirne; -bir geçiş bölgesi olması nedeniyle tarih boyunca türlü kavimlere ev sahipliği yapmıştır- yerli ağzın dışında Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya göçmeni ve az sayıda Çingene ağızlarına da sahiptir.² Türk dilinin geniş yayılma alanına sahip olduğu eskiden beri bilinmektedir. Gerek Türkiye'de gerekse Türkiye dışında konuşucusunun çok olduğu bu dil pek çok bağlamda incelemeye değer niteliktedir. Bu inceleme alanlarından biri de Türk dilinin ağız ve lehçeleri üzerinedir. Türkiye Türkçesi ağızlarının günden güne kaybolmaya başladığı son yıllarda bu tür çalışmaların hız kazanması elbette önem teşkil etmektedir. İşlendiği toplumun ihtiyaçlarına göre şekillenip gelişen dilin söz varlığı; kullanıldığı coğrafyanın tarihî, etnik, fiziki, ekonomik ve sosyokültürel

¹ Beyaz, Emine Merve, Uzunköprü Merkez ve Köyleri Ağızları (İnceleme-Metinler-Sözlük), Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Edirne 2022.

² Gür, Şen, Demet, Edirne İli Sülüoğlu İlçesi Ağzı (İnceleme-Metinler-Sözlük), Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Edirne-2020.

yapılarından etkilenmekte ve bunu kullanımı esnasında yansıtmaktadır. Her ağız bölgesinin o bölgeye özgü çeşitli dil bilgisi ve söz varlığı özellikleri bulunmaktadır. Anadolu ve Rumeli ağızlarındaki dil malzemelerine yönelik yapılan çalışmalar, ağızların gerek Türk dilinin tarihinden izler taşıdığını gerekse çağdaş Türkçeye ayna tuttuğunu göstermekte ve içerdiği zengin verilerden dolayı Türk dilinin sözlü sanatları olma özelliğine sahiptir. Türklerin hayata bakışı, yaşam şekli, edindikleri tecrübeler ve dillerinde taşıdıkları pek çok kültürel öğeler sözlü olarak yaşamakta ve bu öğelerin sonraya aktarılması açısından verilerin kayıt altına alınması gerekmektedir. Tarihi, coğrafi ve kültürel yapısına bağlı zengin bir söz varlığı barındıran Edirne yöresi, bu değerini gün geçtikçe kaybetmektedir. Değişik zamanlarda birçok yerde kayıt altına alınmış ve erozyona uğramış sözcükleri bu eserde toplamaya çalıştık. Bu sözlük çalışmamızda 6 ciltlik “Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü” taranarak bölge ile ilgili söz varlığı çıkarılmış sonra bölgeyle ilgili hazırlanmış olan 7 ayrı eserdeki söz varlığı ile çalışmamız oluşturulmuştur. Başlangıçta böyle bir sözlük düşünülmediği halde daha sonra gitgide artan hacim ve bunların toplu olarak araştırmacıların ve meraklılarının bilgisine sunulma gereği bizi böyle bir çalışmaya sevk etmiştir. Çalışmanın hem bölge hem de kültür dünyamız için önemli bir kaynak olmasını temenni ediyoruz.

Doç. Dr. Muharrem ÖZDEN
Edirne /2023

Sözlük Hakkında

Yaklaşık **7.000** kelimenin yer aldığı bu sözlük oluşturulurken şu hususlara dikkat edilmiştir.

1. Madde başı sözcükler koyu renkle yazılmıştır:

bindallı Düğünlerde kadınların giydiği sırma işlemeli yerel giysi. (EİA-Ed.)

bingişmek Birbiri üstüne binmek, karışmak, kaynaşmak, damar damar üstüne binmek. (DS.696: Saraylıpınar-Edirne; EAYADS)

bini Kapıların, pencerelerin örtülen tarafına çakılan ve bir çıkıntı yapan çita. (DS.696: Edirne)

fildirik Şuh bakan kız. (EİA-Ed.)

filer Terlik. (DS.1864: Keşan-Edirne)

fillemek Kapıyı sürgülemek, kilitlemek. (DS.1866: Sarıcaali-Edirne; EİA-Ed.)

filorcın Av kuşu. (DS.1866: Edirne)

2. Taranan Derleme Sözlüğü ve bölgeyle ilgili diğer kaynak sözlükler kısaltmalarla gösterilmiş, sayfa numarası kullanılanlarda sayfa numarası ve belirtilmiş ise derlendiği yöre adı yazılmıştır. Derleme sözlüğünden alınan kelimelerde sırasıyla köy, ilçe ve şehir adı yazılmış, sayfa numarası yazılmamıştır:

gangilmek Olduğu yerde kendinden geçerek uyumak. (DS.1912: Edirne; EİA-Ed)

ganik Küçük çocuk. (DS.1914: Dombay-Edirne)

gapızlamak İhbar etmek, çalmak. (EİA-Ed.)

garac Garaj. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

garaç Garaj. (EİA-Ed.)

garbınata Karbonat. (EİA-Ed.)

münübüz Minibüs. (İİA)

mü:r Mühür. Bir kimsenin, bir kuruluşun adının veya unvanının tersine kazılı bulunduğu, metal, lastik vb. nenden yapılmış araç, damga, kaşe. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

mürvet Mürüvvet, özel isim. (EİA-Ed.)

müsa:de Müsaade. (TDOE)

müsa:vir Misafir. (EİA-Ed.)

3. Derleme Sözlüğü'ndeki sistemden farklı olarak alıntı yapılan kelimelerde transkripsiyon işareti sadece hece kayıplarını gösterme kaygısıyla veya anlam kargaşasını önlemek amacıyla kullanılmıştır:

foto:raf Fotoğraf. (EİA-Ed.)

kü:lü Köylü. Köyde yaşayan veya köyde doğmuş olan. (*EİA-Ed.*; *KEİYKAD*; *EUMİA*)

kü:lük Köylük. (*EİA-Ed.*)

şefa:t Şefaet. Birinin suçunun bağışlanması veya dileğinin yerine getirilmesi için o kimseyle Tanrı arasında peygamberin yaptığı aracılık. (*KEİYKAD*)

du:ramak Doğramak. Keserek parçalamak veya elle küçük parçalara ayırmak. (*TDOE*)

du:rdan du:rıya Doğrudan doğruya. (*TDOE*)

4. Bir sözcüğün kullanımı yaygın olarak birçok yerde tespit edilmişse bunlar noktalı virgül işareti ile sıralanmıştır:

karayanık Özellikle danalarda olan bir sığır hastalığı. (*DS.2655: Havsı, Hasköy-Edirne; EİA-Ed.*)

ki:f Keyif. (*KEİYKAD*; *TDOE*)

ki:k Geyik. (*EİA-Ed.*; *KEİYKAD*)

çingıl Küçük üzüm salkımı, üzüm salkımındaki küçük salkımcıklar. (*DS.921:Edirne; EİA-Ed.*)

öcü Çocukları korkutmak amacıyla söylenen hayali yaratık, umacı, cin, peri. (*DS.3310:Edirne; EİA-Ed.*)

anız Ekinin biçildikten sonra tarlada kalan köklü sap kısmı: *Koyunları anızda otlat.* (*DS.272:Edirne; EİA-Ed.*; *TDOE*)

5. Madde başı kelimenin birden fazla olan anlamları için [1], [2], [3]... şeklinde numaralandırılmalar yapılmış, numaralandırılma yapılırken gerçek anlam, yan anlam ve mecazi anlam sıralaması göz önünde bulundurulmamıştır.

bibi [1] Hindi. (*DS.678:Edirne; EİA-Ed.*)

bibi [2] Küçük yavru. (*DS.678:Edirne*)

bibi [3] Kuş. (*TDOE*)

geren [1] Kaba (kimse). (*DS.1999:Sancaali, İpsala-Edirne*)

geren [2] Verimsiz, tuzlu, çorak toprak. (*EİA-Ed.*)

danışık [1] Düğün yapacak olanın danışmak için komşularını davet ettiği toplantı. (*EİA-Ed.*)

danışık [2] Düğüne davet eden. (*EİA-Ed.*)

danışık [3] Düğüne başlanırken verilen yemek. (*EİA-Ed.*)

kusmak [1] Midede olanı çevirmek. (*EİA-Ed.*)

kusmak [2] Kumaşta boyanın dağılışı. (*EİA-Ed.*)

kusmak [3] Söylemek, istenenleri ortaya dökmek. (*EİA-Ed.*)

6. Aynı bölgeden alınan ve sadece yazım farklılığı olan aynı anlamdaki kelimeler, farklı madde başlıkları altında yazılmıştır. Çünkü bu varyant kullanımların farklı şekilleri farklı bölgelerle örtüşmektedir.

güna Günah. (*EİA-Ed.*)

güna: Günah. (*EİA-Ed.*)

kada Kadar. (*İİA*)

kada: Kadar. (*EİA-Ed.*)

7.Sözlükte yakın anlamlı kullanılan madde başlıkları aynı madde başlığı altında değil, Derleme Sözlüğüne bağlı kalınarak maddelendirildiği şekliyle alınmıştır. Yine kaynak sözlüklerden aldığımız benzer kullanımlarda da aynı sistem uygulanmıştır.

güzelcene [1] Az çok oldukça güzel. (*EAYADS*)

güzelcene [2] Güzel bir şekilde. (*EAYADS;EİA-Ed.*)

çocuk [1] Erkek çocuk, genç. (*EİA-Ed.*)

çocuk [2] Erkek. (*TDOE*)

katık [1] Yemek, yiyecek. (*EİA-Ed.*)

katık [2] Kırdı çalışanların torbasına konan ekmele yenebilecek yiyecekler: peynir, ekşimik, yumurta gibi. (*EİA-Ed.*)

kakmak [1] Saplamak. (*EİA-Ed.*)

kakmak [2] Kazığı batırmak, saplamak. (*EİA-Ed.*)

kakmak [3] Çivi çakmak. (*EİA-Ed.*)

8.Madde sonlarında bulunan bölge adlarının yazılımında herhangi bir sıralama gözetilmemiştir.

düven Dögen, döven, yayılmış olan ekin üzerinde at ya da inek yardımıyla gezdirilerek ekinin tane ve saplarını ayıran, altına çakmak taşları çakılı araç. (*EİA-Ed.;TDOE*)

kalvermek Salmak, koyvermek. (*DS.2612:Enez-Edirne;TDOE*)

bırkalamak Karıştırmak, ellemek, kurcalamak. (*DS.670:Edirne;EİA-Ed.;EİHİKA*)

kolaç Mayalı, mayasız hamurdan çeşitli biçimlerde yapılan küçük ekmele. (*DS. 2908:Edirne;EİA-Ed.*)

ilenç Beddua. (*DS.2520:Edirne;EAYADS*)

ilenmek Beddua etmek. (*DS.2521:Edirne;EİA-Ed.*)

9.Çocuk ve gençlerin arasında kullanım alanında olan sözcükler aşağıdaki gibi parantez içinde belirtilmiştir.

bubuş (çocuk dilinde) Yemiş. (*EİA-Ed.*)

çelet Şımarık, hırçın, atılan, haylaz (çocuk). (*DS.1122:Edirne*)

kıç baca: Çok akıllı ve yaramaz (çocuk). (*EİA-Ed.*)

çük (çocuk dilinde) erkeklik organı, pipi. (*EİA-Ed.*)

mızır Muzır, yaramaz (çocuk). (*EİA-Ed.*)

pişi (çocuk dilinde) kedi. (*EİA-Ed.*)

tata (çocuk dilinde) Şapka. (*EİA-Ed.*)

Taranan Eserler ve Kısaltmaları

DS. Derleme Sözlüğü, I-XII. C. TDK Yayınları, Ankara, 1993.

EİA. Kalay, Emin, “*Edirne İli Ağızları*”, (*İnceleme- Metin*), Atatürk Kültür, Dil Ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları: 694, Ankara, 1998.

EİHİKA. Kalay, Emin, “*Edirne İli Havsa İlçesi ve Köyleri Ağızları*” (*İnceleme-Metin*), Sosyal Bilimler Enst., Türk Dili ve Edebiyatı Böl., Yüksek Lisans Tezi, Edirne, 1990.

İİA. Top, Aslı, “*İpsala İlçesi Ağızları*”, (*İnceleme- Metin*), Trakya Üniversitesi, Fen-Edeb. Fakültesi, Edeb. Böl., Bitirme Ödevi, Edirne, 2006.

KEİYKAD. Akcan, Nurcan, “*Edirne İli Keşan, Enez İlçeleri Ve Yenice Köyü Ağız Derlemeleri*”, Trakya Üniversitesi, Fen- Edeb. Fakültesi, Türk Dili ve Edeb. Böl., Bitirme Ödevi, Edirne, 1992.

EUMİA. Saygı, Zeliha, “*Edirne İli Uzunköprü Ve Meriç İlçeleri (Küçük Altağaç Köyü) Ağızları*”, Trakya Üniversitesi, Fen- Edeb. Fakültesi, Türk Dili ve Edeb. Böl., Bitirme Tezi, Edirne, 1992.

TDOE. Eckmann, Janos, “*The Turkish Dialect of Edirne*”, American Studies in Altaic Linguistics, Vol.: 13, California, 1962, s. 45-69.

EAYADS. Mansuroğlu, Mecdut, *Edirne Ağzında Yapı Anlam, Deyim, Söz Dizimi Özellikleri*, s181-187, Belleten.

Diğer Kısaltmalar

is. İsim.

sf. Sıfat.

zf. Zarf.

ünl. Ünlem.

mec. Mecaz.

arg. Argo.

Hlk. Halk Ağzı.

Ar. Arapça

Far. Farsça.

Mac. Macarca.

Rum. Rumca.

Sl. Slovence.

Bul. Bulgarca.

Fr. Fransızca.

Alm. Almanca.

Yun. Yunanca.

İng. İngilizce.

İt. İtalyanca.

Pom. Pomakça.

Lat. Latince.

Mlz. Malezya Dili.

Kte. Kökeni tespit edilemeyenler.

tp. Tıp.

den. Denizcilik.

bot. Botanik.

mat. Matematik.

anat. Anatomi.

tar. Tarih.

biy. Biyoloji.

kim. Kimya.

fel. Felsefe.

sp. Spor.

tic. Ticaret.

müz. Müzik.

psikol. Psikoloji.

eğt. Eğitim.

sos. Sosyoloji.

tic. Ticaret.

tiy. Tiyatro.

ekon. Ekonomi.

dbl. Dil bilgisi.

fiz. Fizik.

coğ. Coğrafya.

ask. Askerî

eski Eskiden kullanılan sözcükler.

din b. Din Bilgisi.

meteor. Meteoroloji.

fiz. Fizik.

zool. Zooloji.

İnternet Adresleri

http://4.bp.blogspot.com/-RwiCv3BtJjU/U1axH_sCCcI/AAAAAAAAAhM/enhMkjsMyTs/s1600/Thrace.jpg
<http://nedir.ileilgili.org>
<http://www.nedirnedemek.com/>
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_kisiadlari&view=kisiadlari
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=264
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bati&view=batı
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_lehceler&view=lehceler
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_atasozleri&view=atasozleri
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_ttas&view=ttas
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bilimsanat&view=bilimsanat
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_metroloji&view=metroloji
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_tarama&view=tarama
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_yazimkilavuzu&view=yazimkilavuzu
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_hemsirelik&view=hemsirelik
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_eczacilik&view=eczacilik
<https://tr.wikipedia.org/wiki/Trakya>

Sözlük

A

a Şaşma, seslenme bildirir. (*EİA-Ed.*)

aa [1] Ağa. (*EİA-Ed.*; *KEİYKAD*)

aa [2] Hayır, yok, olmaz, istemiyorum anlamına gelir. (*DS.1:Meriç, Kayapa-Edirne*)

aba [1] Kaba ve kalın yün kumaş. (*EİA-Ed.*)

aba [2] Eskiden erkeklerin çakşır ile birlikte giydikleri üst giysi. (*EİA-Ed.*)

aba [3] Teklifsiz konuşmada seslenme ve dikkati çekme ünlemi. (*EİHİKA, Havsa/Edirne*)

abanmak Abanmak. Bir şeyin üstüne yaslanmak, kapatmak. (*EİA-Ed.*)

abba [1] Ağbaba. Dede, büyükbaba, babasının babası. (*DS.13: Kayapa, Lalapaşa-Edirne; EİA-Ed.*)

abba [2] Çocuk dilinde abla. (*EİA-Ed.*)

abdes bozmak

Tuvaletini yapmak. (*EUMİA*)

abe [1] Seslenme sözü. (*EİA-Ed.*)

abe [2] Teklifsiz konuşmada seslenme ve dikkati çekme ünlemi. (*DS.17: Lalapaşa, Meriç, Hasköy, Taşlumüsellim-Edirne*)

abe [3] Ey. (*EAYADS*)

a:be/a:bo Seslenme sözü. (*TDOE*)

aber Haber. (*İİA*)

a:bil Habil, özel isim. (*EİA-Ed.*)

ablacı Ablasını çok seven. (*DS.23:Kayapa, Lalapaşa-Edirne*)

abraşmak Olduğu yerde kalmak, kalakalmak (*av tabirlerinden*) : *Tavşan abraştı.* (*DS.29:Kayapa-Edirne*)

abrıka Abluka. (*EİA-Ed.*)

abu Abla, büyük kız kardeş. (DS.3: *Yolageldi-Edirne*)

abuzambak Ahmak, budala, sersem, aptal. (TDOE)

a:c Ağaç. (KEİYKAD)

acaba Acep (EİA-Ed.)

a:ca binmek Ağaca çıkmak. (TDOE)

acar Yeni. (DS.38: *Kayapa-Edirne*)

accık/ açcık/ açcık Azıcık. (DS.42:Edirne)

acem şeytanı Zayıf ve esmer adam. (DS.44: *Kayapa-Edirne*)

acer Yeni. (EİA-Ed.)

acer yeni Yepyeni, çok yeni. (DS.44: *Kayapa, Lalapaşa-Edirne*)

acı [1] Sızı, sancı, dert. (EİA-Ed.)

acı [2] Ağabey. (DS.44: *İpsala-Edirne*)

acı kavun Bir otun, acı suyu sarılığa ilaç olarak kullanılan ve kavuna benzeyen küçük meyvası, eşek

hıyarı. (DS.48: *Kayapa, Lalapaşa-Edirne*)

acıcık Azıcık, birazcık (EİA-Ed.)

acıcık [1] Biraz, azıcık, pekaz. (DS.43: *B.Evren, Keşan-Edirne; EİA-Ed.; TDOE*)

acıcık [2] Keder, ıstırap, elem. (EİA-Ed.)

acıcıkın Az, azıcıkın. (EİA-Ed.; TDOE)

acımak [1] Bir gıdanın acılanması. (EİA-Ed.)

acımak [1] Ağrı duymak. (EİA-Ed.)

acımak [3] Başkasına üzölmek. (EİA-Ed.)

acınacak Acınılacak. (EİA-Ed.)

acınaklı Acıklı. (EİA-Ed.)

acırac Az acı, acımsı. (DS.52: *Kayapa-Edirne*)

acısu İçmeye elverişli olmıyan tuzlu, kireçli, kükürtlü su. (DS.53: *Kayapa-Edirne*)

acur Ham kavun. (DS.55: *Lalapaşa-Edirne*)

a:ç Ağaç. Meyve verebilen, gövdesi odun veya kereste olmaya elverişli bulunan ve uzun yıllar yaşayabilen bitki. (EİA-Ed.;TDOE)

açacak Anahtar. (DS.56: Kayapa-Edirne)

aççak Anahtar. (DS.56: Kayapa-Edirne)

açı Hacı. (İİA)

açıcak Açık, anahtar. (DS.56:Kayapa-Edirne)

açık Uyanık olan. (EİA-Ed.)

açık ağızlı Boşboğaz, geveze. (DS.59:Edirne)

açık konuşmak Ard düşüncesiz konuşmak. (EİA-Ed.)

açık sözlü Çekinmeden söylenen söz. (EİA-Ed.)

açıkta kalmak Evsiz barkasız kalmak. (EİA-Ed.)

açılmak [1] Bulutların çekilmesi. (EİA-Ed.)

açılmak [2] Ortama alışmak. (EİA-Ed.)

açılmak [3] Sıkıntıdan kurtulmak. (EİA-Ed.)

açkı [1] Anahtar. (DS.56:Edirne)

açkı [2] Tabaklanmış derinin yüzünü parlatmaya yarıyan kalın camdan, silindirik şekilde bir alet. (DS.60:Edirne)

aç ta:sır Aç açına, açken. (DS.57:Edirne)

ad Ün, nam. (EİA-Ed.)

ad koymak Yeni doğmuş çocuğa ad vermek. (EİA-Ed.)

a:da [1] Ağda, koyu ve yapışkan macun veya eritilmiş şeker. (EİA-Ed.)

a:da [2] Ağda. Genellikle üzüm, dut vb. meyvelerin kaynatılarak koyulaştırılmış biçimi: *aada vaa lök gibi olmuş o da, san seve:sin Pancar aadaşı.* (EİA-Ed.)

adaklı Nezredilmiş, varlığı kutsal bir şey uğruna feda edilmiş, adanmış. (DS.62: Kayapa-Edirne)

adamakıllı İyice,
tertemiz. (EİA-Ed.)

adamca:z Adamcağız.
(EİA-Ed.)

adaş Dost, arkadaş.
(DS.64:Edirne)

ade Haydi. (İİA)

a:det Adet. Topluluk
içinde eskiden beri
uyulan kural, töre.
(EİA-Ed.)

adı çıkmak Kişinin kötü
eylemlerde anılması.
(EİA-Ed.)

adi Haydi. (EİA-Ed.)

adin Haydi. (KEİYKAD)

ādise Hadise, olay.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

a:fat Afet. (EİA-Ed.)

a:ferim Âferin.
(EİA-Ed.;TDOE)

afkurmak Köpek
havlamak, ürümek.
(DS.73:Kayapa-Edirne)

aflat Ahlat. (TDOE)

afta Hafta. Birbiri
ardınca gelen yedi

günlük dönem.
(İİA; KEİYKAD)

aga Ağabey, büyük erkek
kardeş. Aka. (DS.74:
Kavacık,Hamidiye,
Kurtbey,Uzunköprü-
Edirne;EİA-Ed.)

agalık [1] Ağabeylik.
(EİA-Ed.)

agalık [2] Yaşça büyük
kayınbirader. (EİA-Ed.)

aganın Büyüklerin
küçükler için
kullandığı bir hitap.
(EİHİKA)

agır Ahır. (EİA-Ed.)

ağ kurdu Arı
kovanlarına
dadanarak, bal ve
petekleri yiyen bir
çeşit kurt. (DS.89:
Kayapa-Edirne)

ağababa Büyükbaba.
(DS.79:Edirne;EİA-Ed.)

ağacalık Düğün zamanı,
kız babasına oğlan
tarafının verdiği para.
(DS.81:İpsala köyleri;
Uzunköprü-Edirne)

ağacı Ağabey, büyük
erkek kardeş. (DS.75:
Kayapa,Lalapaşa-
Edirne)

- ağaç balı** Kayısı, erik, badem gibi ağaçların gövde ve dallarından sızan zamk. (DS.80: *Kayapa,Lalapasha-Edirne*)
- ağaç delen** Ağaçkakan kuşu. (DS.80: *Kayapa, Lalapasha-Edirne*)
- ağartı** Uzaktan ancak seçilebilen hafif beyazlık, ışık. (DS.84: *Kayapa-Edirne*)
- ağaz** Sefer, defa, kere. (DS.94: *Edirne*)
- ağbaba** Büyükbaba. (DS.79: *Kayapa-Edirne*)
- ağır** Ahır. (EUMİA)
- ağırlıklı** Gebe, yüklü, doğurması yakın. (DS.91: *Kayapa, Lalapasha-Edirne*)
- ağış** Gümeçten bal çıkarmakta kullanılan alet. (DS.92: *Edirne*)
- ağız dadı** Dirlik, düzenlik, rahatlık, huzur, afiyet, sağlık, şenlik. (DS.96: *Kayapa-Edirne*)
- ağız tadı** En çok sevilen ve yenmesi sona bırakılan yemek: O

yumurtayı ağız tadı ayırdım.
(DS.100: *Edirne*)

ağızlatmak Denk getirmek, yoluna koymak: *Vapur iskeleyi ağızlatamadı, çarptı.* (DS.98: *Kayapa-Edirne; EİA-Ed.*)

ağızlık Dokuma tezgâhında mekiğin işlenmesi için bırakılan çözgü aralığı. (DS.99: *Edirne*)

ağmak [1] Aşağı inmek, yük veya terazide denge bozularak bir yanını ağır gelmek. (DS.102: *Edirne*)

ağmak [2] Yükselmek, yukarı çıkmak: *Gönülsüz namaz, göklere ağmaz. Sürü yamaca ağıdı.* (DS.104: *Edirne*)

ağnak Eğik: *Direk ağnak duruyor.* (DS.105: *Kayapa-Edirne; EİA-Ed.*)

ağnamak Duvar, direk veya yük eğilmek, bel vermek, yana meyletmek. (DS.107: *İpsala, Kuyuk-Edirne*)

ağo Ağabey, büyük erkek kardeş. (DS.75:Edirne)

ağrışak Ağırşak, yün bükeceği, iğın ucuna takılan yarım küre şeklindeki cisim. (DS.111:Edirne)

ağsak Topal, hafifçe topallayan, aksak. (DS.112:Kayapa-Edirne)

ağsamak Topallamak, aksamak. (DS.112:Kayapa-Edirne)

ağşak Ağırşak, yün bükeceği, iğın ucuna takılan yarım küre şeklindeki cisim. (DS.111:Kayapa-Edirne)

ağu Ağlayan küçük çocukları susturmak veya güldürmek için söylenir. (DS.76:Kayapa-Edirne)

ağzı açık Boşboğaz, geveze, sır tutmaz. (EİA-Ed.)

ağzı kilitli Sır vermeyen, ketum (kimse). (DS.120:Kayapa-Edirne)

ağzı pek Sır vermeyen, ketum (kimse). (DS.120:Edirne)

ah Kullanıldığı yere ve kullanılırken sesin aldığı tona göre sevgi, beğenme, hoşlanma, özlem, şaşma, pişmanlık, acı gibi duyguları dile getirir. (EİA-Ed.)

a:h Hayır, yok, olmaz, istemiyorum anlamına gelir. (DS.1:Kayapa-Edirne)

ahcı Aşçı. (EUMİA)

ahır Evcil büyükbaş hayvanların barındığı kapalı yer, hayvan damı. (EİA-Ed.)

ahret ana Yaşlı kadınlara saygı için kullanılan bir hitap. (EUMİA)

ahret o:l Yaşlı kadınların sevdiği çocuklar için kullandığı bir hitap. (EUMİA)

ak Beyaz. (EİA-Ed.)

akçavdar Bir çeşit çavdar. (DS.146:Hamitli,Uzunköprü-Edirne)

akgötüren Yabanın büyüğü. (DS.149:Edirne)

ak yaşmak Dört köşe,
beyaz renkli baş
örtüsü, tülbent.
(DS.164:Edirne)

akak [1] Mecra, yatak,
kuru sel yarıntıları,
dere yatağı. (DS.137:
Edirne)

akak [2] Irmak, dere,
çay, küçük akarsu.
(DS.138: Edirne)

akaş Sütlâç. (DS.140:
Kavacık,Hamidiye,
Uzunköprü-Edirne)

akbaşak Sonbaharda
ekilen, kabuğu beyaz,
yumuşak bir çeşit
buğday. (DS.143:
Kayapa,Lalapaşa-
Edirne)

akcier Akciğer. (EİA-Ed.)

akciyer Akciğer.
(EİA-Ed.)

akça Beyaz. (EİA-Ed.)

akçabardak Karçiçeği,
kardelen, çiğdem.
(DS.145:Danışment,
Uzunköprü-Edirne)

akçakatık Yağlı ve
süzülmüş yoğurttan
yapılan ve kışa
saklanan bir çeşit
peynir. (EİA-Ed.)

akı Yumurtanın beyazı.
(DS.150:Kayapa-
Edirne)

akıl ba:lik Akıl balık.
Aklı başında olan
insan: *akıl baalik*
dıldim da do:rusu o
vakit. (EİA-Ed.)

akıl ü:retmekAkıl
öğretmek, herhangi bir
konuda fikir vermek.
(EİA-Ed.)

akıtma [1] Hamuru saç
üzerine dökülerek
pişirilen bir çeşit
ekmek, pide, çörek.
(DS.153:Edirne)

akıtma [2] Sütle, undan
karıştırılarak yapılan
ince bir hamur aşısı.
(EİA-Ed.)

akıtma [3] Hamuru,
yassı kadayıf gibi saç
üzerine dökerek
yapılan bir çeşit tatlı.
(DS.153:Kayapa,
Lalapaşa-Edirne)

akıtma [4] Hayvanların
alından burnuna
doğru uzanan beyaz
leke. (DS.154:
Meriç-Edirne)

akıtmak Korkmak
anlamında kullanılan
bir fiil. (EİHİKA)

a:kim Hakim. (EİA-Ed.)

akikaten Hakikaten,
gerçekten. (İİA)

akkaya bülbülü
Muaşeret adabını
bilmeyen, kaba adam:
Akkaya bülbülü geldi.
(DS.155:Edirne)

akkı Hakkı, özel isim.
(EİA-Ed.)

akla zarar Akıl
almayacak kadar
etkiliş. (EİA-Ed.)

aklam Yolunda, yoluna
girmiş, olurunda (iş
hakkında). (DS.156:
Kemal-Edirne)

aklan Eğimi, inişi fazla
olan yer, meyilli,
eğimli. (DS.137:
Meriç-Edirne)

aklı bokuna karışmak
Korkudan delirme
derecesine gelmek.
(EİA-Ed.)

aklık Pudra, düzgün.
(DS.158:Kayapa,
Hıdırağa-Edirne)

aklından zoru olmak
Özürlü olmak.
(EİA-Ed.)

akman Temiz, beyaz,
güzel. (DS.159:
Meriç-Edirne;TDOE)

akşamlık Akşam yemeği:
*Abe evladım niy
pişirsem iç bilemedim
beya daa akşamlı:m
yok.* (EİA-Ed.)

aktaş Mermer, kireç taşı.
(DS.163:Küçünlü,
Kayapa-Edirne)

aktoprak [1] Toprak
evleri sıvamak için
kireç yerine kullanılan
beyaz toprak. (DS.163:
Sarcaeali,İpsala-
Edirne;EİA-Ed.)

aktoprak [2] Killi, kireçli
beyaz toprak:
*Aktopraklı tarlaya
arpa ettik.* (EİA-Ed.)

aktoprak [3] Pekmez
yapılırken içine katılan
toprak. (EİA-Ed.)

akyel Lodos, güneyden
esen yel. (DS.165:
Hamitli,Uzunköprü,
Kayapa,Lalapaşa-
Edirne;EİA-Ed.;
EAYADS)

akyıldız Akşama yakın
doğan parlak yıldız,
çoban yıldızı, sabah
yıldızı. (DS.165:Edirne)

al [1] Ağul, hayvan barınağı.
(İİA;KEİYKAD)

al [2] Hal, durum.
(İİA;KEİYKAD)

a:1 Ahıl. Evcil küçükbaş hayvanların barındığı çit veya duvarla çevrili yer. (EİA-Ed.)

alabaş Yaprakları lahanaya benzeyen, kökü şalgamdan daha büyük olan ve yemeği yapılan bir çeşit bitki.
(DS.173:Edirne)

alaca [1] Siyahla beyaz karışık renk, siyahlı beyazlı. (DS.168:İpsala köyleri-Edirne;EİA-Ed.)

alaca [2] Çok renkli.
(EİA-Ed.)

alacalı Siyahla beyaz karışık renk, siyahlı beyazlı. (EİA-Ed.)

alacalı bulacalı Çok renkli, karışık renkli
(EİA-Ed.)

a:lad Ahlat, yaban armudu. (EİA-Ed.)

aladı [1] Acele, ivedi, çabuk: *Çok aladı işim var.* (DS.181:Edirne)

aladı [2] İpek böceklerinin koza yapmalarından bir hafta, on gün önce, çok yaprak yeme devresi: *Bizim böcekler aladıda.* (DS.182: Meriç-Edirne)

alaflamak Hayvana yem, kuru ot, saman vermek, yemlemek:
Ben koyunları alaflamaya gidiyorum.
(DS.185:Edirne)

alاک bulak Allak bullak, darmadağın, karmakarışık, alt üst:
Her tarafı alاک bulak ettin. (DS.190: Kayapa-Edirne)

ala karga Tüyleri birkaç renkli olan ve saksığandan küçük bir kuş. (DS.190: Kayapa,Lalapaşa-Edirne)

alamak Ağlamak. Üzüntü, acı, sevinç, pişmanlık vb.nin etkisiyle gözyaşı dökmek. (EİA-Ed.)

a:lamak Ağlamak.
(EİA-Ed.;İİA)

alaman Alman. (İİA)

alan [1] Açıklık, düzlük
yer: *Atlar alanda
yayılıyor. (EİA-Ed.)*

alan [2] Orman içindeki
düz ve ağaçsız yer.
(DS.195:Edirne;
EİA-Ed.)

alan talan etmek: Altüst
etmek, dağıtmak,
karmakarışık etmek:
*Çocuk her yeri alan
talan etmiş. (DS.196:
Edirne çevresi)*

alan talan
Karmakarışık,
darmadağınık, altüst:
*Her yer alan talan
olmuş. (DS.196:
Edirne çevresi)*

alanlık Orman içindeki
düz ve ağaçsız yer.
(DS.195:Edirne)

a:lar Ağalar. (EİA-Ed.)

alaşa İkiyüzlü, ara
bozucu, yaltaklık
eden. (DS.200:İpsala
ve Uzunköprü köyleri-
Edirne)

a:laşmak Ağlaşmak.
(EİA-Ed.)

alat acele Çarçabuk alele
acele. (TDOE; EAYADS)

alatacele Çok acele,
çarçabuk. (EİA-Ed.)

**alatlamak/alatdamak/
alattamak** Acele
etmek. (DS.181:
*Taşlımüsellim,
Lalapaşa,Meriç,İpsala,
Kayapa,Medrese-
Edirne;EİA-Ed.)*

**a:latmak/a:latdırmak/
a:lattırmak** Ağlatmak.
(KEİYKAD)

alay [1] Gelini almaya
giden topluluk.
(DS.203:İpsala
köyleri,Uzunköprü
köyleri,B.Evren,
Keşan-Edirne)

alay [2] Kına gecesinin
ertesi günü yapılan
uğurlama merasimi.
(EİA-Ed.)

alay [3] Halay. Genellikle
davul ve zurna
eşliğinde toplu olarak
oynanan bir halk
oyunu. (EİA-Ed.)

alayı Hepsisi. (EİA-Ed.)

albeni Cazibe, güzellik,
sevimsizlik. (DS.208:
Edirne;EAYADS)

albız Şeytan. (DS.208:
Uzunköprü-Edirne)

albuki Halbuki. (İİA)

alçacık Çok kısa,
kısacık. (EİA-Ed.)

alçarak Biraz alçak veya
kısa. (EİA-Ed.)

alçarak boylu Kısa
boylu. (TDOE;EAYADS)

aldadıy Aldatıyor.
(EİA-Ed.)

aldanca [1] Avutacak,
kandıracak, gönül
alacak şey, söz :
Üzüntülü günlerimde
bir aldanca
bulamadım.
(DS.209:Edirne)

aldanca [2] Oyalanılan
iş. (EAYADS)

a:le Aile. (İİA)

alem Herkes, başkaları.
Elalem. (EİA-Ed.)

a:lemin Başkalarının.
(EİA-Ed.)

alettirik Elektrik.
(TDOE)

alfat Ahlat. Yabani
armut, ahlat.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

algı [1] Kazanç, alacak:
Bir evin algısı,
vergisine denk olmalı.
(DS.212:Edirne)

algı [2] Vergi: Yol algısını
verdim.
(DS.212:Edirne)

alık Zayıf, halsiz,
renksiz, soluk. (DS.
217:Lalapaşa-Edirne)

alıklamak Zayıflamak,
sararmak. (DS.217:
Lalapaşa-Edirne)

alıştırmak [1] İki parçayı
birbirine uydurmak,
tutturmak (marangoz
ve demirciler
arasında): Oğlum
dolap kapaklarını
alıştır. (DS.221:Edirne)

alıştırmak [2]
Hazmetmek: Yediğimi
hâlâ alıştıramadım.
(DS.221:Edirne)

a:limiz Halimiz.
(EİA-Ed.)

alk Halk. (İİA)

alla Allah. Kâinatta var
olan her şeyi yaratan,
koruyan, tek ve yüce
varlık, Tanrı. (EİA-Ed.)

alla: Allah. (EUMİA)

alla: ba:şlasın Yeni doğan bebekler için söylenir. (EİA-Ed.)

alla: bü:ktür Allah büyüktür, bir çare verir. (EİA-Ed.)

alla: canımı alsın Birilerini inandırmak için kullanılır. (EİA-Ed.)

alla: güna: yazmasın Allahı gücendirmemek için kullanılır. (EİA-Ed.)

allahı bol i:sanı kıt yer Issız yer. (EİHİKA. Havs/Edirne)

allak bullak Karmakarışık, altalta üstüste. (EİA-Ed.)

alla: korusun Bir kötülükte söz edilirken söylenir. (EİA-Ed.)

alla: ömrünü uzun etsin Yeni doğan çocuklar ve minnet duyulanlar için söylenir. (EİA-Ed.)

alla: ra:zı olsun Bir dileğe veya selâma karşılık söylenir. (EİA-Ed.)

alla: tuttu:nu altın etsin Minnet belirtmek için söylenir. (EİA-Ed.)

alma Elma. (DS.226: İpsala köyleri-Edirne; TDOE)

alma: Almaya. (EİA-Ed.)

almacık Kalça kemiği, uyluk başı. (DS.227: İpsala köyleri-Edirne)

almak Bir araziyi zaptetmek. (EİA-Ed.)

almalık Eşya koymaya yarıyan ve tavana yakın yapılan raf, terek. (DS.227:Edirne)

altı parmak Kısa saplı, iri taneli bir çeşit kiraz. (DS.232:Edirne)

altınbaş Kabuğu sarı benekli, çok tatlı bir çeşit kavun. (DS.231:Edirne)

altıpat Altı mermi alan toplu tabanca, altıpatlar. (DS.231:Edirne)

altıpatlar Bir silah türü, tabanca. (EİHİKA. Havs/Edirne)

alyanak Bir yanı kırmızı renkli elma.
(DS.235:Edirne)

a:m Ağam. (EİA-Ed.)

a:mak Ahmak. Aklını gereği gibi kullanamayan, bön, budala, aptal.
(EİA-Ed.)

amam Hamam. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

aman [1] Bıkkınlık ve usanç belirtir.
(EİA-Ed.)

aman [2] Beğeni belirtir.
(EİA-Ed.)

aman [3] Sakın ha.
(EİA-Ed.)

amd Hamd. Tanrı'ya şükretme. (İİA)

amdolsun Hamd olsun.
(EİA-Ed.)

a:met Ahmet, özel isim.
(EİA-Ed.;TDOE)

amıca Amca.
(EİA-Ed.;İİA)

amır Hamur. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

a:mile Hamile. (EİA-Ed.)

amma Ama. Çelişkili ve tutarsız iki cümleyi birbirine bağlamaya yarayan bir söz, amma, lakin. (EİA-Ed.)

ampır Salak, sersemanlamında kullanılan argo bir tabir. (EİHİKA)

amsalak Salak, akılsız.
(EİA-Ed.)

amuca Amca. (TDOE)

amur Hamur. (İİA)

an [1] Yaprak, sap veya dalın gövdeye bağlandığı yer, budak.
(DS.241:Meriç-Edirne)

an [2] Yapraklardaki damar. (DS.241:
Meriç-Edirne)

ana [1] Anne. (EİA-Ed.)

ana [2] Yavrusu olan dişi hayvan. (EİA-Ed.)

ana [3] Irmak, nehir gibi suların aktığı asıl yatak :*Sakarya anaya çekilmiş.*
(DS.243:Edirne)

ana [4] Arı beyi.
(DS.243:Edirne)

ana [5]Çatıda kullanılan kalın kereste, kalas.

(DS.243:İbriktepe, Harala,Karaağaç, İpsala-Edirne)

ana:Korku, şaşma, hayranlık bildir ünlem. (EİA-Ed.)

anacak Hatıra, hediye, armağan. (DS.256: Kayapa-Edirne)

anaç Analaşmış, çok yavru doğurmuş, yaşlanmış, kümes hayvanı, kuş ve evcil memeli hayvan.

(DS.245:Kayapa, Lalapaşa-Edirne)

anadut Ekin demetlerini arabaya koymaya ve harmanı aktarmaya yarıyan, üç, dört, beş, yedi çatallı olabilen, uzun saplı aygıt, dirgen, yaba. (DS.248:Edirne)

ana gibi yar olmamak

Anadan yakın dost, ana gibi seven yar olmaz. (EİA-Ed.)

ana hakkı Ödemesi mümkün olmayan hak. (EİA-Ed.)

ana kalbi Şefkatli ve karşılıksız seven kalp. (EİA-Ed.)

ana kokusu Çocuğun aşına olduğu koku. (EİA-Ed.)

analık Üvey anne. (DS.250:Kayapa, Lalapaşa-Edirne; EİA-Ed.;KEİYKAD)

a:nam bakmak

Düşmanca ve kötü bir şekilde bakmak, ters bakmak. (TDOE;EAYADS)

a:namak [1] Ağnamak, tekerlenmek. (EİA-Ed.)

a:namak [2] Duvar, direk veya yük eğilmek, bel vermek, yana meyletmek. (DS.107:Meriç-Edirne)

ana:ne Anneanne. (EİA-Ed.)

anarı Ayrı : Bizim at başka hayvanlardan anarı duruyor. (DS.252:Edirne)

anası koşalanmak Çok hırpalanmak, ezilmek. (EİA-Ed.)

anca Ancak (DS.254: Edirne;EİA-Ed.;TDOE)

ane Hane, ev. (EİA-Ed.)

angiç Harman zamanı, fazla sap yüklemek için öküz ve at arabalarının iki tarafına konan tahta, parmaklıklı kanat. (DS.265:Uzunköprü, Kayapa,Lalapaşa-Edirne)

angi Hangi. (EUMİA)

anım Kız ve kadınlara verilen unvan, bayan, hanım. (İİA)

anız Ekinin biçildikten sonra tarlada kalan köklü sap kısmı: *Koyunları anızda otlat.* (DS.272:Edirne; EİA-Ed.;TDOE)

anız bozmak Ekini kaldırılmış anızlı tarlayı sürmek. (EİA-Ed.)

anız fasulyesi Anız fasulyesi, kuru soğan, salça, tuz, tereyağı, su ile yapılan bir tür yemek. (EİA-Ed.)

anlattırmak Anlatmak. (KEİYKAD)

anlık/annık İki tarla arasındaki sınır, set

şeklindeki ayrıntı. (DS.240:Edirne)

anmalık Anmalık, hatıra. (EİA-Ed.)

annadü:z Anlatıyoruz. (EİA-Ed.)

annamak Anlamak. Bir şeyin ne demek olduğunu, neye işaret ettiğini kavramak. (EİA-Ed.;TDOE)

annaşılan Anlaşılan, herhalde. (EİA-Ed.)

annaşmak Anlaşmak. (EİA-Ed.;İİA)

annaştırmak Anlaştırmak. Anlaşmayı, uzlaşmayı, uyuşmayı sağlamak. (TDOE)

annatmak Anlatmak. (EİA-Ed.;İİA)

annattırmak Anlatmak. Bir konu üzerinde açıklama yapmak, açıklamada bulunmak: Sen küçüksün ama ben annattırayım sana. (EİA-Ed.)

ansız Habersiz, birdenbire, ansızın : *Ansız önüme çikverdi.*

(DS.280:Meriç-
Edirne;EİA-Ed.)

anteri Erkek gömleği,
frenk gömleği, mintan.
(KEİYKAD)

a:pab/a:pap Ahbap.
(EİA-Ed.;TDOE)

apansız Birdenbire.
(EİA-Ed.)

apıl upul Sallanarak
yürüme. (EİA-Ed.)

apır upur Hapır hupur.
(EİA-Ed.)

apışmak [1] Bacakları
ayırarak durmak,
dikilmek. (DS.288:
Kayapa,Lalapaşa-
Edirne;EİA-Ed.)

apışmak [2] Şaşırmak,
bocalamak, donup
kalmak. (EİA-Ed.)

apışmak [3]
Yorgunluktan
bacakları tutulmak,
yürüyememek.
(EİA-Ed.)

appanlamak Geniş
adımlarla hızlı hızlı
yürümek. (DS.9:
Bakacak-Edirne)

appazlamak Kapmak,
ısırmak : *Kurt koyunu*

appazladı gitti.
(DS.290:Enez-Edirne)

apraş [1] Yüzü, vücudu
alaca benekli, lekeli
hayvan veya adam.
(DS.29:Lalapaşa-
Edirne)

apraş [2] Alnındaki
beyazlık alt dudağına
kadar inen at, inek,
manda, köpek vb.
hayvan. (DS.29:
Meriç-Edirne)

apşalak Bacaklarını
açarak yürüyen, ayrık
bacaklı. (DS.287:
Kayapa,Lalapaşa-
Edirne)

aptes/aptez Abdest.
Müslümanların, belli
ibadetleri yapabilmek
için bir düzen
içerisinde bazı
organları yıkayıp
bazılarını mesh etme
yoluyla yaptıkları
arınma. (EİA-Ed.;
TDOE)

aptez almak Abdest
almak. (TDOE)

aptezlik Hamamlık.
(EİA-Ed.)

aptıraman
Abdurrahman, özel
isim. (EİA-Ed.)

ar Ağır. Zor. (EİA-Ed.)

a:r [1] Ağır. (EİA-Ed.)

a:r [2] Ağır, yavaş.
(EİA-Ed.)

a:r [3] Ağır. Fiziksel sebeplerden dolayı güç işiten (kulak): *benim yanımda sö:ledi kulakları aar.* (EİA-Ed.)

a:r [4] Sıcak ve boğucu.
(EİA-Ed.)

ara [1] Mesafe, yer.
(EİA-Ed.)

ara [2] Zaman. (EİA-Ed.)

ara açmak Soğukluk yaratmak. (EİA-Ed.)

araba yıldızı Küçük kayı yıldız kümesi. (DS.292: *Kocahıdır, İpsala-Edirne.*)

ara bozucu Fitne fesat yapıp kavga üreten kişi. (EİA-Ed.)

ara bulmak [1]
Dargınları barıştırmak. (EİA-Ed.)

ara bulmak [2] Vakit bulmak, eli değmek.
(DS.292:Edirne)

ara bulucu Kavgalıları barıştıran, uzlaştıran kişi, dünür. (EİA-Ed.)

ara buluculuk
Kavgalıları barıştırmak işi. (EİA-Ed.)

arac Haraç, zorla para almak. (EİHİKA. *Havsa/Edirne*)

araca bālamak Haraç almak, zorla para almak. (EİHİKA. *Havsa/Edirne*)

aracı Arabulucu, anlaşma sağlayan kişi. (EİA-Ed.)

araculuk etmek Aracılık etmek. (İİA)

arada kalmak Kendi iradesi dışında bir toplulukta bulunmak. (EİA-Ed.)

aradan çekilmek Bir beraberlikten ayrılmak. (EİA-Ed.)

aralanmak Uzaklaşmak, yol almak. (EİA-Ed.)

aralarından su sızmamak İlişkilerin çok sıcak olması. (EİA-Ed.)

aralı Birbirine bitişik olmayan, aralarında açıklık bulunan: Senden aralı yatçam. (EİA-Ed.)

aramaca Bilmece. (DS.297:Edirne)

ara:mi Eşkiya, harami. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

ara sıra Zaman zaman. (EİA-Ed.)

arat Dost, sırdaş, arkadaş. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

aratlık Dostluk, sırdaşlık, arkadaşlık. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

araya so:kluk girmesi İlişkilerin bozulması. (EİA-Ed.)

arb Harp, savaş. (İİA)

a:r basmak Üstün gelmek. (EİA-Ed.)

arcamak Harcamak. (KEİYKAD)

ardık Ters. (DS.304:Edirne)

ardılmak [1] Abanmak, yaslanmak,

dayanmak, yüklenmek. (DS.305: İpsala köyleri, Uzunköprü köyleri-Edirne)

ardılmak [2] Kaçarken dönüp karşı koymak. (DS.306:Edirne)

ardımak Çürümek, çürümeye yüz tutmak. (DS.306:Havsa-Edirne)

ardısıra Hemen ardından, ardınca. (EİA-Ed.)

aret Ahiretlik, ölünceye kadar kardeş kalmaya birbirine söz verme. Dost. (EİA-Ed.)

a:ret [1] Ahiret. (EİA-Ed.; İİA; KEİYKAD; TDOE)

a:ret [2] İki samimi kızın veya kadının ahirete kadar arkadaş kalmaları niyetiyle birbirlerine verdikleri ad, ki bu eskiden camilerde, mevlitlerde ve çocuk toplantılarında, eğlencelerinde bir dua ile kanunlaştırılırdı. (EİA-Ed.)

a:ret abla Daha yaşlı olan ahiretlik kadın dost. (EİA-Ed.)

a:ret ana Kızın annesi yaşındaki dost kadın onun ahiret anasıdır. (EİA-Ed.)

a:retlik Evlâtlık. (EİA-Ed.)

argalaç Hamal semeri, sırta yük alınacağı zaman konulan çul, çuval, keçe parçası, altlık. (DS.310: Kayapa, Küçünlü-Edirne)

arguvan Erguvan. (EUMİA)

arı Temiz, tertemiz, saf, iyi. (DS.312:Edirne)

a:rı Ağrı. (EİA-Ed.)

arı kuşu Bal arılarını yiyerek geçinen, serçeden az büyük, türlü renkli ve bağ bozumu zamanı gelen bir göçmen kuş. (DS.318:Edirne)

arımak Temizlemek. (DS.319:Edirne)

a:rımak Ağrımak. (EİA-Ed.; İİA; TDOE)

a:rına bulaşmak Ağrına gitmek. (TDOE)

arınmak [1]

Temizlemek, yıkanmak. (DS.321: İbriktepe, Harala, Kosköy, İpsala, Kavacık, Balabanköy, Hamidiye, Kurtbey, Uzunköprü-Edirne; EİA-Ed.)

arınmak [2] Sıyılmak, kurtulmak, temize çıkmak: *Şu mahkeme işinden bir arınsam, sana ne istersen alacağım.* (DS.322: İbriktepe, Harala, Kosköy İpsala, Kavacık, Balabanköy, Hamidiye, Kurtbey, Uzunköprü-Edirne; EİA-Ed.)

arıntı Tabakların, koyun ve kuzu derilerinden ikinci kez kazıyarak çıkardıkları yün, kıl artıkları. (DS.322:Edirne)

arış Araba, kağrı oku. (DS.324:Hamitli, Uzunköprü, Lalapaşa-Edirne; EİA-Ed.)

arıtmak Temizlemek. (EİA-Ed.)

arkından Arkadan. (TDOE)

a:r konuşmak Acı verecek şekilde konuşmak. (EİA-Ed.)

a:rlamak Ağırlamak. Konuğa saygı göstererek onun her türlü rahatını, gereksinimini sağlamak, ikram etmek, izaz etmek. (EİA-Ed.)

a:rlanmak Ağır lanmak. (EİA-Ed.)

a:rlık [1] Ağır lık, yük. (EİA-Ed.)

a:rlık [2] Rahatsızlık. (EİA-Ed.)

arman Harman, biçildikten sonra tahıl demetlerinin üzerinden düven geçirilerek tanelerin başaklarından ayrılması işi. (İİA)

a:rman Harman. (EİA-Ed.)

armudiye Armut biçiminde olan uçurtma. (DS.329:Edirne)

a:r olmak Acele etmemek. (EİA-Ed.)

arpacık Tohumluk soğan: *Biz en son zamanda arpacık ü:ttük kimisi bakla, kimisi mercimek...* (EİA-Ed.)

arpalama Çok arpa yemekten ileri gelen bir hayvan hastalığı. (EİA-Ed.)

arpalamak Ağzına geleni söylemek, ne dediğini bilememek. (EİA-Ed.)

arşak İplik eğirmede kullanılan için altında bulunan yarım küre şeklindeki topçuk, ağırşak. (DS.332: Meriç-Edirne)

arşaklanmak Çıban veya yara kızarıp şişmek. (DS.332:Edirne)

arşın Yumaktan ip alma işi. (EİA-Ed.)

artıkın Artık. (EİA-Ed.; TDOE;EAYADS)

artıklayın Artık. (TDOE; EAYADS)

artmak Asmak. (DS.336:İpsala köyleri,Uzunköprü köyleri-Edirne)

aru:m Arıyorum.
(EİA-Ed.)

arz etmek Arzu etmek.
(TDOE)

arzıman İstek, şiddetli istek. (DS.338:
Sarıncaali, İpsala-Edirne)

arzufal Arzuhal. (TDOE)

a:samak Aksamak.
Hafifçe topallamak.
(EİA-Ed.)

asan Hasan, özel isim.
(İİA)

as ekme: Has ekmeği,
buğday unundan
yapılan kaliteli yapılan
ekmek. (EİA-Ed.)

asetlik Hasetlik. (İİA)

asım takım Kadınların
takındıkları süs
eşyası. (DS.343:Edirne)

asınmak Takınmak.
(DS.343:Edirne)

asıntı Kadınların
takındıkları süs
eşyası. (DS.343:Edirne)

askı [1] İpek böceğinin
koza sarması için
konan çalı çırpı.
(DS.344:Meriç-Edirne)

askı [2] Düğünlerde,
geline, akraba ve
yakınları tarafından
takılan hediyeler.
(DS.344:İpsala
köyleri, Uzunköprü
köyleri-Edirne)

askı [3] Çoğunlukla
evlenen veya
nişanlanan birine
armağan olarak
verilen küpe, bilezik,
yüzük, zincir gibi
şeylerin tümü: *Bi gece
kına gecesi oluyo
burda bi gece askı
oluyo.* (EİA-Ed.)

askı [4] Çeyiz asma
adeti. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

askıya çıkmak [1] İpek
böceği koza sarmak
üzere dallara çıkmak.
(DS.344:Edirne)

askıya çıkmak [2] Gelin
alaya çıkmak. (DS.345:
İpsala ve köyleri,
Uzunköprü köyleri-
Edirne)

aslı Asıl olarak, gerçek
olarak. (EİA-Ed.)

asma Menteşe. (DS.345:
Hamitli-Edirne)

asmak [1] İdam etmek.
(EİA-Ed.)

asmak [2] İliştirmek.
(EİA-Ed.)

**asretlik/asretdik/
asrettik** Hasretlik,
özlem. (KEİYKAD)

asse Hasse. (kumaş
çeşidi). (EİA-Ed.)

assı Erken yetişen ürün,
erken doğan koyun,
keçi yavrusu.
(DS.342: Edirne)

astalanmak
Hastalanmak. (İİA)

asta:ne Hastane. (İİA)

aş Ağaç. (İİA)

a:ş Ağaç. (KEİYKAD)

aşa [1] Bir şeyin alt
bölümü, zir, yukarı
karşıtı. (EİA-Ed.)

aşa [2] Bir yere göre
daha alçak yerde
bulunan. (EİA-Ed.)

aşa: [1] Aşağıki.
(EİA-Ed.)

aşa: [2] Aşağı. (İİA)

aşa:dan almak Kavgada
üstelemeye
çalışmamak. (EİA-Ed.)

aşak Sacayak.
(DS.349:Edirne)

aşa: kalmamak Geri
kalmamak. (EİA-Ed.)

aşa:lamak Aşağılamak,
küçük düşürmek,
aşağılamak. (EİA-Ed.)

aşa:lanmak
Aşağılanmak.
(EİA-Ed.)

aşa: yukarı Aşağı
yukarı, yaklaşık
olarak. (EİA-Ed.)

aşevi Mutfak. (DS.352:
Lalapaşa-Edirne)

a:şıklama Atların arka
ayak bileğinin
burkulmasından
doğan topallama.
(DS.354:Meriç-Edirne)

aşirmek Çalmak,
ayarlamak. (EİA-Ed.)

aşlık [1] Buğday, mısır
gibi tahıl, bunlardan
yapılan çorbalık,
bulgur gibi
yemeklikler. (DS.361:
Lalapaşa-Edirne)

aşlık [2] Açlık. Aç olma
durumu. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

aşrı Uzak yer: *Bizde yok
üle aşrıya kız vermek.
(EİA-Ed.)*

aşşa: Aşağı, aşağıya.
(KEİYKAD)

aşşe Ayşe. (TDOE)

a:ştan Ağaçtan. (EİA-Ed.)

atak Geveze,
mübalâğacı. (DS.365:
Kayapa-Edirne)

atama atama a:şlık Yer
yer ağaçlık. (EAYADS)

ateş Ocak. (EİA-Ed.)

ateş arabası Tren katarı.
(DS.367:Edirne)

ateş basmak Menopoza
giren kadınları basan
sıkıntı. (EİA-Ed.)

ateş düştü: yeri yakar
Dert kimde ise onun
canı yanar. (EİA-Ed.)

ateşli Etkili. (EİA-Ed.)

ateşlik [1] Ateş yakmaya
yarıyan yer, ocak.
(EİA-Ed.)

ateşlik [2] Bacanın ateş
yanan yeri. (EİA-Ed.)

atık Çarpık, bükük, eğri.
(DS.369:Edirne;
EİA-Ed.)

atırlamak Hatırlamak,
anımsamak. (İİA)

atim Hatim. (İİA)

atlambaç [1] Kızak.
(TDOE)

atlambaç [2] Buz
üstünde kaymak.
(EAYADS)

ava Hava. Hava yuvarını
oluşturan, bütün
canlıların solunumuna
yarayan, renksiz,
kokusuz, akışkan gaz
karışımı. (İİA)

avcu Avcı. (TDOE)

avgın Üstü kapalı veya
açık su yolu, ark,
bahçe duvarlarında
açılan su deliği.
(DS.380:Edirne)

aviç Avuç. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

avıl Ağıl. (KEİYKAD)

avınmak Avunmak.
(DS.383:Kayapa,
Lalapaşa-Edirne)

avkalamak [1]
Örselemek,

hırpalamak, ansızın
altına almak. (DS.385:
Osmanlı-Edirne)

avkalamak [2]

Karıştırmak, iyice
karıştırmak,
kabartmak. (DS.385:
Osmanlı-Edirne)

avlu [1] Bahçe. (EİA-Ed.)

avlu [2] Bahçelerin
etrafına ağaç ve ince
dallardan yapılan çit,
engel. (DS.388:
Uzunköprü köyleri-
Edirne;EİA-Ed.)

avlu [3] İnce, uzun çam
ağacı veya direk, sırkık.
(DS.388:Edirne)

avlu [4] Avlu kapısı.
(KEİYKAD)

avlu içi Bahçelerin
etrafına ağaç ve ince
dallardan yapılan çitin
iç tarafı. (EİA-Ed.)

avruz Lâzımlık, oturak.
(DS.391:Kayapa,
Lalapaşa-Edirne)

avşam Akşam.
Gündüzün son ve
gecenin ilk saatleri,
akşam vakti,
akşamleyin.
(KEİYKAD)

avustoz Ağustos.
(EİA-Ed.)

aya: Ayağı. (EİA-Ed.)

ayak Su kanalı. (EİA-Ed.)

ayak altına almak
Dövmek. (EİA-Ed.)

ayakça Ayaküstü,
ayakta dikili olarak.
(EİA-Ed.)

ayakça durmak Ayakta
durmak.
(TDOE;EAYADS)

ayakçılık Dokuma
tezgâhı pedalı. (DS.
401:Korucu-Edirne)

ayakkap Ayakkabı.
(KEİYKAD)

ayakta kalmak Bir
araçta veya toplantıda
oturacak yer
bulamamak. (EİA-Ed.)

ayaktaş Arkadaş.
(TDOE;EAYADS)

ayaküstü konuşmak
Giderayak konuşmak.
(EİA-Ed.)

ayakyolu Tuvalet, yüz
numara. (EİA-Ed.)

ayat Hayat.
(İİA;KEİYKAD)

ayaz Kel. (DS.409:Edirne)

ayazda kalmak Açıkta kalmak. (EİA-Ed.)

ayazma Kaynak, kutsal kaynak, maden suyu. (DS.410:Taşlımüsellim, Lalapaşa-Edirne)

aydamak [1] Devam etmek: *Eman eman üç dörd ay aydaadık biz onu.* (EİA-Ed.)

aydamak [2] Sürmek, hareket ettirmek, hayvan sürmek: *Bütün gün düven aydaarız koparız böyle.* (EİA-Ed.)

aydamak [3] Demek, söylemek. (KEİYKAD)

aydaş [1] Zayıf, cılız. (DS.411:Uzunköprü-Edirne)

aydaş [2] Beceriksiz, âciz. (DS.411:Edirne)

aydaşık Zayıf, cılız. (DS.411:Edirne)

aydıvarmak Konuşmak, söylemek. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

ayel Hayal. (İİA)

ayel etmek Hayal etmek. (KEİYKAD)

ay harmanı Ay ağılı, hâle. (DS.415:Hamitli, Uzunköprü-Edirne)

ayın oyun Hile, entrika, desise, oyun. (DS.419:Edirne;EAYADS)

ayıpsamak Utanmak, ayıp saymak. (DS.420:Harala,İpsala-Edirne)

ayır Hayır, fayda, iyilik, karşılık beklemeden yapılan yardım. (KEİYKAD)

ayırsız Hayırsız. (KEİYKAD)

ay ışıık Mehtap, ay ışığı. (DS.420:Kayapa-Edirne)

aykırdak Damı dayayan direk, mertek. (DS.422:İpsala-Edirne)

aykırlamak [1] Bir istikamete yönelmek, yöneltmek. (EİA-Ed.)

aykırlamak [2] Kestirmeden gitmek, düz yoldan ayrılmak. (DS.423:Kayapa-Edirne)

aykırlamak [3] Tarlayı enine boyuna sürmek. (DS.423:Meriç, Kayapa-Edirne)

aykırmak Haykırmak,
bağırarak. (TDOE)

aylandırmak
Savsaklamak,
geciktirmek.
(DS.425: Edirne)

a:yle Aile. Evlilik ve kan
bağına dayanan, karı,
koca, çocuklar,
kardeşler arasındaki
ilişkilerin oluşturduğu
toplum içindeki en
küçük birlik. (İİA)

aymak Ayılmak, kendine
gelmek. (DS.426:
Edirne;EİA-Ed)

aymana Avare, başıboş,
aylak. (DS.426:
Kayapa-Edirne)

aynaşık Sırnaşık, arsız.
(DS.428:Edirne)

aynaşmak Sırnaşmak,
musallat olmak,
sataşmak.
(DS.428:Edirne)

aynısı Aynen. Olduğu
gibi, değiştirmeden,
aynıyla. (EİA-Ed.)

ayran gönüllü Maymun
iştahlı. (DS.429:
Edirne;EİA-Ed.)

ayran puryan gezmek
Deli divane dolaşmak.
(EUMİA)

ayret Hayret.
Beklenmedik, garip bir
şeyin sebep olduğu
şaşkınlık, şaşırma.
(EİA-Ed.)

ayrık [1] Ayırık, açık.
(KEİYKAD)

ayrık [2] Bir tür yabani
ot. (EUMİA)

ayriyeten Ayrıca.
(EİA-Ed.)

aytıvermek Söylemek,
haber vermek,
açıklamak, anlatmak.
(DS.412:Eskikadın-
Edirne)

ayvan Hayvan. Duygu ve
hareket yeteneği olan,
içgüdüleriyle hareket
eden canlı yaratık.
(İİA; KEİYKAD)

ayvancılık Hayvancılık.
(İİA)

ayvannar Hayvanlar.
(EİA-Ed.)

a:z Ağız. Yüzde,
avurtlarla iki çene
arasında bulunan, ses
çıkarmaya, soluk alıp
vermeye yarayan ve

besinlerin sindirilmeye
başlandığı organ.
(EİA-Ed.)

a:z açmak Konuşarak
oyalanmak. (EİA-Ed.)

a:za almak Söz
söylemek. (EİA-Ed.)

a:z aramak Başkalarının
konuşturup bir şeyler
öğrenmek. (EİA-Ed.)

a:za bakmak
Başkalarını dinlemek.
(EİA-Ed.)

az buçuk Biraz biraz.
(EİA-Ed.)

a:z dolusu Açık açık,
sakınmadan
çekinmeden. (EİA-Ed.)

azar basmak Sert
biçimde
dokundurmak.
(EİA-Ed.)

azçık Azıcık. (EİA-Ed.)

a:zdan Ağızdan.
(EİA-Ed.)

azetmek (-den)
Hazzetmek.
Hoşlanmak, sevmek,
beğenmek. (EİA-Ed.;
KEİYKAD)

azı Hiddet. (DS.438:
Kayapa-Edirne)

a:zı açık kalmak
Konuşulanlar
karşısında şaşırıp
kalmak. (EİA-Ed.)

a:zı da:nık Ağzı dağınık.
Sır tutamayan:
Kardaşlaamın
arasında en a:zı da:nık
olanı üseyndi mi ne?
(EİA-Ed.)

azın buzun Az çok, azar
azar. (DS.439:Edirne)

a:zından bulmak
Konuştuklarından
zarar görmek.
(EİA-Ed.)

a:zını bozmak Kötü söz
söyletmek. (EİA-Ed.)

a:zını tutmak Kötü söz
söylememek. (EİA-Ed.)

azınsamak Az görmek.
(DS.439:İbriktepe,
Harala,İpsala-Edirne)

azır Hazır. Belli bir işe
yarayacak,
kullanılacak bir
duruma getirilmiş.
(İİA;KEİYKAD;EUMİA)

azırlamak Hazırlamak.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

azırlık Hazırlık.

Hazırlanmak için
gereken şey veya
durumların bütünü.
(EİA-Ed.)

a:zı suratı

kokmak/ağzı suratı

kokmak Daha çok
genç olmak. (EAYADS)

a:zlamak Yönelmek: O

bu soka aazladı.
(EİA-Ed.)

azmak [1] Kaynak,

menba, göze. (DS.
441:Kırcaali-Edirne)

azmak [2] Bataklık,

sazlık, büyük su
birikintisi. (DS441:
Kayapa,Hamitli,
Uzunköprü-Edirne;
EAYADS)

azmak [3] İnsanların

kötülükleri aşırması.
(EİA-Ed.)

azmak [4] Sel. (TDOE)

azman Fazla büyümüş.

(EAYADS)

B

ba [1] Be. “Ey, hey, yahu” anlamlarında bir seslenme sözü. (EİA-Ed.)

ba [2] Bağ. (EİA-Ed.)

ba [3] Evet, tabii, şüphesiz, peki. (DS.445:Kayapa-Edirne)

ba: [1] Bağ, üzüm kütüklerinin dikili bulunduğu alan. (EİA-Ed.;KEİYKAD;TDOE)

ba: [2] Üzüm kökü, bağ. (EİA-Ed.)

ba: [3] İki nesneyi birleştiren ip. (EİA-Ed.)

ba: [4] Demet bağı. (EİA-Ed.)

ba: [5] Akrabalık bağı, ilişki. (EİA-Ed.)

ba: [6] Evelallah, herhalde, muhakkak. (EAYADS)

ba: [7] Be. (EAYADS)

ba:/baa Şaşma, korku, pişmanlık,

beğenmeme, öfke, acıma bildirir ünlem. (TDOE)

baaşlamak Bağışlamak. (TDOE)

babacan [1] İyiliksever, merhametli. (DS.448:Harala,İpsala-Edirne)

babacan [2] Güçlü kuvvetli, cesur, yiğit, iri yapılı. (DS.447:İpsala-Edirne)

babacık İri, büyük (insan veya hayvan). (DS.452:Kayapa-Edirne)

babaç [1] Güçlü kuvvetli, cesur, yiğit, iri yapılı. (DS.447:Edirne;EİA-Ed)

babaç [2] Kümes hayvanlarının erkeği, erkek kuş. (DS.448:Lalapaşa-Edirne)

babaçça Büyükçe, irice. (DS.449:Marala,İpsala,Kayapa ve çevresi-Edirne)

babalık [1] Kayınbaba. (DS.450:Edirne)

babalık [1] Üvey baba.
(DS.451:Edirne)

baba:ne Babaanne.
(EİA-Ed.)

babiç Pabuç. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

babilya Papatya. (DS.
448:Taptık-Edirne)

bacalık Evlerdeki ocak.
(TDOE)

ba:ça Bahçe. Sebze,
meyve, çiçek veya ağaç
yetiştirilen yer. (TDOE)

ba:çe Bahçe. Sebze,
meyve, çiçek veya ağaç
yetiştirilen yer.
(EİA-Ed.;İİA;KEİYKAD)

ba: çıbı: Bağ çubuğu.
(EİA-Ed.)

ba:çıvan Bahçıvan.
(EİA-Ed.)

ba:çıvannık
Bahçıvanlık. (EİA-Ed.)

badala kalmak Bağ
kesilip, tımar
edilmeden bırakılmak.
(DS.462:Taşlımüsellim,
Lalapasa-Edirne)

badaş Ödünç, nöbetleşe,
yardım ederek, sıra ile,

ortaklaşa. (DS.464:
Kayapa-Edirne)

badaşmak Bir iş veya
oyun için anlaşmak,
uzlaşmak, eş tutmak,
ortaklaşmak, arkadaş
olmak. (DS.464:
Kayapa-Edirne çevresi)

badi Kaz ve ördek
yavrusu. (DS.469:
Kayapa-Edirne)

badiye Yayvan, kulpsuz
toprak çanak.
(DS.470:Edirne)

bağarcık At ve öküz
arabalarında ön yastık
ile ön dingil arasına
konulan ve dingil
üzerindeki oku yerinde
tutmaya yarayan enli
uzun parça. (DS.474:
Uzunköprü-Edirne)

bağaş Bagaj. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

bağırdak Çocuğun
düşmemesi için beşiğe
veya salıncağa
bağlanan enli kuşak.
(DS.478:Edirne)

bağrıbütün Top
çekirdekli bir çeşit
kabak, balkabağı.
(DS.485:Büyükdere
göçmenleri-Edirne)

bağsıra Sisli havalarda yapraklar üzerinde beliren ıslaklık, çiğ. (DS.486:Kayapa-Edirne)

bah Evet, peki, olur, öyle anlamında edat: *-Kız güzel mi? -Bah, Bayrama gidecek misin? -Bah.* (DS.486:Kayapa-Edirne)

baharcık At ve öküz arabalarında ön yastık ile ön dingil arasına konulan ve dingil üzerindeki oku yerinde tutmaya yarayan enli uzun parça. (DS.474:Paşaköy,Keşan-Edirne)

bakacak [1] Bir tepede çevresinin en iyi görülebildiği yüksek yer, gözetleme yeri. (DS.489:Edirne)

bakacak [2] Balkon. (DS.489:Edirne)

bakıcı Falcı. (DS.492:Kayapa-Edirne)

bakıra:cı [1] Bakırağacı. Omuzda su taşımak için kullanılan sağına soluna bakır asılan bir sopa. (EİA-Ed.)

bakıra:cı [2] Bakraç. (TDOE)

bakır ağacı Omuzda bakraçla su taşımak için kullanılan ağaç. (DS.494:Avarız-Edirne)

bakırcık Küçük bakraç. (EİA-Ed.)

bala Tatar: *Bala kızının gözleri şiş olur.* (DS.496:Kayapa-Edirne)

balaban Doğan (alıcı kuş). (DS.496:Edirne)

ba:lamaBağlama. Üç çift telli olan ve mızrapla çalınan bir saz. (EİA-Ed.)

ba:lamak Bağlamak. (EİA-Ed.)

ba:lanmak Bağlanmak. (EİA-Ed.)

ba:lantı Bağlantı, ilgi. (EİA-Ed.)

balay Bari, keşke, hiç olmazsa, öyle ise. (DS.506:Büyükdoğanca,Keşan,Kayapa-Edirne)

balayki Bari, keşke, hiç olmazsa, öyle ise. (DS.506:Edirne)

baldıran 1.5 - 2 m. boyunda, sapları kof bir bitki. (EİA-Ed.)

baldıra:n Baldıran.
Maydanozgillerden,
nemli yerlerde yetişen
zehirli bitkilerin ortak
adı, ağı otu, baldırgan:
*Baldıra:nın ne ka:
güzel yeme: olur be
kızanım elleni ye:sin.*
(EİA-Ed.)

baldırcan Patlıcan.
(DS.502:Edirne)

ba:lık Bağlık. Bağ yeri,
üzüm bağları çok olan
yer. (EİA-Ed.)

ba:lim Bari. (TDOE)

balkan [1] Dağlık
engebelik yer. (EİA-Ed.)

balkan [2] Ağaçlı dağ.
(TDOE)

balkımak Şimşek
çakmak. (DS.508:
Edirne)

balkır Şimşek. (DS.507:
Edirne)

balkız Şimşek. (DS.507:
*Kayapa-Edirne;EİA-
Ed.;TDOE;EAYADS*)

balkız oynamak Şimşek
çakmak. (DS.508:
Edirne;TDOE;EAYADS)

balköpüğü Krem, sarı ve
gümüşi arası at donu.

(DS.509:Taplık,
Havsı-Edirne)

**ballandıra ballandıra
annatmak** Çekici
biçimde anlatmak.
(EİA-Ed.)

balsıra Yaz günlerinde
havadan yağın ve
karpuzlara zarar veren
yapışkan yağış.
(EİA-Ed.)

balta Dört yaşından
yukarı koyun.
(DS.511:Edirne)

baltacı Oduncu. (TDOE)

baltalık Kesmek için
ayrılan orman, kuru.
(EİA-Ed.)

ba:m Babam. (TDOE)

bambal [1] Arı
büyüklüğünde yeşil
başlı bir cins sinek.
(EİA-Ed.)

bambal [2] Erkek bal
arısı. (DS.513:Edirne)

bambal [3] Karataban da
denilen bir hastalık:
*Böceklerim bambal
hastalığına tutuldu.*
(DS.513:Muradiye-
Edirne)

bambu İçe giyilen pamuklu. (DS.514: Edirne)

banak Sulu yemek, sulu katık. (DS.516: Sultanköy, İpsala-Edirne)

banbal Arı büyüklüğünde yeşil başlı bir cins sinek. (DS.516:Edirne)

bandak Uç taraflarından bağlanmış ot demeti. (DS.517:Paşayığit, Keşan-Edirne)

bangır bangır Yüksek sesle acı ad ağlayış: *Bangır bangır ağlıyor.* (DS.520:Kayapa-Edirne)

bangilenmek Budalalık yapmak dikkatsizlik etmek: *Nedir bu yaptığın aklını başına al, bangilenme.* (DS.520: Sarıcaali, İpsala-Edirne)

banmak Banmak, bandırmak. (EİA-Ed.)

ba:r Bağır, göğüs. (EİA-Ed.)

barabar/baraber Beraber, birlikte, bir arada. (KEİYKAD)

barda: Bardağa. (EİA-Ed.)

bardacık Taze incir. (DS.527:Edirne)

bardaş kurmak Sağ ayağı sol uyluğun, sol ayağı sağ uyluğun altına alarak oturma biçimi, bağdaş kurmak. (EİA-Ed.)

bardeş kurmak Sağ ayağı sol uyluğun, sol ayağı sağ uyluğun altına alarak oturma biçimi, bağdaş kurmak. (DS.530:Edirne)

barımak [1] Bakmak, korumak, hizmet etmek. (DS.532: Kayapa-Edirne)

barımak [2] Kuvvetlenmek, kendine gelmek, gelişmek. (DS.532: Edirne)

ba:rına basmak kucaklamak. (EİA-Ed.)

barınmak Kuvvetlenmek, kendine gelmek. (DS.532:Kayapa-Edirne)

ba:rınmak Bağırmak. (EİA-Ed.)

ba:rış ı:rış Bağırış
ığırış. (*EİA-Ed.*)

ba:rmak [1] Bağırmak,
insan yüksek ve gür
ses çıkarmak,
seslenmek.
(*EİA-Ed.;İİA*)

ba:rmak [2] Yüksek
sesle azarlamak:
*Amıcamlara gittim bi
ba:rıltı bi patırtı
kopüyü.* (*EİA-Ed.*)

barmak kıdā Parmak
kadar olmak, çok
küçük. (*KEİYKAD*)

ba:rtmak Bağırtmak.
(*EİA-Ed.*)

basak Merdiven, el
merdiveni, merdiven
basamağı, iskele.
(*DS.536:Edirne*)

ba:setmek Bahsetmek.
Hakkında konuşmak.
(*EİA-Ed.*)

ba:sıra Bitkilerin
yapraklarında,
meyvelerin
kabuklarında bir
hastalık.
(*EİA-Ed.;TDOE*)

baskı İnzibat, terbiye.
(*DS.542:Kayapa-
Edirne*)

basmak [1] Kümes
hayvanlarını
kuluçkaya yatırmak.
(*EİA-Ed.*)

basmak [2] Su afeti.
(*EİA-Ed.*)

basmak [3] Tokat atmak.
(*EİA-Ed.*)

bastırık Ot yığını, mısır
sapı veya yaprağından
yapılmış yığın.
(*DS.547:Paşayığıt,
Keşan-Edirne*)

bastırmak [1] Kümes
hayvanlarını
kuluçkaya yatırmak.
(*EİA-Ed.*)

bastırmak [2] Ateşi
yavaş yanacak şekilde
korlatmak. (*EİA-Ed.*)

baş [1] İnsanların en üst
organı, kafa, kelle.
(*EİA-Ed.*)

baş [2] Önder, lider.
(*EİA-Ed.*)

baş [3] Sıralamada en
önemli yer. (*EİA-Ed.*)

baş [4] Bir şeyin
başladığı yer: sokak
başı, köprü başı, su
başı. (*EİA-Ed.*)

baş [5] Bir yer veya nesnenin etrafı.
(EİA-Ed.)

baş [6] Başlangıç, dönembası. (EİA-Ed.)

başa çıkamamak
Birilerini ikna edememek. (EİA-Ed.)

başa çıkmak Bir konuda anlaşma sağlamak.
(EİA-Ed.)

başa kakmak Bir iyilik yapıp sonra da alana anımsatmak. (EİA-Ed.)

başak çekmek
Tohumluk için, harmana serilen demetler arasından iyi başaklar ayırmak.
(DS.551:Kayapa-Edirne)

başaklamak Tahıl ve meyveleri devşirdikten sonra geriye kalan döküntüleri toplamak.
(DS.551:Edirne)

baş a:rısı Baş ağrısı.
(EİA-Ed.)

baş a:rısı olmak Birine ağırlık olmak.
(EİA-Ed.)

başbadırık Akıllı, iş bilir kimse. (EİA-Ed.)

baş başa kalmak Teke tek kalmak. (EİA-Ed.)

baş etmek Bir işi bitirmek. (EİA-Ed.)

başıbozuk Kötü (kimse), dirliksiz, serseri, külhanbeyi. (DS.558: Kavacık, Kurtbey, Uzunköprü-Edirne)

başı dertte olmak
Sıkıntıya düşmek.
(EİA-Ed.)

başına buyruk olmak
Yalnız kendi aklıyla hareket etmek.
(EİA-Ed.)

başını ba:lamak
Evlendirmek.
(EİA-Ed.)

ba:şiş Bahşiş. Yapılan bir hizmete ödenen ücretten ayrı olarak fazladan verilen para, kahve parası. (EİA-Ed.)

başka Çingene. (DS.561: Karaağaç-Edirne)

başlanmış iş, bitmiş iş
Bir işi başlatmak zordur, başladıktan sonra da bırakmak zordur. (EİA-Ed.)

başlık [1] Başa takılan eşyalar: *şapka, bere, takke.* (EİA-Ed.)

başlık Tekerlek parmaklarının çakılı olduğu kısım, top. (DS. 563:Kayapa-Edirne)

batık Kirli, pis. (EİA-Ed.)

batlak Büyük şarap fiçisi, fiçi. (DS.571: Edirne göçmenleri)

batmak [1] Suya veya çamura batmak. (EİA-Ed.)

batmak [2] Ete sivri eşya batırmak. (EİA-Ed.)

batmak [3] Söz dokundurmak. (EİA-Ed.)

batos Harman makinesi. (DS.561:Karaağaç-Edirne)

batoz Harman makinesi. (İİA)

baya: [1] Oldukça, epey. (EİA-Ed.)

baya: [2] Bayağı. (TDOE)

baya:dan beri Hayli zamandır. (EİA-Ed.)

bayatsamak Bayatsı, bayatlamaya yüz tutmuş, bayatımsı. (DS.578:Kayapa, Lalapaşa-Edirne)

bayık Tuzu az yemek: *Bu yemek bayık olmuş.* (DS.579:Edirne ve çevresi;EİA-Ed.)

bayın Münasebetsiz, şımarık, yüzsüz, nazlı, yaramaz, terbiyesiz, arsız, densiz. (DS.581: Edirne göçmenleri)

bayınlanmak Şımarıklık etmek, çok söylemek, yüzsüzlük etmek, nazlanmak, (bir kimseyi) canından bezdirmek. (DS.580: Edirnegöçmenleri)

bayınlık Şımarıklık. (DS.580:Edirne göçmenleri)

bayır Yokuş. (EİA-Ed.)

baymak Zenginleşmek, zengin olmak. (DS.583: Edirne)

baynanmak Baynanmak. Bay, (zengin) çocuğu gibi şımarık, çoşmak. (EİA-Ed.)

ba:zı Bazı. Birtakım,
kimi. (EİA-Ed.)

bazlama Mısır, arpa,
darı ve buğday
unlarından yapılan
mayalı, mayasız, yağlı,
yağsız, şekerli,
şekersiz, ince ve kalın
pişirilen saç ekmeği.
(EİA-Ed.)

be Seslenme sözü. Hey!
(EİA-Ed.;TDOE)

be ... be Ünlem. (TDOE)

beaz Beyaz. (TDOE)

becene Ördek avı için,
göl kenarında dal ve
sazdan yapılmış
kulübe. (DS.592:
Korucu,Piravadı-
Edirne)

bed bereket Bet bereket.
(EİA-Ed.)

bedek Orta büyüklükte
manda yavrusu, yeni
doğmuş manda
yavrusu. (DS.461:
İskender-Edirne)

bediz Heykeltraş.
(DS.596:Edirne)

be:gir [1] Beygir, at.
(EİA-Ed.;KEİYKAD)

be:gir [2] Beygir. Sadece
yük taşımakta veya
araba çekmekte
kullanılan at. (EİA-Ed.)

beh Şaşma, korku,
pişmanlık,
beğenmeme, öfke,
acıma bildirir ünlem.
(DS.445:Kayapa-
Edirne)

bej Beş. Dörtten sonra
gelen sayının adı.
(EİA-Ed.;KEİYKAD)

bekar Evlenmemiş
kimse. (EİA-Ed.)

bel İşaret, nişan: *Bizim
kuzulara bel ettim.*
(DS.605:Edirne)

belber Berber. (EİA-Ed.;
EİHİKA.Havsa/Edirne;
TDOE)

bele Böyle. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

belek Kundak, çocuk
bezi. (DS.609:Edirne)

belemek Çocuğu
kundaklamak,
sarmak, beşiğe
bağlayarak, sararak
yatırmak
(DS.610:Edirne)

belen Dağ üzerindeki
yüksek geçit, yol,

dönemeçli, dik dağ yolu. (DS.612:Edirne)

belertmek Gözleri, akını meydana çıkaracak şekilde açmak. (DS.615:Edirne;EİA-Ed.)

beleşek Çatıya uzunlamasına konulan ince uzun ağaç. (DS.615:Kayapa, Lalapaşa,İpsala-Edirne)

belgi Hedef. (DS.616: Doğanca,Kavaklı-Edirne)

belinlemek Şaşkınlıkla karışık korku duymak, irkilmek, ürkmek, uykudan sıçrayarak korku ile uyanmak, afallamak, şaşırarak. (DS.618:Edirne)

belirti Görüntü, hayal: Karşındaki belirti acaba insan mı, hayvan mı? (EİA-Ed.)

belkim Belki. (TDOE)

bellemek Öğrenmek. (EİA-Ed.)

belmuş Taze peynirle yapılan bir çeşit tatlı, peynir helvası. (DS.624:Edirne ve çevresi)

belperde

Sundurmalarda parmaklık yerini tutan tahta. (DS.624:Edirne)

bemece Bmc (traktör markası). (EİA-Ed.)

ben düşmek Meyve, en çok üzüm olgunlaşmaya başlamak: Üzümlere ben düştü. (DS.627:Edirne)

beneva Sersem, budala, ahmak. (DS.625:Edirne)

benevrek Yün dokumadan veya kalın bezden yapılmış şalvar. (DS.628:İbriktepe,İpsala-Edirne)

bengeşmek Birbiri üstüne binmek, karışmak, kaynaşmak, damar damar üstüne binmek. (DS.696:Çömlekakpınar-Edirne)

benlenmek Meyve, en çok üzüm olgunlaşmaya başlamak. (DS.627:Edirne)

be:nmek Beğenmek, güzel bulmak. (KEİYKAD)

bereket Bolluk, verim.
(EİA-Ed.)

bereketli olsun Afiyet
olsun. (EİA-Ed.)

beri Bu yan. (EİA-Ed.)

bertik [1] İncinmiş,
burkulmuş eklem.
(DS.636:Edirne;
EİA-Ed.)

bertik [2] İncinme,
burkulma: *Kırığı, çıkığı
yok dedi, sadece
bertikmiş.* (DS.636:
*Taşlmüsellim,
Lalapaşa-Edirne*)

bertilmek İncinmek,
burkulmak. (DS.637:
*Çömlekakpınar,
Avarız-Edirne;EİA-Ed.)*

besi [1] Kurbanlık
hayvan. (EİA-Ed.)

besi [2] Yem. (EİA-Ed.)

besli Besili. (EİA-Ed.)

beş kaya Beş taşla
oylanan bir çocuk
oyunu.
(DS.644:Edirne)

beşli Çingene. (DS.645:
*Kavacık, Uzunköprü-
Edirne*)

beş taş Beş taşla
oylanan bir çocuk
oyunu. (EİA-Ed.)

bet Kötü, çirkin.
(EİA-Ed.)

bey Kısır olan,
kuzulamayan koyun.
(DS.646:İbriktepe,İpsal
a-Edirne)

beya Seslenme sözü.
(EİA-Ed.)

beya:v Be yahu.
(EİA-Ed.)

beygir At. (EİA-Ed.)

beyy Şaşma, korku,
pişmanlık,
beğenmeme, öfke,
acıma bildirir ünlem.
(DS.445:Taşlmüsellim,
Lalapaşa-Edirne)

bezaz Kumaş satan kişi.
(TDOE)

bezirgen Bezirgan,
tüccar, alışverişte çok
kâr amacı güden
kimse. (KEİYKAD)

bııcı Kaz veya ördek
yavrusu, palaz.
(DS.469:Kayapa,
Lalapaşa,Bahışlar-
Edirne)

bıçıcı bıçıcı Hayvanları çağırma ve kovalama ünlemi. (DS.680: *Kayapa, Lalapaşa-Edirne*)

bıçırgan Kadınların meme uçlarında, çocukların ayaklarında, hayvanların ayak parmaklarıyla bileklerinde ter, pislik, çamur vs. sebeplerden ileri gelen sulu yara. (DS.657:Edirne)

bıçırık Ezilen bir hayvancığın dışarı uğramış organları. (EİA-Ed.)

bıçık Sel yatağı, dere, dere yatağı. (DS.656: *Edirne*)

bıçırganlık Çamurlu yer. (DS.657:Necatiye-Edirne)

bıçkı Deri ve kösele kesmek için ayakkabıcı ve saraçların kullandığı bir aygıt. (DS.658:Edirne)

bıdak Budak, çırpı, ağaç dalı. (EİA-Ed.)

bıdaklı Budaklı. (EİA-Ed.)

bıdık Orta büyüklükte manda yavrusu, yeni doğmuş manda yavrusu. (DS.461: *Edirne*)

bıka:m Bakalım. (EİA-Ed.)

bıkkın Aynı işi yapmaktan sıkılmış kişi. (EİA-Ed.)

bıkkınnık Bıkkınlık. (EİA-Ed.)

bılanık Bulanık. (EİA-Ed.)

bılaşık Bulaşık. (EİA-Ed.)

bılaşıkçı/bılaşıkçı Bulaşıkçı. (EİA-Ed.)

bılaşık suyu Bulaşık suyu. (EİA-Ed.)

bılaşmak Bulaşmak. (TDOE)

bılaşmak/bulaşmak Başlamak, girişmek. (EAYADS)

bıldır Geçen yıl, bir önceki yıl. (EİA-Ed.)

bınar Pınar. (TDOE)

bingıl bingıl Etili, yağlı, şişman, tıkız, dolgun. (EİA-Ed.)

bıramak Bırakmak.
(EİA-Ed.)

bırāmak Bırakmak.
(KEİYKAD)

bıranş Branş. (EİA-Ed.)

bırantı Bırakılmış,
terkedilmiş, eskimiş,
beğenilmeyip atılmış,
artık. (DS.669:Edirne)

bırantı bırantı oturmak
Miskin miskin
oturmak. (EAYADS)

bırda Burada, burda.
(İİA)

bırdan Buradan. (İİA)

bırgalamak Karıştırmak,
ellemek, kurcalamak.
(DS.670:Kayapa-
Edirne)

bırkalamak Karıştırmak,
ellemek, kurcalamak.
(DS.670:Edirne;EİA-
Ed.;EİHİKA)

bıyık Asma vb.
bitkilerde, sarılıp
tutunmaya yarayan
sürgün. (EİA-Ed.)

bıza: Buzağı. Yeni
doğmuş, ana sütüyle
beslenen sığır
yavrusu. (EİA-Ed.;

EİHİKA.Havsa/
Edirne)

bızağı Buzağı. (DS.673:
Kayapa, Lalapaşa-
Edirne)

bıza:la:n Buzağuların.
(EİA-Ed.)

bıza:lık Buzağılık.
Buzağuların sevdiği
otla kaplı alan.
(EİA-Ed.)

bızdık Kısa boylu, ufak
yapılı, cüce, bodur,
tıknaz. (EİA-Ed.)

bızıkAnüs, büzük.
(EİA-Ed.)

bızıklamak [1] Bızığa
parmak atmak,
parmaklamak.
(EİA-Ed.)

bızıklamak [2]
Kurcalamak
anlamında kullanılan
bir fiil. (EİA-Ed.;
EİHİKA)

bi Bir. (EUMİA)

bibi [1] Hindi. (DS.
678:Edirne;EİA-Ed.)

bibi [2] Küçük yavru.
(DS.678:Edirne)

bibi [3] Kuş. (TDOE)

bi buçuk Bir buçuk.
(EİA-Ed.)

biçerba:lar Biçerbağlar.
Ekini hem biçen hem
de bağ durumuna
getiren makine.
(EİA-Ed.)

biçerdüver Biçerdöver,
ekin biçen, döven,
taneleri ayıran,
samani deste veya
balya durumuna
getiren makine.
(EİA-Ed.;İİA)

bi da:Bir daha. (EİA-Ed.)

bi damla Azıcık. (TDOE)

bidamlacık Bir parça,
azıcık, biraz. (DS.686:
Kavacık, Uzunköprü-
Edirne;TDOE)

bidı Ufak, yavru.
(DS.687:Edirne)

bi kere Bir kere. (TDOE)

bikerette Bir kerede. Bir
defada, bir işi
tekseferde yapmak.
(EİA-Ed.)

bi kol Bir takım: *Bi kol
çalgıcı çocuk durmuş
bana bakıyeler
pençereden sarkalak
aşaya.* (EİA-Ed.)

bi kuru sopası olmak
Malı mülkü olmamak.
(KEİYKAD)

bil Bel. (İİA)

bilan Dağ üzerindeki
yüksek geçit, yol,
dönemeçli, dik dağ
yolu. (DS.612:Edirne)

bilâzık Bilezik.
(KEİYKAD)

bile Bileği taşı. (DS.690:
Kayapa,Lalapaşa-
Edirne)

bilekçe [1] Bilezik.
(TDOE)

bilekçe [2] Kelepçe.
(EAYADS)

bilem Bile, dahi. (TDOE)

bileyzik Bilezik.
(EİA-Ed.)

bilezik Kuyu ağzına
konulan ortası delik
taş. (EİA-Ed.)

bi:li Beyli. (EİA-Ed.)

bili bili Kümes
hayvanlarını çağırma
ünlemi. (EİA -Ed.)

bilik Bilim.
(DS.693:Edirne)

bilişik Tanıdık.

(DS.694:Edirne)

bi mıcıruk Küçük bir

parça. (EİHİKA.

Havsa/Edirne)

bimutlak [1] Kesin

olmayan. (TDOE)

bimutlak [2] Mutlaka.

(EAYADS)

bimümkün Mümkün

olmayan, imkansız.

(TDOE)

bi:n Beyin. (EİA-Ed.)

binar Bir yere konulan

destek.

(DS.695:Edirne)

bindallı Düğünlerde

kadınların giydiği

sırma işlemeli yerel

giysi. (EİA-Ed.)

bingişmek Birbiri

üstüne binmek,

karişmak, kaynaşmak,

damar damar üstüne

binmek. (DS.696:

Saraylıpınar-

Edirne;EAYADS)

bini Kapıların,

pencerelerin örtülen

tarafına çakılan ve bir

çıkıntı yapan çita.

(DS.696:Edirne)

binmek/pinmek

Çıkmak. (EAYADS)

binmek Çıkmak. (TDOE)

binnik Binlik, bin levalık

kâğıt para. (EİA-Ed.)

bi:nsiz Beyinsiz.

(EİA-Ed.)

birantı Bırakılmış,

terkedilmiş, eskimiş,

beğenilmeyip atılmış,

artık. (DS.669:

Muratçalı-Edirne)

bir bir Ayrı ayrı, teker

teker. (EİA-Ed.)

bird Şaşırma sözü.

(EİA-Ed.)

birdirbir Uzun eşek. En

az 4-5 oyuncuyla

oynanan, ebe olan

eğilip ellerini dizine

bağlayıp dayadığı,

diğer oyuncuların

sıraya girip onun

üzerinden düşmeden

atlayacakları bir çocuk

oyun. (EİA-Ed.)

birikinti Birikmiş su.

(EİA-Ed.)

bir kereden Bir kerede.

(EAYADS)

bisağnak Bir müddet.

(DS.702:Sancaali,

- İpsala, Kayapa,
Lalapaşa-Edirne)*
- bi şey** Bir şey. (EİA-Ed.)
- bişmek** Bişmek. (İİA)
- bita:** Bir daha. Yeniden,
tekrar. (EİA-Ed.;TDOE)
- bi takımı** Bazıları.
(EİA-Ed.)
- bitevi** Tamamen, hepsi,
tümünden. (DS.709:
Kayapa, Lalapaşa-
Edirne;EİA-Ed.)
- bitik** Halsiz, zayıf.
(EİA-Ed.)
- bitin/bitinlik**
Sürülmemiş tarla,
kıraç yer. (DS.711:
Paşayığıt-Edirne)
- bitki** Son, uç. (DS.710:
Edirne)
- bitkinnik** Bitkinlik,
halsizlik. (EİA-Ed.)
- biyenmek** Beğenmek.
(EİA-Ed.;KEİYKAD;
TDOE)
- biyeri** Bir yere. (EİA-Ed.)
- biygir** Beygir. (EİA-Ed.)
- boba** Baba. (EİA-Ed.;
EİHİKA.Havsa/Edirne;
KEİYKAD;TDOE)
- bobami:ne** Babamlara.
(EİA-Ed.)
- bocur** Şakayık, kırmızı
renkli bir çiçek. (DS.
716:Kırcasalih-Edirne)
- bo:ça [1]** Bohça (DS.716:
Kayapa çevresi-Edirne;
EİA-Ed.;İİA;KEİYKAD)
- bo:ça [2]** Nişanlı kız
tarafından erkeğe
gönderilen hediye
bohçası. (EİA-Ed.)
- bodat** Bal yapan erkek
arı. (DS.717:Edirne)
- boduç** Çam ağacı veya
topraktan yapılmış
küçük testi, yuvarlak,
kulpsuz testi. (DS.719:
Uzunköprü-Edirne)
- boğasak** Boğaya gelmiş,
boğa isteyen inek,
dana. (DS.724:Edirne)
- boğasamak** Boğaya
gelmek, inekler
(çiftleşmek için) boğa
istemek. (DS.725:
Kayapa, Lalapaşa-
Edirne)
- boğazı kısa** Sır
tutmayan,

- düşündüğünü saklayamayan. (DS.727:Edirne)
- boğazsak** Obur, pisboğaz. (DS.728: Kayapa-Edirne)
- boğazsız** İştahsız, az yemek yiyen. (EİA-Ed.)
- bohça** İçine çamaşır, elbise vb. koyup sarılan dört köşe kumaş. (EİA-Ed.)
- bohna** Ahır. (DS.732: Edirne)
- bok** Kaba dışkı, gübre. (EİA-Ed.)
- boka yaramamak** Bir işe yararlı olmamak. (EİA-Ed.)
- bokluk/bokguk/bokkuk** Çöplük. (EİA-Ed.)
- bokluk** Hayvan gübrelerinin biriktirildiği yer, çöplük olarak kullanılan yer: *Çuçug duğdunan bokla: atılır sakince olsun deye.* (EİA-Ed.)
- boktan iş** Karmaşık iş. (EİA-Ed.)
- boku çıkmak** Bir yolsuzluğun duyulması. (EİA-Ed.)
- bolayki** Bari, keşke, hiç olmazsa, öyle ise. (DS.506:Keşan-Edirne)
- bo:ran** Buradan. (KEİYKAD)
- borayı** Buraya. (EİA-Ed.)
- borda** Burada. (İİA)
- bo:rda** Burada (EİA-Ed.)
- boriy** Buraya. (İİA)
- boru** Türlü sınırları taşıyan silindir. (EİA-Ed.)
- borusu ötmek** Sözü dinlenmek. (EİA-Ed.)
- bo:sak** Boğa isteyen inek, boğasak. (EİA-Ed.)
- bo:samak** Boğasamak, boğa istemek (inek). (EİA-Ed.)
- bosdan/bostan** Karpuz. (EİA-Ed.)
- bostan** Karpuz, kavun tarlası. (EİA-Ed.)

bostannık Bostanlık.
Bostan olmaya
elverişli yer. (EİA-Ed.)

boşa gitmek Sonuç
getirmemek. (EİA-Ed.)

**boşa koysan dolmaz,
doluya koysan almaz**
Karmaşık ve çaresiz
durum. (EİA-Ed.)

bo:şam Bu akşam.
(EİA-Ed.)

boşanmak Sökülmek,
arınmak. (EİA-Ed.)

boş bulunmak
Hazırlıksız bulunmak.
(EİA-Ed.)

boşlamak Arkasını
bırakmak. (EİA-Ed.)

boşuna u:raşmak
Karşılıksız çalışmak.
(EİA-Ed.)

boyanmak Süslenmek.
(EİA-Ed.)

boyday Buğday.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

boydey Buğday. (İİA)

boylu Uzun. (EİA-Ed.)

boyunuk Çift süren veya
arabaya koşulan

hayvanların birlikte
yürümelerini
sağlamak için
boyunlarına geçirilen
bir tür ağaç çember.
(EİA-Ed.)

bozbaşak Sonbaharda
ekilen bir çeşit
buğday. (DS.750:
Edirne)

bozluk Sürülmemiş, boz
tarla. (DS.751:Hamitli-
Edirne)

bozum Ekin kaldırma,
ürün alma zamanı,
sonbahar. (DS.752:
Kayapa çevresi-Edirne)

bozyel Güney batıdan
esen yel. (DS.753:
Kırkağaç-Edirne)

böcü Çocuk dilinde
böcek. (EİA-Ed.)

bödet Dere, çay.
(DS.757:Edirne)

bögelek Sığırları rahatsız
eden bir çeşit sinek,
gübre sineği. (DS.760:
Kayapa, Lalapaşa-
Edirne)

bö:le Böyle. (EİA-Ed.)

bölüg börçük/bölük
börçük Parça parça.
(TDOE)

bölüg börçük etmek

Parça parça etmek.
(TDOE)

bölük pörçük

Paramparça. (EAYADS)

böngüldemek

Su
topraktan kaynamak.
(DS.823:Edirne)

börk

Arı sepetinin
üstüne konulan
sazdan kılıf. (DS.770:
Edirne)

börülce

Fasulyeye
benzer bir bitki (Vigna
sinensis). (İİA)

bu: [1]

Buğu. (EİA-Ed.)

bu: [2]

Buhar. (EİA-Ed.)

bu: [3]

Sis, pus. (EİA-Ed.)

bu kadana/o kadana

Bu
kadar/o kadar.
(EAYADS)

bu kadanak/o kadanak

Bu kadar/o kadar.
(EAYADS)

buayı bak

Buraya bak.
(TDOE)

buba

Çocuğu olan erkek,
peder, baba. (EİA-Ed.;
İİA;KEİYKAD;TDOE)

bubuş

(çocuk dilinde)
Yemiş. (EİA-Ed.)

buçuk

Çingene. (DS.777:
Harala,İpsala-Edirne)

bu:day

Buğday, tarım
bitkisi. (EİA-Ed.;
KEİYKAD)

bukadan

Bu kadar.
(TDOE)

bulakim

Bari, keşke, hiç
olmazsa, öyle ise.
(DS.506:İnece-Edirne)

bulaşmak

Başlamak:
Yarın işe bulaşacağım.
(TDOE)

bulatalık

Bataklık.
(DS.787:Değirmenci,
Uzunköprü-Edirne)

bulduk

Çömlek. (DS.
787:Edirne)

buldumcuk delisi

Ne
oldum delisi,
umduğundan fazla şey
bulmaktan şaşkın.
(EİA-Ed.)

bulgarina

Cura, üç telli
saz, uzun saplı
bağlama. (DS.788:
Edirne)

bulgariya

Bulgaristan.
(İİA)

bulgur taşı Tahıl
öğütmek için
kullanılan el
değirmeni. (*EİA-Ed.*)

bulka Yayık, ayran
yapmakta kullanılan
küp. (*DS.789:Edirne*)

bulmak Boğulmak. (*İİA*)

bu:lmak Boğulmak.
(*EİA-Ed.*)

bu:lu Buharlı, sisli.
(*EİA-Ed.*)

bulunmak Yardım
etmek. (*EİA-Ed.*)

buluşturmak Bulmak.
(*EİA-Ed.*)

bu:mak/buvmak
Boğmak. (*EİA-Ed.*;
TDOE)

bumümkün Mümkün
olmayan, imkansız.
(*TDOE*)

bunar Pınar. Yerden
kaynatarak çıkan su,
kaynak. (*EİA-Ed.*)

bunca:z Buncağız.
(*EİA-Ed.*)

bunna: Bunlar (*İİA*)

bunnar Bunlar. (*İİA*)

buru: Buraya, burası,
burayı. (*TDOE*)

burcalamak Tavan veya
duvardaki
tahtakurusu vb.
böcekleri yakmak.
(*DS.795:Paşayığit,*
Keşan-Edirne)

burcun burcun Burcu
burcu, güzel, keskin
kokuyu anlatır.
(*DS.794:Paşayığit,*
Keşan-Edirne)

burgalaşmak Karışmak,
dolaşmak, burulmak.
(*DS.797:Edirne*)

burma Yumurtası
burularak erkekliği
giderilmiş koç, teke vb.
hayvan. (*DS.796:*
Kayapa-Edirne;EİA-
Ed.)

burunlamak Burnu ile
itmek, beğenmemek.
(*DS.804:Edirne*)

burunlatma Saban
demirinin ucunu
onartma. (*DS.804:*
Avarız-Edirne)

buşumak Boşamak. (*İİA*)

but Kaz, tavuk bacağı.
(*EİA-Ed.*)

buva Boğa. (*TDOE*)

buvaz Boğaz. (TDOE)

buvuşmak Boğuşmak.
(EİA-Ed.)

buyday Buğday. (İİA)

buylu Sabanın kıvrık yerine konulan ve toprağı dağıtmaya yarayan çatal.
(DS.808:Edirne)

buzağılık Yakın çayırılık, otlak. (DS.809:Edirne)

buzak Buzağı. (TDOE)

buza:lık [1] Buzağılık.
Yakın çayırılık, otlak.
(EİA-Ed.)

buza:lık [2] Buzağılık.
Buzağı koymaya mahsus yer. (EİA-Ed.)

buza:lık [3] Boş arazi, mera. (EİA-Ed.)

bu:z vermek [1] Korku salmak. (EİA-Ed.)

bu:z vermek [2] Acı çektirmek. (EİHİKA.
Havs/Edirne)

bü: Büyü, muska, tılsım.
(EİA-Ed.)

büber Biber. (EİA-Ed.;
İİA;TDOE)

bü:cü Büyücü. (EİA-Ed.)

bü:cülük Büyücülük.
(EİA-Ed.)

büçük Buçuk: Üc küçük.
(TDOE)

büğenti Su birikintisi, gölcük, bataklık.
(DS.763:Edirne)

bük Dönemeç. (DS.815:
Ayşekadın-Edirne)

bü:k Büyük. Boyutları, benzerlerinden daha fazla olan (somut nesne), makro, küçük karşıtı. (EİA-Ed.;İİA)

bükelemek

Duraksamak.
(DS.817:Edirne)

bü:klük Büyüklük.
(EİA-Ed.)

büküm Kat, katmer.
(DS.819:Edirne)

büle Böyle. (EİA-Ed.;İİA;
KEİYKAD;EUMİA;
TDOE)

bülecik Böylece.
(KEİYKAD)

bürgü Çarşaf, çar.
(DS.826:Selanik
göçmenleri,İpsala-
Edirne)

bü:mek [1] Büyümek,
olgunlaşmak.
(EİA-Ed.)

bü:mek [2]
Organizmanın
bütününde veya bu
bütünün bir
bölümünde, boyutlar
artmak, irileşmek,
eskisinden büyük
duruma gelmek.
(EİA-Ed.)

bü:mek [3] Yaşı artmak,
yaşlanmak. (EİA-Ed.)

bün Bugün. (İİA)

bü:n Bugün. İçinde
bulunulan gün: *Bü:n
a:la: düşündüm
toplantıya gelem mi
galmaıem mi diya.*
(EİA-Ed.)

bü:r Böğür. (TDOE)

bü:rttürmek
Böğürttürmek. Biber,
patlıcan gibi
yiyecekleri korda
közlemek. (EİA-Ed.)

bürüncük [1] Ham
ipekten dokunmuş
bez. (DS.829:Kavacık,
Hamidiye, Uzunköprü-
Edirne)

bürüncük [2]
Bürümcük, ipekli.
(EİA-Ed.)

büssürü Bir sürü.
(EİA-Ed.)

bü:tmek Büyütmek.
(EİA-Ed.)

büücenek Büyükçe.
(TDOE)

büün Bugün. (TDOE)

büüncü Bugünkü.
(TDOE)

büve İri ve zehirli
örümcek. (DS.754:
Edirne)

büvet Irmağın en derin
yeri. (DS.832:Edirne)

büyücenek Büyükçe.
(EAYADS)

büyük aladı İpek
böceğinin son uykusu.
(DS.832:Muradiye-
Edirne)

büyük sarı Sert, büyük
ve irmik yapmakta
kullanılan buğday.
(DS.833:Edirne)

büzdelemek Miskince
hareket etmek,
oyalanmak,

duraksamak.
(DS.833:Edirne)

büzük Kalın bağırsağın
sona erdiği yer, anüs.
(EİA-Ed.)

büzükteş Kafadar,
arkadaş. (EİA-Ed.)

C

caba [1] Çaba. (EİA-Ed.)

caba [2] Boş yere,
boşuna. (EİA-Ed.)

cabalamak Çabalamak
uğraşmak. (EİA-Ed.)

cacık Yoğurt, salatalık
ve sarımsakla yapılan
yardımcı yiyecek.
(EİA-Ed.)

cadaloz Cadı karı.
(EİA-Ed.)

cam güzeli Saksı veya
bahçe çiçeği. (EİA-Ed.)

cambaz Alım satım işleri
yapan. (EİA-Ed.)

cambazlık Mal alıp
satma işi. (EİA-Ed.)

camgöz Afacan çocuk.
(EİA-Ed.)

can [1] Kalp, yürek.
(EİA-Ed.)

can [2] Kişi. (EİA-Ed.)

can [3] Kardeş. (EİA-Ed.)

can [4] Çok sevgili ve
yakın. (EİA-Ed.)

can acısı Cana yansıyan
büyük acı. (EİA-Ed.)

cana kıymak Kasten
canlı öldürmek.
(EİA-Ed.)

can almak Öldürmek.
(EİA-Ed.)

can atmak Bir şeye
meraklanmak.
(EİA-Ed.)

cana yakın olmak
Sağlak ve sevecen
olmak. (EİA-Ed.)

can ba:şlamak Ölmesi
gerekirkeni affetmek.
(EİA-Ed.)

cancuk Çeşme veya
kuyu yanlarındaki
kepçe şeklinde ağaç
maşrapa, maşrapa.
(DS.858:Edirne)

**candarma/canda:rva/
candır/candırma**
Jandarma. (EİA-Ed.;
TDOE)

can dayanmak Acılara
tahammül etmek.
(EİA-Ed.)

canevi Göğüs kafesi.
(EİA-Ed.)

cangaza Geveze. (DS.
851:Edirne;EİA-Ed.)

canı boklukta
bulmamak Canının
kıymetini bilmek, ona
göre davranmak.
(EİA-Ed.)

canı cebinde olmak
Yardımcı olmaya hazır
olmak. (EİA-Ed.)

canı çekmek İnsanın bir
şeyler yemek içmek
istememesi. (EİA-Ed.)

canı diş takmak
Zorluklara göğüs
germek. (EİA-Ed.)

canı yanmak Derinden
üzülmek. (EİA-Ed.)

can sıkılmak Olmayacak
şeylere üzülmek.
(EİA-Ed.)

can yakmak Ölümcül
acılar sebep olmak.
(EİA-Ed.)

cart Kumaş yırtarken
çıkan ses. (EİA-Ed.)

cav Hayvanların erkeklik
organı. (DS.1093:
Edirne)

cavcav Havlama. (DS.
865:Kayapa-Edirne)

cavkırmak Köpek,
olduğu yerde kesik
kesik havlamak. (DS.
1131:Don,Kayapa-
Edirne;EİA-Ed.)

cayil Cahil. (İİA)

ca:yil Cahil. Öğrenim
görmemiş, okumamış.
(EİA-Ed.)

ca:yillik Cahillik.
(EİA-Ed.)

câzı/câzu Cadı. (TDOE)

cebellek Ekime elverişli
olmayan yer, bozkır.
(EİA-Ed.)

cebre Üzüm posası.
(DS.983:Edirne)

cemiyet Düğün, nişan,
mevlit gibi olaylarla
ilgili töre. (EİA-Ed.)

cena:balla: Cenab-ı
Allah. (EİA-Ed.)

cenabet Cenabet,
cünüp, pis, gusülü
gerektiren durum.
(EİA-Ed.)

cenber Kadın başörtüsü,
yemeni, yazma.
(DS.1128:Edirne)

ce:ndem Cehennem.
(KEİYKAD)

cendere [1] Taze peynirin suyunu süzmek ve kalıba koymak için kullanılan sık dokumadan yapılmış torba.
(DS.881:Edirne)

cendere [2] Taze peynirin suyunu süzmek ve kalıba koymak için kullanılan sık dokumadan yapılmış torba.
(EİA-Ed.)

cepe Cephe. Bir şeyin veya yapının ön tarafta bulunan bölümü.
(EİA-Ed.)

cepin Küçük çapa. (DS. 1143:İpsala-Edirne)

cere Kocasından boşanan çocuklu kadının çocuklarına ve kendisine bağlanan para. (EİA-Ed.)

cerra: Cerrah. İrinli yaraları tedavi eden halk tabibi. (EİA-Ed.)

ceva:yir Cevahir.
(EİA-Ed.)

ceva:yir taşı Cevahir taşı. (KEİYKAD)

ceyran Elektrik akımı, cereyân. (EİA-Ed.)

cıbrı Küçük tahta fıçı.
(DS.893:Edirne)

cılga İnce, dar, taşlı yol, patika.
(DS.910:Edirne)

cılız Cüce. (EİA-Ed.)

cılık Bozuk, çürük, ezik, kokmuş. (EİA-Ed.)

cıngar Kavga, gürültü :
Eve gelelerdi cıngar çıkarırdım. (DS.920: Kayapa-Edirne)

cırba Gelişmemiş, cılız çocuk. (DS.925:Edirne)

cırcır böce: Cırcır böceği. Ağustos böceği. (EİA-Ed.)

cırlıtı Yeni doğan çocuk.
(DS.901:Edirne)

cırlak İnce ve sürekli sesle bağırıp ağlayan.
(DS.932:Edirne)

cırlamak Gevezelik etmek. (DS.932:Edirne)

cırmaklamak
Tırmalamak. (DS.934: İbriktepe,İpsala-Edirne)

cırmalamak

Tırmalamak. (DS.934:
İbriktepe,İpsala-Edirne)

cırmıklamak

Tırmalamak. (DS.934:
İbriktepe,İpsala-Edirne)

cırtlak/cırtlak/cırttak

Cırlak, kulağa hoş
gelmeyen karıncalı
ses. (EİA-Ed.)

cıvan/cuvan Civan.

(TDOE)

cıvıl cıvıl Çocukların bir
ağızdan

konuşmalarını,
bağırmaalarını anlatır.
(DS.943:İbriktepe,
İpsala-Edirne)

cızdır Saçta veya tavada
yapılan börek, ekmek.
(DS.947:İpsala-Edirne)**cızlak [1]** Tez ağlayan
çocuk. (EİA-Ed.)**cızlak [2]** Verimsiz
toprak. (DS.951:
Edirne;EİA-Ed.)**cibrayil** Cebrail.
(KEİYKAD)**cibre** Meyve ve
sebzelerin ezilmiş
halleri. (EİA-Ed.)**cice** Abla. (DS.957:
Edirne;EİA-Ed.)**cicim ayları** Evliliğin ilk
ayları, bal ayı.
(EİA-Ed.)**cicipapa** Yumurta, su ya
da süt, tuz, yağ,
ekmek ve peynir ile
yapılan bir
atıştırmalıktır.
(EİA-Ed.)**cillik** Talaş kebabı.
(DS.967:İbriktepe,
İpsala-Edirne)**cimciklemek**
Çimdiklemek.
(DS.970:İbriktepe,
İpsala-Edirne)**cingilmek** Ayağın
takılmasıyla
yuvarlanmak.
(DS.979:Edirne)**cinkmek** Tepetaklak
yuvarlanmak.
(DS.981:Edirne)**cinkoz** Zayıf, cılız. (DS.
981:Edirne ve çevresi)**ciyer** Ciğer. (EİA-Ed.)**coma:t** Cemaat.
(EİA-Ed.)**conbul** Su güğümü.
(DS.998:İpsala-Edirne)

conga İki ile dört yaş
arasında erkek
manda. (DS.996:
Harala,İpsala-Edirne)

congalaz [1] İhtiyar
kadın. (DS.999:Edirne)

congalaz [2] Cadı.
(DS.999:Edirne)

cönk Uzunlamasına
açılan eski şiir ve
destan dergisi.
(DS.1007:Edirne)

cucuklamak
Filizlenmek, yeşermek.
(DS.1024:Edirne;
EİA-Ed.)

culuk Hindi.
(DS.1024:Edirne)

cumu:riyet Cumhuriyet.
(EİA-Ed.)

cuvap Cevap. (TDOE)

cücük [1] Filiz, çil.
(DS.1023:Edirne)

cücük [2] Peri. (EUMİA)

cümbür coma:t Bütün
comat. (EİA-Ed.)

cümbüş mümbüş
İkileme. (EİA-Ed.)

cümbüş Şenlik, eğlence.
(EİA-Ed.)

cümbüşlü Eğlenceli.
(EİA-Ed.)

cünbüş yapmak
Eğlenmek. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

Ç

ça: Çağ. Zaman dilimi,
vakit. (EİA-Ed.)

çabcak Şımarık, hoppa.
(DS.838:Edirne)

çabıcak Çabucak. (İİA)

çabık Çabuk.
Alışıldan veya
gösterilenden daha
kısa bir zamanda, tez,
yavaş karşıtı. (EİA-Ed.)

çabucanak [1] Çabuk.
(EAYADS)

çabucanak [2] Çabucak.
(EAYADS)

çadır Şemsiye.
(DS.1032:Edirne)

çakır Yeşil gözlü kumral
kimseler için
kullanılan niteleme.
(EİA-Ed.)

çakırlı Yarı olgunlaşmış
meyve. (DS.1045:
Edirne)

çakmak [1] Döven taşı;
Harmanda ekinlerin
sapı ve tanelerini
ayırmak için
kullanılan, önüne
koşulan hayvanlarla
çekilen, alt yüzünde

keskin çakmak taşları
dikine çakılı bulunan,
kızak biçiminde araç.
(EİA-Ed.)

çakmak [2] Bağlamak:
Güva: na:be:, sü:lesin
deyi cebindan kirbidi
çikare:, çake:, sü:lesin
deyi. (EİA-Ed.)

çakmak [3] Kıvılcım
çıkartmaya yarayan
çelik demir. (EİA-Ed.)

çakmak [4] Gazlı
çakmak. (EİA-Ed.)

çakmak [5] Hayvanı
kazığa bağlamak.
(EİA-Ed.)

çakmak [6] Bir şeyin
farkına varmak.
(EİA-Ed.)

çakmak [7] Tokat
atmak. (EİA-Ed.)

çakmak [8] Şimşek
çakması. (EİA-Ed.)

çakmak taşı Çelik
demirle vurulunca
kıvılcım çıkartan sert
taş. (EİA-Ed.)

çaktırmak Bir yeri
süpürge ile

temizlemek, temiz duruma getirmek. (EİA-Ed.)

çala Bir an, bir ara. (DS.1047:Edirne)

ça:la Çağla. (TDOE)

çalacak Yoğurt mayası. (EİA-Ed.)

çaldırmak İyi süpürememek. (EİA-Ed.)

çalgın Sıcak veya soğuktan gelişemeyerek cılız kalan ekin. (DS.1052:Edirne)

çalgiylan Çalgı ile. (EİA-Ed.)

çalğınlık Yağmur etkisiyle buğday ve meyvalarda olan hastalık. (DS.1053:İpsala-Edirne)

çalı Kesilmiş ağaç dalları. (EİA-Ed.)

çalıb alma Çarçabuk acele iş. (EAYADS)

çalıb almak Derleyip toplayıvermek. (EAYADS)

çalık [1] Deli, delimsi. (DS.1052:Edirne; EİA-Ed.)

çalık [2] Sıcak veya soğuktan gelişemeyerek cılız kalan ekin. (DS.1052:Lulu,Kavaklı-Edirne; EİA-Ed.)

çalık [3] Hareketleri hızlı veya kararsız kişi. (EİA-Ed.)

çalıklanmak Acele ve dikkatsiz davranmak. (EİA-Ed.)

çalıklık Ölçüsüz hareketler yapmak. (EİA-Ed.)

çalılık [1] Ormanda ağaçlardan ufak ve ince dallı bitkiler. (EİA-Ed.)

çalılık [2] Kesilmiş çalı yığını. (EİA-Ed.)

çalım satmak Fiyaka satmak. (EİA-Ed.)

çalınmak Rüzgar veya sıcaktan ekin bozulmak. (DS.1056:Edirne)

çalıya gitmek Yakmak için ağaç dalları toplamaya gitmek:

*çiftini de sürdürüm,
çalısına da gittim.
(EİA-Ed.)*

çalkalamak [1]
Yıkamak. (EİA-Ed.)

çalkalamak [2] Göbek
çalkamak. (EİA-Ed.)

çalkazan Taklitçi.
(DS.1058:Edirne)

çalılık Çalılık. (EİA-Ed.)

çalmak [1] Yoğurt
yapmak için sütü
mayalamak. (EİA-Ed.)

çalmak [2] Bir şeyi
kapmak. (EİA-Ed.)

çalmak [3] Müzik aleti
çalmak. (EİA-Ed.)

çalmak [4] Bakır
kapların yemeği
zehirlemesi. (EİA-Ed.)

çalmar Üstü açık,
çalılarla ve taşlarla
çevrilmiş ağıl.
(DS.1060:Başköy,
İpsala,Akpınar-Edirne)

çalpara Dibi dar ağız
geniş kap. (DS.1061:
Edirne)

çamır Çamur. Su ile
karışıp bulaşır ve içine
batılır duruma gelmiş

toprak, balçık.
(EİA-Ed.;TDOE)

çampara [1] Araba
dingilinin ucuna
geçirilen yassı halka.
(EİA-Ed.)

çampara [2] Mısır
kavurmağa yarayan
araç. (DS.1065:
Muratçalı-Edirne)

çampıl çumpul Suya
çarparak çıkarılan
sesler. (EİA-Ed.)

çamurluk Arışın yere
değmemesi için ucuna
yapılan ayak. (EİA-Ed.)

çanak [1] Yeme içme
kabı. (EİA-Ed.)

çanak [2] Ahşap veya
seramikten yapılan
kap. (EİA-Ed.)

çanak a:zlı Çanak ağızlı.
Çok konuşan.
(EİA-Ed.)

çanga Kova, küçük
bakraç. (DS.1069:
Havsâ-Edirne)

çangal Kuzusu ölmüş
sağmal koyun.
(DS.1069:Pırvadı,
Korucu,İpsala-
Edirne;EİA-Ed.)

- çanka** Kova, küçük bakraç. (DS.1069: Edirne)
- çantı [1]** Saçak. (DS.1071:Uzunköprü-Edirne)
- çantı [2]** Çanta. (TDOE)
- çap** Köşe. (DS.1072: İpsala-Edirne;TDOE)
- çapa** Toprağı işlemek için kullanılan ağaç ve demir saplı kazı aracı. (EİA-Ed.)
- çapa kazmak** Çapa ile tarlayı kazmak. (TDOE)
- çapar [1]** Sarışın mavi veya yeşil gözlü, çilli insan. (DS.1073: Edirne;EİA-Ed.;TDOE)
- çapar [2]** Kula renkli hayvan. (DS.1073 Büyükaltıağa,Kavak-Edirne)
- çapar [3]** Fazla sarışın mavi gözlü kimse, beyaz kirpikli hayvan. (EAYADS)
- çapçak** Çamdan oyularak yapılmış su kabı. (DS.1064:Edirne)
- çapıt** Çaput, partal. (EİA-Ed.)

- ça:r** Çağır. (EİA-Ed.)
- çardak** Yanları açık gölgelik. (EİA-Ed.; TDOE)
- çarık** Çarık, ayakkabı, kurutulmuş sığır derisinden yapılan arkası kapalı terliğe benzer ayakkabı. (EİA-Ed.)
- ça:rılmak** Bir yere çağrılmak. (EİA-Ed.)
- çarı:nı** Çarlığını. (EİA-Ed.)
- ça:rmak [1]** Birinin gelmesini kendisine yüksek sesle söylemek, seslenmek. (EİA-Ed.;İİA; EUMİA;TDOE)
- ça:rmak [2]** Yüksek sesle şarkı, türkü söylemek. (EİA-Ed.)
- ça:rmamak** Çağdırmamak. (EİA-Ed.)
- çarşaf** Kadınların örtüsü, kara çarşaf. (EİA-Ed.)
- çat [1]** Tokat sesi. (EİA-Ed.)
- çat [2]** İki dere veya iki yolun birleştiği yer. (DS.1086:Edirne)

- çatak [1]** Yol ayrımı.
(EİA-Ed.)
- çatak [2]** İki dere veya iki yolun birleştiği yer.
(EİA-Ed.)
- çat çat [1]** Yapışkan.
(EİA-Ed.)
- çat çat [2]** Yapışkanlık.
(EİA-Ed.)
- çatı** İp, urgan, kordon.
(DS.1089:
Kavaklıkazan-Edirne)
- çatık** Bitişik, birleşik.
(EİA-Ed.)
- çatırık [1]** Çatak, kavşak. (EİA-Ed.)
- çatırık [2]** İki dere veya iki yolun birleştiği yer.
(EİA-Ed.)
- çat kapı** Habersiz ziyaret. (EİA-Ed.)
- çatkı** Çatılma veya eklemeye oluşan kareler. (EİA-Ed.)
- çatkılı** Kareli, ekose.
(EİA-Ed.)
- çatmak** Birine sataşmak, dokunmak.
(EİA-Ed.)
- çat pat** Çok az. (EİA-Ed.)

- çatrak çutrak** Dallı budaklı. (EİA-Ed.)
- çattadan** Çat diye.
(EİA-Ed.)
- çat yapış olmak** Bir işe hemen girişmek.
(EİA-Ed.)
- çav** At ve eşeklerde erkeklik organı.
(EİA-Ed.)
- çaylak [1]** Fare ve yırtıcı kuşlarla beslenen yırtıcı bir kuş.
(EİA-Ed.)
- çaylak [2]** Acemi.
(EİA-Ed.)
- çaymık** Çaydanlık.
(DS.1098:Edirne)
- çebiş** Bir yaşındaki keçi yavrusu. (DS.1099:
Edirne)
- çeke çeke** İkileme.
Çekeleştirmek.
(EİA-Ed.)
- çekel [1]** Öğendirenin alt ucundaki demir sıyırğı. (DS.1109:
İpsala, Keşan,
İskender-Edirne)
- çekel [2]** İnce, uzun ve yuvarlak değnek. (DS.

- 1109: *Büyükaltağaç-Edirne*)
- çekelez** Sincap.
(DS.1110:Edirne)
- çeki [1]** Üzüntü, sıkıntı.
(DS.1112:Edirne;
EİA-Ed.)
- çeki [2]** Eziyet. (EİA-Ed.;
EAYADS)
- çeki [3]** Hayvanların beline bağlanan ip.
(TDOE)
- çekilmek** Yola koyulmak, gitmek: *O gece zordan çekildik ordan, Uzunköprü bilmem neresi gittik te gittik.* (EİA-Ed.)
- çekirde:** Çekirdeği.
(EİA-Ed.)
- çekirde:ni** Çekirdeğini.
(EİA-Ed.)
- çekişmek** Tartışmak. Kavga etmek: *O karı kızı istmazmış, istemeyinca adam na:be.; ep çekişirmiş adamna istame:m senin kızını.* (EİA-Ed.)
- çekmek** Etmek (telefon çek: telefon et- vb).
(EAYADS)
- çektire çektire** Acı çektirerek. (EİA-Ed.)
- çektirmek** Kızgınlık döneme giren dişi hayvanların erkek hayvanla çiftleştirilmesi.
(EİA-Ed.)
- çelek** Bir boynuzu kırık hayvan: *Çelek boynuzlu keçi.* (DS. 1119:Kocahıdır, Keşan-Edirne)
- çelepne** Üstünde gözleme pişirilen veya ocakta pişirilen ekmeğin üstüne kapanan toprak saç: *Ekmeğin üstüne çelepne kapadım pek güzel pişti.* (DS.1119:Edirne)
- çelet** Şımarık, hırçın, atılğan, haylaz (çocuk).
(DS.1122:Edirne)
- çelimsiz** Gösterişsiz, zayıf. (EİA-Ed.)
- çelpene** Ekmek pişirmekte kullanılan saç. (DS.1126:Edirne)
- çember** Kadın başörtüsü, yemeni, yazma: *Fatmanın çemberi düşmüş.* (DS.1128:Edirne)

çemkirge Çekirge.
(*EİHİKA.Havsa/Edirne*)

çendele Peynir süzmek için kullanılan seyrek dokunuşlu bez. (*DS.1134:Edirne;EİA-Ed.*)

çene çivisi Arabanın tekerleğinin çıkarması için dingile konulan çivi. (*DS.1136:Korucuköy,İpsala-Edirne*)

çene Sabanın, sürgü demiri takılan ucu, eğek. (*DS.1136:Paşaköy,İpsala-Edirne*)

çepelli [1] Yağmurlu, bozuk hava. (*DS.1141:İbriktepe,İpsala-Edirne*)

çepelli [2] Karışık, pislikli, çöplü. (*EİA-Ed.*)

çepin Küçük çapa. (*DS.1143:Sarıcaali,İpsala,Umurca-Edirne*)

çepiş [1] Bir yaşındaki keçi yavrusu, oğlak. (*EİA-Ed.*)

çepiş [2] Pis, pasaklı. (*EİA-Ed.*)

çepiş [3] Bir yaşındaki erkek keçi. (*TDOE*)

çepli Çalı çırpı, çör çöp. (*DS.1141:Sarıcaali,Keşan-Edirne;EİA-Ed.*)

çerepne Ekmek pişirmek için topraktan yapılan çanak, çirepene. (*DS.1145:İpsala-Edirne*)

çereşne Pulluk bıçağı. (*DS.1145:Edirne*)

çerge [1] Göçebe çadırı, tente. (*DS.1146:Edirne*)

çerge [2] El tezgahında dokunan kilim, bir çeşit dokuma örtü. (*EİA-Ed.*)

çetik [1] Buna terlik de denir. Çeşitli motiflerle süslenerek yünden örülür. Bazen yapaktan da örülür. (*EİA-Ed.*)

çetik [2] Mes, yünden örülmüş terlik. (*DS.1151:Edirne;EİA-Ed.*)

çetik [3] Çedik. (*TDOE*)

çevele Çevaliye. (*TDOE*)

çevirge İğ. (*DS.1152:Rumeli göçmenleri,Aslıhan,Uzunköprü-Edirne*)

çevirmek [1] Geri göndermek: *Egar yoksa bi: şe.; temissa, çevirmişla: baba evina. (EİA-Ed.)*

çevirmek [2] Yol kesmek: *Va.; çevir onu san, demiş andan so:ra, çeke: sila: öldüre: .(EİA-Ed.)*

çıbık İnce sopa, çubuk. *(EİA-Ed.)*

çıbık kıraker Çubuk kraker. *(EİA-Ed.)*

çıbuk İnce sopa, çubuk. *(EİA-Ed.;TDOE)*

çıfıt Düşkün insan. Çingene çıfıt deyiminde geçer. *(EİA-Ed.)*

çıkartma Bir binanın yanına ek olarak yapılan kısım. *(EİA-Ed.)*

çıkı Bohça, çıkın. *(DS. 1166:Edirne;EİA-Ed.)*

çıkık Kemiklerin eklerden kayması. *(EİA-Ed.)*

çıkıkçı Kırık veya çıkık kemikleri tedavi eden. *(EİA-Ed.)*

çıkım Tarla, sürülürken, çapalanırken veya ekin biçilirken 1,5 -2 metre genişliğinde ayrılmış tarla boyunca uzanan bölümlerin herbiri: *Bu tarla üç çıkımlıktır, bu çıkımda kimse geri kalmazın. (DS.1167:Edirne; EİA-Ed.)*

çıkıntı Hizadan öne çıkmış yer. *(EİA-Ed.)*

çıkırık Çıkrık, kuyudan kovayı çekmeye yarayan ve el ile çevrilen araç. *(EİA-Ed.)*

çıkışmak Birini azarlamak, sitem etmek. *(EİA-Ed.)*

çıkma [1] Balkon. *(EİA-Ed.)*

çıkma [2] Belli bir çizginin dışına taşma. *(EİA-Ed.)*

çıkma [1] Sona erdirmek. *(EİA-Ed.)*

çıkma [2] Yara belirmesi. *(EİA-Ed.)*

çılbur Hayvanların yular başlığının çene altındaki halkasına bağlanan ip veya takılan zincir.

(DS.1171:Büyükdoğan
ca,Kavaklı-Edirne)

çılıbırlamak Hayvanları
yürütmek için
dizginleriyle vurmak.
(DS.1171:Edirne)

çıldırık Pamuk atmakta
kullanılan yay ve
kirişin arasına
geçirilen ince bir
çubuk. (DS.1172:
Kuzucu-Edirne)

çılık Çılgılık. (EİA-Ed.)

çilk [1] Bozuk, çürük,
kokmuş. (DS.1174:
Edirne)

çilk [2] Sade, arı, yalnız.
(DS.1169:Bayramlı,
Uzunköprü-Edirne)

çimçik Tıpkı, aynı.
(DS.1169:Edirne)

çimkırtmak Fıskırtmak,
püskürtmek: Üstüme
su çimkırtma.
(DS.1177:Edirne)

çin çin Kimsesiz boş
evler. (EİA-Ed.)

çingıl Küçük üzüm
salkımı, üzüm
salkımındaki küçük
salkımcıklar. (DS.921:
Edirne;EİA-Ed.)

çinnamak Çınlamak.
(EİA-Ed.)

çıpa Askıda örülmeyen,
yerde örülen koza:
Böceklerinde çıpa
kozası az çıktı. (DS.
1183:Muradiye-Edirne)

çıpı Bebek banyosu.
(EİA-Ed.)

çıpıldanlık Tarla
içlerinde ve tarla
kenarlarındaki su
birikintileri. (DS.1183:
Adasarhanlı,Kavaklı-
Edirne)

çırak Çırak, ırgat,
yardımcı. (EİA-Ed.)

çırakman [1] Saraçların
veya tabakların
üzerinde deri
temizledikleri uç
ayaklı bir aygıt.
(DS.1185:Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

çırakman [2] Sekiz, on
susam demetinin bir
araya gelmesiyle
yapılan yığın. (DS.
1185:İpsala,Keşan-
Edirne)

çı:rından çıkmak İşlerin
normal akışının
bozulması. (EİA-Ed.)

çı:rmak Çağırarak,
söylemek. (EİA-Ed.)

çıt Ses. (EİA-Ed.)

çıtta Bir tarafı çapa, bir
tarafı tırmık olarak
tarlada kullanılan bir
araç. (DS.1192:Edirne)

çıtak [1] Köylü.
(DS.1192:Edirne)

çıtak [2] Erkek hizmetçi.
(DS.1192:Edirne)

çıtlamak Bir haberi
başkalarına
ulaştırmak. (EİA-Ed.)

çıtma Hayvan tekmesi.
(EİA-Ed.)

çıtrak Diken, çalı.
(DS.1062:Edirne)

çıvgan İnce, cılız, zayıf
(hayvan hk.). (DS.
1199:Malkoç-Edirne)

çıvgar Boyunuğa
koşulmuş öküzlerin
arkasına yardım
olarak koşulmuş bir
çift öküz. (DS.1199:
Malkoç-Edirne)

çızı Çizi, tohum ekmek
için pullukla açılan
yer, karık. (EİA-Ed.)

çi: Çiğ, pişmemiş olan.
(EİA-Ed.;TDOE)

çif Çift (tarımsal).
(EİA-Ed.;KEİYKAD)

çifçilik Çiftçilik.
(EİA-Ed.)

çiğnekYolüstü, yol
uğrağı. (DS.1210:
Edirne)

çile toprak Çakıllı
toprak. (DS.1217:
Abalar-Edirne)

çi:lek Çilek. (EİA-Ed.)

çileme Hafif ve ince
yağan yağmur, çisinti.
(EİA-Ed.)

çilemek Yağmur
çiselemek. (DS.1216:
Edirne;EİA-Ed.)

çilenti Hafif ve ince
yağan yağmur, çisinti.
(DS.1215:Edirne;
EAYADS)

çileştirmek Yağmur
çiselemek. (EİA-Ed.)

çimdik [1] İki parmak
ucuyla alınan miktar,
tutam. (EİA-Ed.)

çimdik [2] Tatar böreği.
(DS.1222:İpsala,
Keşan-Edirne)

çimdirmek İsteksiz
yemek yemek.
(EİA-Ed.)

çimmek Yıkanmak.
(DS.1225:Paşayığit,
Keşan-Edirne)

çimnemek Koyunlar
otlamak. (DS.1225:
Edirne)

çinbar Dokuma
tezgâhlarında bezi
gerdirmek için
kullanılan iki tarafı
dişli bir aygıt. (DS.
1176:İpsala-Edirne)

çi:nek Çiğnenmiş,
dövülmüş yer. (EİA-Ed.)

çingenede musandıra
“Onda öyle şey ne
gezer” anlamında
kullanılan deyimsel bir
ifade. (EAYADS)

çipre Madeni kalem ucu.
(DS.957:Edirne)

çirçene Üvendirinin
ucundaki kıvrık demir.
(DS.1234:Bulgaristan
göçmenleri,Değirmenci,
Uzunköprü-Edirne)

çi:rek Çeyrek. (EİA-Ed.)

çireşne Saban demirinin
önüne konan uzun

demir. (DS.1235:
Paşaköy,İpsala-Edirne)

çisenti Hafif, ince
yağmur. (EİA-Ed.)

çit Çubuktan örme
duvar. (EİA-Ed.)

çiten Saman taşımak
için kağınlara konulan
büyük sepet.
(DS.1150:Edirne)

çitili Çitilerek delikleri
kapatılmış çorap.
(EİA-Ed.)

çitme Bir tür çocuk
oyunu. (TDOE)

çitmek Kumaş ve
örgülerin yırtıklarını
örmek, dikmek.
(EİA-Ed.)

çivi Sert ağaçtan
yapılmış bağlantı
aracı. (EİA-Ed.)

çivisi çıkmak Terbiyesi
bozulmak, kontrolden
çıkmak. (EİA-Ed.)

çivlik Çiflik. (EİA-Ed.)

çi:z Çeyiz. (EİA-Ed.)

çizi Tohum ekmek için
pullukla açılan yer,
karık. (EİA-Ed.)

çizinti Çizilme.

(DS.1253:Edirne)

çi:zlik Çeyizlik. (EİA-Ed.)

çocu: Çocuğu. (EİA-Ed.)

çocuk [1] Erkek çocuk,
genç. (EİA-Ed.)

çocuk [2] Erkek. (TDOE)

çocukke Çocukken.
(EİA-Ed.)

çoculu Serçeden büyük,
yuvasını toprak
üstüne yapan bir kuş.
(DS.1255:Edirne)

çog Çok. (İİA)

çokal Toprak tencere,
çömlek. (DS.1259:
Edirne)

çokalca Toprak tencere,
çömlek. (DS.1259:
Edirne)

çokalmak Çoğalmak.
(TDOE)

çokçana Daha çok.
(TDOE;EAYADS)

çokmak Köpek
havlamak. (DS.1260:
Edirne)

çokratmak Kaynatmak,
pişirmek. (DS.1261:
Edirne)

çolak Elsiz veya kolsuz
insan. (EİA-Ed.)

çom [1] Küme, topluluk.
(DS.1264:Edirne)

çom [2] Ot veya çalı
kümesi. (DS.1264:
Korucuköy,İpsala-
Edirne)

çomaça Dövenin oku ile
boyunuğu bağlayan
çivi şeklindeki tahta
aygıt. (DS.1264:
Karayusuflu,Kavaklı-
Edirne)

çomarlık Çoban aldatan
kuşu. (DS.1265:
Pravadi-Edirne)

çomat Topluluk.
(DS.996: Hamitli-
Edirne)

çommak Biriktirmek,
toplamak, yanyana
getirmek. (DS.1259:
Edirne)

çona Çoban yamağı.
(DS.1268:Edirne)

çonçom Öbek öbek.
(DS.1266:Edirne)

çor [1] Dert, keder,
hastalık. (DS.1269:
Edirne)

çor [2] Bir çeşit hayvan
hastalığı, sığır vebası.
(DS.1269:Edirne)

çoral Bodur ağaç.
(DS.1270:Edirne)

çorallamak Ağacın üst
dalları kurumak.
(DS.1270:Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

çorotu Çörekotu, çörotu.
Bayram çöreklerinin
üzerine ekilen ve hoş
kokan siyah taneli
bitki. (EİA-Ed.)

çota Keser. (DS.1274:
Edirne)

ço:u Çoğu. (EİA-Ed.)

ço:unlukla Çoğunlukla.
(EİA-Ed.)

çovaç [1] Güneş. (DS.
1306:Büyükdoğanca,
Kavaklı-Edirne)

çovaç [2] Güneşli yer.
(DS.1306:Edirne)

çovaçlanmak
Güneşlenmek.
(DS.1275:Edirne)

çovaş Güneş.
(DS.1306:Edirne)

çöcük [1] Çocuk.
(EİA-Ed.)

çöcük [2] Erkek çocuk.
(KEİYKAD)

çökek Çukur yer.
(DS.1281:Edirne)

çökel Sabana bulaşan
toprakları temizlemek
için uzun sopanın
arka kısmına takılan
demir kazıyacak.
(DS.1285: Edirne)

çöküntü Çökmüş yer,
çukur. (EİA-Ed.)

çömçe Kepçe, büyük
tahta kaşık. (DS.1284:
Edirne)

çömle: Çömleğe.
(EİA-Ed.)

çömmek Dizlerini kırıp
bacaklarının üzerine
oturmak. (EİA-Ed.)

çönbildik Serçe kadar
bir çeşit kuş. (DS.
1288:Taptık,Havs-
Edirne)

çöpür Çopur.
(DS.1291:Edirne)

çörten Pınar veya damdan su akıtan ağaç veya tenekelik. (DS.1293:Edirne)

çövmek Sıçramak, zıplamak, atlamak. (DS.1298:Edirne)

çocuk Çocuk. (Erkek evlat anlamında) (İİA)

çuçka Bir çeşit kırmızı biber. (DS.1300: Süloğlu-Edirne)

çufa Bir çeşit yün kumaş, çuha. (TDOE)

çufalık Dokuma aygıtı. (DS.1012:Edirne)

çukulata Çikolata. (EİA-Ed.)

çukurt Sonbaharda bataklıklar içinde çıkan bir çeşit saz. (DS.1302:Edirne ilçeleri)

çullamak Kapatmak, örtmek. (EİA-Ed.)

çullanmak Birinin üstüne atlamak. (EİA-Ed.)

çulpan Sabah yıldızı. (DS.1304:Edirne)

çulsuz Yoksul, fakir. (EİA-Ed.)

çumbul Maşrapa. (DS.1304:Enez,Keşan-Edirne)

çuş Eşeğe sesleniş sözü, çüş. (EİA-Ed.)

çuta Yüzü geniş keser. (DS.1305:Edirne)

çuvallık Dokuma aygıtı. (DS.1013:Muradiye-Edirne)

çuvaş Güneşli yer. (DS.1306:Keşan-Edirne)

çuvaşlamak Güneşlemek. (DS.1306:Edirne)

çü:dürmek Erkekler için işemek. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

çük (çocuk dilinde) erkeklik organı, pipi. (EİA-Ed.)

çükündür/çüküntür Pancar. (DS.1307:Edirne)

çünkün Çünkü (İİA)

çürümek Çürümek. (EİA-Ed.)

çüvmek Hoplamak,
zıplamak.
(DS.1310:Edirne)

D

da [1] Daha, henüz.
(EİA-Ed.)

da [2] Dağ, yer
kabuğunun çıkıntılı,
yüksek, eğimli
yamaçlarıyla çevresine
hâkim ve oldukça
geniş bir alana yayılan
bölümü. (EİA-Ed.)

da: [1] Orman, koru.
(EİA-Ed.)

da: [2] Daha. (EİA-Ed.)

da: [3] Dağ. (EUMİA;
TDOE)

daban Taban. (EAYADS)

dabansız Korkak,
tabansız. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

dabırka Darbuka.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

dada Bebek, bir aylıktan
iki yaşına kadar olan
çocuk. (DS.1317:
İpsala-Edirne
göçmenleri)

dadanmak Dadanmak.
Bir şeyi yapmaya
alışmak. (EİA-Ed.)

dağar Çömlek. (DS.1322:
Sulu,Kavaklı-Edirne)

dağımlaşmak

Paylaşmak, bölüşmek.
(DS.1375:Kuyuk-Edirne)

dakı Takı, evlenen veya
nişanlanan birine
armağan olarak
verilen küpe, bilezik,
yüzük, zincir gibi
şeylerin tümü.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

dakka Dakika. Bir
saatlik zamanın
altmışta biri. (EİA-Ed.)

dakmak Takmak, bir
şeyi başka bir yere
uygun bir biçimde
tutturmak, iliştiirmek,
geçirmek. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

dalak [1] Bozulmamış
bal peteği, kovanın
yanlarındaki küçük
beyaz bal peteği.
(DS.1336:Edirne)

dalak [2] Göbek.
(DS.1336:Edirne)

da:lamak [1] Dağlamak.
(EİA-Ed.)

da:lamak [2] Ateşle
dağlamak. (EİA-Ed.)

daldızlamak
Beğenmemek, ince
ince hesap etmek.
(DS.1343:Edirne)

da:lık [1] Dağlık.
(EİA-Ed.)

da:lık [2] Ormanlık.
(EİA-Ed.)

da:lışmak
Dağılmak, toplu
durumda iken ayrılıp,
birbirinden
uzaklaşmak. (EİA-Ed.)

dalışman Cesur, yiğit.
(DS.1345:Kılıkş-Edirne)

dalmak [1] Dağılmak.
Toplu durumdayken
ayrılıp birbirinden
uzaklaşmak. (EİA-Ed.)

dalmak [2] Kalabalığa
karışmak. (EİA-Ed.)

dalvar Üstü çalı çırpı ile
örtülmüş bağ, bostan
kulübesi. (DS.1339:
Edirne)

dam Ahır (DS.1348:
Edirne)

damak Şehir. (DS.1349:
Edirne)

damaksa Boyunuğun
öküzün boynunun
altına gelen kısmı. (DS.
1349:Paşaköy-Edirne)

damla İnme, felç. (TDOE)

damnamak [1] Suyun
damlaması. (EİA-Ed.)

damnamak [2]
Çağrılmadık yere
gitmek. (EİA-Ed.)

damnatmak
Damlatmak. (EİA-Ed.)

damsalık Saçaktan
damlayan sular. (DS.
1354:İpsala-Edirne)

dandırık Fırıldak, topaç.
(DS.1358:Edirne)

da:nık Dağanık. Düzeni
bozuk, düzensiz,
karışık. (EİA-Ed.)

da:nıklık Dağımıklık.
(EİA-Ed.)

danışık [1] Dügün
yapacak olanın
danışmak için
komşularını davet
ettiği toplantı.
(EİA-Ed.)

danışık [2] Dügüne
davet eden. (EİA-Ed.)

danışık [3] Düğüne başlanırken verilen yemek. (EİA-Ed.)

danışman Bilgin, kendisine fikri alınmak için danışılan. (DS.1361:Edirne göçmenleri)

dapduru olmak Birden doğrulup ayağa kalkmak (DS.1364: Edirne)

daracacık Daracık. (EİA-Ed.)

daracan [1] Mısıra benzeyen yabancı bir ot. (DS.1365:Taplık, Havsa-Edirne)

daracan [2] Serçe. (DS.1369:Korucu-Edirne)

darışmalık Çok dar olan yer. (EİA-Ed.)

da:re Bir tür vurmali çalgı. (EİA-Ed.)

darıcan Serçe. (DS.1369:Edirne)

darlanmak Garipleşmek, üzülme. (EİA-Ed.)

darma duman Karmakarışık. (EİA-Ed.)

da:t Dağıt. (EİA-Ed.)

da:tım Dağıtım. (EİA-Ed.)

da:tmak [1] Dağıtmak. (EİA-Ed.)

da:tmak [2] Dağıtmak, saçmak. (EİA-Ed.)

da:tmak [3] Belli bir orana göre bölüştürmek, pay etmek. (EİA-Ed.)

da:tmak [4] Toplu durumda bulunanları birbirinden uzaklaştırmak veya ayırmak. (EİA-Ed.)

da:tmak [5] Yaymak. (EİA-Ed.)

dava [1] Dâvâ, mahkeme. (EİA-Ed.)

da:va Dâvâ, mahkeme. (EİA-Ed.)

da:vacı Dâvâcı. (EİA-Ed.)

dâvetlenmek Davet edilmek (TDOE)

davlum [1] Sürülmek, ekilmek için dikdörtgen şeklinde ayrılmış toprak parçası. (DS.1380: Edirne)

davlum [2] Çarık yapmak için uzunlamasına kesilen ham deri. (DS.1380: Edirne)

davulgu Kocayemiş ağacı ve meyvesi. (DS.1382:Edirne)

davulun sesi uzaktan koyag gelir İşin içinde olmayanlar gerçeği bilmez, işin içinde olmayanlar işi kolay va kazançlı sanırlar anlamında, görüldüğünden çok farklı durumlar için kullanılan bir deyim. (TDOE)

dayak [1] Duvara destek. (EİA-Ed.)

dayak [2] Destek, yardım. (EİA-Ed.)

dayaklamak Dayak veya destek koymak. (EİA-Ed.)

dayatmak Durdurmak, önüne geçmek. (EİA-Ed.)

debdil kıya:fet Kılık kıyafet değiştirmek, tebdili-i kıyafet. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

dehlemek Atlatmak, baştan savmak, kovmak. (DS.1405: Edirne)

deil Değil. (TDOE)

deki Hile. (EUMİA)

delibaş Delice hareketler yapan çocuk. (EİA-Ed.)

delikçe Yere çukurlar kazarak oynanan bir çeşit oyun. (DS.1412: İpsala-Edirne)

delim Sarmaşık. (DS.1413:Kuplu, Kavaklı-Ed.)

delme Yelek, önü işlemeli bir çeşit yelek. (DS.1414:Edirne)

demekkili Yani, demek, demek ki. (TDOE)

depreşmek Nüksetmek, tepreşmek, tekrarlamak. (EİA-Ed.)

derman Kirişleri bağlayan yardımcı direk. (DS.1435:Edirne)

derme Erkek ceketi (DS.1435:Edirne)

derme çatma Zorlukla,
eldeki malzemeyeyle.
(EİA-Ed.)

deş Su bendi, büvet:
*Tarlamı sudan
korumak için deş
yaptım.*
(DS.1437:Malkoç,
Uzunköprü-Edirne)

de:şik Değişik. (EİA-Ed.)

deşmek Açıklamak,
açmak (Gizli bir
meseleyi). (EİA-Ed.)

devrisi Gün, hafta, ay,
yıl gibi zamanların bir
sonrakini anlatmak
için kullanılır. Ertesi
gün, bir sonraki.
(EİA-Ed.)

devrisi gece Ertesi gece.
(EİA-Ed.)

devrisi gün Sonraki
gün, ertesi gün, öteki
gün. (EİA-Ed.;TDOE;
EAYADS)

devriş Derviş, bir
tarikata ve şeyhe bağlı
olan mürid, süfiyâne
bir hayat yaşayan kişi.
(EİA-Ed.;TDOE)

devşirmek Kendine
gelmek, toparlanmak:
Şimşirin yapregi yeşil,

Aklını başına devşir.
(EİA-Ed.)

deyişik Halk inancına
göre cinlerin
değiştirdiği sanılan
çocuk. (DS.1447:
Edirne)

dıdıklamak Bir şeyi
gereğinden çok
incelemek : *Yeter artık
dıdıklama.* (DS.1450:
Edirne)

dığlı Tahıl saplarından
yapılan düdük.
(DS.1453:Edirne)

dımbırdamak Saz, cura,
tambur gibi müzik
aletleri çalındığı
zaman hafif ses
çıkarmak. (DS.1459:
Edirne)

dımımak Ölmek.
(DS.1460:Hasanlar,
Mecidiye-Edirne)

dındın Mızımız,
mıymıntı, çabuk karar
veremeyen, sözü
uzatan. (DS.1463:
Çavuşköy-Edirne;
EİA-Ed.)

dıngaç Tepe, uç, doruk.
(DS.1503:Deliorman
göçmenleri-Edirne)

dınmamak Ses çıkarmamak, önemsememek anlamında kullanılan mecazi bir ifade, tınmamak. (EİA-Ed.)

dırağa Hünnapgillerden, kurak yerlerde yetişen, çiçekleri altın sarısı renginde, dikenli bir bitki, çalı dikenini, kara çalı. (DS.1466: *Dombay-Edirne*)

dırdırılanmak Gereksiz ve çok konuşmak, gevezelik etmek. (EİA-Ed.)

dırma Geçilemeyecek kadar sık çalılık yer. (DS.1469: *Hasköy, Havsa-Edirne*)

dırvana Çobanların süt sağdıkları iki kulplu çinko kap. (DS.1472: *Kavaklı göçmenleri-Edirne*)

dışarılıklı Yabancı, başka memleketli. (DS.1473: *Edirne*)

dıvrak Çevik, canlı, kıvrak. (DS.1474: *Edirne*)

dızlak Otsuz, çıplak, düz yer, kumlu, çorak arazi. (EİA-Ed.)

didiklemek Tırmalamak. (DS.1481: *Edirne*)

dier Diğer. (EİA-Ed.)

diğnek Değnek. (EUMİA)

dik İnatçı. (EİA-Ed.)

dikaşa: Dikaşağı. Bayırdan aşağı doğru. (EİA-Ed.)

dikeleç Küçük ve ucu sivri kazık. (DS.1485: *Edirne İskeçe göçmenleri*)

dikili Dikilmiş. (EİA-Ed.)

dikiş tutmamak Bir işin gerçekleşmemesi. (EİA-Ed.)

dikleme Direk. (EİA-Ed.)

diklenmek Karşı gelmek, kafa tutmak, dayatmak, dikleşmek. (EİA-Ed.)

dikme Bir şehre dışardan gelip yerlilerden kız alan erkek. (DS.1489: *Edirne*)

dik yılma Çok meyilli yılma, rampa. (EİA-Ed.)

di:l/dil Değil. (EİA-Ed.)

dili dolaşmak Çeşitli

nedenlerle doğru

düzgün

konuşamamak.

(EİA-Ed.)

dilini tutmak

Söylenmeyecek şeyleri

söylememek. (EİA-Ed.)

dili tutulmak [1]

Bildiyini unutmak,

konuşamamak.

(EİA-Ed.)

dili tutulmak [2] Felç

olup konuşamamak.

(EİA-Ed.)

dillenmek Dile düşmek,

dedikodusu yapılmak.

(DS.1496:Edirne)

dilmek Bir bütünü ince

ve yassı parçalara

ayırarak kesmek.

(EİA-Ed.)

dimi Çeşitli renklerde

düz ve desenli olabilen

yerli dokuma bez,

pamuklu. (DS.1499:

Edirne Göçmenleri)

dinelmek [1] Karşı

gelmek, kafa tutmak,

dayatmak, dikleşmek.

(DS.1486:Edirne)

dinelmek [2] Ayakta

durmak, ayağa

kalkmak, dik durmak.

(DS.1502:Edirne)

dinenmek Dinlenmek.

(TDOE)

dingil Kırıcı,

düşüncesizce konuşan

(kimse). (EİA-Ed.)

dinlence Rahat: Gece

gündüz çalışıyoruz, hiç

dinlencemiz yok.

(DS.1508:Edirne;EİA-

Ed.;EAYADS)

dinnemek Birinin

sözünü, öğüdünü

kabul edip gereğince

davranmak. (EİA-Ed.)

dinnenik Dinlenmiş.

(EİA-Ed.)

dintepe Yüksek tepe.

(DS.1509:Bulgaristan

göçmenleri-Edirne)

diplitura Çoban çantası

bitkisi. (DS.1511:

Edirne ve çevresi.)

direcen Arabaların

dingil ucu ile süveni

arasındaki eğri ağaç.

(DS.1512:Dombay-

Edirne)

dirliksiz Geçimsiz,

huysuz. (EİA-Ed.)

dirmen Değirmen.
(EİA-Ed.;TDOE)

di:rmen Değirmen.
(EİA-Ed.)

diş [1] Sarımsak gibi
bazı bitkilerin
parçaları. (EİA-Ed.)

diş [2] Testere ve bıçkı
gibi aletlerin ufak
çıkıntıları. (EİA-Ed.)

dişe dokunur olmamak
Çok önemli olmamak.
(EİA-Ed.)

dişemek [1] Dişegi
denilen ucu tırtıllı
çekiçle değirmen taşı
ya da herhangi bir şey
üzerinde diş yapmak.
(DS.1522:Edirne)

dişemek [2] Bıçkı,
testere, orak gibi
aygıtların dişlerini eye
ile bilemek. (DS.1522:
Edirne)

di:şik Değişik. (EİA-Ed.;
TDOE)

dişik konuşmak Değişik
konuşmak. (TDOE)

dişindirik İpe ilmik
atarak hayvanın
ağızına yapılan gem.
(DS.1524:Edirne;
TDOE)

dişine göre bulmak
Hoşlandığı yemeklere
kavuşmak. (EİA-Ed.)

dişini sıkamak
Sabretmek. (EİA-Ed.)

dişleme Yedi ya da
dokuz dişli tırmık. (DS.
1525:İpsala-Edirne)

dişli Zorlu, mücadelecı.
(EİA-Ed.)

dişlice Yedi ya da dokuz
dişli tırmık. (DS.1525:
İpsala-Edirne)

di:ştirmek Değiştirmek.
Başka bir biçime
sokmak, değişikliğe
uğratmak: *Burası hep
cevizköy ama
çongaradı tabi
çongaradı yani
di:ştirdiler unu.*
(EİA-Ed.)

di:ş tokuş Değiş tokuş
veya berdel. (EİA-Ed.)

diyer Diğer. (TDOE)

diymek Değmek. (TDOE)

diynek Değnek. (TDOE)

dizlemek Diz üstü
düşmek. (EİA-Ed.)

dizleri tutmaz olmak

Bir nedenle ayakta duramamak. (EİA-Ed.)

dizlik [1] Dizleri

korumak amacıyla elbiseye takılan yama. (EİA-Ed.)

dizlik [2] Pantolon,

şalvar. (DS.1532: Edirne)

dizme Bahçe ve tarla

kenarındaki parmaklık, çit, tahta perde. (DS.1530: Edirne)

doburcuk İri taneli

yağmur. (DS.1534: Kaleiçi-Edirne)

doğruk Tepe, uç, zirve,

doruk. (DS.1537: Taşlımüsellim, Lalapaşa-Edirne)

doksan ekimi Ekinlerin

ekilmeye başladığı zaman. (EİA-Ed.)

dokunaklı Etkileyici.

(EİA-Ed.)

dokurcum Çeşitli

sayılardaki ekin demetlerinden yapılmış yığın. (DS.1541:Avarız-Edirne)

dokurcun [1] Dokuztaş

oyunu. (DS.1541: Edirne)

dokurcun [2] Çeşitli

sayılardaki ekin demetlerinden yapılmış yığın. (DS.1541:Edirne;EİA-Ed.)

dokuzdanlu Hanımeli

çiçeği. (DS.1541:Edirne ve çevresi)

dolama Parmaklarda

çıkan deri hastalığı. (EİA-Ed.)

dolaşık Çetrefil,

karmaşık. (EİA-Ed.)

dolay Etraf, çevre. (DS.

1545:Edirne;EİA-Ed.)

dolayını Bütün etrafını.

(EİA-Ed.)

dolaylamak Bir şeyin

etrafını çevirmek. (EİA-Ed.)

doluca Tetanos hastalığı.

(DS:1547:Edirne)

do:mak Doğmak.

Dünyaya gelmek. (EİA-Ed.)

domalmak Secde eder

gibi durmak, arkasını çıkarmak, çıkıntı yapmak. (EİA-Ed.)

do:mamak Doğmamak.
(EİA-Ed.)

domatez Domates.
(EİA-Ed.)

domatiz Domates.
(EİA-Ed.)

dombadiz Çok zengin
(kimse). (DS.1550:
Sığırcık,Uzunköprü-
Edirne)

domuzluk [1] Pislik,
kötülük. (EİA-Ed.)

domuzluk [2] Su
değirmenlerinde
çarkın bulunduğu ve
döndüğü yer.
(DS.1556:Edirne)

don [1] Genellikle
pamuklu kumaştan
hazırlanan, paçaları
dar, bir yanında cebi
bulunan, bele uçkurla
bağlanan geniş bir
şalvar, tuman.
(EİA-Ed.)

don [2] Don olayı.
(EİA-Ed.)

don [3] Soğuk. (EİA-Ed.)

donak [1] Gelin elbisesi,
kadın elbisesi.
(DS.1558:Göçmenler,
İbriktepe,İpsala-Edirne)

donak [2] Süs, ziynet.
(DS.1558:Edirne)

donca gezmek Donla
gezmek. (TDOE;
EAYADS)

donuk [1] Soğuk, tutuk.
(EİA-Ed.)

donuk [2] Mat, bulanık.
(EİA-Ed.)

dora [1] Tepe, en yüksek
yer, uç, doruk.
(DS.1565:Hasköy,
Havsa,Eskikadın-
Edirne,EİA-Ed.)

dora [2] Raf. (DS.1563:
Eskikadın-Edirne)

do:ramak Doğramak.
Keserek parçalamak
veya elle küçük
parçalara ayırmak.
(EİA-Ed.)

doru Doğru, gerçek,
hakikat. (EİA-Ed.)

do:ru Doğru. Gerçek,
yalan olmayan.
(EİA-Ed.)

doruk Tepe, en yüksek
yer, uç. (DS.1565:
Edirne)

do:rulamak (-den) Bir
yere yolca değil de
doğrudan,

- kestirmeden gitmek.
(EİA-Ed.)
- do:ruluk** Doğruluk,
adalet. (EİA-Ed.)
- dosdolay** Çepeçevre.
(EİA-Ed.)
- doyumnu** Doyumluk,
doyulacak miktar.
(EİA-Ed.)
- döğüç** Çamaşırı döğerek
yıkamaya yarayan
ağaç tokaç. (DS.1570:
Edirne göçmenleri.)
- dökme** Tavan ve
tabanda kullanılan
ağaç kiriş. (DS.1573:
Edirne)
- döl [1]** Canlılarda
üremeyi sağlayan
tohum. (EİA-Ed.)
- döl [2]** İnek, koyun, keçi,
köpek, kedi gibi
hayvanların yavruları.
(DS.1575:Edirne)
- döl [3]** Kavun, karpuz,
kabak ve hıyar
bitkisinin daha çiçeği
dökülmemiş meyvesi.
(EİA-Ed.)
- döl dökme** Kavun,
karpuz, hıyar ve
sebzeler ürün vermeye
başlamak. (EİA-Ed.)
- döl girmek** Koyun, keçi
vb. hayvanlar
doğurmaya başlamak.
(DS.1579:Keşan-
Edirne)
- dölüm** Dönüm, 40x40
adım kare 1000 m² 'lik
bir alan ölçüsü.
(EİA-Ed.)
- döndürük** Topaç
(DS.1582:Edirne)
- döne** Karşı ziyarette
bulunma. (DS.1582:
Edirne)
- dönek [1]** Fikir veya
kararından dönen kişi.
(EİA-Ed.)
- dönek [2]** Takla atan
güvercin. (DS.1583:
Edirne)
- dönek yeri** Harman yeri.
(DS.1583:Edirne)
- dönenmek** Olduğu yerde
dönmek. (EİA-Ed.)
- döngel** Muşmula.
(DS.1585:Edirne)
- dönmece** Ağaçtan
yapılmış pulluk.
(DS.1586:Edirne)
- dönük** Tersine çevrilmiş.
(EİA-Ed.)

dönüm 1000 m² 'lik bir alan ölçüsü. (EİA-Ed.)

döşek Yatak. (EİA-Ed.)

dudu Hanım. (DS.1595: Edirne)

dudunine Kayınvalide. (DS.1595:Edirne)

duğmak Doğmak. (EUMİA)

duğru Doğru. (EUMİA)

duğurmak Doğurmak. (EUMİA)

dulaca Yaramaz:
Dulacalık yapma.
(DS.1596:Edirne)

duma Nezle, grip, bronşit. (DS.1600: Sultanköy,İpsala, Keşan-Edirne)

du:ma Doğma. (TDOE)

dumağ Nezle, grip, bronşit. (DS.1601: Edirne)

dumağı Nezle, grip, bronşit. (DS.1601: Uzunköprü-Edirne)

duman Sis. (EİA-Ed.)

dumannı Dumanlı, sisli. (EİA-Ed.)

dumannık Dumanlık.

Sisli hava: A:met aga va:di. A:met aga ordamış, dumannık bir ava ama. (EİA-Ed.)

du:ramacı Doğramacı. (TDOE)

du:ramak Doğramak.
Keserek parçalamak veya elle küçük parçalara ayırmak. (TDOE)

du:rdan du:riya
Doğrudan doğruya. (TDOE)

durlamak Durulamak.
Çamaşır ya da bir kabı yıkadıktan sonra temiz sudan geçirmek. (EİA-Ed.)

du:ru Doğru. (TDOE)

durtut Disiplin, sıkı düzen. (DS.1606: Edirne)

du:ru dürüs Doğru dürüst. (TDOE)

duruyaz Duruyoruz. (EİA-Ed.)

duşul Sarsak (kimse). (DS.1610:Edirne)

duumak/duvmak:
Doğmak. (TDOE)

duva Dua. (TDOE)

duysumak Kulağına
çalınmak, duyar gibi
olmak. (DS.1615:
Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

duyulmadık

Duyulmamış.
(EİA-Ed.)

duyulmak Duyulmak,
işitilmek. (EİA-Ed.)

dü: Diyor. (EİA-Ed.)

dübek Dibek. İçinde
kahve ya da bulgur
dövülen oyuk taş, taş
havan. (EİA-Ed.)

düğlen Kavun, iyi cins
kavun. (DS.1627:
Keşan-Edirne)

dü:lek Yeşil kavun.
(DS.1627:İbriktepe,
İpsala,Keşan-Edirne)

dü:m Düğüm. (EİA-Ed.)

dü:me Düğme. (TDOE)

dü:me: Döğmeye.
(EİA-Ed.)

dü:mek/düvmek
Dövmek. Tokat,
yumruk, tekme
vurarak canını
acıtmak: Bi *araba*

*birini dü:müşler. sakat
kalır. (EİA-Ed.;TDOE)*

dü:mük Düğüm.
(EİA-Ed.)

dü:müklü Düğümlü.
(EİA-Ed.)

dü:müşler Dövmüşler.
(EİA -Ed.)

dü:n Düğün. Evlenme
veya sünnet
dolayısıyla yapılan
tören, eğlence,
cemiyet. (EİA-Ed.)

dü:n evi Düğün evi.
(EİA-Ed.)

dü:nnük Düğünlük.
(EİA-Ed.)

dünür Kız görmeye giden
kimse, görücü.
(DS.1632:Edirne)

dünüşü Dünür, birbiri
ile evlenen kız ve
erkeğin anne ve
babalarının karşılıklı
durumu. (EİA-Ed.;
EAYADS)

dünyayı tutmak
Masrafların
beklenildiğinden fazla
olması. (EİA-Ed.)

dürgü Dürülme şekli,
kat. (DS.1634:

*Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)*

dürme Hamur çorbası.
(DS.1634:İpsala-
Edirne)

dürtlengiç Üvendire.
(DS.1635:Edirne)

dürtmek Dürtmek.
(EİA-Ed.)

dürü Gelinlerin damat ve
akrabalarına,
damatların da gelin ve
akrabalarına verdikleri
hediyeler. (DS.1636:
Edirne)

dürüs Dürüst, düzgün.
(EİA-Ed.;TDOE)

dürüz Dürüst, düzgün.
(TDOE)

dürüzlük Dürüstlük.
(TDOE)

düşmek Döğüşmek,
dövüşmek. (EİA-Ed.)

düven Dögen, döven,
yayılmış olan ekin
üzerinde at ya da inek
yardımıyla gezdirilerek
ekinin tane ve
saplarını ayıran, altına
çakmak taşları çakılı
araç. (EİA-Ed.;TDOE)

düzen [1] Alet edevat
takımı. (EİA-Ed.)

düzen [2] Bez dokuma
tezgâhı. (DS.1644:
Paşaköy, İpsala-
Edirne)

düzen [3] Geçim,
uyuşma. (TDOE)

düzenlemek Müzik
aletlerini akort etmek.
(DS.1645:Edirne)

E

e: [1] Cümle başında kullanılarak çeşitli duygular anlatır. (EİA-Ed.)

e: [2] Soru anlamında kullanılır. (EİA-Ed.)

e: [3] Bebek uyuturken kullanılır. (EİA-Ed.)

ebe [1] Büyükanne. (DS.1661:Demirli, Mecidiye-Edirne)

ebe [2] Teyze. (DS.1828:Uzunköprü-Edirne)

ebegömeç/ebegömeçi Şifalı ot, ebegömeçi. (TDOE)

ede Büyük kardeş, ağabey. (DS.1663:Demirli-Edirne)

edik Patik, çocuk ayakkabısı. (DS.1665:Edirne)

ediye Hediye. (İİA;KEİYKAD)

eer/e:r Eğer. (TDOE)

eften püften Dayanıksız, derme çatma, yalan yanlış,

asılsız. (EİA-Ed.; EAYADS)

eğrek Hayvanların yazın öğle sıcağında toplanıp dinlendikleri yer. (EİA-Ed.)

eğşimik Kaynatılmış ayran ya da kesilmiş süttten yapılan kesmik ya da çökelek. (DS.1699:Değirmenci, Uzunköprü-Edirne)

eke Tecrübeli, usta. (DS.1692:Edirne)

ekecek Tohum, ekilen nesne. (EİA-Ed.)

ekelemek [1] Hafifletmek, değiştirmek. (DS.1693:Edirne)

ekelemek [2] Ekelemek, sepelemek. (EİA-Ed.)

ekinnik Ekinlik. Ekin ekilmiş yer. (EİA-Ed.)

ekmek Yemek, sofrası. (EİA-Ed.)

ekmekçilik Ekmek yapıp satma işi. (EİA-Ed.)

ekmeklik Ekmek yapmak için ayrılan buğday veya un. (EİA-Ed.)

ekti [1] Cimri, pinti, görmemiş. (DS.1701:Edirne)

ekti [2] Açgözlü: Döndürün şunun boncu.ni. Götürmüşla: al demişla: ba ekti, al demişla:. (EİA-Ed.)

ela: Hela, tuvalet. (KEİYKAD)

elal Helal. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

ela:met İlginç, acayip, tuhaf. (EİA-Ed.)

elekleme Kapı kapı dolanmak, çok gezmek. (EİA-Ed.)

e:lence Eğlence. (EİA-Ed.)

elenliğe İplik sarılan çıkırık. (DS.1710:Edirne)

e:lenmek Eğlenmek. (EİA-Ed.)

elenti Arpa, buğday ve benzerlerinin kalburdan geçirilmiş kılını. (EİA-Ed.)

eli açık olmak Cömert olmak. (EİA-Ed.)

eli boş çıkmak Bir evden istediğini alamamak. (EİA-Ed.)

elicek Çıkrık. (DS.1716:Kuzucu-Edirne)

eliğ Yün eğirmeye yarayan araç, kirmen. (DS.1716:Kuzucu-Edirne)

elleşmek Ağır bir yükü kaldırmak için bir kaç kişi birden tutmak. (EİA-Ed.)

ellik Ekin biçerken sol elin parmaklarına geçirilen, eldiven şeklinde tahtadan yapılan bir araç. (DS.1724:Edirne;EİA-Ed.)

ellik takmak Orak biçerken eli kesilmekten korumak. (EİA-Ed.)

el öpmelik Gelin ya da güveye, kaynana ya da kayınbaba tarafından verilen armağan. (EİA-Ed.)

elpeze Deste, demet. Küçük tütün destesi. (EİA-Ed.)

- elva** Helva. (İİA)
- em** Hem. (KEİYKAD)
- emci** Eczacı.
(DS.1731:Edirne)
- emecen** Hayvanları emen bir çeşit yılan.
(EAYADS)
- emen** Hemen.
(İİA;KEİYKAD)
- emircek** Kertenkele. (DS. 1731:Küplü,Kavaklı-Edirne)
- emmi** Amca.
(DS.1740:Edirne)
- emne** Emine, özel isim.
(TDOE)
- emzik** İbriklerin ucunda bulunan ve su dökmeye yarayan çıkıntı. (EİA-Ed.)
- encek [1]** Kedi ve köpek yavrusu. (EİA-Ed.)
- encek [2]** Köpek yavrusu. (EUMİA)
- enci** Hayvanları eneleyen, iğdiş eden adam.
(DS.1744:Edirne)
- ençeğ** Köpek yavrusu.
(EUMİA)
- endek** Hendek. Geçmeye engel olacak biçimde uzunlamasına kazılmış derin çukur.
(İİA)
- eneç** Sel yarıntısı.
(DS.1747:Büyükdoğanca, Kavaklı-Edirne)
- enek [1]** İnsan ya da hayvanlarda sarkan gerdan. (DS.1748:Edirne)
- enek [2]** Sabanın el ile tutulan yerinden demir takılan yerine kadar olan kısım. (DS. 1748:İskender-Edirne)
- enek [3]** Saban demirini taşıyan gövde kısmı.
(DS.1748:Paşaköy, İpsala-Edirne)
- enek yıldızı** Altı yıldızdan oluşan, dördü bir dörtgen meydana getiren ve Küçükayı'nın yanında bulunan bir yıldız kümesi. (DS.1749:Kocahıdır,İpsala-Edirne)
- enevirse** Üniversite.
(EİA-Ed.)
- eneze** Av bekleme yeri, avcı kulübesi. (DS.

- 1752:Harala,İpsala-
Edirne)
- en geri** Son. (EİA-Ed.)
- enik** Kedi, köpek
yavrusu. (EİA-Ed.)
- enipta:** En önce, ilk.
(EİA-Ed.)
- enser** Döğme ya da
köşeli büyük çivi. (DS.
1760:Edirne;EİA-Ed.)
- enteri** Entari. (KEİYKAD)
- enteşe** Bilezik. (DS.1761:
Dombay-Edirne)
- enüz** Henüz. Az önce,
daha şimdi, yeni.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)
- ep** Hep. Sürekli olarak,
her zaman, daima.
(İİA)
- epik** Sanat.
(DS.1763:Edirne)
- epimek** Elma, armut ve
ayva gibi yemişler
dura dura
olgunlaşmak.
(DS.1764:Edirne)
- epsi** Hepsi. Bütünü,
tamamı, tümü,
cümlesi, hep.
(EİA-Ed.;İİA)
- epsici:** Hepsi. (İİA)
- eptan** Hepten.
Büsbütün, tamamen:
Bubana yakıncacak,
eptan öta yanında.
Toracıkta oturu: kendi
başına. (EİA-Ed.)
- epten** Hepten,
büsbütün.
(TDOE;EAYADS)
- eralde** Heralde. (İİA)
- erb** Harp. (İİA)
- erdirmek** Yetiştirmek.
Vaktinde hazır
olmasını sağlamak,
tamamlamak,
bitirmek. (EİA-Ed.)
- erif** Herif, adam.
(EİA-Ed.)
- eriş** Dokuma
tezgâhlarında
uzunluğuna atılan ip,
arış, boy ipliği: Halının
erişi çok kaba.
(DS.1771:Edirne)
- erkes** Herkes. (İİA)
- erkeş** Erkek keçi. (DS.
1774:Sancaali-Edirne)
- erkez** Herkes. (İİA)
- erşey** Herşey. (İİA)

esas Esas, asıl. (*EİA-Ed.*)

esek Sabanın bütün parçalarını taşıyan eğri sopa. (*DS.1778:Edirne*)

esirik [1] Delişmen, deli. (*EİA-Ed.*)

esirik [2] Kızgın, öfkeli, sinirli. (*DS.1783: Sarıcaali,İpsala-Edirne*)

esirmek Azmak, kudurmak, delirmek. (*DS.1783:Edirne*)

eski İşe yaramayan bez parçası. (*EİA-Ed.*)

essa: Gerçekten, sahiden. (*EİA-Ed.*)

eşpek Meraklı. (*DS.1795:Edirne*)

eşyaları meşyaları İkileme. (*EİA-Ed.*)

etekleri tutuşmak Endişelenmek, telâşa kapılmak. (*EİA-Ed.*)

eter Yeter. (*EİA-Ed.*)

e:tesi Ertesi. (*İİA*)

etişmek Yetişmek, büyümek. (*İİA;TDOE*)

etki Eziyet, sıkıntı, aşırı güçlük. (*DS.1799: Edirne;EİA-Ed.*)

evel Evvel. Geçmiş, önce. (*EİA-Ed.*)

evelemek Oyalamak, alıkoymak. (*DS.1805:Edirne*)

evermek Evlendirmek. (*DS.1806:Edirne*)

evlek Tarlaya tohum ekmek için saban iziyle bölünen kısımlardan herbiri. (*EİA-Ed.*)

evran Kasırga, hortum. (*DS.1813:Karaağaç-Edirne*)

e:y Hey. Seslenmek veya ilgi ve dikkat çekmek için söylenen bir söz. (*EİA-Ed.*)

eyer Eğer. (*İİA;KEİYKAD*)

eylence Eğlence. (*EİA-Ed.*)

eylenti Neşeli ve hoşça vakit geçirilen toplantı. yüzükler takarız cümbüş eylenti yaparız. (*EİA-Ed.*)

eyva: Eyvah. (*TDOE*)

ezannayın Ezan vakti,
ezan okunurken.
(*EİHİKA.Havsa/
Edirne*)

F

falfara Farfara, boş boğaz. (EİA-Ed.)

falfaralanmak Farfaralık yapmak. (EİA-Ed.)

falfaralık Farfaralık, farfara olma hali. (EİA-Ed.)

fangirifingil Manti. (DS.1833:İpsala-Edirne)

farımak [1] Yorulmak, yorgunluktan halsiz düşmek. (DS.1835:Edirne;TDOE)

farımak [2] Bıkmak, usanmak. (EİA-Ed.)

farımak [3] Kuvvetten düşmek, kuvvetsiz kalmak, yorulmak. (EİA-Ed.)

fasıl Güldürücü, eğlendirici sözler söyleyenlere denir. (DS.1838:İbriktepe,İpsala-Edirne)

fasulya Fasülye. (EUMİA)

fasülya Fasulye. (EİA-Ed.)

fat: Fuat, özel isim. (EİA-Ed.)

fatme Fatma, özel isim. (EİA-Ed.;İİA)

fayton/payton Tek körüklü, dört tekerlekli, genellikle çift atlı binek arabası. (TDOE)

fedire Tahta bakraç. (DS.1840:Hasköy-Edirne)

ferat Ferhat, özel isim. (EİA-Ed.;TDOE)

fesatlanmak Herhangi bir konuda iyimser olmamak, kötü yorumlamak. (KEİYKAD)

fesla:n Fesleğen. Ballıbabagillerden, Akdeniz ülkelerinde yetişen, yaprakları güzel kokulu, beyaz veya pembe çiçekli, bir yıllık ve otsu bir süs bitkisi, reyhan. (KEİYKAD)

feslen Fesleğen. Ballıbabagillerden, Akdeniz ülkelerinde

yetişen, yaprakları
güzel kokulu, beyaz
veya pembe çiçekli, bir
yıllık ve otsu bir süs
bitkisi, reyhan.
(EİA-Ed.;TDOE)

fi: Bir çeşit ot. (EİA-Ed.)

fıkara: Fukara. Yoksul,
fakir. (TDOE)

fıkara:lık Fukaralık,
fakirlik. (EUMİA)

fıkfık İrmik ile yapılan
bir çeşit pelte. (DS.
1851:İpsala-Edirne)

firsant Fırsat. (TDOE)

firt Yudum, bir içim.
(DS.1856:Keşan-
Edirne)

fııldamak Fıslıtlı ile
konuşmak. (EİA-Ed.)

fıska Sivilce, kabarcık,
yanık kabarcığı.
(DS.1859:Edirne)

fıslatmak Hava dolu top
veya lâstiğin havasını
boşaltmak, indirmek.
(EİA-Ed.)

fışkın [1] Ağacın yeni
filizi. (EİA-Ed.)

fışkın [2] İnce sopa.
(EİA-Ed.)

fışkın [3] Bahar üstü
ağaçlardan koparılan
ince dal: *Alırsam sana
yerden to: fışkını
göstercem ebenin
dü:nünü.* (EİA-Ed.)

fıta [1] Önlük.
(EİA-Ed.;TDOE)

fıta [2] Kadınların iş
yaparken giydikleri
giysidir. (EİA-Ed.)

fıta [3] Su kabı. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

fit öte fit beri Bir öte,
bir beri. (EİA-Ed.)

fiydırmak Atıvermek,
kaldırıp atmak,
fırlatmak. (DS.1862:
Edirne;EİA-Ed.)

fızlı fızlı Hızlı hızlı.
(KEİYKAD)

fi: Bir yem bitkisi, fiy.
(EİA-Ed.)

fidannık Fidan dikilmiş
alan. (EİA-Ed.)

fidı Hindi. (TDOE)

fila Terlik. (DS.1864:
Keşan-Edirne)

filcan Fincan. (EİA-Ed.;
KEİYKAD;TDOE)

fildir fildir Fıldır fıldır,
hareketli. (EİA-Ed.)

fildirik Şuh bakan kız.
(EİA-Ed.)

filer Terlik. (DS.1864:
Keşan-Edirne)

fillemek Kapıyı
sürgülemek,
kilitlemek. (DS.1866:
Saricaali-Edirne;
EİA-Ed.)

filorcın Av kuşu.
(DS.1866:Edirne)

firez Biçilmiş tarlada
kalan tahıl kökleri,
anız. (DS.1869:Edirne)

fistan Kadın elbisesi.
(EİA-Ed.)

fişlağan Sürgün, filiz..
(DS.1860:Edirne)

fişla:n Sürgün, filiz.
(DS.1860:Edirne)

fita Dişi hindi. (DS.1873:
Kuzucu-Edirne)

fitye Yeni yetişen üzüm
bağı. (DS.1874:Harala,
İpsala-Edirne)

fokye El ve yüz
şişmesiyle beliren ve
bu şişliklerde kanın
hareketi hissedilen bir

çeşit hastalık.
(DS.1875:Kaşkôy,
Havsa-Edirne)

fotoraf Fotoğraf.
(EİA-Ed.)

foto:raf Fotoğraf.
(EİA-Ed.)

fotoz Gelin başına
takılan çiçekli taç.
(EİA-Ed.)

fürun Fırın. (İİA)

G

gacal Yerli, göçmen olmayan (kimse). (DS. 1886:Edirne;EİA-Ed.)

gada [1] Kardeş. (DS.1888:Muratçalı, Piravadı-Edirne)

gada [2] Kadar. (İİA)

gaduro Kadro. (EİA-Ed.)

gagaburun Gaga gibi burun. (EİA-Ed.)

gaga burunnu Gaga burunlu. (EİA-Ed.)

gagara gugara Herkesin birden konuşması. (EİA-Ed.)

ga:k Kaz veya kargaların sesi. (EİA-Ed.)

galba Galiba. Görünüşe göre, sanılır ki, anlaşıldığı gibi. (EİA-Ed.)

galba: Galiba, herhalde. (EİA-Ed.)

gan Kan. (EİA-Ed.)

ganca Kanca, çengelli demir çubuk. (KEİYKAD)

gangilmek Olduğu yerde kendinden geçerek uyumak. (DS.1912: Edirne;EİA-Ed)

ganik Küçük çocuk. (DS. 1914:Dombay-Edirne)

gapızlamak İhbar etmek, çalmak. (EİA-Ed.)

garac Garaj. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

garaç Garaj. (EİA-Ed.)

garbınata Karbonat. (EİA-Ed.)

garımca Karınca. (EİA-Ed.)

garmak Karmak. (EİA-Ed.)

gaste Gazete. (EİA-Ed.)

gavalata Manda derisini temizlemeye yarayan araç. (DS.1937:Edirne)

gavas Kavas. (TDOE)

gavata Ağaç çömlek, içi oyuk kap. (DS.1938: Edirne)

gavuz Buğday
tanelerinin kabukları.
(EİA-Ed.)

ga:yet Gayet. Pek, çok,
pek çok, aşırı bir
biçimde. (EİA-Ed.)

gayı Gayrı, artık.
(EİA-Ed.)

gayna Kaynana. Kocaya
veya kadına göre
birbirlerinin annesi,
kayınvalide,
hanımanne. (EİHİKA.
Havs/Edirne)

gayre Gayrı. (EİA-Ed.)

gayrı müslüm Gayrı
Müslüm. (EİA-Ed.)

gayrik/gayrikin Artık.
(EAYADS)

gaz Gazyağı. (EİA-Ed.)

gaza:ne Benzinlik,
gazhane. (EİA-Ed.)

gazeki Kısa ceket,
cepken. (DS.1954:
Edirne)

gaz salmak Yellenmek,
osurmak. (EİA-Ed.)

geberik Zayıf ve
güçsüzlük hakkında
aşağılama için söylenir
söylenir : *Bu geberik*

öküz senin mi?
(EİA-Ed.)

geçinmek Anlaşmak.
(EİA-Ed.)

geçmen Göçmen. (İİA)

gedavla Saban oku ile
saban tabanım
birbirine bağlayan çivi.
(DS.2008:Kavaklı-
Edirne)

gege Meyve dallarını
eğmek ya da davarları
yakalamak için
kullanılan ucu çengelli
uzun sırık. (DS.1968:
Saydere,İpsala-
Edirne;EİHİKA)

gelberi Büyük
ocaklardan ateşi dışarı
çekmek, tıkanmış
boru, ark vb. şeyleri
temizlemek ya da
harç, çamur, kireç
karıştırmak için
kullanılan uzun saplı
demir araç. (DS.1972:
Zeytinli-Edirne;EİA-Ed.)

gelegen Verimi fazla
olan tarla. (DS.1989:
Edirne)

geleğen Verimi fazla
olan tarla. (DS.1989:
Edirne)

gelgeç Unutkan (kimse).
(EİA-Ed.)

gelgeç akıllı Unutkan,
sonradan anımsayan
(kimse). (EİA-Ed.)

gelinkadın Gelincik
denilen bir çeşit
hayvan. (EİA-Ed.)

gelinnik Gelinlik, gelin
elbisesi. (EİA-Ed.)

gelinönü Nişasta peltesi.
(DS.1981:Edirne)

gelinti Göçmen.
(EİA-Ed.)

gelmölle: Gelmiyorlar.
(EİA-Ed.)

gelvi Raf. (DS.2078:
Selanik göçmenleri-
Edirne)

gencelmek Gençleşmek.
(DS.1989:Edirne)

gencik Süslü, güzel,
zarif, şık (kimse).
(DS.1995:Edirne)

gene Yine, yeniden,
tekrar, gine. (EİA-Ed.;
EAYADS)

geneze Avda gizlenerek
beklenen yer: Geneze
de beklemesini hiç

*sevmem. (DS.1991:
Ede,Kadaklı-Edirne)*

gengel İlkbaharda
yetişen bir ya da iki
metre boyunda olan,
gövde özü yenilen,
dikenli bir çeşit bitki,
deve dikenini, eşek
dikenini. (DS.1991:
İpsala-Edirne)

geniş Gönül enginliği.
(EİA-Ed.)

genş Genç. Yaşı
ilerlememiş olan,
ihtiyar karşıtı. (İİA)

ger Dut ağacının
budanmayıp seneye
kalan dalları: *Senin
ağaçlar ger bana
yaramaz. (DS.1994:
Edirne)*

gercele Su zambağı
denilen çiçeğin kökü.
(DS.1994:İpsala-
Edirne)

gercik Süslü, güzel,
zarif, şık (kimse). (DS.
1995:Havsa-Edirne)

gerdel Süt vb. şeyler
koymaya ya da
hayvanlara yem
vermeye yarayan kova
şeklinde tahta kap.
(EİA-Ed.)

gerdengeç Dağdaki domuz yatağı.
(DS.1996:Keşan-Edirne)

gerdeviç Saraçların kullandığı bir çeşit toka. (DS.1996:Edirne)

geren [1] Kaba (kimse).
(DS.1999:Sarçalı, İpsala-Edirne)

geren [2] Verimsiz, tuzlu, çorak toprak.
(EİA-Ed.)

gerenlik Az sulak yer.
(DS.1999:Edirne)

germe Avlu. (DS.2004:Şahapbalaban-Edirne)

geş Geç. (İİA)

geşmek Geçmek. Bir yerden başka bir yere gitmek. (İİA; KEİYKAD)

geştine:ni Geçtiğinde.
(EİA-Ed.)

gevşek [1] Salık.
(EİA-Ed.)

gevşek [2] Gerik olmayan. (EİA-Ed.)

gevşek [3] Tez bıkıp yorulan gayretsiz kişi.
(EİA-Ed.)

gevşek a:zlı Ağzı sır tutmayan. (EİA-Ed.)

gevşek götlü olmak Zorluklar karşısında gayret gösterememek.
(EİA-Ed.)

geze [1] Gelinin çeyiz kaldırma töreni.
(DS.2019:İbriktepe, İpsala-Edirne)

geze [2] Düğünden sonra oğlan ve kız tarafının verdikleri karşılıklı ziyafet. (DS.2019:Muraçalı-Edirne)

geze geze İkileme.
(EİA-Ed.)

gezek Köy halkının, köy odasına gelen misafire, çobana, imama sıra ile yemek göndermesi.
(DS.2020:Muratçalı-Edirne;EİA-Ed.)

gezente [1] Çok gezen (kimse). (DS.2019:Uzunköprü-Edirne)

gezente [2] Sebzelelerde en çok baklada bulunan bir çeşit böcek. (DS.2022:Uzunköprü-Edirne)

gezenti [1] Çok gezen (kimse). (DS.2020:Edirne;EİA-Ed.)

gezenti [2] Bostana
üşen böcek. (EAYADS)

gezi Dügünlerde ev ev
kına gezdirme. (DS.
2023:Edirne köyleri)

gezinti Sebzelerde en
çok baklada bulunan
bir çeşit böcek.
(EİA-Ed.)

gıcık [1] Gıcık,
boğazdaki tahriş.
(EİA-Ed.)

gıcık [2] Kuşku, işkil,
kaygı. (EİA-Ed.)

gıcık çıkarmak Sorun,
mesele çıkarmak.
(DS.2026:Edirne)

gıcıklanmak [1]
Gırtlığın tahriş
olması. (EİA-Ed.)

gıcıklanmak [2] Gıcık
olmak. Bazı nahoş
seslerden kulağın ve
beynin rahatsız
olması. (EİA-Ed.)

gıcık olmak Birine
kızmak. (EİA-Ed.)

gıcır gıcır Çok şık
giyinme. (EİA-Ed.)

gıcırı bükme İş beceren,
erbab. (EAYADS)

gıcırı bükme iş Baştan
savma iş. (EAYADS)

gıd Çene altı, gerdan.
(EİA-Ed.)

gıdaklamak Tavukların
çıkardığı ses. (EİA-Ed.)

gıda:n Kadar. (EİA-Ed.)

gıdı gıdı yapmak Çocuk
dilinde gıdıklamak.
(EİA-Ed.)

gıdım Küçük bir parça,
bir miktar. (EİA-Ed.)

gıdin Mercimek. (DS.
2035:Havsas-Edirne)

gıgı Çene altı, gerdan.
(EİA-Ed.)

gık Ses. (EİA-Ed.)

gıklamak ‘Gık’ sesini
çıkarmak. (EİA-Ed.)

gıklatmak ‘Gık’ sesini
çıkartmak. (EİA-Ed.)

gılabadan Sim gibi
gümüslü işleme ipi.
(EİA-Ed.)

gıllıgıdık Ekşimik.
(DS.2044:Edirne)

gıngıraç Tahterevallı ya
da tahterevallıye
benzeyen bir oyun

- aracı. (DS.2048:
Korucu-Edirne)
- gıram** Gram, kilogramın
binde biri. (EİA-Ed.)
- gırala gitmek** Bol bol
ortaya dökülüp
harcanmak, gırala
gitmek. (EİHİKA.
Havsı/Edirne)
- gırbaş** Kırbaç. (EİA-Ed.)
- gırep** Genellikle ipek
cinsi kumaşlardan
yapılan beyaz renkli,
bazen desenli ve renkli
de olan, günümüzde
de kullanılan bir baş
örtüdür. (EİA-Ed.)
- gırez** Makinelerde
kullanılan kıvamlı
makine yağı, gres yağı.
(EİA-Ed.)
- gıvrışmak** Kıvrılmak.
(EİA-Ed.)
- gıycı** Kıyıcık. (KEİYKAD)
- gıygı** Bir çeşit keman.
(DS.2066:Delıorman
göçmenleri-Edirne)
- gızan** Kızan, çocuk.
(KEİYKAD)
- gızgıllı** Kıraç, çabuk
kuruyan kumlu
toprak. (EİA-Ed.)
- gıcık** Uyuz hastalığı.
(EİA-Ed.)
- gide gele** Gidip gelerek.
(EİA-Ed.)
- gi:dirmek** Giydirmek.
Giyme işini yaptırmak.
(EİA-Ed.)
- gidişmek** Kaşınmak.
(DS.2073:Edirne)
- giik** Geyik. (TDOE)
- ginik** Giyinmiş (TDOE)
- gite** Kısa boylu (erkek).
(DS.2085:Edirne ve
çevresi)
- giyik** Geyik. (TDOE)
- gizci** Casus. (DS.2086:
Edirne)
- goblen** Kumaş türü.
(EİA-Ed.)
- goca** Koca, ihtiyar.
(EİA-Ed.)
- gocu** Küçük kardeş.
(DS.1891:Edirne)
- gocuk** İçi genellikle tüylü
olan, kışın soğuk
etkilerinden korunmak
için tasarlanan bir tür
giysi. (EİA-Ed.)

gocunmak Gücenmek,
alınmak. (EİA-Ed.)

goldur Yaşlı, erkek
hindi. (EİA-Ed.)

goyurt Yoğurt.
(KEİYKAD)

göbel Sınırları ayırmak
için tarla kenarlarında
yapılan toprak
tepecikler.
(DS.2115:Edirne)

göbe:ni Göbeğini.
(EİA-Ed.)

göbez Köpek yavrusu
(DS.2140:Edirne)

göble Hizmetçi.
(DS.2117:Edirne)

göcen Tavşan yavrusu.
(DS.2120:Oğulpaşa,
Hasanağa,Turpçular,
İpsala-Edirne;EİA-Ed.)

gö:de:ni Gördüğünde,
gördüğü zaman.
(EİA-Ed.)

göğnü İyice olmuş
meyve. (EİA-Ed.)

göğnümek Toplandığı
zaman sert olan
meyveler kendi
kendine fazla
olgunlaşmak,

yumuşamak.
(DS.2173:Edirne)

göğüsleme Dikili bir
direğin yıkılmaması
için, destek olarak
konan direk. (DS.2134:
Edirne)

gökçe Yaban güvercini.
(DS.2136:Hamitli,
Uzunköprü-Edirne)

gökmen Gök gözlü, mavi
gözlü (kimse).
(DS.2138:Edirne)

gölbez Köpek yavrusu.
(DS.2140:Edirne)

gömeç Bal peteği. (DS.
2148:Edirne;EİA-Ed.)

gönül almak Hatır
saymak. (EİA-Ed.)

gönülemek Çekememek,
kıskanmak.
(DS.2232:Edirne)

görgü Ayna.
(DS.2160:Edirne)

görmedik Görgüsüz.
(EİA-Ed.)

görücü usulünlen
Görücü usulu ile.
(EİA-Ed.)

görümce Görümce.
(EİA-Ed.)

gösterme parmağı

İşaret parmağı.
(DS.2164:Edirne)

göt [1] Kaba, göt, kıç,
popo. (EİA-Ed.)

göt [2] Anüs. (EİA-Ed.)

göt [3] Arka taraf.
(EİA-Ed.)

götlek İri ve dolgun
popolu. (EİA-Ed.)

götsele: Götürseler.
(EİA-Ed.)

göt sıkmak [1]
Direnmek, irade
kullanmak. (EİA-Ed.)

göt sıkmak [2] Gayret
etmek, zorluklara
katlanmak. (EİA-Ed.)

götünü korumak
Kendini ve çıkarlarını
korumak. (EİA-Ed.)

gövlez Köpek yavrusu.
(DS.2141:Edirne)

göya Güya. (EİA-Ed.)

göynümek Toplandığı
zaman sert olan
meyveler kendi
kendine fazla
olgunlaşmak,
yumuşamak.
(DS.2173:Edirne)

göynünden Gönlünden.
(EİA-Ed.)

göz [1] Dolap bölmesi ya
da çekmece. (EİA-Ed.)

göz [2] Oda: *Evimiz iki
göz.* (EİA-Ed.)

göz [3] Bağ
çubuklarında yaprak
ve filiz çıkan yer,
tomurcuk. (EİA-Ed.)

göz atmak Kısaca
bakmak. (EİA-Ed.)

göz boyamak Göz
aldatmak. (EİA-Ed.)

göze Suyun çıktığı yer,
kaynak. (DS.2175:
Edirne)

gözel Göze hoş gelen,
güzel. (İİA)

gözen Buğday, toprak
vb.nin elendiği iri
gözlü kalbur. (TDOE)

göz koymak Birini
beğenmek. (EİA-Ed.)

gözleme Sacda pişirilen
yağlı ince ekmek.
(EİA-Ed.)

gözü tutmamak Bir şeyi
beğenmemiş olmak.
(EİA-Ed.)

gözü doymamak Bazı kişiler ihtiyaç olmadığı halde gördüklerine sahip olmak isterler. (EİA-Ed.)

gözü götürmemek Kıskanmak. (EİA-Ed.)

gözü kalmak Bir şeyi çok beğenip alamamak. (EİA-Ed.)

gözünü oymak Birilerine sinsi sinsi kötülük yapmak. (EİA-Ed.)

gözünü yumup a:zını açmak Fark yapmadan herkese saldırmak. (EİA-Ed.)

gucuk Kuyruksuz, kuyruğu kesik hayvan. (DS.2208:Marz,Keşan-Edirne;EİA-Ed.)

gugu:kçuk Göçmeyen bir kuş, gugukçuk kuşu. (EİA-Ed.)

guli Hindi. (DS.2191: Uzunköprü-Edirne)

gurna Kurna, çeşme önündeki oluk veya suyun aktığı musluk. (KEİYKAD)

guruldamak Barsak gürlemesi. (EİA-Ed.)

guruş Kuruş. (TDOE)

guymak Koymak. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

gübü Yoğurt ve süt çalkamakta kullanılan yayık. (DS.2206:Edirne;EİA-Ed.)

gübür Süprüntü, toz, çöp. (DS.2206:Edirne;EİA-Ed.)

gübürlenmek Kirlenmek, pisenlemek. (EİA-Ed.)

gücenmek Üzülmek, kızmak Darılmak, küsmek. (EİA-Ed.)

gücük [1] Şubat ayı. (DS.2209:Edirne)

gücük [2] Zampara, çapkın. (DS.2209: Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

gücüklük Zamparalık, çapkınlık. (DS.2209:Edirne)

güçlük Ağrı, tıkanıklık: Yüreğime bir güçlük çöktü. (EİA-Ed.)

gü:de Gövde. (TDOE)

güdeleç Kısa, bodur,
gelişmemiş. (DS.2209:
Edirne)

güdücü Çoban,
sığırtmaç. (DS.2212:
Edirne)

güdül [1] Kısa, bodur,
gelişmemiş. (DS.2209:
Edirne)

güdül [2] Kuyruksuz,
kuyruğu kesik hayvan.
(DS.2208:Edirne)

güğüs Göğüs. (EUMİA)

gülbubusu Kuşburnu,
Yaban gülü yemişi.
(EİA-Ed.)

güldürdek Çağlayan.
(DS.2236:Çukurköy,
Havsa-Edirne)

güleş Güreş. (TDOE)

gü:m Güğüm, yandan
kulplu, boynu uzun,
genellikle bakırdan su
kabı. (EİA-Ed.)

güme Avcı kulübesi.
(DS.2222:Hamitli köyü-
Edirne;EİA-Ed.)

gümüş Manda. (DS.
2151:Pıravadı-Edirne)

güna Günah. (EİA-Ed.)

güna: Günah. (EİA-Ed.)

güna:lık Günahlık.
(EİA-Ed.)

gündendi Gündöndü,
ayçiçeği. (EİA-Ed.;
EUMİA)

gündendi bozmak
Ayçiçeği hasadı
yapmak. (KEİYKAD)

gündöndü Ay çiçeği.
(EİA-Ed.)

gün kavuşması Güneş
batımı zamanı.
(EİA-Ed.)

günlükçü Gündelikçi.
(EİA-Ed.)

günne Derme çatma bir
kişilik kulübe.
(DS.2230:Uzunköprü-
Edirne)

günnük Günlük ücret,
yevmiye. (EİA-Ed.)

günnükçü Günlükle
çalışan, yevmiyeci.
(EİA-Ed.)

güre [1] Sık, güre: Çayırın
güre yerine yaslandım.
(DS.2235:Edirne)

güre [2] Verimli olmayan
toprak, mera.
(DS.2235:Edirne)

gürelenmek

Yabanileşmek,
vahşileşmek. (DS.
2235:Keşan-Edirne)

gürgen Bir ağaç türü.
(EİA-Ed.)

gürleyik Çağlayan.
(DS.2236:Rumeli
göçmenleri,Hacıköy-
Edirne)

gürlük Çalılık, ormanlık:
*O gürlükte tabi biz
avla:nun başında so:na
biz kurdu da vurduk.*
(EİA-Ed.)

güşmen Göçmen. (İİA)

gütmek Evcil bir
hayvanı ya da evcil bir
hayvan sürüsünü
önüne katıp otlaklara
götürmek ve onlara
oralarda göz kulak
olmak. (EİA-Ed.)

güttürmek Gütme işini
yaptırmak. (EİA-Ed.)

güüs Göğüs. (TDOE)

güve: Güvey, damat.
Güveyi. (EİA-Ed.)

güvem Bir çeşit yabancı
erik. (DS.2240:
Hamitli,Uzunköprü-
Edirne;EİA-Ed.)

güvençe Kötü yola
düşen kadın. (DS.
2240:Uzunköprü-
Edirne)

güvez Koyu kırmızı,
vişne çürüğü renk.
(EİA-Ed.)

güynüme Meyveler
olmak. (EİA-Ed.)

güzelcene [1] Az çok
oldukça güzel.
(EAYADS)

güzelcene [2] Güzel bir
şekilde. (EAYADS:
EİA-Ed.)

güzinge Ayna. (DS.2243:
Uzunköprü-Edirne)

güzlük Güz mevsiminde
ekilen kültür
bitkilerinin ortak adı.
(EİA-Ed.)

H

habire Ara vermeden,
sürekli olarak.
(EİA-Ed.)

haçan Ne vakit, ne
zaman: *Haçan sizin
eve geldimse boş
bulamadım. (DS.2249:
İbriktepe-Edirne)*

haçça:nım Hatice
hanım. (TDOE)

haççe Hatice, özel isim.
(TDOE)

hadam Adam. (TDOE)

ha:di/hadi Haydi.
(EİA-Ed.)

hadiyin Haydi,
topluluğu hareket
ettirmek için söylenen
ünlem. (EİA-Ed.)

hafif yılma Az meyilli
yılma. (EİA-Ed.)

hakkat Hakikat,
hakikaten. (EİA-Ed.)

haklı Haklı, hak sahibi.
(EİA-Ed.)

haksızlık Haksızlık,
adaletsizlik. (EİA-Ed.)

hakşam Akşam. (İİA)

ha:1 Hal, durum. Geçim.
(EİA-Ed.)

halaşa [1] Bakımsız
hergele. (EİA-Ed.)

halaşa [2] Yaramaz
insan. (EİA-Ed.)

halaşa [3] Haşarı,
edepsiz.
(DS.2257:Edirne)

halaza Ekin biçilirken
tarlalara dökülen
tahıldan ertesi yıl
kendiliğinden yetişen
seyrek ekin. (DS.2258:
Edirne)

haldırdatmak Gürültü
çıkartmak. (EİA-Ed.)

hambar Ambar, anbar.
(TDOE)

hamır Hamur. (EİA-Ed.;
TDOE)

hammal Taşıyıcı, hamal.
(EİA-Ed.)

hammallık Hamallık.
(EİA-Ed.)

hamnamak Hamlamak,
sıcaktan ve terden

- derideki kirin kabarması. (*EİA-Ed.*)
- hampır** Aptal, salak. (*EİA-Ed.*)
- hampur** Aptal, salak. (*DS.2269:Keşan-Edirne*)
- hanay** Sofa, hol, koridor. (*DS.2271:Edirne*)
- ha:ne** Ev. (*EİA-Ed.*)
- hantıl** Hantal. (*TDOE*)
- hantıl hantıl gitmek**
Sallana sallana kaba saba saygısızca gitmek. (*EAYADS*)
- hantır hantır**
Bıkmadan, yorulmadan. (*EİA-Ed.*)
- hapis** Hapis, hapislane. (*EUMİA*)
- haranı [1]** Tencere. (*DS.2284:Küplü-Edirne*)
- haranı [2]** Kazan. (*DS.2284:Edirne*)
- harlamak** Az yanan ateş ya da kuru ot gibi şeyler birden parlamak. (*EİA-Ed.*)
- hasıl [1]** Çalışkan, becerikli. (*DS.2299:Edirne*)
- hasıl [2]** Şişman (kimse). (*DS.2299:Edirne*)
- hasıllamak** Toprağı ekime hazırlamak. (*EİA-Ed.*)
- hasküf** Hasköy, bir köy adı. (*EİA-Ed.*)
- haşlak [1]** Zayıf, cılız, sıska, büyümemiş (genellikle insan için). (*EİA-Ed.*)
- haşlak [2]** Verimsiz. (*EİA-Ed.*)
- haşlak [3]** Beden zaafi. (*EİA-Ed.*)
- haşlamak [1]** Can acıtmak. (*EİA-Ed.*)
- haşlamak [2]** Birine zarar vermek. (*EİA-Ed.*)
- hatatan çalmak**
Soğuktan titremek. (*DS.2305:Edirne*)
- hateş** Ateş. (*EİA-Ed.; KEİYKAD*)
- hatıl** Orman içinde büyük odunların yığıldığı yer. (*DS.2306:Abalar-Edirne*)

hatim etmek Kuran-ı Kerimi baştan sona okumuş olmak. (EİA-Ed.)

ha:tra Hâtıra. (TDOE)

hava Ezgi, melodi. (EİA-Ed.)

havalı [1] Tez mikrop kapan deri. (EİA-Ed.)

havalı [2] Kendine çok güveni olan. (EİA-Ed.)

havşa Rendenin bıçağını sıkıştırmak için çakılan ağaç parçası. (DS.2312: Edirne)

haydamak [1] Sürmek, binek hayvanı veya arabayı kullanmak. (EİA-Ed.)

haydamak [2] Çifte koşulan hayvanı sürmek, dehlemek. (EİA-Ed.)

hayın Hain. (TDOE)

hayka yapmak Sürek avı yapmak. (DS.2318: Orhaniye, Keşan-Edirne)

hayta Boşta gezen, serseri. (EİA-Ed.)

he: Evet anlamında gerçekleştirme edatı olup soruların olumlu olduğunu belirtir. (EİA-Ed.)

heki Derinin üzerindeki tüy, yağ ve pislik. (DS.2330:Edirne)

helbet Elbette. (EİA-Ed.)

helbette Elbette. (TDOE)

helke Su, süt vb. şeyleri koymaya yarayan, çoğunlukla bakırdan yapılan, bakraçtan büyük bir çeşit kova. (DS.2335:Edirne)

helti Belik, örgü. (KEİYKAD)

heyat Avlu. (DS.2315:Edirne)

hıkıcık Dyafram rahatsızlığından kaynaklanan "hık" sesi çıkarmak. (EİA-Ed.)

hıltı Çocukta çok yemekten olan mide bozulduğu. (DS.2360: Edirne)

hımkırmak Sümkürmek. (TDOE)

hındıl Üstübaşı yırtık
perişan (kimse).
(DS.2364:Edirne)

hırtım Kalabalık, kitle
(halk için) : *Halk hırtım
halinde idi.* (DS.2373:
*Pravadı, Lalapaşa-
Edirne*)

hısımcı Akrabalara
düşkün olan. (EİA-Ed.)

hışır Çok çamurlu
olduğu için tavında
sürülemeyen toprak.
(DS.2377:İpsala-
Edirne)

hıştınmak Konuşmak,
ses çıkarmak.
(EİA-Ed.;TDOE)

hıştır Geniş yapraklı
muzır bir tarla otu.
(EİA-Ed.)

hi:be [1] Heybe. Omza
geçirilebilen tek gözlü
bir tür çanta. (EİA-Ed.;
TDOE)

hi:be [2] Heybe, at, eşek
vb. binek
hayvanlarının eyeri
üzerine geçirilen veya
omuzda taşınan, içine
öteberi koymaya
yarayan, kilim veya
halıdan yapılmış iki
gözlü torba. (KEİYKAD)

hibrit Ayçiçeği tohumu.
(EİA-Ed.)

hila Hile. (İİA)

hilek İstek. (DS.2384:
Edirne)

hiybe Heybe, at, eşek vb.
binek hayvanlarının
eyeri üzerine geçirilen
veya omuzda taşınan,
içine öteberi koymaya
yarayan, kilim veya
halıdan yapılmış iki
gözlü torba. (EUMİA)

hiyet Heyet. (EİA-Ed.)

hizmekar Hizmetçi.
(EAYADS)

hobur Koyun ve keçi
sürülerinin gecelediği
çit ya da duvarla
çevrili yer. (DS.2390:
Lulu,Kavaklı-Edirne)

hoj Hoş. (EİA-Ed.)

holan [1] Oğlan. (EİA-Ed.)

holan [2] Ulan. (EİA-Ed.)

holtan Yemeni ya da
ayakkabılardaki dikiş
yapılan kenar.
(DS.2398:Edirne)

honça Müjde
karşılığında verilen
armağan, bahşiş.

(DS.2402:Hasanlar,
Mecidiye-Edirne)

hont [1] Geniş, bol.
(DS.2262:Rumeli
göçmenleri,Bağışlar,
Havsâ-Edirne)

hont [2] Kaba, hantal.
(EİA-Ed.)

hopal Yabanî güvercin.
(DS.2404:İpsala-
Edirne)

horaz ibiği Balta çiçeği.
(DS.2410:Edirne ve
çevresi)

horman Orman. (TDOE)

hoşgördü Dügünlerde
gelinin takı töreni.
(EİA-Ed.)

hoş gördücü Misafir
ağrılayıcı. (EİA-Ed.)

hoşur hoşur Yemek
pişerken, kaynarken
çıkan sesi anlatır.
(EİA-Ed.)

hotoz Gelinlerin başına
takılan süslü başlık.
(EİA-Ed.)

hotul [1] Bataklık
yerlerden çıkan iyi
içme sularının
kaybolmaması ya da
kötü suların

karışmaması için
kaynağın üzerine
konulan ağaç kovan.
(DS.2420:Bulgaristan
göçmenleri,Satılmış-
Edirne)

hotul [2] Ağaç havan.
(DS.2420:Edirne)

hotur hotur olmak
Kabuk kabuk olmak.
(EAYADS)

ho:v Koşulu hayvanların
durmaları istenince
“ho:v” diye seslenilir,
dizginler çekilir.
(EİA-Ed.)

hoytuk Eşek, katır,
domuz, deve gibi
hayvanların yavrusu.
(DS.2414:Demirli,
Mecidiye-Edirne)

hozancı Şakacı.
(DS.2425:Edirne)

höcere Hücre, gözcük.
(TDOE)

hökümat Hükümet.
(İİA;TDOE)

hörmət Hürmet. (TDOE)

höst At, katır, sığır vb.
hayvanları durdurma,
koyalama ünlemi.
(EİA-Ed.)

hu: [1] Allahın güzel adı.
(EİA-Ed.;TDOE)

hu: [2] Seslenme ünlemi:
*Hadi hu: gelmeycen
ni?(EİA-Ed.)*

hu: [3] Kadınlara
sesleniş sözü. (EİA-Ed.)

huluz Huysuz (hayvan
ve insanlar için).
(DS.2442:Edirne)

hu:riyet/hurriyet
Hürriyet. (TDOE)

hurmak Vurmak. Elini
veya elinde tuttuğu bir
şeyi bir yere hızla
çarpmak. (EİA-Ed.)

huylanmak
Kuşkulanmak.
(EİA-Ed.)

huylu Huylu, alışkanlığı
olan. (EİA-Ed.)

huylu bi:gir Çekmeme
huyu olan at. (EİA-Ed.)

huysuz Terbiyesiz kişi.
(EİA-Ed.)

huysuzluk
Namussuzluk, hafiflik.
(EİA-Ed.)

hücre: Ücra. (EUMİA)

hüdüt Hudut. (EİHİKA.
Havsı/Edirne)

I

ı: Hayır. (EİA-Ed.)

ıblık ıblık Çok tombul,
bıllık bıllık. (DS.2455:
Edirne)

ıdrellez bir Yazın ilk
günü. (EİA-Ed.)

ıh Hastaların inilti
ünlemi. (EİA-Ed.)

ıhmak İyi olamamak,
düzelememek.
(DS.2462:Edirne)

ıkınmak Kendini
sıkmak. (EİA-Ed.)

ı:lamur İhlamur.
İhlamurgillerden,
kerestesi beğenilen,
büyük bir gölge ağacı,
bu ağacın güzel
kokulu çiçeği. (TDOE)

ılka İhlamur ağacından
ayrılan ve halat
yapmaya yarayan lif.
(EİA-Ed.)

ılkı At sürüsü.
(DS.2473:Edirne)

ımızgamak Uyuklamak.
(DS.2476:Abaş,Kösten-
Edirne)

ırak Uzak. (DS.2481:
Edirne;EİA-Ed.)

ıramak Uzaklaşmak,
uzamak, ara açılmak.
(DS.2482:Havsa-
Edirne)

ırgalama Yerinden
oynatmak, aallamak:
Tora:cıktan ba:rdım
ben de zorlana
ırgalandı da ka:kıvedi
de anca. (EİA-Ed.)

ırgın Yorgun.
(DS.2486:Edirne)

ırık Bedenen çok zayıf,
cılız, arık. (EİA-Ed.)

ırıklamak Zayıflamak.
(EİA-Ed.)

ırıp Yalan, düzen.
(DS.2459:Edirne)

ısıcak Sıcak. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

ısım Hısım, akraba.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

ısırık Isırılmış yer.
(EİA-Ed.)

ıskartaya çıkmak Bir daha kullanılmamak üzere terk edilmek
(EİA-Ed.)

ıslamak Sulamak.
(EİA-Ed.)

ısmayıl İsmail, özel isim.
(TDOE)

ısmık Sessiz, utangaç, sıkılgan, az konuşan (kimse). (DS.2494: Bayramlı, Uzunköprü-Edirne; EİA-Ed.)

ısrar Teknelerdeki hamuru kazımaya yarayan araç. (EİA-Ed.)

ıssı dam Hamam.
(DS.2491:Edirne)

ıssımak Korkutarak yıldırım, sindirmek.
(DS.2494:Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

ıştınmak Hiç tınmamak, konuşmamak.
(EİA-Ed.)

ıştınmamak Ses çıkarmamak. (EİA-Ed.)

ıstırğa Çalılarla, taşlarla çevrilmiş üstü açık ağıl. (DS.2495: Pırvadı-Edirne)

ızgara Tarlayı ekmeden önce sürüp düzeltmek için kullanılan tarım aleti. (EİA-Ed.)

İ

i: [1] İyi. (EİA-Ed.)

i: [2] İyi şekilde: *İyi kötü bu güne kadar geçindirdik kendimizi.* (EİA-Ed.)

i: [3] İplik eğirme aracı, iğ veya eğirmen. (EİA-Ed.;TDOE)

ibra:m İbrahim, özel isim. (EİA-Ed.;TDOE)

ibret almak İyi veya kötü durumlardan sonuç çıkarmak. (EİA-Ed.)

ibrik Ucunda su dökmek için bir uzantısı bulunan testi. (EİA-Ed.)

ibrişim Kalınca bükülmüş iplik. (EİA-Ed.)

ic Hiç. (EİA-Ed.)

i:ce İyice, daha iyi. (EİA-Ed.)

i:cene İyice, enikonu, adamakıllı. (EİA-Ed.; EAYADS)

iç Yemeklik. (EİA-Ed.)

içer Oda, oturma odası. (EİA-Ed.)

içgili Kindar. (DS.2506:Edirne)

içi İçin. (EİA-Ed.)

içi açılmak Güzel duygulara kavuşmak. (EİA-Ed.)

içi başka dışı başka olmak Kişinin dış görünüşüyle iç dünyasının ters düşmesi. (EİA-Ed.)

içi bayılmak Açlıktan midesi bulanmak. (EİA-Ed.)

içirik Yatak doldurmaya yarayan yün, pamuk, kıtık vb. şeyler. (TDOE)

içi sıkılmak Canı sıkılmak. (EİA-Ed.)

içi yanmak Bir konuda çok üzölmek. (EİA-Ed.)

idda: İddia, sav. (EİA-Ed.)

idda:laşmak Karşılıklı iddialarda bulunmak,

- birbirini suçlamak.
(EİA-Ed.)
- idin** Bozuk, cılk yumurta. (DS.2510: Muratçalı-Edirne)
- idmek** Etmek. (EİA-Ed.)
- ifla:** İflah, onma.
(EİA-Ed.)
- iğilmek** Eğilmek.
(EUMİA)
- iğme** Ahır ve ağılların önüne yapılan üstü çalı çırpı ile örtülü dam, gölgelik.
(DS.2512:Edirne)
- iğmenmek** Utanarak çekinmek. (DS.2513: Bulgaristan göçmenleri-Edirne)
- iğne yurdu** İğne deliği.
(EİA-Ed.)
- iğrek** Davar ve sığırların sağılması ya da dinlenmesi için ayrılan dört yanı kapalı, üstü açık yer, ağıl: *Koyunlar iğrekte kaldı.* (DS. 2514:Küçükdöllük-Edirne)
- iğreklemek**
Duraklamak, ara vermek: *O iş yaparken iğreklemesini sever.*
- (DS.2514:Rumeli göçmenleri-Edirne)
- iğsi** Yarı yanmış odun.
(DS.2514:Edirne)
- iilik** İyilik. (TDOE)
- iitmen** Eğitimci. (TDOE)
- ij** İş. (EİA-Ed.)
- iki arada kalmak** İki taraf arasında kalmak, seçme zorluğu çekmek. (EİA-Ed.)
- ikibuçukluk** Altın.
(EİA-Ed.)
- ikilemek** Tarlayı iki kez sürmek, aktarmak.
(EİA-Ed.)
- ikilibirli** İki pay birine, bir pay birine verilerek yapılan ortaklık.
(EİA-Ed.)
- ikinciye** İkinci defa.
(EİA-Ed.)
- ikircinli** Karar veremeyen, kararsız.
(DS.2517:Edirne)
- ikircinlik** Kararsızlık, duraksama: ikinci likit söyledi, sözü kestirip atmadı. (DS.2516: Edirne)

iki tekerlekli Bisiklet.
(TDOE)

iki ucu boklu di:nek
Tutulacak yeri
olmayan karışık
durum. (EİA-Ed.)

**ikram sokmak/ ikram
sokuşturmak** Aşırı ve
rahatsız edecek
derecede ikram etmek.
(EAYADS)

ile:n Leğen. (EİA-Ed.)

ileneç Beddua.
(DS.2520:Edirne;
EAYADS)

ilenmek Beddua etmek.
(DS.2521:Edirne;
EİA-Ed.)

ileri Eskiden, önceden,
evvel. (EİA-Ed.)

ilerik İbrik.
(DS.2521:Edirne)

ilerki gün Geçen gün.
(TDOE)

ileş Leş. (EİA-Ed.)

ileyen Leğen. (EİA-Ed.)

ilik [1] Dügme. (EİA-Ed.)

ilik [2] İlk. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

i:lik İyilik. Karşılık
beklenilmeden yapılan
yardım, kayra, lütuf,
kerem, ihsan, inayet.
(EİA-Ed.)

i:likçi İyilikçi, iyilik
yapan kimse. (EİA-Ed.)

iliman Liman. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

ilindirmek Başına
dolamak, başına belâ
etmek. (DS.2526:
Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

ilinmek Dokunmak,
değmek. (DS.2527:
Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

ilinti Bağlantı, ilişki.
(EİA-Ed.)

ilistir Süzgeç, kevgir.
(DS.2528:Keşan-
Edirne)

ilkin Zaman, sıra, yer ve
önem bakımından
ötekilerden önce gelen,
son karşıtı: *Bu
baltayla dedi ilkin dedi
sizi keserim dedi
bobam.* (EİA-Ed.)

ilk peşin Önce. (TDOE)

ilkyaz İlkbahar.
(EİA-Ed.)

ille İlla. (EİA-Ed.)

illem İlle. (TDOE;
EAYADS)

ilmek Kolay düğüm.
(EİA-Ed.)

i:lmek Eğilmek. Bir yana
doğru eğik duruma
gelmek. (EİA-Ed.)

ilmon Limon. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

ilta:p İltihap. (EİA-Ed.)

ilyaz İlyas. Bir erkek
ismi. (EİA-Ed.)

imenmek Çekinmek:
*Olur olmaz yerde söz
söylemeye imenirim.*
(DS.2536:Edirne)

i:m Eğim. (EİA-Ed.)

imta:n İmtihan, sınav.
(EİA-Ed.)

imza:de Müzayedede.
(EİA-Ed.)

i:ne İğne. Dikiş dikmeye
yarayan, ince, ucu
sivri, bir ucunda iplik
gececek deliği bulunan
çelik araç. (EİA-Ed.;
EUMİA;TDOE)

inegün Cuma günü.
(DS.2541:Edirne)

ineme Tuğla. (DS.2542:
Altnoluk-Edirne)

ine:ni İneğini. (EİA-Ed.)

i:ne yurdundan
geçirmek Güç bir işi
başarmak. (EAYADS)

inge Yenge. Bir kimsenin
kardeşinin, dayısının
veya amcasının karısı:
Bugün ingem gelmedi.
(EİA-Ed.)

insano:lu İnsanoğlu.
(EİA-Ed.)

ipey Epey. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

ipiy Epey. (EİA-Ed.)

i:raç [1] İhraç. (EİA-Ed.)

i:raç [2] İhraç. Askerlikte
geri göreve çıkarılmak.
(EİA-Ed.)

irbik İbrik. (EİA-Ed.)

irek Davar ve sığırların
sağılması ya da
dinlenmesi için ayrılan
dört yanı kapalı, üstü
açık yer, ağıl: *Koyunlar
iğrekte kaldı.*
(DS.2514:Edirne)

i:rek Irak, uzak. (TDOE)

ireklemek Durmak,
dinlenmek, mola
vermek. (DS.2548:
Edirne)

i:reklemek Dinlenmek.
(TDOE)

ireklenmek Durmak,
dinlenmek, mola
vermek. (DS.2548:
Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

i:reti Eğreti, emanet.
(EİA-Ed.)

i:ri Eğri. (EİA-Ed.)

i:rilik Eğrilik. (EİA-Ed.)

irin İrin, cerahat.
(EİA-Ed.)

irinni İrinli, irin
toplamaş olan yara.
(EİA-Ed.)

irinti İşe yaramayan
meyve ve saman irisi.
(EAYADS)

i:rip Eğirip. (EİA-Ed.)

i:ri oturup, do:ru
konusmak Doğru
konuşmak, doğruyu
söylemek.. (EİA-Ed.)

irkmek Biriktirmek,
toplamak. (DS.2532:
Edirne)

i:san İnsan, âdemoğlu,
âdem evladı. (EİA-Ed.)

i:sanna: İnsanlar.
(EİA-Ed.)

isi [1] Ucu yanmış odun.
(DS.2556:Uzunköprü-
Edirne)

i:si [2] Yanmakta olan
odun. (EİA-Ed.)

i:si [3] Öksü. (EİA-Ed.)

i:sik [1] Eksik, bir
bölümü olmayan,
noksan, natamam.
(EİA-Ed.)

i:sik [2] İhtiyaç duyulan
şey. (EİA-Ed.)

i:silmek Eksilmek.
Azalmak, az duruma
gelmek. (EİA-Ed.)

i:sin İyisin. (EİA-Ed.)

iskemle Sandalye,
koltuk. (EİA-Ed.)

iskirmek Köpeği ısırması
için kışkırtmak.
(EİA-Ed.)

isla: İyi, güzel sağlam:
Ban onu çoktan beri
görmedim, ama
gördüm, ep isla:
gördüm.
(EİA-Ed.;TDOE)

ismayil İsmail, özel isim.
(EİA-Ed.)

ismeyil İsmayil, özel
isim. (EİA-Ed.)

isram Ateş küreği.
(DS.2560:Edirne)

israni Hamur teknesini
sıyırmaya, ya da saç
üzerinde pişen ekmeği
çevirmeye yarayan
araç. (DS.2560:
İpsala-Edirne)

istekli Sevgili. (EİA-Ed.)

istifan Topaç.
(DS.2567:Edirne)

istikam İstihkam.
(EİA-Ed.)

istira:t İstirahat.
Dinlenme, rahat etme.
(EİA-Ed.)

iş [1] Çalışma. (EİA-Ed.)

iş [2] Görev. (EİA-Ed.)

iş açmak Sorun
yaratmak. (EİA-Ed.)

işalla İnşallah. (TDOE)

i:şi Ekşi. Sirke veya
limon tadında olan.
(EİA-Ed.)

i:şi hamır Ekşi hamur.
Maya veya kabartma
tozu yerine ekmek
hamuru yapmakta
kullanılan bir tür
maya. (EİA-Ed.)

i:şilik Ekşilik. (EİA-Ed.)

i:şimek Ekşimek. Ekşi
duruma gelmek.
(EİA-Ed.)

i:şimik Ekşimik.
(EİA-Ed.)

i:şimikgi/i:şimikki
Ekşimikli. (EİA-Ed.)

i:şimikli Ekşimik.
(EİA-Ed.)

i:şimsi Ekşimsi.
(EİA-Ed.)

işi yolunda olmak
İşlerin aksamadan
yürümesi demektir.
(EİA-Ed.)

işi zama:na bırakmak
Bazı işler uzunca
zaman ister. Gün
geçer, kin geçer demiş
atalar. (EİA-Ed.)

işkep Kirişler üzerine
köşeden köşeye çapraz
atılan direkler.
(DS.2564:Edirne)

işkil Şüpheli, kuşku,
işkil. (EİA-Ed.)

işkilli Kuşkulu, şüpheli.
Kaba. (EİA-Ed.)

işlemek Çalışmak.
(EİA-Ed.)

işlik İş yeri, atelye. (DS.
2565:Edirne;EİA-Ed.)

işmik Yağsız ayrıntı
kaynatarak elde edilen
bir çeşit peynir, lor,
ekşimik, çökelek. (DS.
2564:Çömlekakpınar-
Edirne)

işşalla: İnşallah. “Tanrı
dilerse, Tanrı nasip
ettiyse” anlamlarında
dilek anlatan bir söz.
(EİA-Ed.)

işta: İstek, iştah.
(EİA-Ed.)

işta:lı İstekli, iştahlı.
(EİA-Ed.)

iştiban Topaç.
(DS.2567:Edirne)

iştiplemek
Çimdikleme.
(DS.2567:Rumeli
göçmenleri,Paşayığüt,
Keşan-Edirne)

it Et. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

ital İthal. (EİA-Ed.)

itelli Ayak uçları
dışarıya doğru olan at,
eşek, katır vb.
hayvanlar.
(DS.2569:Edirne)

iti [1] Tadı tiksinti verici
olan: *Bu balık yağı çok
iti: “ Bu yiyecek bana iti
geldi, yiyemeycem.*
(EİA-Ed.)

iti [2] Kötü, fena, iğrenç.
(DS.2569:Hamitli-
Edirne;EİA-Ed.)

iti [3] Çok yağlı, ağır
(yemek). (DS.2569:
Edirne;EİA-Ed.)

i:tilaf İhtilâf. (TDOE)

i:tim Eğitim. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

itirmek Kaybetmek.
(DS.2570:Edirne)

i:tiyaç İhtiyaç,
gereksinim. (EİA-Ed.)

i:tiyar İhtiyar. Yaşlı,
kocamış olan, pir
(kimse), genç karşıtı.
(EİA-Ed.)

i:tiyarlık İhtiyarlık.
İhtiyar olma durumu,
yaşlılık. (EİA-Ed.)

iyе Törpü, eğe. (*EİA-Ed.*)

iyef Boyunuğu saban
okuna bağlayan eğri
ağaç. (*DS.2574:Edirne*)

iyer Eyer. (*TDOE*)

i:yin İyiyim. (*EİA-Ed.*)

iymek Eğmek. (*TDOE*)

iziyet Eziyet. (*EİHİKA.*
Havsa/Edirne)

izmetci Hizmetçi.
(*EİA-Ed.*)

J

jip/cip Her türlü arazide
kullanabilen ufak,
hafif, motorlu taşıt.
(EİA-Ed.)

K

kaba [1] Kalın. (EİA-Ed.)

kaba [2] Yuvarlak hesap.
(EİA-Ed.)

kaba [3] Ham,
yontulmamış.
(EİA-Ed.)

kaba kuşak Kabadayı.
(TDOE;EAYADS)

kabak [1] Saçsız baş.
(EİA-Ed.)

kabak [2] Kısa boynuzlu
hayvan. (DS.2579:
Kocahıdır,Keşan-
Edirne)

kabak başında
patlamak Kötü bir
şeyler oluyor da kime
zarar vereceği
bilinmiyor. (EİA-Ed.)

kabak çiçe: gibi açmak
Pek de güzel olmayan
bir görünüş için
söylenir. (EİA-Ed.)

kabak koç Boynuzsuz
koç. (EİA-Ed.)

kabarık Havalı, kibirli.
(EİA-Ed.)

kabarıklık Kendini
beğenmişlik, kibir.
(EİA-Ed.)

kaba:t Suç, kabahat.
(EİA-Ed.)

kaba:tlı Kabahatlı,
suçlu. (EİA-Ed.)

kaba:tsiz Kabahatsiz.
(EİA-Ed.)

ka:belmek Kaybolmak.
(TDOE)

kabık Kabuk. (EİA-Ed.;
TDOE)

kabıklı/ kabıkgı/
kabıkkı Kabuklu.
(EİA-Ed.)

kabıksız Kabuksuz.
(EİA-Ed.)

kabu:nna Kabuğunla.
(EİA -Ed.)

kaçalanmak
Kaçalanmak. İş
yapmak, uğraşmak:
Ban, pek masala
elvardrame:m
işla:dan. Ban biraz
dışa:rda kaçalane:m.
(EİA-Ed.)

kaçamak [1] Su, mısır unu, tereyağ ve tuz ile yapılan bir tür yemek çeşidi. (*EİA-Ed.*)

kaçamak [2] Mısır unundan tereyağı ile yapılan istendiğinde pekmez ile servis edilen bir nevi yemek. (*EİA-Ed.*)

kaçamak [3] Mısır unundan yapılan püre. (*EİA-Ed.*)

kaçamak [4] Evli insanların başkalarıyla gizlice buluşması, eşlerin ihaneti. (*EİA-Ed.*)

kaçamak yapmak Evli insanın gizli gizli başka kadınlarla flört yapması. (*EİA-Ed.*)

kaçık Akli kaçık, deli. (*EİA-Ed.*)

kaçılmak Bir yerden çekililmesi, çekilme işi. (*EİA-Ed.*)

kaçım Telaşlı. (*EİA-Ed.*)

kaçım kaçım Telaşlı telaşlı. (*EİHİKA*)

kaçınmak Bir iş için koşturmak. (*EİA-Ed.*)

kaçıntı Koşuşturma, koşuşturmaca. (*EİA-Ed.*)

kaçkın Bir âfetten kaçan kişi, kaçak. (*EİA-Ed.*)

kaçmak [1] Koşmak. (*EİA-Ed.*)

kaçmak [2] Kız veya kadın yasalara ve aile isteklerine karşı gelerek evlenmek için evinden ayrılmak, kocaya kaçmak. (*EİA-Ed.*)

kaçmak [3] Ateş sönmek. (*EİA-Ed.*)

kaçmak [4] Moralsiz olmak. (*EİA-Ed.*)

kaçmak [5] Sığınmak. (*EİA-Ed.*)

kaçmak [6] Uykusuz kalmak. (*EİA-Ed.*)

kada [1] Kardeş. (*DS.2588:Uzunköprü-Edirne;EİHİKA;KEİYKAD*)

kada [2] Kadar. (*İİA*)

kada: Kadar. (*EİA-Ed.*)

kadan Kadar. (*EİA-Ed.;İİA;TDOE*)

kadanak Kadar. (TDOE)

kade Kadeh, bardak.
(TDOE)

ka:deve Katma değer
vergisinden akronim.
(EİA-Ed.)

kadıng Yenge. (DS.
2592:Keşan-Edirne)

kaduz Büyük fiç. (DS.2592:Edirne)

kafadar Kafa dengi, aynı
görüşleri paylaşan
kişi. (EİA-Ed.)

kafa ka:dı Nüfus
cüzdanı. (EİA-Ed.)

kafaya yatmak
Ayçiçeğinin
çiçeklenmesi. (EİA-Ed.)

kafayı kaldırmak Kabul
etmemek, razı
olmamak. (EAYADS)

kaj bastı/kaş bastı Baş
ağrıdığı zaman alına
bağlanan sargı.
(EAYADS)

kak Meyve kurusu.
(EİA-Ed.)

kakavan Ahmak ve inat
insan. (EİA-Ed.)

kakavannık Ahmakça
inatlık. (EİA-Ed.)

kakılmak [1] Bir yere
saplanmak, çakılmak.
(EİA-Ed.)

kakılmak [2] Batmak.
(EİA-Ed.)

kaklamak Kurutmak
için meyveleri
çizmekya da parçalara
ayırarak. (EİA-Ed.)

kakmak [1] Saplama.
(EİA-Ed.)

kakmak [2] Kazığı
batırmak, saplama.
(EİA-Ed.)

kakmak [3] Çivi
çakmak. (EİA-Ed.)

kakmak [4] İtmek,
kapatmak: Şş be
dedim dondum mcenek
kak şu kapıyı da bi
ısçacık olsun eçersi.
(EİA-Ed.)

kako: Kakao, sıcak
içecek. (EİA-Ed.)

kalaba Kalabalık.
(EİA-Ed.)

kalak [1] Burun
deliklerinin iki yanı.
(EİA-Ed.)

kalak [2] Hayvan burnu.
(EİA-Ed.)

kalan Artık. (EİA-Ed.)

kalaş kundura/kaleş kundura Galoş. Sağlık kurumları, müzeler vb. yerlerde özel bölümlere girerken ayakkabıya geçirilen ince ve şeffaf kılıf.
(TDOE)

kalay Kalay. Gümüş renkli hafif ve yumuşak bir metal.
(EİA-Ed.)

kalay çekmek
Azarlamak, fırça çekmek. (EİA-Ed.)

kalaylamak Bir yemeği yedikten sonra kabı ekmekle sıyırmak.
(EİA-Ed.)

kalbır Kalbur. (TDOE)

kalbır üstü [1] Kalburun üstü. (EİA-Ed.)

kalbır üstü [2] Bir yerin ileri gelenleri. (EİA-Ed.)

kalburabastı Yağ, yoğurt, limon suyu, karbonat, un, ceviz, tarçın ve su ile yapılan bir çeşit tatlıdır.
(EİA-Ed.)

kalem Bağın çimlendiği, asmadan kesilmiş aşı çubuk. (EİA-Ed.)

kalgımak Zıplamak.
(TDOE)

kalın gözlü İnatçı.
(EİA-Ed.)

kalın kafalı Nasihat kabul etmeyen, bilgiye açık olmayan insan.
(EİA-Ed.)

kalkıy Kalkıyor.
(EİA-Ed.)

kalp Tembel. (EİA-Ed.)

kalpazan Kalpazan.
Haylaz, tembel adam.
(EİA-Ed.)

kaltak [1] İffetsiz kadın.
(EİA-Ed.)

kaltak [2] Atın üzerine oturmak için konulan takım, eğer takımı.
(EİA-Ed.)

ka:lü bela Yaratılış anı.
(EİA-Ed.)

kalvermek Salmak, koyvermek. (DS.2612: Enez-Edirne;TDOE)

kama [1] Bir tür bıçak.
(EİA-Ed.)

kama [2] Ağaç yarmak için kullanılan takoz. (EİA-Ed.)

kamakıvırcık Bir cins koyun. (DS.2612: Keşan,İpsala-Edirne)

kamalamak
Bıçaklamak. (EİA-Ed.)

kamamak Yakalamak, bir yerde kıstırmak (bir kimseyi) :
Düşmanı orada kamadım.
(DS.2613:Edirne)

kamana Saman yığını.
(DS.2613:Necatiye, Havs-a-Edirne)

kambır Kambur, eğri.
Bel veya göğüs kemiğinin eğrilmesi ve göğüste oluşan tümsek. (EİA-Ed.)

kambır çıkmaq
Kamburlaşmaq.
(EİA-Ed.)

kambuk Kılıbık adam.
(DS.2615:Siğircık, Uzunköprü-Edirne)

kamçı çalmak Kamçı vurmak. Kamçılmak.
(EİA-Ed.)

kana Sürahi, güğüm.
(DS.2618:Karaağaç-Edirne)

kana boyamak Katliam yapmak. (EİA-Ed.)

kan akıtmak Bir bina temeli atılırken temeline kan akıtılır. Kansız kurban olmaz.
(EİA-Ed.)

kanalga Bıkmış, kanmış kimse. (DS.2624: Edirne)

kan a:lamak Derinden acı çekmek. (EİA-Ed.)

kanavaz Kavanoz.
(EİA-Ed.)

kancayı takmak
Musallat olmak.
(EİA-Ed.)

kancık [1] Kız. (EİA-Ed.)

kancık [2] Dişi köpek.
(EİA-Ed.)

kan çana:na dönme
Uykusuzluk veya yorgunluktan insanın gözleri kızarır. (EİA-Ed.)

kangil Çocukların ve cambazların boylarını yükseltmek için ayaklarına takıp

gezdikleri sırtlar.
(DS.2624:Edirne)

kanı kabarmak Milli
duyguları güçlenmek.
(EİA-Ed.)

kanı kaynamak Birisine
tez alışmak. (EİA-Ed.)

kanırık İnatçı.
(DS.2625:Edirne)

kani Yenge.
(DS.2625:Edirne)

kannı bıçaklı olmak
Kanlı kavga dövüş
yapmak. (EİA-Ed.)

kanola Hardal çiçeğinin
evcilleştirilmiş olan
bir tür yağ bitkisi.
(EİA-Ed.)

kapak [1] Feracenin
başa örtülen
kısmı. (EİA-Ed.)

kapak [2] Yaşlıların
üzerlerine giydiği siyah
kumaştan yapılan bir
tür örtü. (EİA-Ed.)

kapama Tepside pişirilen
etli pilav. (EİA-Ed.)

kapçellemek Kapmak,
almak : *Bütün
yemişleri elimden
kapçelliyiverdi.*
(DS.2632:Edirne)

kapçık Tahıl tanelerinin
kabuğu. (EİA-Ed.)

kapçık a:zlı Kapçık
ağazlı. Boş konuşan,
geveze kimse. (EİA-Ed.)

kapısı açık olmak Bazı
aileler konuksever
olur. Her türlü
misafire kapıları
açıktır. (EİA-Ed.)

kapıska Lahana.
(EİA-Ed.)

kapışmak Kavga etmek.
(EİA-Ed.)

kapıştırmak Kavga
ettirmek. (EİA-Ed.)

kapıt Kaput, asker
paltosu. (EİA-Ed.)

kapıya bakmak Hasta
insan kapıya bakar,
kimden olsa yardım
bekler. (EİA-Ed.)

kapitan Kaptan. (TDOE)

kapsımak Çok acıkmak.
(DS.2637:Havsa-
Edirne)

kaptırmak Devam etmek
anlamında kullanılan
bir fiil. (EİHİKA)

kapurtu Koşu.
(DS.2637:Edirne)

ka:r Kahır, üzüntü.
(EİA-Ed.;TDOE)

karabakal

Serçeğillerden, eti için avlanan siyah tüylü bir kuş.
(DS.2638:Edirne)

karaca Geyik cinsi bir memeli hayvan, ahu.
(EİA-Ed.)

karaca koğuk Sakızotu.
(DS.2640:İpsala-Edirne)

kara:ç Karaağaç, özel isim. (TDOE)

kara:ç Karaağaç, özel isim. (EİA-Ed.)

karacalı Engel. (EİA-Ed.)

karaçilen Sisli havada ince ince yağın yağmur.
(DS.2642:Edirne)

karakaçan Eşek.
(EİA-Ed.)

karakayıp Uzun süre ortalarda görünmeyen kimse. (EİA-Ed.)

karaltı Karartı. (EİA-Ed.)

ka:raman İyiliksever, kahraman. (EİA-Ed.)

karamık [1] Esmer.
(EİA-Ed.)

karamık [2] Saçma büyüklüğünde meyveleri olan dikenli bir bitki, çalı. (EİA-Ed.)

kararca Yeterince.
(EİA-Ed.)

karayanık Özellikle danalarda olan bir sığır hastalığı. (DS.2655:Havsa,Hasköy-Edirne;EİA-Ed.)

karçiçeği Kar kalkmasından hemen sonra çıkan çiğdeme benzer, beyaz bir çiçek, akçabardak.
(EİA-Ed.)

kardaş Kardeş.
(İİA;TDOE)

kardaşlık tutunmak İki kadın ya da kız mevlit okutarak ahret kardeşi olmak.
(EİA-Ed.)

kardeşlenmek Ağaç ya da bitki kökünden birden çok filiz çıkmak, filizlenmek.
(EİA-Ed.)

ka:r etmek Engel olmak.
(EİA-Ed.)

kargin Suların çoğalarak taşmış, kabarmış durumu.

(DS.2660:Hamitli, Uzunköprü-Edirne)

karı [1] Kadın, avrat. (EİA-Ed.)

karı [2] Eş, zevce. (EİA-Ed.)

karık [1] Bahçedeki bölümler. (EİA-Ed.)

karık [2] Bağ ve bahçelerde sebze ekmek için ayrılan bölümler, evlek. (EİA-Ed.)

ka:rıkı Gayrı, artık. (EİA-Ed.)

karılık Eşlik, zevcelik. (EİA-Ed.)

karımca Karınca. (EİA-Ed.;TDOE)

karımcalaşmak Kasların tutulup uyuşması. (EİA-Ed.)

karib Garip. (EİA-Ed.)

ka:rla: Karılar. (EİA-Ed.)

ka:rlanmak Kahır çekmek. (TDOE)

karmak Karıştırmak (DS.2666:Edirne; EİA-Ed.)

karpız Karpuz. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

ka:rsı Karısı. (EİA-Ed.)

kartalaç [1] Mayasız hamurdan yapılan peynirli ya da peynirsiz pide. (EİA-Ed.)

kartalaç [2] Saç üzerinde yapılan yufka gibi yiyecek. (EİA-Ed.)

ka:r olmak Kahır olmak, acı çekmek. (EİA-Ed.)

kar üstünde kira: kada: sevmek Çok az sevmek. (EAYADS)

karyiyen Yerde kar varken yağın ve karları eriten yağmur. (DS.2673:Bayramlık, Uzunköprü-Edirne)

kasılmak Kurulmak, büyüklük taslamak. (EİA-Ed.)

kasım Yılın kış döneminin başlangıç günü 8 kasım. Bu tarihte hizmetkârlar (çobanlar) tutulur veya değiştirilir. (EİA-Ed.)

kaş Kaç. Herhangi bir şeyin niceliğini sormak için kullanılan soru sıfatı. (*EİA-Ed.;İİA*)

kaşa: Kaşağı. Hayvanları tımar etmek için kullanılan, sacdan, dişli araç. (*EİA-Ed.*)

kaşa:lamak Kaşağı çekmek, tımar vermek. (*EİA-Ed.*)

kaşıklık Kaşık koyulan kap. (*EİA-Ed.*)

kaşını çatmak Hiddetini kaşlarla belli etmek. (*EİA-Ed.*)

kaşla göz arasında Sezdirmeden çok hızlı hareket etmek. (*EİA-Ed.*)

kaşmak Kaçmak. (*İİA*)

ka:t Kâğıt. Hamur durumuna getirilmiş türlü bitkisel maddelerden yapılan, yazı yazmaya, baskı yapmaya, bir şey sarmaya yarayan kuru, ince yaprak. (*EİA-Ed.*)

katacak Şarap boşaltmak için kullanılan bir ölçek. (*DS.2682:Edirne*)

katık [1] Yemek, yiyecek. (*EİA-Ed.*)

katık [2] Kırdada çalışanların torbasına konan ekmele yenebilecek yiyecekler: peynir, ekşimik, yumurta gibi. (*EİA-Ed.*)

katık etmek Ekmekle birlikte yenen yiyeceği az ısırarak, az yemek. (*EİA-Ed.*)

katla:m Katliam. (*EİA-Ed.*)

katlan Oyunda başlama çizgisine konulan taş. (*DS.2685:Keşan-Edirne*)

katmak Eklemek. Karıştırmak. (*EİA-Ed.*)

katmer [1] Arasına kaymak ya da yağ sürülerek katlanmış yufka ekmeği. (*EİA-Ed.*)

katmer [2] Kat kat. Üst üste. (*EİA-Ed.*)

katsa Kürek. (*DS.2686:Edirne*)

kavag atmak/ kavak atmak Takla atmak. (*TDOE;EAYADS*)

kavaltı Kahvaltı.
(EİA-Ed.)

ka:valtı Kahvaltı.
(EİA-Ed.)

ka:ve [1] Kahve.
(İİA;TDOE)

ka:ve [2] Kahve,
kıraathane,
kahvehane. (EİA-Ed.)

kavrama [1] Küçük el
orağı. (DS.2691:
Hamitli-Edirne;EİA-Ed.)

kavrama [2] Ekin biçme
aleti. (EAYADS)

kavramak Bir şeyi
aniden ele almak.
(EİA-Ed.)

kavşak Uçurum, sarp
kayalık yerler.
(DS.2597:Edirne)

kavuşmak Gün
kavuşması, güneşin
batışı. (EİA-Ed.)

kaya [1] Bulgur yapan el
kayası. (EİA-Ed.)

kaya [2] Değirmenlerde
un öğüten kaya, taş.
(EİA-Ed.)

ka:ya Kâhya. Köylerde
muhtarın yardımcısı
olan kimse. (EİA-Ed.)

kayan Yassı, düz, kat
kat oluşmuş taşlar:
Kapının önüne
kayanak döşedim. (DS.
2697:Keşan-Edirne)

kaybilmek Kaybolmak.
Yitmek, var olan bir
şeyin göz önünde
olmama durumu.
(EİA-Ed.;TDOE)

ka:ye Kâhya, konak,
çiftlik vb yerlerde türlü
işleri yapmakla görevli
kimse. (EİA-Ed.)

kayı Artık, Gayri.
(EİA-Ed.)

kayın Karı ya da kocaya
göre birbirlerinin
erkek kardeşi.
(EİA-Ed.)

kayırak Akarsuların
getirdiği kumla karışık
ufak taşlar. (DS.2707:
Sultanköy,İpsala-
Edirne)

kayış [1] Bel kemeri.
(EİA-Ed.)

kayış [2] Saban kayışı.
(EİA-Ed.)

kayış [3] Motor kayışı,
bato çeviren kayış.
(EİA-Ed.)

kayışlık [1] Kayış yapmak için ayrılan deri. (EİA-Ed.)

kayışlık [2] Kayış takılan yer. (EİA-Ed.)

kayk Arkaya doğru eğik, eğri. (DS.2703: Edirne)

kaykılık Dikkafalılık, direngelik. (DS.2703: Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

kaynamak Kapta bulunan su donarak hacmi genişlemek. (DS.2705:Edirne)

kaynana alkı Kaynana tarafı. (EİHİKA. Havs/Edirne)

kaynanadili Kaktüs. (EİA-Ed.)

kaynata Kayınata. Kayın baba. Kayınpeder. (EİA-Ed.)

kaypançalık Sulu, cıvık çamurlu yer. (DS. 2707:Piravadi-Edirne)

kayrak Taşlı, kumlu, ekime elverişli olmayan toprak. (DS. 2707:Taptık,Havs-Edirne)

kayraksı Çakıllık yer. (DS.2708:Paşayığit, Keşan-Edirne)

kayrı/kayrıkın Gayrı, artık, bundan sonra, gayri. (TDOE)

kazal Kesilmiş ve kurumuş yapraklı dal. (EİA-Ed.)

kazalamak Bozmak, karıştırmak. (DS.2711:Edirne)

kaz aya: Kaz ayağı, bir çeşit tarım aleti. (EİA-Ed.)

kazıntı Hamur teknesinden kazınmış hamur bulaşığı. (EİA-Ed.)

kazıycak Genelde hamur teknesi veya sofrta kazımak için yapılmış alet. (EİA-Ed.)

kazma Çapa. (EİA-Ed.)

kazmak Çapalamak. (EİA-Ed.)

kazotu Kaz çimi veya madımak. (EİA-Ed.)

keat Kağıt. (İİA)

kebe Kaba kumaştan yapılmış ceket, palto, aba. (KEİYKAD)

keçi aya: Keçi Ayağı. Un, yumurta, karbonat, limon, şeker, yoğurt ve yağ ile yapılan bir çeşit hamur işidir. (EİA-Ed.)

keçi inadı İnadın katmerlisi. (EİA-Ed.)

keçi memesi Sert kabuklu, iri taneli, uzunca, beyaz ya da kırmızımsı olan bir çeşit üzüm. (EİA-Ed.)

keçi yolu Keçilerin geçebileceği dar yol, patika. (EİA-Ed.)

kedidirseği Göz kapaklarında çıkan bir sivilce, arpacık. (EİA-Ed.)

kefere Gayr-i müslim. (EİA-Ed.)

kefin Kefen, ölü sarılan bez. (EİA-Ed.)

kefinnik Kefen yapılacak kumaş. (EİA-Ed.)

kelebe Dokuma aygıtında ipliği masuraya sarmaya yarayan araç, çıkırık. (DS.2726:Edirne)

keleme Sürülmeden bırakılmış tarla. (DS.2728:Uzunköprü-Edirne;EİA-Ed.)

keleter İki kulplu küfe biçiminde büyük sepet. (DS.2732:İpsala-Edirne)

keleve Kuyu çıkırığı. (DS.2732:Büyükdöllük-Edirne)

kelezklik Kökten fişkırın bodur ağaçlarla kaplı yerler. (DS.2733:Hasanpınar-Edirne)

kelik Çocuk ayakkabısı, patik. (DS.2734:İbriktepe,İpsala-Edirne)

kelmiş Balığın büyük kılıçıkları. (DS.2735:Edirne)

kemre Gübre, tezek. (DS.2741:Edirne)

kendiliksiz Aklı başında olmayan. (EİA-Ed.)

kenef Tuvalet, ayak yolu. (EİA-Ed.)

kepçe Kağnı arabasında boyunuğun takılması için okun ucuna konulan küçük kıvrık parça. (DS.2745:Uzunköprü-Edirne)

kepir Verimsiz, kıraç toprak. (DS.2749: Edirne;EİA-Ed.)

kera:neci Birine (genellikle çocuklara) şaka yollu takılırken söylenen bir söz. (EİA-Ed.)

kera:t Kerrat, çarpım cetveli. (EİA-Ed.)

kerata Çocuklara ya da gençlere şaka yollu söylenen bir söz. (EİA-Ed.;KEİYKAD)

kere Sefer, defa, kez, kere. (EİA-Ed.)

keremit Kiremit. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

keret Defa, kere. (EİA-Ed.)

kerpme Yollarda çeşitli nedenlerle olan çukur, oyuk. (DS.2757:Edirne)

kersen İçinde hamur yoğrulan, çamaşır yıkanan ağaç tekne. (DS.2757:Kırcasalih-Edirne)

kertme [1] Kağrı ya da araba tekerleğinin yolda bıraktığı iz, oyuk. (DS.2759:

*Büyükdoğanca,
Kavaklı-Edirne)*

kertme [2] Ağaçta çentilerek açılmış oyuk. (EİA-Ed.)

keser Ağaç kesmek ya da yontmak amacıyla kullanılan el aleti. (EİA-Ed.)

kesercik Karçiçeği, çiğdem. (DS.2763: Edirne)

kesik Çiğ süttten yapılan yağsız peynir, çökelek. (DS.2765:Edirne; EİA-Ed.)

keski Son çocuk: O benim keski çocuğumdur. (DS.2767:Edirne)

kesman Fırsat: Kesmanını bulursam alırım. (DS.2767: Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

kesmek Palavra atmak, abartmak. (EİA-Ed.)

kesmenti Kesilmiş odun parçası, iri sopa. (DS.2768:Edirne)

kestel Ağaç parçası. (DS.2769:Koyuntepe, İpsala-Edirne)

keşkek Pişmiş
buğdaydan yapılan
yiyecek. (EİA-Ed.)

ket çalmak Engel
olmak. (DS.2774:
Kuyuk-Edirne)

ket vurmak Engel
olmak. (EİA-Ed.)

kez Nişan, hedef.
(EİA-Ed.)

kez almak Hedefe nişan
almak. (EİA-Ed.)

kezan Çocuk. (DS.2861:
Oğulpaşaköy-Edirne)

kezlemek Avlamak için
nişan almak. (EİA-Ed.)

kıç Kalçanın alt tarafı,
üzerine oturan kaba
etler, popo. (EİA-Ed.)

kıç baca: Çok akıllı ve
yaramaz (çocuk).
(EİA-Ed.)

kıçça Geri doğru.
(EİA-Ed.)

kıçına sokmak Gereksiz
bir şey için söylenir.
(EİA-Ed.)

kıçını kaldıramamak
Yerinden kalkmaya
üşenmek. (EİA-Ed.)

kıfı [1] Şaka, eğlence,
alay. (DS.2789:Bıldır,
Uzunköprü-Edirne)

kıfı [2] Güldürücü,
eğlendirici.
(DS.2789:Edirne)

kıfılanmak Komiklik
yaparak
çevresindekileri
güldürmek.
(DS.2789:Edirne)

kılabadan Sim iplik.
(EİA-Ed.)

kılan Karar: *Ne kılanız
oğlan oldu.*
(DS.2794:Edirne)

kılına dokunmak
Hafifçe dokunmak
veya üzerine gitmek.
(EİA-Ed.)

kınamak Ayıplamak.
(DS.2806:Edirne)

kınamsık Kınayıcı, zor
beğenen. (EİA-Ed.)

kınıkmak Usanmak,
fazla doymak, bıkmak.
(DS.2812:Edirne)

kıpıtmak Oyalanmak.
(DS.2814:Edirne)

kıra: Kırağı. Su
buğusunun soğuk
havalarda, yerde,

bitkiler, ağaçlar ve öteki nesnelere üzerinde donmasıyla oluşan ince su damlacıkları.
(EİA-Ed.;TDOE)

kıral En yüksek devlet otoritesini, bütün devler başkanlığı yetkilerini katılım veya soylularca seçilme yoluyla elinde bulunduran kimse.
(EİA-Ed.)

kırmak Beyazlaşmak.
(EİA-Ed.)

kırçan Kış günlerinde insanların sakal ve bıyığı, hayvanların tüyleri, bitkilerin yaprak ve dalları üzerinde olan buz.
(EİA-Ed.)

kırık Kadının yasalara ve törelere aykırı olarak ilgi kurduğu erkek sevgili. (EİA-Ed.)

kırıkçı Kırık, sınık tedavi eden halk tabibi. (EİA-Ed.)

kırıklık Keyifsizlik.
(EİA-Ed.)

kırılmak Yapılan işin aşırılığını bildirir.
(EİA-Ed.)

kırımsa Dolu: *Kırımsa yaşıyor.* (DS.2827: Edirne;EİA-Ed.)

kırışmak Cilvelenmek, kendini beğendirme çabasında olmak.
(EİA-Ed.)

kırkma [1] Alnın üzerine sarkıtılan kısa kesilmiş saç, kâkül.
(DS.2832: Edirne)

kırkma [2] Dişli, küçük orak. (DS.2832: Hamitli,Uzunköprü-Edirne)

kırkmak Küçükbaş hayvanların tüylerini kesmek. (EİA-Ed.)

kırlamak [1] Kaçmak
(DS.2832:Taptık-Edirne;EİA-Ed.)

kırlamak [2] Dışarıda kalmak, dışarıda sabahlamak.
(KEİYKAD)

kırlangıç Öküz arabasında arka dingil ve tekerlekleri özeğe bağlayan çatal ağaç
(DS.2832:Pazarköy,İpsala-Edirne;EİA-Ed.)

kırışmak Ağarmak, beyazlaşmak.

(DS.2833:Kocahıdır-
Edirne;EİA-Ed.)

kırlatmak [1] Dışarı
atmak, fırlatmak.
(DS.2833:Edirne)

kırlatmak [2]
Kovalamak, kaçırmak.
(EİA-Ed.)

kırma [1] Kanı karışık,
melez. (EİA-Ed.)

kırma [2] Hayvanlara
yedirilen, değirmende
ufaltılmış, ezilmiş her
çeşit tahıl. (TDOE)

kırmalı entari Beli
lastikli olup tüm
bedeni örten pamuklu
kumaştan yapılan
bir giysidir. (EİA-Ed.)

kırmızı sekiz yapmak
Dövmek, kötü duruma
düşürmek anlamında
kullanılan deyimsel bir
ifade. (EİHİKA)

kırnak [1] Cilveli, oynak
(kadın). (DS.2835:
Edirne;EİA-Ed.)

kırnak [2] Boyu posu
yerinde olan.
(DS.2835:Edirne)

kırnak [3] Çalımlı, süslü
gezen (kimse).
(EİA-Ed.)

kırşırma Davarlarda
görülen,
kulaklarından kan
alınarak iyileştirilen
hastalık. (DS.2837:
Küplü,Kavaklı-Edirne)

kıs Kız. (EİA-Ed.)

kısırғанmak Esirgemek,
bir şeyi vermekten
çekinmek: (EİA-Ed.)

kısırғанmak
Kıskanmak.
(DS.2845:Edirne)

kıskaç Kısaç, kısırtıcı
alet. (EİA-Ed.)

kıskıç [1] Mandal.
(EİA-Ed.)

kıskıç [2] Kulağa kaçan
bir böcek. (EİA-Ed.)

kıskıç [3] Kıskaçları olan
küçük bir böcek.
(EİA-Ed.)

kıspet Kispet,
pehlivanların meşin
güreş donu. (EİA-Ed.)

kış doksanı Kışın ortası.
(EİA-Ed.)

kışla Koyun ve keçi
sürülerinin gecelediği
ya da kışın
barındıkları kapalı
ağıl. (EİA-Ed.)

kışlamak Kümes hayvanlarını kovalamak. (EİA-Ed.)

kışlık Kış için hazırlanmış erzak. (EİA-Ed.)

kıvrak {1} Kadınların başlarına örttükleri kenarları saçaklı ipekli örtü, poşu. (DS.2852: *Aslıhan, Uzunköprü-Edirne*)

kıvrak {2} Çevik, tetik, çalışkan. (EİA-Ed.)

kıvrım kıvrım olmak Buruşmak, kırışmak, katlanmak. (EİA-Ed.)

kıyak Güzel, biçimli, yakışıklı, düzgün giyimli. (DS.2855: *Edirne;EİA-Ed.*)

kıyım Parça parça kesme, kıyım. (EİA-Ed.)

kıymıcık {1} Azıcık, çok az. (EİA-Ed.)

kıymıcık {2} Kıymıkçık. (EİA-Ed.)

kıymık {1} Diken inceliğinde tahta parçası. (EİA-Ed.)

kıymık {2} Çok az miktar. (EİA-Ed.)

kızan {1} Çocuk. (DS.2861: *Oğulpaşa-Edirne;EİA-Ed.;TDOE*)

kızan {2} Küçük çocuk: *Anam duruya araba yanında biz kızan elbet tabi ben on iki yaşındamışım.* (EİA-Ed.)

kızan {3} Erkek çocuk. (İİA)

kızancık Çocuk. (TDOE)

kızankana Çocukken. (İİA)

kız ardı Kız verildikten sonra oturacağı yerin görülmeye gidilmesi. (EİA-Ed.)

kızca:z Kızcağız. (EİA-Ed.)

kızılaç Gübresiz, verimsiz toprak: *Sulcadereye birşey ekemeyiz iyice kızılaçtır.* (EİA-Ed.)

kızılbaş Alevi. (EİA-Ed.)

kızılca Kırmızıya çalan bir çeşit buğday. (EİA-Ed.)

kızışmak Isınmak.
(EİA-Ed.)

kız kardaş Kızkardeş.
(EİA-Ed.)

kızkesine Kız iken. (İİA)

kız kızanı Kız çocuğu.
(EİA-Ed.)

kızlaç Sıcağa dayanıklı
bir çeşit kızıl toprak.
(DS.2869:Paşaköy,
İpsala-Edirne)

ki:f Keyif. (KEİYKAD;
TDOE)

ki:k Geyik. (EİA-
Ed.;KEİYKAD)

kile Genellikle tahıl
ölçmede kullanılan
belirli hacimdeki kap,
ölçek (dört şinik).
(EİA-Ed.)

kilirtlemek Kilitlemek.
(KEİYKAD)

kilit Atların alınından alt
çenesine uzanan
beyazlık. (DS.2872:
Kestanbul,Uzunköprü-
Edirne)

kiliz Saz, kamış.
(DS.2873:Edirne)

kindir Köy muhtarı.
(DS.2874:Ayşekadın-
Edirne)

kirbet Balkon ve evlerin
önündeki çıkıntı.
(DS.2876:Edirne)

kirbid Kibrit. Bir ucu
sürtünme sonucu
yanabilecek birleşimde
olan küçük tahta veya
karton parçası.
(EİA-Ed.)

kirevis Kereviz. (TDOE)

kirevit Kerevet. (TDOE)

kirez Kiraz. Kırmızı veya
beyaz renkte, etli,
sulu, tek çekirdekli
meyvesi. (EİA-Ed.;
TDOE)

kirezlik/kirezdik Kiraz
ağaçları çok olan yer,
kirazlık, kiraz bahçesi.
(EİA-Ed.)

**kitlemek/kitdemek/
kittenmek** Kilitlemek.
Anahtarla kilidi
kapamak. (EİA-Ed.)

kobak [1] Taneli ve
tanesiz mısır koçanı.
(DS.2890:Selanik
göçmenleri,Aşlıhan,
Uzunköprü,Paşayığit,
Keşan-Edirne)

kobak [2] Palamut ağacının ya da karaçalının yemişi. (DS.2890:Edirne)

kobak [3] Köylülerin yüzük oynamak için kullandıkları huni biçimindeki tenekeler. (DS.2890:Dombay-Edirne)

kobalak Palamut ağacının ya da karaçalının yemişi. (DS.2890:Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

koca Kocaman, koca, büyük, iri. (EİA-Ed.)

kocana Nine. (DS.2891: Korucuköy,İpsala-Edirne)

kocgaltmak Coşturmak, kışkırtmak. (DS.2583:Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

koçan [1] Mısırın tanesiz kısmı. (EİA-Ed.)

koçan [2] Mısır meyvesi. (EİA-Ed.)

koç katımı Koyunların döllenme mevsimi. (EİA-Ed.)

koçsamak Dişi koyun erkek koyun istemek. (EİA-Ed.)

koçyi:t Koçyiğit. (İİA)

kodamca Küçücük: *Kodamca bir masa.* (DS.2898:Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

kodoş Söz taşıyan, çarşılık yapan. (EİA-Ed.)

koduk Eşek yavrusu, sıpa. (DS.2897:Edirne)

koğmak Sürekli arkasına düşmek, izlemek. (DS.2903: Ayşekadın,Edirne)

koğurmak Sarhoş nara atmak. (DS.2904: Ayşekadın,Edirne)

koharböcek Yazın taş altlarında çok bulunan uzun bacaklı, siyah ve pis kokan bir böcek. (DS.2905:Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

kokana Kokona. Süsüne düşkün kadın. (EİA-Ed.)

kokar Tembel. (DS.2905: Edirne;TDOE)

kokla Kukla, yapma bebek. (EİA-Ed.)

kokona Süsüne düşkün yaşlı kadın. (EİA-Ed.)

kokurdak Tomurcuk. (DS.2907:Rumeli göçmenleri,Bakışlar-Edirne)

kolaç Mayalı, mayasız hamurdan çeşitli biçimlerde yapılan küçük ekmek. (DS.2908:Edirne;EİA-Ed.)

kolaçka Yıldız kümesi. (DS.2908:Sarpdere, İpsala-Edirne)

kolba Kulübe. (EİA-Ed.; EİHİKA.Havs/Edirne)

kolçak [1] Eldiven. (DS.2909:Edirne ve köyleri)

kolçak [2] Ceket, gömlek ya da elbise kollarının kirlenmesine engel olmak için bilekten dirseğe kadar geçirilen eğreti kolluk. (EİA-Ed.)

kolçak [3] Kola takılan ziynet eşyaları. (EİA-Ed.)

koldam Kullanışlı, kullanışı kolay. (EİA-Ed.)

koldamca [1] Kol ile taşınabilecek ağırlıkta ve büyüklükte olan şey: *Bana bir koldamca sepet ver.* (DS.2910:Edirne)

koldamca [2] Elde taşınacak kadar büyük. (EİA-Ed.)

koldur Erkek hindi. (DS.2911:Havs/Edirne)

koliba Kulübe, derme, çatma yapı. (EİA-Ed.)

kollamak Korumak. (EİA-Ed.)

kolluk Arabada yastık denilen kısmın dört tarafına kanatları dayamak için konulan ağaç. (DS.2912:Paşaköy,İpsala-Edirne)

koltuk [1] Düğünün son gününde damadın evinde yapılan kapanış merasimi: *Dama.dın attı: mendili ben kapmışdım kaltukta.* (EİA-Ed.)

koltuk [2] Koltukaltı. (EİA-Ed.)

koltuk [3] Oturmak için koltuk. (EİA-Ed.)

koltuklamak [1] Hasta veya yaşlı insanın koluna girip yürümesine yardım etmek. (EİA-Ed.)

koltuklamak [2] Birine destek vermek. (EİA-Ed.)

kolver Koyuver. (EİA-Ed.)

kolvermek [1] İzin vermek. (EİA-Ed.)

kolvermek [2] Koyuvermek. (TDOE)

kombilizon Kombinezon. (EİA-Ed.)

komisyan Komisyon. (EİA-Ed.)

kompile Komple. (EİA-Ed.)

komşuanne Çocuk dilinde sık gidiş geliş yapılan komşudaki anneye verilen ad. (EİA-Ed.)

komunis/komuniz Komünist, komünizm yanlısı olan kimse. (EİA-Ed.)

konak [1] Gecelemek için gelinen yer. (EİA-Ed.)

konak [2] Saç kepeği. (EİA-Ed.)

kontra Fren. (EİA-Ed.)

konusmak Anlatmak, izah etmek. (EİA-Ed.)

kopak Yonga, ağaç kırıntısı. (DS.2921: Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

kopana Ağaçtan yapılmış tekne, yalak. (DS.2921:Edirne)

koparmak Koparmak. Meyve, yaprak, çiçek için) ağaçtan, daldan ya da bulunduğu topraktan yolup almak. (EİA-Ed.)

kopay Av köpeği, kupay. (EİA-Ed.)

kopça Kopçe. Düğme. (EİA-Ed.;TDOE)

kopetmek Koşmak, hızlı gitmek. (DS.2922: Edirne)

kopil Hristiyan çocuğu. (EİA-Ed.)

kopmak [1] Bir olayın ansızın başlaması. (EİA-Ed.)

kopmak [2]

Uzaklaşmak. (EİA-Ed.)

koptor İzbe, yeraltı evi.

(DS.2922:Kocahıdır,
Keşan-Edirne)

kopuşmak [1]

Koşuşmak, seğırtmek.
(DS.2923: Sarıcaali,
İpsala-Edirne; EİA-Ed.)

kopuşmak [2] Çıkmak,

başlamak. (DS.2923:
Edirne)

koru Küçük orman.

(EİA-Ed.)

koruk Ekşi üzüm.

(EİA-Ed.)

kosa Tırpan, bir çeşit

uzun saplı orak.
(EİA-Ed.)

kosalamak Kosa ile

biçmek. (EİA-Ed.)

kosa taşı Tırpan bileme

taşı. (EİA-Ed.)

koşalamak Hırpalamak.

(EİA-Ed.)

koşmak Birlikte iş

görmesi için bir şeyi
başka birinin yanına
katmak. (EİA-Ed.)

koşturmak Birlikte iş

görmesi için bir şeyi

başka birinin yanına
katmak. (EİA-Ed.)

koşum [1] Atı arabaya
bağlayan deri aksam.
(EİA-Ed.)

koşum [2] Hayvanın
arabaya veya sabana
koşulması. (EİA-Ed.)

kota Manda yavrusu,
malak. (DS.2936:
Hasirciarnavut, Meriç-
Edirne)

kotalamak Manda
doğurmak,
yavrulamak.
(DS.2936:Edirne)

kotarmak [1] Bir kaptan
başka bir kaba yemek
boşaltmak, yemeği
kaplara dağıtmak. (DS.
2937:Edirne; EİA-Ed.)

kotarmak [2] Bir işi
bitirmek, başarmak.
(EİA-Ed.)

kotarmak [3]

Paylaştırmak. (EUMİA)

kotmak Eşek yavrusu,
sıpa. (DS.2897:Edirne)

kotra Koyunları sağmak
için kullanılan üstü
kapalı koyun ağılı.
(DS.2937:Bulgaristan)

- göçmenleri-Edirne;*
EİA-Ed.)
- kouş** Koğuş. (*EİA-Ed.)*
- kovalak** Sersem,
avanak. (*EİA-Ed.)*
- kovalamak** Sürekli
kovmak, ardından
koşmak. (*EİA-Ed.)*
- kovuz** Mısıır. (*EUMİA*)
- koyak** Bir ucu dağda
son bulan kapalı
boğaz, iki dağ, tepe
arasındaki boşluk,
vadi. (*DS.2942:Küptü,*
Kavaklı,Meriç-
Edirne;TDOE)
- koyak tarla** Verimi
yüksek olan tarla.
(*TDOE*)
- koyin** Koyun. (*İİA*)
- koymak [1]** Bir şeyi bir
yere bırakmak.
(*EİA-Ed.)*
- koymak [2]** Birini işe
atamak. (*EİA-Ed.)*
- koymak [3]** İçeri
almamak. (*EİA-Ed.)*
- koymak [4]** Vurmak.
(*EİA-Ed.)*
- koyultmaç** Kaynatılmış
sütten yapılan yiyecek.
(*EAYADS*)
- köçek** Deve yavrusu.
(*DS.2980:Edirne*)
- köken** Kavun, karpuz,
kabak gibi bitkilerin
toprak üstünde
yayılan dalları.
(*EİA-Ed.)*
- köklemek** Ağaç ve
bitkiyi köküyle
sökme. (*EİA-Ed.)*
- kölge** Gölge. (*EİHİKA.*
Havsa/Edirne)
- kömür [1]** Odun
kömürü. (*EİA-Ed.)*
- kömür [2]** Maden
kömürü. (*EİA-Ed.)*
- köngürlemek**
Uyuklamak, gevşemek
(sıcak ve uyku
nedeniyle). (*DS.2960:*
Edirne)
- köprü [1]** Dokuma
aygıtında çözgü
ipliklerinin geçtiği
tahta ya da demir
araç. (*DS.2962:Rumeli*
göçmenleri-Edirne)
- köprü [2]** Demir pulluğu
tekerleklerle bağlayan
parça. (*EİA-Ed.)*

kör duman Sis, pus
(DS.2964:Değirmenci,
Uzunköprü-Edirne;
EİA-Ed.)

körelmek [1] Bıçak,
balta gibi şeylerin
ağızları kesmez olmak,
körlenmek. (EİA-Ed.)

körelmek [2] Bozulmak.
(EAYADS)

körlük [1] Kötülük. Kötü
olma durumu, kemlik,
şer. (EİA-Ed.)

körlük [2] Kışkandırma,
nispet, inat. (EİA-Ed.)

kör sepet Balık
avlamakta kullanılan,
çubuktan örülmüş,
yumurta biçiminde bir
çeşit sepet. (DS.2969:
Kocahıdır,İpsala-
Edirne)

köse Kısa insanlar için
kullanılan bir tabir.
(EİA-Ed.)

köse buğdayı Başağı
kılçiksız bir çeşit beyaz
buğday. (DS.2972:
Edirne)

kösere Fırın
karıştırmaya yarayan
çengelli bir araç.
(DS.2973:Edirne)

kösnük Çiftleşmek
isteyen at, eşek vb.
hayvan. (DS.2976:
Edirne;EİA-Ed.)

kösnüme At, eşek vb.
hayvanlar çiftleşme
istemek. (EİA-Ed.)

köstek [1] Engel, ayak
bağı. (EİA-Ed.)

köstek [2] Hayvanların
ayaklarını birbirine
bağlayan bağ.
(EİA-Ed.)

köşe Dört yönden her
biri. (DS.2980:Hamitli,
Uzunköprü,Edirne)

kötürgü Kaldıraç
(DS.2983:Piravadi,
Lalapaşa-Edirne)

köv Köy. Yönetim
durumu, toplumsal ve
ekonomik özellikleri
veya nüfus yoğunluğu
yönünden şehirden
ayırt edilen, genellikle
tarımsal alanda
çalışılan, konutları ve
öteki yapıları bu
hayata uygun yerleşim
birimi, köylük yer, köy
yeri. (İİA)

követe Tavuk etiyle
yapılan bir tür yemek.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

köylük Köy hayatı,
köylülük. (EİA-Ed.)

kuca Koca. (İİA)

kucaklaklık
Kucaklayarak.
(EİA-Ed.)

kuca:na binmek
Kucağına oturmak.
(TDOE)

kuçu Yavru köpek.
(EİA-Ed.)

kuçu kuçu Kuçe.
Köpekleri çağırma
ünlemi. (EİA-Ed.)

kufa Ağaç su kabı, kova.
(EİA-Ed.;KEİYKAD;
TDOE)

ku:k Kovuk. Bir şeyin
oyuk durumunda
bulunan iç bölümü
(EİA-Ed.)

kuku Kadın cinsel
organı. (EİA-Ed.)

kukumav Baykuş. (DS.
2993:Uzunköprü,
Edirne)

kula Sarışın, çok şarışın.
(EİA-Ed.)

kula: delik olmak Çok
haber duymak.
(EİA-Ed.)

kulak [1] Sabanın
toprağa giren kısmının
iki tarafında bulunan
ve toprağı yanlara
dökmeye yarayan
parça.
(DS.2994:Edirne)

kulak [2] Yamaç.
(EİA-Ed.)

kulak [3] Sarımsaklı
yoğurt dökülerek
yenilen bir hamur
yemeği, mantı.
(EİA-Ed.)

kulak asmak İlgilenmek,
önemsemek. (EİA-Ed.)

kulak asmamak
Yeterince
ilgilenmemek,
dinlememek, önem
vermemek. (EİA-Ed.)

kulaksamak Kulak
vermek, dinlemek,
kulak asmak.
(TDOE;EAYADS)

kulalık Sarışınlık.
(EİA-Ed.)

ku:lamak Kovalamak.
Kaçanın arkasından
koşmak, yakalamaya
çalışmak. (KEİYKAD)

kula:na çalınmak
İstmeden duymuş
olmak. (EİA-Ed.)

kula:nı açmak Dikkatle dinlemek. (EİA-Ed.)

kula:nı çinnatmak
Birin adını bir mecliste anmak. (EİA-Ed.)

kulestürol Kolestrol. (İİA)

kulin At ve eşek yavrusu (DS.2998:Edirne)

kul kutah olmak Kul köle olmak. (EAYADS)

kulumba Kulübe. (KEİYKAD)

kulunç Kulunç. Şiddetli omuz ve sırt ağrısı. (EİA-Ed.)

kulunçlu Kulunç ağrıları olan hasta. (EİA-Ed.)

kulüba Kulübe. (EİA-Ed.)

kuma [1] Evli bir erkeğe gelen kadın. (EİA-Ed.)

kuma [2] Haydi, çabuk anlamında ünlem. (DS.2999:Edirne; KEİYKAD)

kumak [1] Delik:
Duvarda bir kumak vardı, tıkadım. (DS.2999:Edirne)

kumak [2] Koymak, bir şeyi bir yere bırakmak. (İİA;KEİYKAD)

ku:mak/kuvmak
Kovmak. (TDOE)

kumpir Patates. (TDOE)

kumpir oca: gibi kaynamak Çok kalabalık olmak. (TDOE;EAYADS)

kumserve Konserve. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

kumşu Komşu. (İİA)

kundak Arabalarda dingil yatağı. (DS.3001:Uzunköprü-Edirne)

kunduzbuğday Kalın, kısa ve yuvarlak taneli bir çeşit buğday. (DS.3002:Konucu, İpsala-Edirne)

kundüme Kıymalı bir çeşit hamur yemeği. (DS.3002:Edirne)

kunlamak Hayvanlar doğurmak (DS.3003:Edirne)

kunu Konu. (İİA)

kurba: Kurbağa. (*İİA*;
EUMIA; *TDOE*)

kurba:cık At, eşek vb.
hayvanlarda görülen,
dil altında çıkan ve
damaktan kan
alınarak iyileştirilen
kabarcıklar. (*DS.3006*:
Uzunköprü-Edirne)

kurbağacık Sığırlarda dil
ve nefes borusunun
şişmesiyle beliren bir
hastalık. (*EİA-Ed.*)

kurdan At, eşek ve
sığırlarda zayıflıktan
olan bir çeşit hastalık.
(*DS.3007:Hasköy*,
Havs-Edirne)

kurğaf [1] Kuru, zayıf,
cılız. (*DS.3008*:
Büyükaltağaç,
Kavaklı-Edirne;
EİA-Ed.)

kurğaf [2] Kendini
beğenmiş, kibirli. (*DS*.
3008:Büyükaltağaç,
Kavaklı-Edirne)

kurgun Kendini
beğenmiş, kibirli. (*DS*.
3008:Nişancı-Edirne)

kurna Musluk. (*EİA-Ed.*)

kurşum Kurşun. (*TDOE*)

kuru [1] Kuru odun.
Yakılmak için
kesilmiş, parçalanmış
ağaç. (*EİA-Ed.*)

kuru [2] Zayıf. (*EİA-Ed.*)

kurulmak [1] Kas
tutulması, kramp.
(*EİA-Ed.*)

kurulmak [2] Sessizce
oturmak. (*EİA-Ed.*)

kurulmak [3] İnşa
edilmek. (*EİA-Ed.*)

kurulmak [4] Saat
kurulması. (*EİA-Ed.*)

kuruluk Çatısı olup
yağmur düşmeyen yer.
(*EİA-Ed.*)

kurunmak Islanmış olan
insanın güneşte veya
sıcak yerde kendini
kurutması. (*EİA-Ed.*)

kurutma Sığır, at ve
eşeklerde burun ya da
dudak içinde çıkan
kemik. (*DS.3014*:
Hamitli-Edirne)

kusak Altında su
kaynaması ya da çok
yağan yağmur sularını
içmemesi nedeniyle
üstü sulu olan toprak.
(*DS.3014:Hacıköy*,

Keşan,İpsala-Edirne;
EİA-Ed.)

kuskunsuz Uğursuz.
(DS.3015:Edirne)

kuskus Un, süt,
yumurta, bulgur ile
yapılan ufak ve
yuvarlak taneler
biçiminde kurutulmuş
hamur. böyle kuskus
yaparız aş keseriz
çocu:m. *(EİA-Ed.)*

kusmak [1] Midede olanı
çevirmek. *(EİA-Ed.)*

kusmak [2] Kumaşta
boyanın dağılışı.
(EİA-Ed.)

kusmak [3] Söylemek,
istenenleri ortaya
dökmek. *(EİA-Ed.)*

kuşaklık Bataklık.
(DS.3014:Paşaköy,
İpsala-Edirne)

kuşdi:ri Yeşil kertenkele.
(DS.3016:Turpçular,
İpsala-Edirne)

kuş gibi uçmak Çok
sevinmek, çok mutlu
olmak. *(EİA-Ed.)*

kuş kopayu Kuş tutan
av köpeği. *(DS.3017:*
Sarıcaali,İpsala-Edirne)

kuşku Hafif, yeğni.
(DS.3017:Büyükdoğan
ca,Kavaklı-Edirne)

kuş uykusu Hafif uyku,
derin olmayan uyku.
(EİA-Ed.)

kutla On iki okkalık,
ağaçtan yapılmış tahıl
ölçeği, şinik. *(DS.3018:*
Malkoç-Edirne)

kutu kutu pense Daire
şeklinde, el ele
tutunmuş oyuncuların
bir yandan dönerek bir
yandan da 'Kutu kutu
pense, elmamı yerse
arkadaşım arkasını
dönse' diyerek
oynadıkları bir oyun.
(EİA-Ed.)

kuva Kova. *(EUMİA)*

kuvakdere Kavakdere,
özel isim. *(EİA-Ed.)*

kuvalamak Sürekli
kovmak, ardından
koşmak. *(EİA-Ed.;*
TDOE)

kuvan Kovan. *(EİA-Ed.;*
İİA;TDOE)

kuvancı Kovancı, arıcı.
(EİA-Ed.)

kuvancılık Kovancılık,
arıcılık. *(EİA-Ed.)*

kuyru: kısılmak

Sıkıntıya düşmek.
(EİA-Ed.)

kuyruk [1] Hayvanların arkasındaki esnek uzantı. (EİA-Ed.)

kuyruk [2] Bekleme sırası. (EİA-Ed.)

kuyruk [3] Sürekli birinin ardından giden. (EİA-Ed.)

kuyulmak Koyulmak, başlamak, teşebbüs etmek. (KEİYKAD)

kü: Köy. (EİA-Ed.; İİA;TDOE)

küçü Küçük. (İİA)

küf Küf, pas. (EİA-Ed.)

küflü [1] Paslı. (EİA-Ed.)

küflü [2] Kirli. (EİA-Ed.)

küflü yeşilbaş İri kertenkele. (EİA-Ed.)

küfür basmak Küfürler savurmak. (EİA-Ed.)

kü:göçüren Köygöçüren. Bir çeşit yaban otu. (EİA-Ed.)

külge Gölge. (KEİYKAD)

külkahyası Kadın, eş.
(DS.3028:Karaağaç-Edirne)

külleme Sebzelerde olan hastalık. (EAYADS)

küllük Samanlık.
(EİA-Ed.)

külü Kilo. (EİHİKA.
Havsa/Edirne;İİA)

kü:lü Köylü. Köyde yaşayan veya köyde doğmuş olan.
(EİA-Ed.;KEİYKAD;
EUMİA)

kü:lük Köylük. (EİA-Ed.)

kümük Basık burunlu.
(DS.3036:Büyükdoğanca,Kavaklı-Edirne)

küna: Günah. (KEİYKAD)

kü:nek Gömlek.
(KEİYKAD)

küngüldemek

Uyuklamak,
uyuklarken düşecek gibi olmak:
Küngüldeyip durma,
haydi git yat.
(DS.3039:Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

künt Künk. Pişmiş toprak veya betondan

yapılmış kalın su
borusu, büz. (EİA-Ed.)

küpe Büyükbaş
hayvanlara
kulaklarına takılan
kimlik özelliği taşıyan
belge. (EİA-Ed.)

küpeli İki renkli bir çeşit
çiçek, küpeçiçeği.
(EİA-Ed.)

küppek Köpek. (İİA)

küpürtü Ayak sesi.
(EAYADS)

küremek Hayvanların
pisliklerini kürekle
temizlemek. (EİA-Ed.)

küren Kızılıcık (DS.3045:
Eriklice, Çorlu,
İbriktepe, Keşan-
Edirne)

küreşmek Güreşmek.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

kürtük Kuytu yerlere
toplanmış kar ya da
kum yığını. (DS.3048:
Edirne)

kürtün Yeni yağın
yumuşak kar.
(EİA-Ed.)

küskü [1] Sopa, değnek.
(EİA-Ed.)

küskü [2] Dayak.
(EİA-Ed.;EAYADS)

küspe Çeşitli bitki
artıklarından yapılan
hayvan yemi.
(EİA-Ed.)

kütük Bağda üzümün
yetiştği ana gövde.
(EİA-Ed.)

küv Köy. (EİA-Ed.)

küy Köy. (İİA;KEİYKAD)

L

labada Yemeği de yapılan büyük yapraklı bir tür bitki, efelek otu. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

laf Laf, söz. (EİA-Ed.)

laf atmak Sözle taciz etmek veya konuşmaya çalışmak. (EİA-Ed.)

laf a:zdan çıkar Sözüde durma için kullanılan deyimsel bir ifade. (EİA-Ed.)

lafçı Lafçı, konuşkan. (EİA-Ed.)

lafı a:zına tıkmak İnsanı konuştuğuna pişman etmek. (EİA-Ed.)

lafı a:zından almak Başkasının düşüncelerini seslendirmek. (EİA-Ed.)

lafı yasak olmak Sözü edilemez bir konu olmak. (EİA-Ed.)

laf taşımak Laf taşıyarak insanları

birbirine düşürmek. (EİA-Ed.)

laf yok İstedigin olur anlamında kullanılan deyimsl bir ifade. (EİA-Ed.)

laga luga Lakırdı, boş söz. (EİA-Ed.)

lak lak [1] Boş konuşma. (EİA-Ed.)

lak lak [2] Su içerken çıkarılan ses. (EİA-Ed.)

la:m Lâğım, pislik kanalı. (EİA-Ed.)

lamba Işık veren alet. (EİA-Ed.)

lambır lumbur Gürültülü patırtılı bir şekilde. (EİA-Ed.)

la:na Lâhana. Turpgillerden, geniş ve kalınca kat kat yaprakları olan, güz ve kış sebzesi olarak yetiştirilen ve birçok türü olan bitki, kelem. (EİA-Ed.; İİA; TDOE)

la:nacı Lahana satan, lahanacı. (EİA-Ed.)

la:nalık Lahana bahçesi,
lahanalık. (EİA-Ed.)

langırdamak Gevezelik
etmek. (EİA-Ed.)

lap Ağır bir şeyin yere
düşünce çıkardığı ses.
(EİA-Ed.)

lapa İlâç için kaynatılan
bitki tohumu veya
bulgur. (EİA-Ed.)

lapa lapa İri ve yaş kar
yağışı. (EİA-Ed.)

lapdudak Kalın dudaklı.
(EİA-Ed.)

laplak Ağaçtan oyularak
yapılmış su taşı.
(DS.3066:Edirne)

laplatmak Bir şeye
vurarak "lap" sesi
çıkartmak. (EİA-Ed.)

lappadan Lap diye.
(EİA-Ed.)

lapurdak Su taşı.
(DS.3067:Edirne)

lastik Köylerde giyilen
bir tür ayakkabı.
(EİA-Ed.)

laylon Naylon. Dayanıklı
ve esnek döküm
maddesi. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

la:zım Lazım. Gerek,
gerekli. (EİA-Ed.)

leçper Rençber, çiftçi.
(İİA)

leyim Lehim. (TDOE)

liyen Leğen. (TDOE)

liylek Leylek. (EUMİA)

loda [1] Saman yığını.
(EİA-Ed.)

loda [2] Saman
balyalarını düzenli
şekilde istif ederek
yapılan yığın.
(EİA-Ed.)

loda [3] Taneli ya da
tanersiz saman yığını.
(EİA-Ed.)

loda [4] Üstü toprak ve
otla örtülmüş koni
biçimindeki saman
yığını. (EİA-Ed.)

loda [5] İçine saman
doldurulan saptan
samanlık. (EİA-Ed.)

lo:sa Lohusa. (EİA-Ed.)

loşkurtu Elinden bir şey
gelmeyen, beceriksiz.
(DS.3089:Kirişhane-
Edirne)

lömbür Bir şey yıkılırken
çıkan ses. (*EİA-Ed.*)

lu:sa Lohusa. (*TDOE*)

lüzgar Rüzgâr. (*EİA-Ed.;*
TDOE)

M

ma: Hey anlamında kullanılan bir ünlem.
(*KEİYKAD*)

ma:faza altına almak
Korumaya almak.
(*EİA-Ed.*)

ma:bet Muhabbet.
(*EİA-Ed.*)

macar [1] Kapı kilidi.
(*DS.3099:Edirne*)

macar [2] Saman saçlı, sarışın, kula. (*EİA-Ed.*)

ma:cır Muhacir, göç etmiş kişi. (*EİA-Ed.; İİA;TDOE*)

ma:cıra:ne
Muhacirhane, muhacirlerin kaldığı yer. (*EİA-Ed.*)

ma:cırlık Muhacirlik.
(*EİA-Ed.*)

ma:cur Muhacir, göç etmiş kişi. (*EİA-Ed.*)

ma:çup Mahçup. (*İİA*)

ma:faza Muhafaza, koruma, saklama.
(*EİA-Ed.*)

ma:fazalamak

Muhafazaya almak, saklamak. (*EİA-Ed.*)

ma:fazalı Muhafazalı, korumalı. (*EİA-Ed.*)

ma:fazasız Muhafazasız, korumasız. (*EİA-Ed.*)

ma:fetmek Mahvetmek.
(*TDOE*)

ma:folmak Mahvolmak, boşa gitmek, heba olmak. (*EİA-Ed.*)

makas Çatılara eğik olarak konulan direk.
(*DS.3108:Edirne*)

ma:keme Mahkeme.
(*EİA-Ed.;TDOE*)

ma:kum Mahkûm.
(*TDOE*)

mala Harcı yayan ve düzleyen siva tahtası.
(*EİA-Ed.*)

malak Manda yavrusu.
(*EİA-Ed.*)

ma:le/malle Mahalle.
(*EİA-Ed.;İİA;TDOE*)

ma:lesef Maalesef.
(EİA-Ed.)

ma:lle Mahalle. Bir
şehrin bir kasabanın,
büyükçe bir köyün
bölündüğü
parçalardan her biri.
(KEİYKAD)

ma:lu:kat Mahlûkat.
(TDOE)

ma:lum olmak İçine
doğmak. (KEİYKAD)

ma:lup Yenilen taraf.
(EİA-Ed.)

mamata Kısa boylu,
bodur: *Bizim kısrak
mamata kaldı.*
(DS.3115: Edirne)

ma:mit Mahmut, özel
isim. (EİA-Ed.)

ma:mut Mahmut, özel
isim. (TDOE)

man Yel değirmeninin
tekerleklerine geçirilen
demir.
(DS.3117:Edirne)

ma:na [1] Eleştiri.
(EİA-Ed.)

ma:na [2] Bahane.
(EİA-Ed.)

ma:na aramak Bahane
aramak. (EİA-Ed.)

ma:na: bulmak [1] Ayıp
aramak. (EİA-Ed.)

ma:na bulmak [2]
Kınamak, ayıplamak.
(EİA-Ed.)

ma:nacı Kusur bulan,
kusur bularak
ayıplayan. (EİA-Ed.)

ma:nasız Bahanesiz,
sebepsiz. (EİA-Ed.)

mancarak Çakır gözlü
(kimse). (DS.3119:
Edirne)

mancırak Kertenkele,
yeşil semender.
(DS.3118:Korucuköy,
İpsala-Edirne)

manç Saban işlemeyen
sert toprak. (DS.3120:
Bahışlar,Havsı-Edirne)

manda Su sığırı, camış.
(EİA-Ed.)

manda kayma: Manda
kaymağı. (EİA-Ed.)

mandallamak Kilitlemek
(kapılar için). (EİA-Ed.)

mane Mani. (İİA)

mapus [1] Mahpushane.
(EİA-Ed.)

mapus [2] Mahpus.
(TDOE)

mapusa:ne
Mahpushane. (TDOE)

mapuzluk Mahpusluk.
(TDOE)

ma:ra Mağara, kovuk.
(EİA-Ed.;KEİYKAD)

maraza Hastalık, dert,
maraz. (EİA-Ed.)

ma:rcılık Meracılık. (İİA)

ma:rebe Muharebe,
savaş. (EİA-Ed.;
EİHİKA.Havs/Edirne;
TDOE)

mari [1] Seslenme sözü.
(EİA-Ed.;TDOE)

mari [2] Kadınların
birbirlerine hitap
ederken kullandıkları
nida. (EİA-Ed.;EİHİKA)

marizlemek Dövmek,
dayak atmak.
(EİA-Ed.)

mart dokuzu Baharın
gelişini kutlamak için
yapılan hıdrellez
benzeri bir kutlama.
(EİA-Ed.)

martipi Mart ipliği.
(mart ayı geldiğinde
dilek tutularak kola
bağlanan kırmızı
beyaz iplik. (EİA-Ed.)

martlama Baharda arı
kovanını temizleme.
(DS.3131:Edirne)

marya Yaşlı koyun.
(EİA-Ed.)

marzufan eşe: Erkek
eşek. (TDOE)

marzuman Erkek eşek.
(DS.3132:Paşaköy,
Keşan-Edirne)

ma:sara Muhasara,
kuşatma. (TDOE)

ma:sere Muhasara,
kuşatma. (EİA-Ed.)

maskara Yüz karası,
rezil. (EİA-Ed.)

maskaralık Rezillik,
utanmazlık. (EİA-Ed.)

mastar Davar memesi.
(DS.3134:Paşaköy,
İpsala-Edirne;EİA-Ed.)

mastit Sağılır
hayvanlarda meme
hastalığı. (EİA-Ed.)

ma:sum Kimsesiz,
mağdur çocuk.
(EİA-Ed.)

masur İpliklerin sarıldığı
nesne, masura.
(EİA-Ed.)

ma:sus Mahsus. Bilerek,
isteyerek, kasten:
*Çocuklar okula giderdi
tabi ma:sus a:p
yudardım gitmeyem
deye.* (EİA-Ed.;TDOE)

ma:suz Bilerek, kasten.
(EİA-Ed.)

ma:suzdan Yapmacık,
yalandan. (EİA-Ed.)

ma:sül Mahsül, ürün.
(EİA-Ed.)

ma:ş Maaş. (EİA-Ed.)

maşalla: Maşallah.
(EİA-Ed.)

maşrapa Metal, toprak,
plastik vb.nden
yapılmış, ağzı açık,
kulplu, bardağa
benzeyen, küçük kap.
(TDOE)

matatan çalmak
Soğuktan titremek.
(DS.3137:Edirne)

mavurlanmak Tanenli
yemişler ağızda buruk

tat bırakmak.
(DS.3139:Edirne)

mavurlu Ekşimsi,
buruk. (DS.3139:
*Bulgaristan
göçmenleri-Edirne*)

mayaYoğurt mayası
(çalacak). (EİA-Ed.)

ma:ya Mahya. Ramazan
gecelerinde, camilerde
iki minare arasına
gerilen ipler üzerine
kandil veya elektrik
ampulleriyle yazılan
yazı veya yapılan
resim. (EİA-Ed.)

ma:yet Mahiyet. Nitelik,
vasıf, öz, özlük, asıl,
esas. (TDOE)

mayınnamak Hafiflemek
(ağrı ve sancı için).
(DS.3141:Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

mayıs Yaş sığır pisliği,
gübre. (DS.3142:
İpsala-Edirne;EİA-Ed.)

ma:yine Muayene.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

maytaba almak Alay
etmek, dalga geçmek.
(EİA-Ed.)

maytap Güldürmek,
eğlendirmek amacıyla
karşısındakini
kırmadan yapılan
hareket veya söylenen
söz, latife. (EİA-Ed.)

maytapcı/maytapçı
Alaycı, şakacı, dalga
geçen. (EİA-Ed.)

ma:za Büyük dükkân.
Mağaza, alışveriş
yapılan yer. (EİA-Ed.)

ma:zaflık Muvazzaflık,
görevlilik,
yükümlülük. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

mazmaz Çelik çomak
oyunu. (DS.3147:
Hasköy,Havsa-Edirne)

maznik Şımarık.
(DS.3147:Edirne)

meci İmece. Kırsal
topluluklarda köyün
zorunlu ve isteğe bağlı
işlerinin köylülerce
eşit şartlarda emek
birliğiyle
gerçekleştirilmesi.
(DS.3148:Edirne;
TDOE)

meciye gitmek İmece
yapmak, köylerde
parasız olarak
yardımlaşmak. (TDOE)

medre Şarap güğümü.
(DS.3150:Edirne)

mefat Vefât. (TDOE)

mefa:t Vefât. (EİA-Ed.)

meka:re Eşek. (EİA-Ed.)

meke Su kıyılarındaki
böcekleri yiyerek
yaşayan karabatak
kuşu, yabanördeği.
(DS.3153:Enez,
Keşan-Edirne)

mekik [1] Kandil günleri
yapılan lokma
tatlısının büyüğü. (DS.
3153:İpsala-Edirne)

mekik [2] İçinde masura
bulunan ve dokuma
tezgâhında kullanılan
alet. (EİA-Ed.)

mekik dokumak Bir
yere sık sık gitmek.
(EİA-Ed.)

mekirdek Kelek. (DS.
3154:Edirne çevresi)

mela:t Melahat, özel
isim. (EİA-Ed.)

melmer Mermer. (TDOE)

member Mimber. (TDOE)

me:met Mehmet, özel
isim . (TDOE)

memneket Bir kimsenin doğup büyüdüğü yer, şehir, yurt, memleket. (TDOE)

me:ndis Mühendis. (İİA)

mengil Koyun, keçi vb. hayvanların kulaklarına işaret için yapılan delik ve kesikler. (DS.3164: Edirne)

menşur Meşhur. (TDOE)

mera Otlak. (EİA-Ed.)

merabayın 'Merhaba' kelimesinin topluluk karşısında kullanımı. (EİA-Ed.)

merakta kalmak Bir şey için heyecanlanmak veya endişelenmek. (EİA-Ed.)

meram Amaç, niyet. (EİA-Ed.)

mera:met Merhamet, insaf. (EİA-Ed.;TDOE)

mera:metli Merhametli, insafli. (EİA-Ed.)

mera:metsiz Merhametsiz, insafsız. (EİA-Ed.)

mera:metsizlik Merhametsizlik, insafsızlık. (EİA-Ed.)

merdivene binmek Merdiven çıkmak. (TDOE)

mere Mera, otlak. (TDOE)

merek Samanlık. (DS.3168:Edirne)

meret Nesne, şey. (EİA-Ed.)

meriş Meriç, özel isim. (İİA)

me:rsem Meğerse. (TDOE;EAYADS)

mes Mest. (TDOE)

mesel Sıcak bir kabı tutmak için kullanılan bez, tutacak. (DS. 3172:Suluca-Edirne)

mesile Mesele. (TDOE)

meskan Mesken. (TDOE)

me:şur Meşhur. Ünlü, tanınmış, herkesçe bilinen, angın. (EİA-Ed.)

metetmek Methetmek, övmek. (TDOE)

metrü Metre. (EİHİKA.
Havsâ/Edirne)

metürü Metre. (EİHİKA.
Havsâ/Edirne)

mevlak Ateş küreği.
(DS.3176:Edirne)

mevit Ölü, ceset.
(EUMİA)

mezgeldek Yaban
ördeği. (DS.3177:
Kavaklı,Büyükdoğanca
-Edirne)

mezliş Meclis. (TDOE)

mı: Mıh, nal çivisi.
(EİA-Ed.)

mıdırık Kavga nedeni
(DS.3179:Edirne;
EİA-Ed.)

mıdırıkçı Nifakçı, kavga
kaşyıcı, tahrikçi.
(EİA-Ed.)

mıhra Yağmurdan sonra
tarlanın üstündeki
toprak tabakasının
sertleşmiş durumu.
(DS.3182:Kulubalık-
Edirne)

mıkırdama 'Ses
çıkarma, sus!
anlamında kullanılan
bir fiil. (EİA-Ed.)

mılı Topaç. (DS.3184:
Haralaköy,İpsala-
Edirne)

mırka Yüzü benekli
koyun. (DS.3189:
Abalar-Edirne)

mısaf Mushaf, Kur'an.
(EİA-Ed.)

mısafsız Mushafsız,
dinsiz, imansız.
(EİA-Ed.)

mısandıra Musandıra.
Evlerde yatak yorgan
konulan yer, yüklük.
(TDOE)

mıska Muska. İçinde
dinsel veya büyüleyici
bir gücün saklı olduğu
sanılan, taşıyanı,
takanı veya sahip
olanı zararlı etkilerden
koruyup iyilik
getirdiğine inanılan bir
nesne, yazılı kâğıt vb.,
hamaylı. (EİA-Ed.)

mıskacı Muska yazan
kişi, hoca. (EİA-Ed.)

mısmıllamak Bir işi
gerektiği gibi yapmak.
(DS.3192:Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

**mıstafa/mıstava/
mustava** Mustafa, özel
isim. (EİA-Ed.)

mışamba Muşamba.
(EİA-Ed.)

mışkırmak Kızmak,
öfkeli öfkeli solumak.
(EİA-Ed.)

mıtlaka Mutlaka. (TDOE)

mızır [1] Mızır, yaramaz
(çocuk). (EİA-Ed.)

mızır [2] Zararlı,
istenmeyen. (EİA-Ed.)

mi:de Mide. (TDOE)

mihor Sarhoş, mey
tutkunu, meyor.
(EİA-Ed.)

mihorluk Sarhoşluk.
(EİA-Ed.)

mil Daha çok sel
sularının
çekilmesinden sonra
toprağın üzerinde
kalan, içinde gübre
niteliğinde maddeler
bulunan ve nemi
sakladığı için toprağı
çok verimli hale
getiren kumlu,
çamurlu toprak.
(EİA-Ed.)

minna:cık Küçücük
anlamında kullanılan
bir sıfat. (EİA-Ed.)

minni olmak

Yaramamak. (TDOE;
EAYADS)

mi:ras Miras, kalıtım.
(EİA-Ed.)

mirasçı Varis, kalıtımcı.
(EİA-Ed.)

misa:firci Misafir
ağırlamaktan
hoşlanan kimse.
(EİA-Ed.)

misa:virici Misafirperver.
(KEİYKAD)

misir Mısır.
Buğdaygillerden,
gövdesi boğumlu ve
kalın, yaprakları şerit
biçiminde, boyu
yaklaşık 2 metre
olabilen, erkek
çiçekleri tepede salkım
durumunda, dişi
çiçekleri yaprakla
gövde arasında koçan
biçiminde olan bir
kültür bitkisi.
(EİA-Ed.;TDOE)

misirk Hindi. (DS.3191:
Keşan-Edirne)

misikin Pis, kirli,
pasaklı. (EİA-Ed.)

miskinnik [1] Miskin
olma durumu,
meskenet. (EİA-Ed.)

miskinnik [2] Pislik,
kirlilik. (EİA-Ed.)

mitili Giyimi yırtık pırtık
olan. (DS.3206:
Enez,Keşan-Edirne)

moç Topuzlu sopalarla
oylanan bir çeşit
oyun. (DS.3208:
İpsala-Edirne)

mogurdamak
Anlaşılmaz şeyler
söylemek,
mokurdamak,
sokurdamak. (EİA-Ed.)

mokar Hakaret için
kullanılan argo bir
söz. (EİHİKA)

mokurdamak Kendi
kendine anlaşılmaz
şeyler samırdanmak.
(EİA-Ed.)

moltufan İnek cinsinden
büyükbaş ithal bir
hayvan türü. (EİA-Ed.)

moncalak Bukalemun.
(DS.3210:Turpçular,
İpsala-Edirne)

moru Kadınlar için
kullanılan bir hitap
şekli. (EİHİKA)

mosmor Mosmor. Çok
koyu mor. (EİA-Ed.)

mostra Örnek,
göstermelik, model.
(EİA-Ed.)

mostralık Numunelik,
örneklik. (EİA-Ed.)

motor Traktör. (EİA-Ed.)

motuk Kısa boylu.
(EİA-Ed.)

motur Motor. (KEİYKAD)

mozalak [1] Ham,
olmamış (meyve için).
(DS.3144:Nişancı-
Edirne)

mozalak [2] Meyvelerin
eğri büğrü, ufak ve
buruşuk olanları.
(EİA-Ed.)

möme Meme. (KEİYKAD)

mömüş Çocuk dilinde
meme. (EİA-Ed.)

muba:re Mübarek.
(TDOE;EİA-Ed.)

muba:rek Ekmek, nimet.
(EİA-Ed.)

muba:relemek
Mübareklemek. Tebrik
etmek. (EİA-Ed.)

mum adamak Eskiden
insanlar bir
dileklerinin

- gerçekleşmesi için dergâhlara veya dedelere (derişlere) mumadıyorlarmış. (EİA-Ed.)
- mum gibi olmak** Mum gibi doğru olmak. (EİA-Ed.)
- mumya** Arıların kovan deliklerine tıkadıkları macun. (DS.3220:Edirne)
- mum yakıpta aramak** Birinin kıymetini yitirdikten sonra aramak. (EİA-Ed.)
- murat kuşu** Baykuş. (EİA-Ed.)
- muta:bık** Anlaşmış. (EİA-Ed.)
- mu:taç** Muhtaç. (EİA-Ed.)
- mu:tar** Muhtar. Köy ve mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse. (EİA-Ed.;İİA)
- mu:tarlık** Muhtarlık. (EİA-Ed.)
- muta:yit** Mutaahhit. (İİA)
- mu:telif** Muhtelif. Çeşit çeşit, çeşitli. (EİA-Ed.)
- mu:terem** Muhterem. (TDOE)
- mü:üre** Çekmece. (DS.3228:Edirne)
- müda:le** Müdahale. (EİA-Ed.)
- müe:ndis** Mühendis. (EİA-Ed.)
- müim** Mühim. (EİA-Ed.)
- mühtü** Müftü. (TDOE)
- münübüz** Minibüs. (İİA)
- mü:r** Mühür. Bir kimsenin, bir kuruluşun adının veya unvanının tersine kazılı bulunduğu, metal, lastik vb.nden yapılmış araç, damga, kaşe. (EİHİKA.Havsa/Edirne)
- mürvet** Mürüvvet, özel isim. (EİA-Ed.)
- müsa:de** Müsaade. (TDOE)
- müsa:vir** Misafir. (EİA-Ed.)

müşkül Müşkil.
(EİA-Ed.)

mü:tar Muhtar. (TDOE)

müta:yit Müheahhit.
(EİA-Ed.)

mütiş Müthiş. (TDOE)

mü:tü Müftü. (TDOE)

müzeldek Çalı
türünden olan gıcır
ağacının yemişi.
(DS.3232:Hamitli-
Edirne)

N

na: Nah: *Alır mısın arabadan kaba: dedi bana ben gene suz be dedim ben na: alırsın sen o kızı.* (EİA-Ed.)

naapmak Ne yapmak:
Naaptın? (TDOE)

na: bayım Ne yapayım.
(EİA-Ed.)

na: bıçak Ne yapacak.
(EİA-Ed.)

nacak Orta büyüklükte
balta. *(EİA-Ed.)*

na: file Kötü. *(EİA-Ed.)*

naha balay İnşallah
manasında,
bedduanın anlamını
kuvvetlendirmek için
söylenen söz.
(KEİYKAD)

na: kera Nahak yere.
gereksiz, yersiz, haksız
olarak, boş yere, boşu
boşuna: *Na: kera
yapmamışım o zamana
kada: Ta bakasın
zaman geçmiş.*
(EİA-Ed.)

nal At ayaklığı. *(EİA-Ed.)*

na: let Ters, lânet.
Nâletin biri. (EİA-Ed.;
TDOE)

namazla: / namazda:
Namazlık, üstünde
namaz kılınan kilim,
post vb. şeylerden
yapılmış seccade.
(EİA-Ed.)

namazlağı Üstünde
namaz kılınan kilim,
post vb. şeylerden
yapılmış seccade.
*(DS.3237:Kavaklı,
Hasirciarnavut-Edirne)*

namkör İyilik bilmeyen,
nankör. *(KEİYKAD;
TDOE)*

namlı Bir tırpan
genişliğindeki yer.
(EİA-Ed.)

nanay Yok. *(EİA-Ed.)*

na: pçak Ne yapacak.
(EİA-Ed.)

na: pçan Ne yapacaksın.
(EİA-Ed.)

nargule Nargile. *(TDOE)*

nasaat/ nasa: t Nasihat.
(TDOE)

nası Nasıl. Ne gibi, ne türlü: *Nası elmalar aldın be A:şe ani getir bakem bi görem be kızanım.* (EİA-Ed.;İİA)

nassın Nasılsın. (TDOE)

na: yapmak Çocuk dilinde dövme. (EİA-Ed.)

na:yet Nihayet, sonunda. (TDOE)

na:mete gelmek Sonuna gelmek. (EİHİKA. *Havsa/Edirne*)

na:yeti Nihayetinde, sonunda. (EİA-Ed.)

na:yetinde Nihayetinde, sonunda. (EİHİKA. *Havsa/Edirne*)

nazar [1] Bakış, göz. (EİA-Ed.)

nazar [2] Bakışı dokunmak. (EİA-Ed.)

nazarı dokunmak Gözü dokunmak. (EİA-Ed.)

nazar okumak Nazarlı kişinin nazardan kurtulması için dua okumak. (EİA-Ed.)

nazar olmak Kötü göz etkisinde kalmak. (EİA-Ed.)

na:zik İrmikten yapılan pelte. (DS.3243:Edirne)

ne [1] Şaşma ünlemi. (EİA-Ed.)

ne [2] Duygulanma, şaşma bildirir. (EİA-Ed.)

ne:balım Ne yapalım. (EİA-Ed.)

ne:bleyim Ne bileyim. (EİA-Ed.)

necdet Nejdet, özel isim. (EİA-Ed.)

neçi Niçin. (EİA-Ed.; KEİYKAD)

nefez Nefes. (EİHİKA. *Havsa/Edirne*)

nefez darlı: Nefes darlığı, bir tür solunum hastalığı. (EİHİKA. *Havsa/Edirne*)

nekadan Ne kadar. (TDOE)

nekes Pinti, cimri. (EİA-Ed.;EUMİA)

nene Büyükanne, nine.
(EİA-Ed.)

nergüs Nergis, bir çiçek
ismi. (TDOE)

nese Neyse. (EİA-Ed.)

nevişli Az ıslak, nemli.
(DS.3249:Edirne)

neye Niye. (EİA-Ed.)

neyir Nehir. (KEİYKAD)

nışan Nişan. (İİA)

ni Ne. (KEİYKAD)

niçi Niçin. (İİA;TDOE)

nidi Ne idi. (EİA-Ed.)

nika/nika: Nikâh, bir
erkekle bir kadının
evlilik birliği
kurmasını sağlayacak
yasal işlem, evlilik
akdi. (EİA-Ed.;İİA)

nika:lı Nikâhlı. (EİA-Ed.)

nika:sız Nikâhsız.
(EİA-Ed.)

nile: Neler. (EİA-Ed.)

nire Nereye. (KEİYKAD)

nislik Bir tahıl ölçüğü,
şinik. (DS.3253:Edirne)

niş Sığır kovalama
ünlemi. (DS.3253:
Hamitli,Uzunköprü-
Edirne)

nişadır Kalayın
yapışması için
kullanılan bir çeşit
kimyasal, amonyak.
(EİA-Ed.)

nişannamak
Nişanlanmak. Nişanlı
duruma gelmek,
adaklanmak. (EİA-Ed.)

nişke Sığır kovalama
ünlemi. (DS.3253:
İpsala-Edirne)

niyaz Dua okuma.
(EİA-Ed.)

nodul Üvendirenin
ucundaki sivri demir.
(DS.3255:İpsala-
Edirne)

nodullamak Uyarmak,
hatırlatmak. (EİA-Ed.)

nokra Kellerin başındaki
yara, kabarcık.
(DS.3255:Edirne)

no:lcak Ne olacak.
(EİA-Ed.)

no:ldu Ne oldu.
(EİA-Ed.)

nor Bir çeşit taze,
yumuşak, tuzsuz,
beyaz peynir, lor. (DS.
3256:Edirne;TDOE)

novut Nohut. (İİA)

nu:du Nohudu. (EİA-Ed.)

nuksan Noksan. (İİA)

nu:t Nohut. (EİA-Ed.)

nutuk Şiir, ezber okuma.
(EİA-Ed.)

nufus ka:dı Nüfus
kağıdı. (EİA-Ed.)

nünü Gelincik çiçeği.
(DS.3258:Edirne)

nüspet Nispet. (İİA)

O

- o [1]** Tekil üçüncü kişiyi belirtir. (*EİA-Ed.*)
- o [2]** İşaret sıfatı olur. (*EİA-Ed.*)
- obat** Kaba, biçimsiz. (*EİA-Ed.*)
- oca:cılık** Ocakçılık. (*TDOE*)
- ocak [1]** Ocak ayı. (*EİA-Ed.*)
- ocak [2]** Ateş yakılan yer. (*EİA-Ed.*)
- ocak [3]** Fide ya da ağaç dikmek için açılan çukur. (*EİA-Ed.*)
- ocak [4]** Aile, ev. (*EİA-Ed.*)
- ocak [5]** Maden sahası. (*EİA-Ed.*)
- ocaklık [1]** Mutfak. (*EİA-Ed.*)
- ocaklık [2]** Baca altı, ateşlik. (*EİA-Ed.*)
- ocaktan** Soylu, duygu, düşünce ve davranışları ince olan : *Ocaktan adam ne de olsa gün görmüş.* (*DS.3265:Edirne*)
- odaça** Oda. (*DS.3266:Rumeli göçmenleri-Edirne*)
- odun atmak** Sopayla dövmek. (*EİA-Ed.*)
- oduncu** Ormanda odun keserek geçinen kişi. (*EİA-Ed.*)
- odunnuk** Odunluk, odun yığını. (*EİA-Ed.*)
- odunnuk başı** Odunluk başı, odunluğun yanı. (*EİA-Ed.*)
- oful puful** İkilime. (*EİA-Ed.*)
- oğul** Arıların baharda çıkardığı yavrular. (*EİA-Ed.*)
- oğulluk** Erkek evlâtlık, üvey oğul. (*EİA-Ed.*)
- oğundurmak** Heyecana düşürmek. (*DS.3272:Edirne*)
- oha** Sığır durdurma ünlemi. (*EİA-Ed.*)

oj görmek Hoş görmek.
(EİA-Ed.)

ok [1] Kalem gibi olan
bitki gövdesi.
(EİA-Ed.)

ok [2] At arabası, pulluk
ve saban gibi aletlerin
ön kısmı. (EİA-Ed.)

ok [3] Ucunda demir
olan ağaç çubuk.
(EİA-Ed.)

okarı Yukarı. (EİHİKA.
Hausa/Edirne)

okka Kilo. (EİA-Ed.)

okkalı [1] Ağırca, kilolu.
(EİA-Ed.)

okkalı [2] Yerinde söz,
ağır basan söz.
(EİA-Ed.)

okla:/okga:/okka:
Oklava, hamur açmak
için kullanılan gereç.
(EİA-Ed.;TDOE)

okleyli Uçurtma.
(DS.3277:Edirne)

okumak [1] Çağırarak,
davet etmek. (EİA-Ed.)

okumak [2] Yazılı bir
metni gözle çözüp
seslendirmek.
(EİA-Ed.)

okumak [3] Okulda
öğrenim görmek.
(EİA-Ed.)

okumak [4] Bilinmeyen
bir yazıyı çözmek.
(EİA-Ed.)

okumak [5]
Üfürükçülük etmek.
(EİA-Ed.)

okumak mokumak
İkileme. (EİA-Ed.)

okumuş adam Eğitimli
kişi. (EİA-Ed.)

ok yaydan çıkmak Bu
işin geri dönüşü yok
demektir. (EİA-Ed.)

o:1 Oğul, erkek evlat.
(EUMİA)

o:lak Oğlak, keçi
yavrusu. (EİA-Ed.)

o:lan Erkek çocuk,
oğlan. (EİA-Ed.)

o:1 balı Yeni arı ailesinin
yaptığı bal. Bu sözle
torunların tadı
anlatılır. (EİA-Ed.)

olçum Yetenek.
(DS.3279:Edirne)

o:lluk Evlâtlık, üvey
oğul. (EİA-Ed.)

onarık Düzeltmiş,
bakımlı: *Çok onarık*
bağ. (DS.3283:
Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

onca O denli. (*EİA-Ed.;*
TDOE)

onca:z Acıma duygusu
yüklenmiş kişi zamiri,
oncağız. (*EİA-Ed.*)

ondan so:ra Ondan
sonra. (*EİA-Ed.*)

onmadık Onmayan,
onmaz. (*EİA-Ed.*)

onmaz Düzelmeyen,
onmayan. (*EİA-Ed.*)

on parası olmamak Çok
fakir olmak. (*EİA-Ed.*)

onulmak İyileşmek.
(yara için)
(*DS.3286:Edirne)*

onuştan Onun için,
ondan dolayı:
Cennetini görmüştür de
dedi, onun cenazesi
onuştan gülümsemiştir
dedi. (DS.3287:Edirne;
EİA-Ed.;TDOE)

o:p Hop. Uyarmak
amacıyla kullanılan
bir söz. (*EİA-Ed.*)

orak Ekin biçme işi.
(*EİA-Ed.*)

orak biçmek Ekin
biçmek. (*EİA-Ed.*)

oralı olmamak Söylenen
konuyla hiç
ilgilenmemek.
(*EİA-Ed.*)

ora:n gagası Orağın
metal düzeneği.
(*TDOE)*

o:raşmak Uğraşmak. Bir
işle, bir şeyle
uğraşmak, ilgilenmek.
(*EİA-Ed.*)

orayı Oraya. (*EİA-Ed.*)

ortakçı Tarlayı, ürünü
tarla sahibiyle yarı
yarıya pay etmek üzere
ekip biçen çiftçi.
(*EİA-Ed.*)

ortayer Meydan.
(*EİA-Ed.*)

orum Yatak.
(*DS.3292:Edirne)*

ossun Olsun. (*EİA-Ed.*)

otacı Doktor.
(*DS.3294:Edirne)*

otalamak Hayvanın
yediği ottan
hastalanmak.

- Ağılamak.
(DS.3295:Edirne)
- otalanmak** Ağılanmak.
(DS.3295:Edirne;
EİA-Ed.)
- otlakçı** Başkalarının sırtından geçinen, bir şeyi parasız ve emeksiz elde eden.
(EİA-Ed.)
- otlamak** Başkalarının sırtından geçinmek.
(EİA-Ed.)
- otluk** Ot yığını. (EİA-Ed.)
- oturak [1]** Tahtadan yapılmış arkalıksız sandalye. (EİA-Ed.)
- oturak [2]** Kötürüm.
(EİA-Ed.)
- oturma** Halk arasında misafirlik, ziyaret anlamına gelir: *Te geçen akşam onlardadık beya gene gene aynı yere oturma: mı gidilir?* (EİA-Ed.)
- oturtma** Kol gibi bükülmüş yufkaları tepsiye dizerek yapılan bir çeşit tatlı. (EİA-Ed.)
- oturukça** Oturarak, oturduğu yerden.
(EİA-Ed.;TDOE)

- oturuşmak**
Sakinleşmek,
durulmak. (EİA-Ed.)
- ovunmak**
Heyecanlanmak.
(DS.3273:Edirne)
- oyanı** O yana, oralara.
(EİA-Ed.)
- oylum** Koyak.
(DS.3303:Kösten,
Karaçay-Edirne)
- oynamak [1]** Müzik eşliğinde eğlenmek.
(EİA-Ed.)
- oynamak [2]** Sallanmak.
(EİA-Ed.)
- oynamak [3]** Sarsılmak.
(EİA-Ed.)
- oynamak [4]**
Dokunmak. (EİA-Ed.)
- oynamak [5]** Sahtekârlık yapmak. (EİA-Ed.)
- oynamak [6]** Tedirgin etmek. (EİA-Ed.)
- oynamak [7]** Bir organı kımıldatmak. (EİA-Ed.)
- oynamak [8]** Spor çalışmalarını. (EİA-Ed.)

oyuk Bostan korkuluğu.
(DS.3306:Enez,Keşan-
Edirne)

oyun Hoşça vakit
geçirme uğraşları.
(EİA-Ed.)

oyuncu [1] Oyuna
katılan kişi. (EİA-Ed.)

oyuncu [2] Sahtekâr,
hilekâr. (EİA-Ed.)

oyuncu [3] Artist,
sanatkâr. (EİA-Ed.)

oyun oynamak Birine
şaka yapmak.
(EİA-Ed.)

Ö

öbek Küçük toprak veya kum yığını. (EİA-Ed.)

öbürsü Öbürü, diğeri. (EİA-Ed.)

öcü Çocukları korkutmak amacıyla söylenen hayali yaratık, umacı, cin, peri. (DS.3310: Edirne;EİA-Ed.)

öcüşmek Lades tutuşmak, bahse girmek. (DS.3311: Edirne)

ödek Korkak. (DS.3312:Edirne)

ödelek Ödle, korkak, ürkek. (EİA-Ed.)

öğdül Güreşte, at yarışlarında, yarışmalarda kazananlara verilen armağan, ödül. (DS.3313: Edirne)

ödenek Korkak. (DS.3312:Edirne)

ödü patlamak Çok korkmak, ödü kopmak. (EİA-Ed.)

ödül Güreşte, at yarışlarında, yarışmalarda kazananlara verilen armağan. (EİA-Ed.)

öf Sıcak ve sıkıntı halinde kullanılan ünlem. (EİA-Ed.)

öğrendre Hayvanları dürtmekte kullanılan ucu bizli değnek, üvendire. (DS.3317: Edirne)

öğrence İlk yapılan iş, deneme, temrin. (DS.3319:Edirne)

öğülü Tanınmış, iyi bilinen, ünlü. (DS.3321:Rumeli göçmenleri,Aslıhan, Uzunköprü-Edirne)

öğün Yemek zamanı. (EİA-Ed.)

öğüş Torun: Öğüşümden mektup aldım. (DS.3325:Edirne)

öğütlemek Birisini kandırıp bir başkasına karşı kıskırtmak. (DS.3326:Edirne)

öksüzce Çiğdem.

Zambakgillerden,
türlü renklerde çiçek
açan, çok yıllık,
yumrulu bir kır
bitkisi, mahmur çiçeği
(Colchicum).
(DS.3328:Edirne)

öksüzçe Çiğdem.

Zambakgillerden,
türlü renklerde çiçek
açan, çok yıllık,
yumrulu bir kır
bitkisi, mahmur çiçeği
(Colchicum). (DS.3328:
İpsala-Edirne)

ö:le Öyle. (EİA-Ed.)**ö:len** Öğlen, gün ortası.

(EİA-Ed.)

ölü Duygusuz, ilgisiz

tepkisiz olmak.
(EİA-Ed.)

ömrü billa: Ömrü

boyunca. (EİA-Ed.)

ömür Ömür, yaşama

süresi. (EİA-Ed.)

ömzek Avcıların av

beklemek için taş
yığınlarından
yaptıkları pusu, av
bekleme yeri.
(DS.3340:Yeniköy,
Uzunköprü-Edirne)

ön [1] Esas yüz tarafı,
arkakarşıtı. (EİA-Ed.)

ön [2] Bir giysinin yüz
tarafı. (EİA-Ed.)

ön [3] İleri gelenler.
(EİA-Ed.)

önayak Kılavuz,
önder. (DS.3337:Kulu,
Kavaklı-Edirne)

önayak olmak Bir işte
öncülük etmek.
(EİA-Ed.)

öncü Kılavuz, önder.
(EİA-Ed.)

önezekçi Sürek avında
pusuda av bekleyen
avcı. (DS.3340:
Piravadı-Edirne)

öngay Erendiz yıldızı.
(DS.3341:Edirne)

önköprü Tezgâhta
dokunan kumaşın
geçici olarak sarıldığı
yer: Önköprüye bir
buçuk metre kumaş
sarılabilir. (DS.3342:
Edirne)

önlemek Çağırarak,
seslenmek. (DS.3343:
Edirne)

önmek Beklemek.
(DS.3343:Edirne)

örek Duvar. (DS.3346:
Uzunköprü-Edirne)

öreke İp eğirmek için
kullanılan bir çeşit
sopa. (EİA-Ed.)

ö:renmek Öğrenmek.
(EİA-Ed.)

ö:retmek Öğretmek.
(EİA-Ed.)

örmek Ürümek. (TDOE)

öşelek Taneleri alınmış
mısırs koçanı.
(DS.3358:Rumeli
göçmenleri,Uzunköprü-
Edirne)

ötek Çok öten, çok ses
çıkaran: ötek araba.
(DS.3359:Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

ötey gün Öteki gün.
(TDOE)

ötö: gün Birkaç gün
önce, önceki gün.
(EİA-Ed.)

ötten Öteden. (EİA-Ed.)

ötürmek İshal, sürgün
olmak: Çocuk ötürük
olmuş, ortalığa ötürüp
durur. (DS.3361:
Edirne;EİA-Ed.)

ötürük Hayvanlarda
ishal. (EİA-Ed.)

**ötürüklü/ötürükgü/
ötürükkü** İshali olan,
ishalli. (EİA-Ed.)

ötürüksüz Ötürüksüz,
ishalsiz. (EİA-Ed.)

öyük Toprak tepe,
höyük. (EİA-Ed.)

öz [1] Dere, çay, ırmak.
(DS.3369:Edirne)

öz [2] Asıl. (EİA-Ed.)

öz [3] Doğma, has.
(EİA-Ed.)

öz [4] Lamba fitili.
(EİA-Ed.)

öz [5] Höst. (EİA-Ed.)

özek Arabalarda ön ve
arka dingili birbirine
bağlayan uzun ağaç
direk.
(DS.3371:Edirne)

özelti Sel sularının
aktığı yerde yaptığı
yarıklar. (DS.3370:
Piravadı-Edirne)

özenç [1] İstek. (DS.
3373:Edirne;EİA-Ed.)

özenç [2] İmrenme.
(EİA-Ed.)

özene Avcıların av
beklemek için taş
yığınlarından
yaptıkları pusu, av
bekleme yeri.
(DS.3340: Sarıcaali,
İpsala-Edirne)

özenmek İstemek.
(EİA-Ed.)

P

paalı Pahalı. (TDOE)

paça [1] Tütünün çiçekli uç kısmı. (EİA-Ed.)

paça [2] Don, şalvar, çakşır ve pantolon gibi alt giysilerin ayak üstüne gelen kısmı. (EİA-Ed.)

paça [3] Sakatat çorbası. (EİA-Ed.)

paça [4] Bazı tavukların ayaklarındaki tüylü kısım. (EİA-Ed.)

paçuk Kesilmiş ağaç kökü parçaları: *Sobayı paçuklarla doldur, iyi kor yapar.* (DS.3379: Paşayığit, Keşan-Edirne)

pa:diş: Padişah. Osmanlı Devleti'nde devlet başkanına verilen unvan, hükümdar, sultan. (EİA-Ed.:EUMİA)

pafit Asmaya benzer, sepet yapmakta kullanılan bir çeşit bitki. (DS.3379:Rumeli göçmenleri, Dombay-Edirne)

pahamlamak İri iri dikiş dikmek, oyulgamak. (DS.3382:Edirne)

pak Temiz, tertemiz. (EİA-Ed.)

paklamak Temizlemek, arındırmak, ayıklamak. (EİA-Ed.; EUMİA)

pala [1] Paçavra, bez parçası. (DS.3383: Karanfil-Edirne)

pala [2] Bez parçalarından dokunan adi kilim, yaygı. (DS.3383: Tayakadın-Edirne; EİA-Ed.)

pala [3] Üstüne oturuşan minder veya yaygı. (EİA-Ed.)

palaçor [1] Aptal, her işi yüzüne gözüne bulaştıran. (EİA-Ed.)

palaçor [2] Düzensiz, dağınık adam. (EİA-Ed.)

palaçor [3] Yırtık, eski püskü giysi. (EİA-Ed.)

palalanmak Tüylenecek.
(EİA-Ed.)

palas pandiras Yırtık
pırtık. (EİA-Ed.)

palaspır Çalışması
beğenilen hizmetçi,
işçi ve görevliyi
ödüllendirmek için
armağan olarak ekilen
ya da verilen tarla.
(DS.3385:Edirne)

palazımak [1] Giysi
yırtılıp dökülmeye yüz
tutmak. (EİA -Ed.)

palazımak [2]
Hayvanların tüyleri
dökülmeye başlamak.
(EİA-Ed.)

palazlanmak Büyümek,
büyümeye başlamak
(insan ve hayvan için).
(EİA-Ed.)

paldırdamak Gürültüyle
düşmek, yıkılmak,
tepinmek. (DS.3388:
Edirne;EİA-Ed.)

paldır küldür Hiç
sormadan ve
gürültüyle. (EİA-Ed.)

pale [1] Köpek yavrusu.
(EİA-Ed.)

pale [2] Çocuk. (EİHİKA.
Havs/Edirne)

pa:lı Pahalı. Fiyatı
yüksek olan, ucuz
karşıtı. (EİA-Ed.)

pa:lılık Pahalılık.
(EİA-Ed.)

pali Köpek yavrusu.
(EİA-Ed.)

pamık Pamuk. (TDOE)

pamucak Sarı renkli, iri
taneli bir çeşit buğday.
(DS.3391:Küplü,
Kavaklı-Edirne)

panayır Pazar, fuar.
(EİA-Ed.)

pancar Böceklerde olan
bir çeşit hastalık. (DS.
3392:Muradiye-Edirne)

pança [1] Pençe, yırtıcı
hayvanların ön
ayaklarının
parmaklarıyla
tırnakları. (EİA-Ed.)

pança [2] İnsan eli, aya,
avuç. (EİA-Ed.)

pançalamak Avuçlamak,
avuç doldurmak.
(EİA-Ed.)

paner Kamıştan yahut
sazdan yapılan sepet:
Paneri aldım sırtıma be
çücü:m ayvannara

gircem te birasdan.
(EİA-Ed.)

pangallık [1] Çalılık,
dikenlik yer. (DS.3393:
Edirne;EİA-Ed.)

pangallık [2] Çayır,
çimen, meralık.
(EİA-Ed.;EİHİKA)

pangallık [3] Yabani
otların ve pisliğin
bulunduğu yer.
(EİA-Ed.)

panta [1] Yaramaz
çocuk. (EİA-Ed.)

panta [2] Serseri.
(EİA-Ed.)

pantul Belden başlayan
genellikle paçaları
ayak bileklerine kadar
inen giyecek,
pantolon. (EİA-Ed.)

papara Ekmek, peynir ve
et suyu veya süt ile
yapılan bir tür yemek
çeşidi. (EİA-Ed.)

papasotu Bit öldürmek
için kullanılan ot.
(DS.3395:Edirne)

papaz Çatının altındaki
ağaç, dikme. (DS.3395:
Hamitli, Uzunköprü-
Edirne)

papır Göl kıyılarında
biten saz. (DS.3395:
Edirne)

papulça Papatya.
(DS.3395:Korucuköy,
İpsala-Edirne)

paralamak [1] Eskitmek,
yıpratmak. (EİA-Ed.)

paralamak [2]
Parçalamak. (EİA-Ed.)

paralamak [3]
Bağırmak. (EİA-Ed.)

paralanmak [1]
Eskimek. (EİA-Ed.)

paralanmak [2] Çok
bağırmak. (EİA-Ed.)

paralanmak [3] Eline
para geçmek. (EİA-Ed.)

parçelemek
Parçalamak.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

pardı Toprak damlı
evlerde tavana
konulan ağaç, kiriş.
(DS.3398:Değirmenci
Uzunköprü-Edirne)

pardıkemiği Ege kemiği.
(DS.3398:Rumeli
göçmenleri,Aslıhan,
Uzunköprü-Edirne)

pardılamak Sopayla dövme: *Hırsız pardıladılar. (DS.3398: Bulgaristan göçmenleri-Edirne)*

parğı İnce odun. *(DS.3399:Edirne)*

parpul Gürbüz, iriyarı. *(DS.3402:Edirne)*

parpullamak [1] Paylamak. *(DS.3401: Hasırcıarnavut, Kavaklı-Edirne)*

parpullamak [2] Yenmek, alt etmek: *Ahmet düşmanı parpulladı. (DS.3402: Edirne)*

parpullamak [3] Mısır, biber soğan vb. yiyecekleri ateşte az pişirmek, börttürmek. *(DS.3401: Hasırcıarnavut, Kavaklı- Edirne)*

parsal Bez, paçavra. *(EİA-Ed.)*

partal Eski giysi. *(EİHİKA.Havsa/ Edirne)*

paşalı Eskiden kadınların giydikleri yanları yırtmaçlı uzun

giysi. *(DS.3408: Hamitli-Edirne)*

paşalık Gelinlik elbise. *(DS.3408:Edirne)*

paşaport Yabancı ülkelere gidecek olanlara yetkili kuruluşça verilen, yabancı ülke yetkililerinin kimlik incelemesinde geçerli olan belge, pasaport. *(EİHİKA.Havsa/ Edirne)*

pat [1] Silâh sesi veya doğal ses. *(EİA-Ed.)*

pat [2] Kasımpatı çiçeği. *(EİA-Ed.)*

pataklamak Dövmek. Dayak atmak. *(EİA-Ed.)*

pata küte Pat küt. *(EİA-Ed.)*

patata Patates. *(EİHİKA. Havsa/ Edirne)*

patatez Patates. *(EİA-Ed.)*

patatis Patates. *(TDOE)*

pate Çocukların oynamak için kullandığı taş, maden, toprak, cam vb.nden

yapılmış küçük
yuvarlak nesne,
misket, cıncık, zıpzip.
(DS.3411:Edirne;
EİA-Ed.)

pateka Patika. (EİA-Ed.)

patel Ayakları çarpık
olduğu için iki yana
sallanarak yürüyen
(kimse). (DS.3411:
Edirne)

patetiz Patates. (EİA-Ed.)

patırdamak Birbirine
sert söz söylemek,
çekişmek. (EİA-Ed.)

patika Sadece insan ve
hayvanların
geçebileceği genişlikte
dar yol, keçi yolu.
(EİA-Ed.)

patiska Pamuktan
dokunmuş ince, sık ve
düz kumaş, hasse.
(EİA-Ed.)

patlak İri ve açık göz.
(EİA-Ed.)

patlamak [1] Büyük ses
çıkarak dağılmak.
(EİA-Ed.)

patlamak [2] Çok
sıklamak. (EİA-Ed.)

patlatmak [1] Silah
patlatmak. (EİA-Ed.)

patlatmak [2] Mısır
kavurmak. (EİA-Ed.)

patlatmak [3] Gözlerini
geniş açmak. (EİA-Ed.)

patlatmak [4] Kafa
yormak. (EİA-Ed.)

patlatmak [5]
Çatlatmak. (EİA-Ed.)

patlatmak [6] Vurmak,
tokat atmak, sopayla
vurmak. (EİA-Ed.)

payam Badem.
(DS.3416:Edirne)

paysınmak Bir işe önem
vererek, istekle ve
özenle başlamak.
(DS.3418:Edirne)

paytar Veteriner, baytar.
(EİA-Ed.)

pazı Yufka. (DS.3419:
Edirne;EİA-Ed.)

pazı yazmak Yufka
açmak. (EİA-Ed.)

pazlama/pazdama Sac
üstünde pişirilen
ekmek,bazlama. (DS.
3419:Edirne;EİA-Ed.)

pazlambaç Sac üstünde pişirilen ekmek, bazlama. (DS.3419: Edirne)

peçka Soba, küllük, davul ve boruların haricinde toprak ve tuğladan yapılan, hem ısıtmaya hem de üzerinde veya içinde yemek pişirmeye yarayan büyük mutfak sobası. (EİA-Ed.)

pedrik Temizlenip taranarak eğirilecek duruma getirilmiş pamuk yumağı. (DS.3421:İpsala-Edirne)

pelik Örülmüş saç bölüğü, saç örgüsü. (DS.3426:Edirne)

pelit Meşe ağacı, bu ağacın meyvesi, palamut. (EİA-Ed.)

pelivan Pehlivan. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

pelteşenlik İçinden çıkılamayacak kadar yapışkan ve katı çamur, bataklık. (DS.3427:İbriktepe,İpsala-Edirne)

pelvan Pehlivan, güreşçi. (EİA-Ed.;EİHİKA.Havsa/Edirne;TDOE)

pençere/pençire Pencere. (TDOE)

penter Testi. (DS.3428:Haralaköy,İpsala-Edirne)

pe:riz Perhiz. (EİA-Ed.)

perke Peyke. (TDOE)

permele Frenkgömleği. (DS.3433:Edirne)

perüšan Perişan. (EUMİA)

peşin Önceden, ilk önce (ödenen para), (söylenen söz) vs. (EİA-Ed.)

peşin satan Hali vakti yerinde. (EİA -Ed.)

peşkun Sofra bezi. (DS.3437:Edirne)

peten tutmak Oyun, düzen yapmak. (DS.3438:Edirne)

petkin Lazımlık. (DS.3438:İpsala,Keşan-Edirne)

petmez Pekmez. Genellikle üzüm, dut

vb. meyvelerin
kaynatılarak
koyulaştırılmış biçimi:
*Bi de petmez yapardık
pancardan petmezle
yirdik. (EİA-Ed.;TDOE)*

peyke Köy kahvesi
oturağı. (EİA-Ed.)

pıdık Küçük köpek
yavrusu: *mu fena bi
pidici: va:dı onla:n a:le
duru: mu bilemeycem
şini ma. (EİA-Ed.)*

pınar Pınar, su kuyusu.
(EİA-Ed.)

pınık Küçük, tüysüz
köpek. (DS.3443:
*Bulgaristan
göçmenleri, Taptık,
Havsa-Edirne)*

pınka Deriden yapılan,
çakmak, tütün kesesi.
(DS.3443:Dombay-
Edirne)

pır pır Bir tür tarım
aleti. (EİA-Ed.)

pırannık Pirnallık,
bodur ağaçlı yer.
(EİA-Ed.)

pırgalamak Kurcalamak
anlamında kullanılan
bir fiil. (EİHİKA)

pırlamak Uçmak.
(EİA-Ed.)

pırofösör Profesör.
(EİA-Ed.)

pırpıt Yün ya da kıldan
yapılmış bir çeşit
pantolon, şalvar,
potur. (DS.3446:
Dombay-Edirne)

pırvan At arabalarında
bağlantı demiri. (DS.
3448:Uzunköprü-
Edirne)

pısmak Korkudan
susmak, sinmek.
(EİA-Ed.)

pıtırlı Pürüzlü,
pürtüklü, engebeli.
(EİA-Ed.)

pıtırlık Çalılık, fundalık.
(DS.3451:Edirne)

pıtrak Dikenli tohumu
insanların giysilerine,
hayvanların tüylerine
yapışan bir ot.
(EİA-Ed.)

pıydırmak Götürmek,
yürütmek, çalmak.
(DS.3452:Edirne
çevresi)

piç [1] Babası belli
olmayan çocuk.
(EİA-Ed.)

piç [2] Mısır kökündeki
yan koltuklar.
(EİA-Ed.)

pilavı ıslamak Pilavı
ıslatmak. Pilav
yaparken pirinci
ıslatmak. (EİA-Ed.)

pimpirik Ufak tefek
işler. (EİA-Ed.)

pimpirikli Boş işlerle
vakit geçiren. (EİA-Ed.)

pi:nir/pinir Peynir.
Maya ile
katılaştırılarak süttten
yapılan ve birçok türü
olan besin. (EİA-Ed.;
TDOE)

pi:nirli po:ça Peynirli
poğaç. (TDOE)

pinmek Binmek. (EİA-
Ed.;TDOE)

pipi Hindi. (DS.3459:
Hamitli-Edirne)

pires Pres, yağ
çıkartırken baskı
uygulayan alet.
(EİA-Ed.)

pirket Briket, kum ve
çimentonun
birleştirilmesiyle elde
edilen yapı malzemesi,
briket. (EİA-Ed.)

pis Kirli, iğrendirici.
(EİA-Ed.)

pisi (çocuk dilinde) kedi.
(EİA-Ed.)

pisik Kedi. (DS.3462:
İbriktepe,İpsala-Edirne)

pişik Pişik. Bebeklerin
kasıklarında sıcaktan
oluşan kızartılar.
(EİA-Ed.)

pişkin [1] Isı etkisiyle
kullanacak duruma
gelen ürünler.
(EİA-Ed.)

pişkin [2] Olgun,
görgülü adam.
(EİA-Ed.)

pişmiş aşı su katmak
Bitmek üzere olan bir
işi engellemek.
(EİA-Ed.)

piştav İçine barutla
sıkıştırılmış kurşun
bilyeyi atan, kısa
namlulu, tek atış
yapılabilen bir tür
tabanca. (EİA-Ed.)

piyazlamak Okşamak,
sıvazlamak. (EİA-Ed.)

pi:zlenmek İçki içmek,
kafayı çekmek.
(EİA-Ed.)

po:ça/pohça İçine peynir, kıyma vb. konarak hazırlanan bir tür tuzlu çörek, poğaç. (EİA-Ed.;TDOE)

poçuk Kesilmiş ağaç kökü parçaları: *Sobayı paçuklarla doldur, iyi kor yapar.* (DS.3379:Edirne)

pof Çuval, döşek gibi şeylerin yere düşünce çıkardığı ses ve toz. (EİA-Ed.)

poflatmak Sigara tütürmek. (EİA-Ed.)

poltelik Uğursuz zamanda doğan acayip varlık. (EİA-Ed.)

pomak Rumeli'de Bulgarca konuşan bir Türk ve Müslüman topluluğu. (EİA-Ed.)

popaça Papatya. (DS.3470:Paşaköy, Keşan-Edirne)

popara Papara. Ekmek, peynir ve et suyu veya süt ile yapılan bir yemek türü. (EİA-Ed.;TDOE)

popaz [1] Papaz, kilise görevlisi. (EİA-Ed.;TDOE)

popaz [2] İslam'ın gereklerine uymayan, saçlı sakalı karışık. (EİA-Ed.)

popaz [3] Uzun sakallı erkek. (EİA-Ed.)

porda Portal, ana kapı, giriş kapısı. (TDOE)

pordolar Büyük tahta kapı. (EUMİA)

portlamak Çürümeye yüz tutmak. (DS.3473:Havsa-Edirne)

porum Abartma, yalan. (DS.3473:Edirne)

porya Araba tekerleğinin ortasındaki demir. (DS.3473:Edirne)

potur Çuhadan yapılmış, kaytanlı, bol yukarı kısmı geniş, paçalara doğru daralan. genellikle siyah ve lacivert renkte olan pantolondur. (EİA-Ed.)

pyotu Tohumları kırmızı bibere benzeyen ve karabiberle

- karıştırılarak pastırma çemeninde kullanılan bir bitki. (DS.3478: Edirne)
- puğaç** Yağlı hamur pişirilip doğandıktan sonra üstüne sarmısaklı yoğurt ve yağ dökülerek yapılan bir çeşit yemek. (DS.3381:Edirne)
- puh** Berberlerin tıraştan sonra ense pudraladıkları, yumuşak tüylü fırça. (DS.3485:Edirne)
- pul** Küçük ayakkabı çivisi. (DS.3486:Rumeli göçmenleri,İbriktepe, İpsala-Edirne)
- pulluk** Pulluk. Toprağı sürmek için kullanılan tarım aracı. (EİA-Ed.)
- pumak** Pomak. Rumeli'de Bulgarca konuşan bir Türk ve Müslüman topluluğu. (EİHİKA.Havs/Edirne)
- punka** Meşinden yapılmış çakmak kesesi. (DS.3488: Edirne)
- punt** Uygun zaman, fırsat. (EİA-Ed.)
- punta** Grip. (DS.3488: Umurca,Kavaklı-Edirne)
- pusarik [1]** Asık suratlı, yüzü gülmeyen: Pusarik suratlı herif. (DS.3491:Edirne)
- pusarik [2]** Bulutlu, puslu, yağışlı (hava için). (EİA-Ed.)
- puvaça** Poğaç. (TDOE)
- puylu** Saban demirinin iki yanında bulunan ve toprağı devirmeye yarayan, kanat gibi yassı tahta, saban kulağı. (DS.34958: Korucu, Keşan-Edirne)
- pürçek** Mısırın tepesinde püskül biçiminde olan erkeklik organı. (EİA-Ed.)
- pürgü** Kadın çarşafı. (DS.3500:İbriktepe, Keşan-Edirne)
- püsleme** Tembел, beceriksiz. (DS.3505:Edirne)
- püsür** Tembел, kalpazan (DS.3505:Edirne)
- püsürlük** Tembелlik. (DS.3505:Edirne)

R

raat Rahat. (TDOE)

ra:bet Rağbet. İstek,
arzu, ilgi. (EİA-Ed.)

ra:betli Rağbete mazhar
olan. (EİA-Ed.)

ra:betsiz Rağbete
mazhar olmayan.
(EİA-Ed.)

rabiska Hardal çiçeğinin
evcilleştirilmiş olan
bir tür yağ bitkisi,
kanola. (EİA-Ed.)

rakkam Rakam. Sayıları
göstermek için
kullanılan işaretlerden
her biri. (EİA-Ed.)

ra:le Rahle. Üzerinde
kitap okunan, yazı
yazılan, bazıları açılıp
kapanabilen alçak,
küçük masa.
(EİA-Ed.; TDOE)

ramazan Ramazan. Oruç
tutma ayı. (EİA-Ed.)

ramazan tutmak Oruç
tutmak. (EİA-Ed.)

ra:met [1] Rahmet.
(EİA-Ed.; İİA; TDOE)

ra:met [2] Yağmur,
rahmet (EİA-Ed.)

ra:mete kalmak Ölmek.
(EİA-Ed.)

ra:metli Rahmetli.

“Tanrı'nın rahmetine
kavuşmuş,
bağışlanmış”
anlamlarında ölmüş
Müslümanları saygıyla
anmak için ad veya
unvanlarının başına
getirilen bir söz.
(EİA-Ed.)

rasık Buğday
başaklarının
kararmasına neden
olan bir hastalık,
rastık. (DS.3507:
Değirmenci, Uzunköprü-
Edirne)

raslamak Rastlamak. Bir
kimse ile karşı karşıya
gelmek, karşılaşmak,
rast gelmek. (EİA-Ed.)

raspıska Adı bilinmeyen
herhangi bir şey için
kullanılan bir tabir.
(EİHİKA)

ra:t Rahat. İnsanda
üzüntü, sıkıntı,
tedirginlik olmama
durumu, huzur. (EİA-
Ed.; İİA; KEİYKAD;
TDOE)

ra:tını bozmak Birinin
huzurunu alt üst
etmek. (EİA-Ed.)

ra:tla Rahatla, huzur içinde. (*EİA-Ed.*)

ra:tlamak Rahatlamak, sıkıntıdan kurtulmak. (*EİA-Ed.*)

ra:tlatmak Birinin rahatlamasını sağlamak. (*EİA-Ed.*)

ra:tlık/ra:tdık/ra:ttık Rahatlık. (*EİA-Ed.*)

ra:tsiz Rahatsız, sıhhatli olmayan, hasta. (*EİA-Ed.;İİA*)

ra:tta Rahatta olan kişi. (*İİA*)

ra:zı Rız. Bir şeyi kabul etmiş olmak. (*EİA-Ed.*)

razon Racon. Yol, yöntem, usul. (*TDOE*)

razon kesmek Racon kesmek. Yol, yöntem, usul öğretmek. (*TDOE*)

razt Rast. (*İİA*)

remezan Ramazan. Oruç tutma ayı. (*İİA;TDOE*)

reşat Altın çeşidi. (*EİA-Ed.*)

reyin Rehin. (*TDOE*)

reyis Reis. (*TDOE*)

rızık Rızk, yiyecek. (*EİA-Ed.*)

roba Elbise, urba, giysi. (*EİA-Ed.*)

roman Trakya'nın neredeyse her yerinde oynan balkan kökenli, ağır ve hızlı olan bir tür oyun havasıdır. (*EİA-Ed.*)

röpörtaş Röportaj. (*EİA-Ed.*)

ru: Ruh. (*KEİYKAD*)

S

sa: [1] Sağ. Hayatta olma. (EİA-Ed.;EUMİA)

sa: [2] Sağ, yön. (EİA-Ed.)

saba: Sabah. Güneşin doğduğu andan öğleye kadar geçen zaman. (EİA-Ed.)

saba: kadar Sabaha kadar. (EİA-Ed.)

saba:lamak Sabahlamak. (EİA-Ed.)

saba:leyin Sabahleyin. (EİA-Ed.)

saban pullu: Saban pulluğu. (EİA-Ed.)

saba:sı Ertesi gün sabah. (EİA-Ed.)

sabın Sabun. (TDOE)

sa:bi Sahibi. (EİA-Ed.)

sabur Sabır. (TDOE)

sac aya: Sacayağı. Ekmek pişirmek için kullanılan demirden yapılmış bir çeşit ocak: *Koyardık sac aya:nın üstüne ısırırdı.* (EİA-Ed.)

sacayâ/sacıyâ Sac ayağı. (TDOE)

saç [1] İnsan saçı. (EİA-Ed.)

saç [2] Üstünde yağlı aşlar pişirilen kap, sac. (EİA-Ed.)

saçak [1] Bitkilerin emici kökleri. (EİA-Ed.)

saçak [2] Çatının duvar dışına uzanan kısmı. (EİA-Ed.)

saçak [3] Perde veya bir örtünün alt kenarları. (EİA-Ed.)

saçakaltı Saçağın altında kalan boşluk. (EİA-Ed.)

saçı Pide ve kumaştan oluşup düğün evine getirilen ödül, armağan. (EİA-Ed.;TDOE)

saçılık Düğün armağanı. (EİA-Ed.)

saçını başını yolmak Sinir krizi geçirip kendine zarar vermek. (EİA-Ed.)

saçını yolmak Çok
üzülmek. (EİA-Ed.)

saçı sakala karışmak
Tıraş yapılmamış
olmak. (EİA-Ed.)

saçkıran Saçkıran.
Saçları döken bir deri
hastalığı. (EİA-Ed.)

saçma [1] Saçmak işi.
(EİA-Ed.)

saçma [2] Av fişeklerinin
içine konan yuvarlak
kurşun taneleri. Kuş
saçması, domuz
saçması gibi türleri
vardır. (EİA-Ed.)

saçma [3] Bilyelere
konan farklı boydaki
yuvarlak çelik taneleri.
(EİA-Ed.)

saçma [4] Akla, mantığa
uymayan boş sözler.
(EİA-Ed.)

saçmak Dağıtmak.
(EİA-Ed.)

sa:de Sadece. (EİA-Ed.)

sa:diç Sağdıç. Yakın
arkadaş. (EİA-Ed.)

sadılmak Sözü ağzında
gevelemek, şaşırıp
sözü uzatmak,
istediğini tam

anlatamamak.
(EİA-Ed.)

safın Sabun. (EİA-Ed.)

saka [1] Ötücü ufak bir
kuş. (EİA-Ed.)

saka [2] Büyük testi.
(EİA-Ed.)

saka [3] Sakağı da
denilen, atlarda olan
mankafa hastalığı.
(EİA-Ed.)

sakar [1] Beyaz benek.
(EİA-Ed.)

sakar [2] Alnında ak
beneği olan sığır.
(EİA-Ed.)

sakırğa [1] Kasırğa.
(EİA-Ed.)

sakırğa [2] Kene.
(EİA-Ed.)

sakız otu Büyük ve
tüylü yapraklı,
kökünden sakız alınan
bir bitki. (EİA-Ed.)

saksa:n Saksavaşan.
Kargagillerden, karnı
beyaz, kanatları ve
kuyruğu kül rengi
diğer yerleri parlak,
kara, uzun kuyruklu
kuş, alacakarga,

alakarga. (EİA-Ed.;
TDOE)

sal Boy, uzunluk.
(DS.3523:Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

sa:lam Sağlam. Sakatlık
veya hastalığı
bulunmayan, sağlıklı,
sıhhatli, gürbüz.
(EİA-Ed.)

salata Hıyar, salatalık.
(EİA-Ed.;TDOE)

salgın Salgın. Kısa
zamanda çevredeki
insan, hayvan veya
bitkilerin büyük bir
bölümüne bulaşan,
müstevli. (EİA-Ed.)

sa:lık Sağlık. Vücudun
hasta olmaması
durumu, vücut
esenliği, esenlik.
(EİA-Ed.)

sa:lıklı Sağlıklı. (EİA-Ed.)

salına Bulgurlu ya da
pirinçli lahana yemeği.
(DS.3530:Edirne)

salınğaç Salıncak. İki
ucundan iki iple veya
zincirle yüksek bir
yere asılan ve üzerine
oturulup sallanılan
eğlence aracı.
(EİA-Ed.)

salınmak Gevşemek.
(EİA-Ed.)

sallanmak [1] Salıncakta
sallanmak. (EİA-Ed.)

sallanmak [2]
Zayıflamak, kilo
kaybetmek. (EİA-Ed.)

sallaşmak Uzun uzadıya
uğraşmak (DS.3529:
Uzunköprü-Edirne)

salma [1] Başıboş,
serbest. (EİA-Ed.)

salma [2] Köy bütçesi
için köylülerden alınan
vergi. (EİA-Ed.)

salmak [1] Salıvermek,
koyvermek. (EİA-Ed.)

salmak [2] İzin vermek.
(EİA-Ed.)

salmak [3] Havlamak,
korumak: *Şindi*
dişlerim kalmadı
 demiş, ısrıcek gücüm
kalmadı demiş,
salacek gücüm
kalmadı demiş.
(EİA-Ed.)

sa:lmak Sağılmak.
(EİA-Ed.)

salvermek Salıvermek.
(TDOE)

sa:mak Sağmak. Memeyi parmaklar arasında sıkarak sütünü akıtmak. (EİA-Ed.)

samannık Saman konulan yer, samanlık. Saman deposu. (EİA-Ed.;TDOE)

sampı Aptal, sersem, budala. (DS.3532: Edirne)

samsa Sarımsak. (TDOE)

sa:n Sahan, İçinde yemek ısıtılan ya da yumurta pişirilen, derinliği az metal kap. (EİA-Ed.)

sanaya: Sanayağ. Genel olarak margarinlere verilen isim. (EİA-Ed.)

sankili/sankilim Sanki. (TDOE)

sanpul Aptal: Ahmet'e bak sanpul sanpul geliyor. (DS.3540: Edirne)

santim Santimetre. (EİA-Ed.)

saplamak Sancımak. (EİA-Ed.)

sapma Başka bir yerden gelip, mal mülk alarak yerleşen kimse. (DS.3544:Enez-Edirne)

sa:r Sağır, kulağı işitmeyen. (EİA-Ed.)

sarfoş Sarhoş. (TDOE)

sarı lira Osmanlılar döneminde kullanılmış, 7 gram ağırlığında altın sikke. (EİA-Ed.)

sarılmak Hemen yapmaya koyulmak, girişmek. (EİA-Ed.)

sarımana Büyük kertenkele. (DS.3548: Havsa-Edirne)

sarlak Sokulgan, girgin. (DS.3549:Keşan-Edirne)

sa:rlak Sarılğan, sıcak kanlı. (EİA-Ed.)

sa:rlık Sağırılık, işitmezlik. (EİA-Ed.)

sarsaklık Sersemlik, dağınıklık. (EİA-Ed.)

sa: sola kaçınmak Her yere başvurmak. (EİA-Ed.)

saş Saç, üzerinde ekmek ya da yufka pişirilen yuvarlak metal levha. (EİA-Ed.)

sa:t/sahat Saat. Vakit, zaman. (EİA-Ed.)

sa:te Sahte. (EİA-Ed.)

savacak Değirmen suyunu başka yöne çevirmek için oluk önüne konulan tahta. (DS.3553:Korucuköy-Edirne)

savacık Saplı su taşı, maşrapa. (DS.3543:Korucu-Edirne)

savak Değirmen oluğunun, havuzların su boşaltmaya yarayan deliği. (DS.3554:Edirne)

savran Deveci, devecibaşı. (DS.3556:Keşan-Edirne)

savruk Dağınık, dikkatsiz. (EİA-Ed.)

savruntu Savrulan şey: Savruntudan göz açılmıyor. (DS.3557:Edirne)

savsaklamak İşi ağır almak, geciktirmek,

oyalamak. (DS.3557:Edirne;EİA-Ed.)

savsaklaşmak Azalmak, seyrekleşmek. (DS.3557:Edirne)

savuk Issız, tenha. (DS.3558:Edirne)

savut Tabanca, silah. (DS.3558: Büyükdoğanca, Kavaklı-Edirne)

say Çay kıyılarında giysi yıkanan kulübe. (DS.3559:Edirne)

saya [1] Ağıl. (DS.3559:Edirne;EİA-Ed.; EİHİKA.Havsı/Edirne)

saya [2] Ahır. (DS.3559:İpsala-Edirne)

saya [3] Kadın giysisi, entari. (DS.3559:Edirne)

saya [4] Boyunduruk kayışını bağlayan ağaç çivi. (DS.3559:Edirne)

sa:yi Sahi, sahih. (EİA-Ed.;TDOE)

saylamak Seçmek, ayırmak. (DS.3562:Edirne)

saylanmak Seçilmek.
(DS.3562:Edirne)

sayvant [1] Samanlık, ot ve saman konulan üstü kapalı yer, yanları açık yer. (DS.3563:Uzunköprü-Edirne)

sayvant [2] Evlerin dışında üstü örtülü, yanları açık genişçe saçakaltı, teras. (EİA-Ed.)

saz Hamut çemberi (arabalarda). (DS.3563:Uzunköprü-Edirne)

seci Şarap. (DS.3565:Edirne)

seç Harmanda savrulmuş tahıl yığını. (DS.3565:Edirne)

sedeme Tokat. (EUMİA)

sefer Kez, defa, kere. (EİA-Ed.)

sefte Siftah. İlk kez. (EİA-Ed.;TDOE)

seftelemek Başlamak. (EİA-Ed.)

seftelemek [2]
Siftahlamak: *Kāveyi*

kışın daha seftelemedik. (TDOE)

sehil Sıcak yerler: *Bu sene yaylaya göçmedi, şekilde kaldı.* (DS.3569:Karpuzlu, Keşan-Edirne)

sekis Sekiz. (EİA-Ed.)

seklem [1] Bir kişinin ya da hayvanın taşıyabileceği yük, denk. (EİA-Ed.)

seklem [2] Çok dolu olmayan çuval. (EİA-Ed.)

selenti/selinti Sel sularının sürüklediği çerçöp. (TDOE)

selmin Dokuma aygıtında bezlerin sarıldığı sopa. (DS.3580:Kuruköy-Edirne)

seme Aptal, sersem, budala. (DS.3581:İpsala-Edirne;EİA-Ed.)

semelemek Kafayı yormak, sersemlemek. (EİA-Ed.)

sendirmek [1]Tazeliği gitmek, sararmak (ot vb.). (DS.3583: *Bulgaristan göçmenleri-Edirne*)

sendirmek [2] Biber,
patlıcan gibi sebzelerin
ateşte közlenmesi:
*Bü:le yaparım ben
sendiri:m önce
böberleri haştöle.
(EİA-Ed.)*

senmek [1] Tazeliğini
yitirmek, büzülmek,
pörsümek (meyve,
bitki vb.). (EİA-Ed.)

senmek [2] Kabarık,
şişkin bir şey sönmek
(top, balon vb. için).
(EİA-Ed.)

sepelemek Çiselemek,
az az yağmak: *Yaamır
sepeledi. (EİA-Ed.;
TDOE)*

sepi çekmek Dayak
atmak, dövme.
(DS.3586:Kuyık-Edirne)

serat Serhat, özel isim.
(TDOE)

serbes Serbest. (EİA-Ed.;
TDOE)

serbezlik Serbestlik.
(TDOE)

seren Kuyudan su
çekmekte kullanılan
kaldıraca benzer bir
aygıt. (DS.3588:
*Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)*

sergen Mutfak rafı.
(DS.3589:Edirne)

seri Dirî, sağlıklı, dinç
kimse. (EİA-Ed.)

serpme Bir çeşit balık
ağı. (EİA-Ed.)

sersem Nalbant araçları
konulan kutu.
(DS.3593:Büyük
Döllük-Edirne)

ses etmek Konuşmak.
(EİA-Ed.)

sesirgenmek Sezme,
düşünmek: *Sobanın
yanından çekilmeyi
sesirgenmiyorsun.
(DS.3594:Edirne)*

seslemek Dinlemek. (DS.
3594:Edirne;EİA-Ed.)

seşmek Seçmek. (EİA-
Ed.;EİHİKA.Havsa/
Edirne)

sezinmek Bir işi
olmadan önce
duymak. (DS.3602:
*Bulgaristan Tuna boyu
göçmenleri-Edirne)*

sezirgendirmek
Duyurmak, sezdirmek.
(DS.3602:Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

sezirgenmek Sezer gibi olmak. (DS.3602: *Bulgaristan göçmenleri-Edirne*)

sıcaklamak Terlemek. (DS.3602: *Karaağaç, Büyük Altağaç-Edirne*)

sıçan Fâre, sıçan. (EİA-Ed.)

sıçannık Sıçan bolluğu. (EİA-Ed.)

sıçıramak Sıçramak. (TDOE)

sıçmak [1] Doğal yoldan dışkıyı atmak. (EİA-Ed.)

sıçmak [2] Berbat etmek. (EİA-Ed.)

sıg elden/sık elden Çabucak, seri şekilde işi halletmek. (EİA-Ed.; TDOE)

sıkı [1] Dar, sıkın. (EİA-Ed.)

sıkı [2] İş yoğunluğu. (EİA-Ed.)

sıkı [3] Sağlam çalışmak. (EİA-Ed.)

sıkı [4] Cimri, pinti. (EİA-Ed.)

sıkı götlü olmak Zorlukların üstesinden gelme gücüne sahip olmak. (EİA-Ed.)

sıkılık Cimrilik, pintilik. (EİA-Ed.)

sıkıntı [1] Tuvalet zorunluluğu. (EİA-Ed.)

sıkıntı [2] Geçim zorlukları. (EİA-Ed.)

sıkıntı [3] Aile düzensizliği. (EİA-Ed.)

sıkıntılı Sıkıntıları olan. (EİA-Ed.)

sıkışmak [1] Tuvalet ihtiyacı duymak. (EİA-Ed.)

sıkışmak [2] Para yetmezliği. (EİA-Ed.)

sıkışmak [3] Sağlık zorluğu. (EİA-Ed.)

sıklı Kilitli. (DS.3608: *İskeçe göçmenleri-Edirne*)

sıklık Yoğunluk. (EİA-Ed.)

sıkma Bir çeşit pantolon, şalvar. (DS.3608: *Kayık-Edirne*)

sıkmak [1] Bir nesneyi basınç altına almak. (EİA-Ed.)

sıkmak [2] Baskıyla meyveleri suyunu çıkarmak. (EİA-Ed.)

sıkmak [3] Tasarruf yapmak. (EİA-Ed.)

sıkra Cimri. (DS.3609: Edirne)

sı:mak Sıgmak. Bir yere bütünüyle girebilmek veya içinden geçebilmek. (EİA-Ed.)

sınaşık Alışkın. (DS.3611:Edirne)

sınaşmak Alışmak:
Çocuk mektebe sınaştı.
(DS.3611:Edirne)

sınaştırmak Alıştırmak.
(DS.3611:Tunaboyu-Edirne)

sıngın Bıkkın, usanmış. (EİA-Ed.)

sınık Soluk, renksiz:
Sınık benizli.
(DS.3613:Edirne)

sınırsamak Yenilmek.
(DS.3614:Edirne)

sınmak Usanmak, bıkmak, yılmak, bezmek. (EİA-Ed.)

sı:nmak Sığınmak.
Tehlikelerden kaçarak güvenilir bir yere çekilmek. (EİA-Ed.)

sıpırtmak Kovalamak, kaçırmak.
(DS.3615:Edirne)

sıpıtmak Atmak, fırlatmak. (DS.3615: Edirne;EİA-Ed.;TDOE)

sı:r Sığır. Geviş getirenlerden, boynuzlu büyükbaş evcil hayvanların genel adı. (EİA-Ed.)

sı:r hayvanı Sığır hayvanı. (EİA-Ed.)

sırık Sopa. (EİA-Ed.)

sırtmaç Sığırtmaç.
Büyükbaş hayvan güden kimse, sığır çobanı, nahır.
(EİA-Ed.;TDOE)

sıvak Arkın taşkın suyu.
(DS.3623:Büyükdöllük-Edirne)

sıvamak Zemini ya da düzeyi harçla kaplamak. (EİA-Ed.)

sıvaşık Yapışkan insan.
(EİA-Ed.)

sıvat [1] Çay, dere kıyılarında hayvanların su içmesine elverişli yer.
(DS.3705:Malkara-Edirne)

sıvat [2] Sulak ve otu bol otlak. (DS.3624:Edirne)

sıvatlamak Hayvan beslemek, bakmak.
(DS.3624:Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

sıvatlık Giysi yıkanan yer, yunak.
(DS.3624:Edirne)

sıvazlamak Sığazlamak. El içi ile bir şeyi düzler gibi yapmak, okşamak, sevmek.
(EİA-Ed.)

sıyırğı [1] Gübre atmaya yarayan büyük kürek
(DS.3626:Edirne)

sıyırğı [2] Harmanda sap toplamaya yarayan bir çeşit araç.
(EİA-Ed.)

sızırma Kavrulmuş parça et, kıyma.
(EİA-Ed.)

si:dik Sidik, idrar.
(EİA-Ed.)

sidikli Sidigini tutamayan kişi, sidikli. (EİA-Ed.)

sidiklik Tuvalet taşının derin kısmı. (EİA-Ed.)

si:dikli meşe Bir meşe ağacı türü. Meşe palamudu. (EİA-Ed.)

sikke Hayvanları bağlamak için yere çakılan demir ya da ağaç kazık. (DS.3634:Kirişhane-Edirne)

sila: Silah. Tabanca, tüfek. (EİA-Ed.; EUMİA)

sila:lı Silâhlı. (EİA-Ed.)

silgeç Kap kurulama bezi. (DS.3635:Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

silgi Saman toplamaya yarayan bir araç.
(DS.3636:Edirne)

sille sedeme Döverek anlamında kullanılan bir ikileme. (EUMİA)

simen Düğün alayı önünde götürülen bayrak. (DS.3638:Rumeli göçmenleri,

*Büyükdoğanca,
Kavaklı-Edirne)*

sineklenmek

Oyalanmak, tembellik
etmek. (EİA-Ed.)

sini Tepsi. (EİA-Ed.;
EUMİA)

sинmek Saklanmak: *Bi:
köprünün altına sine:ri
babası.* (EİA-Ed.)

siplemek Ucu sivri bir
nesneyi yukardan
atarak yere saplamak
(makas, bıçak vb.
için). (DS.3647:
Dombay-Edirne)

sipsi [1] Ağaç
dallarından yapılan
düdük. (EİA-Ed.)

sipsi [2] Zurna ucuna
takılan küçük mızıkta.
(EİA-Ed.)

si:r Gülünç, eğlenceli.
(EİA-Ed.)

si:rek Seyrek, sık
olmayan, ara sıra.
(EİA-Ed.;TDOE)

**si:reklık/si:rekgık/
si:rekkık** Seyreklik.
(EİA-Ed.)

siren Hamur kesmeye,
tekne kazımaya

yarayan araç.
(DS.3648:Edirne)

si:retmek Seyretmek.
(EİA-Ed.;TDOE)

si:tmek Koşmak.
(DS.3599:İpsala-
Edirne)

siya: Siyah. (EİA-Ed.)

siyreltmek Yoğurdu
sulandırmak.
(DS.3655:Edirne)

soba odası Kapısı
mutfaktan açılan oda.
(DS.3655:Sazlıdere-
Edirne)

sokak süpürgesi Çok
gezen kadın için
kullanılan bir
niteleyici.
(DS.3659:Edirne)

sokranmak Söylenmek,
homurdanmak,
gönülsüz iş görmek.
(DS.3660:Değirmenci,
Uzunköprü-Edirne)

soku Tahıl dövmeye
yarayan büyük taş
dibek.
(DS.3661:Edirne)

somak Burun veya
kalak. (EİA-Ed.)

somlamak Koku almak üzere koklamak (av hayvanı için).
(EİA-Ed.)

so:na Sonra. (EUMİA; TDOE)

so:nacanma Sonra.
(EİA-Ed.)

so:nacı:ma Sonra.
(TDOE)

soncakı Sonraki.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

sopa Dayak. (EİA-Ed.)

sora/so:ra Sonra.
(EİA-Ed.)

sosa Lağım faresi.
(TDOE)

souk Soğuk. (EİA-Ed.)

soy İz sürmede, avda hayvanın aldığı koku.
(DS.3670:Uzunköprü-
Edirne)

soya [1] İz. (DS.3670:
Edirne)

soyha/soyka Bıçak, çakı. (DS.3672:
İbriktepe, Keşan-
Edirne)

soymak [1] Bir şeyin kabuğunu sıyırmak.
(EİA-Ed.)

soymak [2] Giysileri çıkarmak. (EİA-Ed.)

soymak [3] Hırsızlık.
(EİA-Ed.)

soyuk Kabuğu alınmış olan. (EİA-Ed.)

söbeltmek Yumurta biçimine sokmak, ovalleştirmek.
(DS.3675:Göçmenler,
Havs-Edirne)

söhkenmek Uzanmak, yatmak, yaslanmak.
(DS.3685:Edirne)

söküt itmek Susmak, kaçıp gitmek.
(EİA-Ed.)

sö:leşmek Sohbet etmek. Konuşmak.
(EİA-Ed.)

sömürmek Hepsini birden bitirmek, silip süpürmek (yiyecek içecek için). (EİA-Ed.)

sörpük [1] Gevşek, pörsük, sarkık.
(DS.3679:Edirne)

sörpük [2] Uyuşuk, dalgın kimse. (EİA-Ed.)

sörpüme [1] Bitki susuzluktan, havasızlıktan solmak. (DS.3682:Uzunköprü-Edirne)

sörpüme [2] Çok kullanılmaktan eskimeye başlamak. (DS.3682:Edirne)

söylence Laf, söz, dedikodu. (DS.3686:Edirne)

söz [1] Kelime, laf. 'Hoca, sana bi: söz so:mak isteye:rim.' (EİA-Ed.)

söz [2] Cümle veya söz dizisi. (EİA-Ed.)

söz altında kalmamak Sözüne yerine getirmek. (EİA-Ed.)

söz a:zdan çıkar Verilen sözün önemini anlatan deyimsel bir ifade. (EİA-Ed.)

sözgelimi Sözüm ona, söz gelişi. (EİA-Ed.)

söz kesti Nişandan önce yapılan küçük toplantı: *Yarın Osman'la Ayşe'nin söz kestisi varmış.* (EİA-Ed.)

sözünü tutmak Sözünde durmak. (EİA-Ed.)

su [1] Yeryüzünde en yeygın olan saydam ve tatsız hayati sıvı. (EİA-Ed.)

su [2] Büyük su kitleleri. (EİA-Ed.)

su [3] Sebze ve meyvelerden elde edilen su, özsu. (EİA-Ed.)

su [4] Yemeklerdeki sos. (EİA-Ed.)

su altı Sulak yer, sulak tarla. (EİA-Ed.)

suçurum Çağlayan: *Suçurumun coşkun akışları kalbime heyecan verdi.* (DS.3690: Bulgaristan göçmenleri-Edirne)

suduk Salya. (DS.3690: Uzunköprü-Edirne)

su:k Soğuk. Isının üşütecek kadar az veya düşük olması durumu. (EİA-Ed.)

sula:n Bükülmüş iplik. (DS.3692:Edirne)

sulağan Bükülmüş iplik. (DS.3692:Edirne)

sula:nlık Bataklık,
sazlık, sulu yer. (DS.
3693:Necatiye-Edirne)

sulusepkin Yağmurla
yağan kar. (DS.3695:
Saricaali,İpsala-Edirne)

su:mak Soğumak. Isısını
hızla veya yavaş yavaş
yitirerek soğuk
duruma gelmek.
(EİA-Ed.)

sundurma Sayvan, önü
açık çatı altı: *Gittik
caminin
sundurmasında
saba:ladık ama ben
uyumuyam.*(EİA-Ed.)

sunmak Kedi, köpek ve
benzeri hayvanlar
yiyeceğe uzanmak,
dokunmak. (EİA-Ed.)

sunturaç Hayvanların
tırnaklarını kesmekte
kullanılan bir çeşit
bıçak.
(DS.3699:Edirne)

supara Si-pare. Kitap,
risale, supra. (EİA-Ed.)

susak [1] Sukabağından
oyulmuş maşrapa.
(DS.3702:
Büyükaltağaç,
Kavaklı-Edirne)

susak [2] Su kabağı.
(EİA-Ed.)

susı:rı Su sığırı, manda.
(EİA-Ed.)

su sızmamak İlişkileri
çok iyi olmak.
(EİA-Ed.)

susus Susuz. Suyu
olmayan, suyu
bulunmayan. (EİA-Ed.)

suuk Soğuk. (TDOE)

suumak Soğumak.
(TDOE)

sutluk Oda içinde küçük
banyo, gusulhane.
(DS.3694:Edirne)

suva [1] Sıva, badana.
(EİA-Ed.)

suva [2] Boyama.
(EİA-Ed.)

suva [3] Derin olmayan
su, sığ. (EİA-Ed.)

suvacı Sıvacı. (EİA-Ed.)

suval Sual. Soru. (TDOE)

suvalı Sıvalı. (EİA-Ed.)

suvamak [1] Sıvamak,
kireçle boyamak.
(EİA-Ed.)

suvamak [2] Suçu başkasına yakıştırmak. (EİA-Ed.)

suvan Soğan. Yemeklere tat vermek için yumrusu ve yeşil yaprakları kullanılan güzel kokulu bitki. (EİA-Ed.;TDOE)

suvancı Soğan satan. (EİA-Ed.)

suvannık Soğanlık. (EİA-Ed.)

suvat yeri Bataklık (TDOE)

suvazlamak Sıvazlamak, okşamak. (EİA-Ed.; TDOE)

su yirimi Su yatağı. (DS.3705:Paşaköy, İpsala-Edirne)

südana Bir bebeği annesi dışında emziren kadın, sütana. (EİA-Ed.)

sü:lemek/sülemek Söylemek. (EİA-Ed.; EUMİA;TDOE)

sülük Kan emici su hayvanı. (EİA-Ed.)

sümdük Arsız, açgözlü, başkasının yediğinden

isteyen. (DS.3712: Edirne)

sümek [1] Taranmış yumak biçiminde yün. (DS.3712:Keşan-Edirne;EİA-Ed.)

sümek [2] Dokuma ipini sarmak. Sarılı dokuma ipi, yapı. (EİA-Ed.)

sü:mek/süvmek Sövmek. (TDOE)

sü:mek Bir tutam yün. (EİA-Ed.)

sümkürük Burun ifrazatı. (EİA-Ed.)

sündük Aptal, mıymıntı, sünepe. (DS.3714: Edirne)

sündürmek Bir şeyi çekerek uzatmak, esnetmek. (DS.3716: Edirne)

sünet Sünnet. (EİA-Ed.)

sünetçi Sünnet eden kişi, sünnetçi. (EİA-Ed.)

sünetçilik Sünnet yapma işi. (EİA-Ed.)

sünetli Sünnetli. (EİA-Ed.)

sünetsiz Sünetsiz.
(EİA-Ed.)

sünter Kırmızı renkli
çavdara benzer bir
çeşit sert buğday. (DS.
3718:İpsala-Edirne)

süprük Eski: *Başında bir
süprük şapka var.*
(DS.3719:Bulgaristan
Tunaboyu göçmenleri-
Edirne)

sürgeç Bulaşık bezi,
paçavra. (DS.3722:
Edirne)

sürgü Ekilen tohumu
örtmeye ya da
tarladaki büyük
toprak parçalarını
kırıp düzeltmeye
yarayan çalılardan
yapılan bir araç, ağaç
silindir. (EİA-Ed.)

sürgülemek [1] Takip
etmek, devam
ettirmek, sonuca
ulaştırmak. (EİA-Ed.)

sürgülemek [2] Devam
ettirmek, olumlu
sonuca varmak.
(EİA-Ed.)

sürgün İshal.
(DS.3723:Edirne)

sürmek İzlemek.
(EİA-Ed.)

sürtük Kız çocuğu için
kullanılan bir
niteleyici. (EİA-Ed.)

sürüntü Yokluk ve
sıkıntı nedeniyle ezilen
kimse. (DS.3726:
Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)

süt Söğüt ağacı.
Söğütgillerden, sulak
yerlerde yetişen,
yaprakları almasıık ve
alt yüzleri havla örtülü
büyük bir ağaç (Salix).
(EİA-Ed.)

sütlaş/süttaş/süttaş
Sütlaç. Süt, şeker ve
pirinçten yapılan bir
tür tatlı, sütlü.
(EİA-Ed.)

sütlü biber Çarliston
biber, ekşimik, süt ve
tuz ile yapılan bir çeşit
katıktır. (EİA-Ed.)

süüt Söğüt.
Söğütgillerden, sulak
yerlerde yetişen,
yaprakları almasıık ve
alt yüzleri havla örtülü
büyük bir ağaç (Salix).
(TDOE)

süven [1] Sopa, sırık,
ince ağaç.
(DS.3676:Paşayığıt,
Keşan-Edirne;EİA-Ed.)

süven [2] Bağ, bahçe
çitlerinde kullanılan
uzun kazıklar.
(EİA-Ed.)

S

şa: Şah. Benzerlerine oranla en üstün, en güzel, en iyi. (EİA-Ed.)

şa:det Şaadet. Şahadet, tanıklık. (DRTAS. 351; KEİYKAD)

şaka Güldürmek veya eğlendirmek amacıyla yapılan hareket veya söylenen esprili söz, lâtife. (EİA-Ed.)

şakacı Şaka ve espri yapmayı seven insan. (EİA-Ed.)

şakadan annamak
Şaka, ince espri olduğu için herkes tarafından anlaşılabilir. Şakayı iyi düşünen anlar. (EİA-Ed.)

şaka konuşmamak Yani ciddi ve gerçeği konuşmak. (EİA-Ed.)

şakası makası olmamak
Bir işin çok ciddi ve önemli olduğunu anlatma için söylenir. (EİA-Ed.)

şaka taşımamak
Başkasının şakalarına

katlanamamak.
(EİA-Ed.)

şaka yapmak Gülünç hareket veya fikir üretmek. (EİA-Ed.)

şakımak Çok konuşmak. (EİA-Ed.)

şakıtmak Aydınlatmak. (EİA-Ed.)

şa:lanmak Şahlamak. (EİA-Ed.)

şama Kibrit.
(DS.3742:Edirne)

şap [1] Öperken çıkarılan ses. (EİA-Ed.)

şap [2] Çift tırnaklı hayvanlarda görülen bir hastalık. (EİA-Ed.)

şaplak Çıplak enseye ses çıkartacak şekilde tokat atmak. (EİA-Ed.)

şaplatmak Alkışlamak. (EİA-Ed.)

şappadan Şappadak, ansızın şap diye. (EİA-Ed.)

şapşak Bakır ya da teneke maşrapa. (DS. 3748:İpsala-Edirne)

şapşal [1] Şaşkın, beceriksiz, alık. (EİA-Ed.)

şapşal [2] Saçma sapan konuşan. (EİA-Ed.)

şapşallık Boşboğazlık, dalkavukluk. (EİA-Ed.)

şarlık Çağlayan. (DS.3751:Küplü, Kavaklı-Edirne)

şarpa Eşarp, başörtü. (EİA-Ed.)

şaşalamak Şaşırmak, panik olmak. (EİA-Ed.)

şaşalatmak Panikletmek. (EİA-Ed.)

şaşmak Hayret etmek. (EİA-Ed.)

şavk Işık, aydınlık. (DS.3755:Hasköy-Edirne;EİA-Ed.)

şa:yit Şahit, tanık. (EİA-Ed.)

şa:yitlik Şahitlik. (EİA-Ed.)

şayka Çivi. (DS.3756: Muratçalı-Edirne)

şebilek Maskara. (EİA-Ed.)

şebeş Bir çeşit gem. (DS.3757:Edirne)

şefa:t Şefaath. Birinin suçunun bağışlanması veya dileğinin yerine getirilmesi için o kimseyle Tanrı arasında peygamberin yaptığı aracılık. (KEİYKAD)

şeit Şehit. Kutsal bir ülkü veya inanç uğrunda ölen kimse. (TDOE)

şemşiye Şemsiye. (TDOE)

şenelek Hoppa. (DS. 3758:Edirne ve çevresi)

şennik Şenlik. Belli günlerde yapılan, coşku veren eğlendirici gösterilerin tümü, bayram. (TDOE)

şeriyat Şeriat. Kur'an'daki ayetlere, Hz. Muhammed'in sözlerine dayanan İslam kanunu, İslam hukuku. (TDOE)

şe:riye Şehriye. Çorba ve pilavda kullanılan, türlü biçimlerde

- kesilerek kurutulmuş
buğday unu hamuru.
(EİA-Ed.)
- şe:yit** Şahit. (EİA-Ed.)
- şeylen** Şey ile. (EİA-Ed.)
- şıkşık** Pelte. (DS.
3769:Edirne)
- şılalık** Işıklı, aydınlık,
parlak. (DS.3769:
Sultanköy,İpsala-
Edirne; TDOE)
- şılalımak** Işıldamak,
parlamak. (TDOE)
- şılak** Işıklı, aydınlık,
parlak. (EİA-Ed.)
- şılamak** Parlamak,
parıldamak ,
ışıldamak. (DS.3769:
Edirne;EİA-Ed.;TDOE)
- şılattmak** Aydınlatmak,
parlatmak.
(DS.3769:Edirne)
- şillik** Şillik. Hafif kadın.
(EİA-Ed.)
- şimal** Taze sürgün.
(DS.3780:Pıravadı-
Edirne)
- şımşırım** Sırılsıklam,
çok terli. (DS.3771:
Sultanköy,İpsala-
Edirne)
- şına** Tekerleğin demir
çemberi ile tekerlek
arasına çakılan taban
demiri.
(DS.3771:Karucu,
Pıravadı-Edirne)
- şıp** Yukarıdan düşen
damlaların çıkardığı
ses. (EİA-Ed.)
- şıppadak** Çabucak.
(EİA-Ed.)
- şıppadan** Şıppadak,
çabucak, hızlıdan.
(EİA-Ed.)
- şırfıntı** Şırfıntı. Hafif
kadın. (EİA-Ed.)
- şırk olmak** Sırılsıklam
olmak. (EİA-Ed.)
- şırk su** Sırılsıklam
olmuş şey. (TDOE)
- şırlaklaşmak** Gün
ağarmak, ışımak.
(DS.3775:Edirne)
- şırşır** Bir çocuk oyunu.
(EİA-Ed.)
- şibete** Mendil.
(DS.3787:Rumeli
göçmenleri-Edirne)
- şilapşi** Çamaşır leğeni.
(DS.3779:Karaağaç-
Edirne)

şinana İdare lambası.
(DS.3781:Edirne)

şinci Şimdi. (EİA-Ed.)

şincik Şimdi. (EİA-Ed.)

şincikin Şimdi. (TDOE)

şindi Şimdi, şu an.
(İİA;TDOE)

şindikın Şimdi. (TDOE)

şini/şinik Şimdi.
(KEİYKAD)

şinik Ağzı kasnaklı, tahıl için kullanılan, sekiz kiloluk ölçek. (EİA-Ed.)

şinik kafalı Şinik gibi büyük kafa. (EİA-Ed.)

şişek [1] Toklu, bir yıllık kuzu. (EİA-Ed.)

şişek [2] Bir-iki yaşında koyun. (EİA-Ed.)

şişinmek Onurlanmak, kibirlenmek. (EİA-Ed.)

şivşirmek Tika basa doldurmak.
(DS.3791:Edirne)

şiy Şeyh. Tarikat kurucusu, bir tarikatta en yüksek dereceye ulaşmış olan kimse. (EİA-Ed.)

şopar Çingene çocuğu.
(DS.3792:Büyük Altağaç-Edirne;EİA-Ed.;TDOE)

şoruldak Çağlayan. (DS.3794:Keşan-Edirne)

şoşa Yol, şose. (TDOE)

şoşon Yapağıdan eğrilen yünden yapılan bir çeşit kışlık kalın çorap. (EİA-Ed.)

şöle Şöyle. (İİA)

şö:le Şöyle. (EİA-Ed.)

şupara Keçe başlık.
(DS.3796:Rumeli göçmenleri-Edirne)

şuvata Mendil.
(DS.3796:İbriktepe, İpsala-Edirne)

şüfer Şoför. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

şüle Şöyle. (EİA-Ed.; EİHİKA.Havsa/Edirne;TDOE)

şüpe Şüphe, kuşku.
(EİA-Ed.;TDOE)

T

ta: [1] Uzaklık bildirir.
(EİA-Ed.)

ta: [2] Biraz daha.
(EİA-Ed.)

ta: [3] Henüz: *Cırt yeni*
ta: Nası sokmuşsun
ora:ö:laca dure:la:.
(EİA-Ed.)

ta: [4] Daha. Sözü edilen
konuda en önemli
durumu belirtmek için
kullanılan bir söz: *Bu*
tâ iyi bilir. (TDOE)

tabak Yemek kabı,
sahan. (EİA-Ed.)

tabaka [1] Kat, katman.
(EİA-Ed.)

tabaka [2] Tütün veya
sigara kutusu.
(EİA-Ed.)

taban [1] Tekerlek
çemberi. (DS.3799:
Hamitli,Uzunköprü-
Edirne)

taban [2] Ayağın alt
yüzü. (EİA-Ed.)

taban [3] Ayakkabının
alt bölümü. (EİA-Ed.)

taban [4] Toprakta kat,
katman. (EİA-Ed.)

taban [5] Pulluğun en
altındaki demir parça.
(EİA-Ed.)

tabana kuvvet Kaçmak,
koşmak. (EİA-Ed.)

tabansız [1] Tabanı
olmayan. (EİA-Ed.)

tabansız [2] Halk
arasında korkak,
ürkek insanlara
verilen ad: *Şini ki*
çücükle çok tabansız
pençereden öta:
bakme:rile:. (EİA-Ed.)

tabansızlık Korkaklık.
(EİA-Ed.)

tabır Tabur. Dört
bölükten kurulan, bir
binbaşının
komutasındaki asker
birliği. (EİA-Ed.)

tabiyet İnsanın yaratılış
ve ruh özelliklerinin
bütünü, mizaç, huy,
tabiat. (EİA-Ed.)

tabiyetli İyi huylu,
karakter sahibi.
(EİA-Ed.)

tabiyetsiz Kötü huylu,
karaktersiz. (EİA-Ed.)

tada Ağabey: *Tadam geliyor.* (DS.3800: *Dombay-Edirne*)

tadakmadak gelmek
Paylaşılan yemek az düşmek: *Ne olacak bir sahan yemek, herkese tadakmadak geldi.* (DS.3800:Edirne)

tadım Abla. (DS.3800: *Turpçular, İpsala-Edirne*)

takatuka Tahta havan,
döveç. (DS.3808: *Edirne*)

takavit [1] İhtiyar, yaşlı,
emekliliği hazır. (EİA-Ed.)

takavit [2] Tekaüt olan,
emekli. (EİA-Ed.; *EİHİKA.Havsa/Edirne*)

takaza Takaza,
azarlama. paylama. (EİA-Ed.)

takı günü Düğün sırasında konukların geline armağanlarını vermek için tören yapılan gün. (DS.3809: *İbriktepe,İpsala-Edirne*)

takılmak Birinin ardından gitmek. (EİA-Ed.)

takınmak Kendi üzerine ziynet veya süs eşyası takmak. (EİA-Ed.)

takıntı [1] Kadınların takındıkları değerli süs eşyası, mücevher. (DS.3810:Edirne)

takıntı [2] Alacak, borç. (DS.3810:Edirne)

takışmak Kovalamak. (EİA-Ed.)

taklaşmak Peşine takılmak, takip etmek. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

takmak İliştirmek. (EİA-Ed.)

tak tak Abdest almak için kullanılan bir çeşit terlik. (EİA-Ed.)

taktak Takunya. (DS. 3812:Edirne;EİA-Ed.)

tala Dalgıç. (DS.3814:Edirne)

ta:le Tarla. (EİA-Ed.)

talebe Öğrenci. (EİA-Ed.)

talışman Ağustosböceği.
(DS.3817:Edirne)

talika Çeşitli biçimlerde
at arabası. (EİA-Ed.)

ta:lil Tahlil. (EİA-Ed.)

ta:lim Talim, öğretim.
(EİA-Ed.)

talpa Bir buçuk metre
uzunluğunda, kalın,
geniş tahta. Kalas.
(EİA-Ed.)

talpalık Tahtalık
kereste, kalın ağaç
gövdesi. (EİA-Ed.)

ta:mil Tahammül.
(EİA-Ed.)

ta:min Tahmin. (EİA-Ed.)

tanımak Dikkat etmek.
(EİA-Ed.)

tanırmak Şaşırarak
bakmak: *Bilinmeyen
şeyler karşısında
insan tanırır.*
(DS.3822:Edirne)

tanışık Bildik, ahbap.
(EİA-Ed.)

tapanca Tabanca.
(KEİYKAD)

tapı Tapu. Mülk belgesi.
(EİA-Ed.)

tapılı Tapusu olan mülk.
(EİA-Ed.)

tapısız Tapusuz.
(EİA-Ed.)

tapışlamak Hamurun
üstünü düzeltmek için
hafif hafif vurarak elle
sıvamak.
(DS.3828:Edirne)

tapşın çalmak Candan
el çırpamak, alkışlamak
ya da bir müziğe
tempo tutmak.
(DS.3831:Edirne)

tapşın çalmak Candan
el çırpamak, alkışlamak
ya da bir müziğe
tempo tutmak.
(EİA-Ed.)

tara Bağ budamaya ya
da ağaç kesmeye
yarayan, eğri bir çeşit
bıçak.
(DS.3832:Edirne)

taraba Bahçe kıyıları ya
da duvarları üstüne
çakılan tahta
parmaklık. (DS.3833:
*Rumeli göçmenleri-
Edirne*)

tarak [1] Baş tarağı.
(EİA-Ed.)

tarak [2] Dokuma
tezgâhında tefe içine

- konan, iplikleri
ayrıştıran tarak.
(EİA-Ed.)
- tarakçın** Başında tarak
biçiminde tüyleri olan
bir çeşit kuş.
(DS.3833:Hamitli,
Uzunköprü-Edirne)
- tarana** Tarhana.
(EİA-Ed.;İİA;TDOE)
- taras** Tarla, bağ, bahçe
vb. yerlerden toplanan
üründen arta kalanlar.
(DS.3834:Edirne;
EİA-Ed.)
- tarasçı** Taras yapan kişi,
başakçı. (EİA-Ed.)
- taraslama** Kabası
alınmış iş. (EİA-Ed.)
- taraslamak** Tarla, bağ ve
bahçeden kaldırılan
üründen arta kalanları
toplamak. (DS.3834:
Edirne;EİA-Ed.)
- tarasman** Danişmend.
(EİA-Ed.)
- ta:rat** Taharet.
Tuvaletten sonra
temizlenme, taharet.
(EİA-Ed.)
- ta:ratlanmak**
Taharetlenmek.
(EİA-Ed.)
- ta:ratlı** Taharetli.
(EİA-Ed.)
- ta:ratsız** Taharetsiz.
(EİA-Ed.)
- tarlacın** Toygarkuşu,
tarlakuşu. (DS.3836:
Hamitli, Uzunköprü-
Edirne)
- tartma** Başörtüsü,
yemeni. (DS.3838:
Keşan-Edirne;EİA-Ed.)
- tas** Su veya çorba kabı.
(EİA-Ed.)
- tası tara: toplamak**
Eşyayı toplayıp
taşınmaya hazır
olmak. (EİA-Ed.)
- taş [1]** Sert kaya
parçaları. (EİA-Ed.)
- taş [2]** Bazı yerlerde
kayadan yapılmış
malzeme: *Binek taşı*,
değirmen taşı, *kireç
taşı*. (EİA-Ed.)
- taş [3]** Bazı oyunlarda
kullanılan figürler.
(EİA-Ed.)
- taşa tutmak** Büyük bir
ayıptan dolayı halkın
saldırısına uğramak.
(EİA-Ed.)

taşı sıkıp suyunu

çıkarmak Sağlığı ve gücü her işe yetecek durumda olmak. (EİA-Ed.)

tata [1] (çocuk dilinde)

Şapka. (EİA-Ed.)

tata [2] Başlık, takke.

(EİA-Ed.)

ta:ta Tahta. Düz, enlice, uzun ve az kalın biçilmiş ağaç. (EİA-Ed.; TDOE)

ta:takurusu Tahta

kurusu. Yarım kanatlılardan, uzunluğu 3-5 milimetre, vücudu oval ve yassı, kanatları körelmiş, oturulan, yatılan yerlerde üreyen, kan emerek beslenen, pis kokulu böcek, tahta biti (*Cimex lectularius*). (EİA-Ed.)

tatalı Takkeli, şapkalı.

(EİA-Ed.)

ta:talı Tahtalı. (EİA-Ed.)**tatarkurdu** Karında

şiddetli ağrı yapan bir çeşit at hastalığı. (DS.3845:Edirne)

tav Nem. (EİA-Ed.)

tava Çeltik tarlası evleği. (EİA-Ed.)

tava gelmek Kanmak, yumuşamak, yola gelmek. (EİA-Ed.)

tavan Harman yeri.

(DS.3847:İbriktepe, İpsala-Edirne)

tavık Tavuk.

Sülüngillerden, eti ve yumurtası için üretilen kümes hayvanı. (TDOE)

tavla At beslenen yer, at

ahır. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

tavlamak Ayartmak, avlamak. (EİA-Ed.)

tavşamak Gevşemek.

(DS.3850:Edirne)

tavuk karası Karanlıkta

görememe hastalığı. (EİA-Ed.)

tavuşan Tavşan. (TDOE)**tay** Tay. At yavrusu.

(EİA-Ed.)

tay tay Bebekleri ayakta

tutmak için kullanılan söz. (EİA-Ed.)

tay tay durmak Yeni

yürümeye başlayan

- çocuk ayakta durmak.
(EİA-Ed.)
- tayın [1]** Ekmek.
(EİA-Ed.)
- tayın [2]** Küçük ve doyurucu bir ekmek türü. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)
- te** İşte: *Te, bu çocuk getirdi keçileri.*
(DS.3856: Bulgaristan göçmenleri-Edirne;EİA-Ed.;TDOE)
- tebüle** Te böyle. İşte böyle: *Arfe günü sıra geldi gittik, tebüle şeyin başı.* (EİA-Ed.)
- tecribe etmek** Tecrübe etmek. (TDOE)
- tefek** Ufak tefek deyiminde kullanılır.
(EİA-Ed.)
- te:fik** Tefvik, özel isim.
(TDOE)
- teftardar** Defterdar.
(TDOE)
- tefter** Defter. (TDOE)
- tekāvüt** Tekaüt. (TDOE)
- tekeç** Sürülen tarladaki büyük toprak parçaları. (DS.3865: Edirne)
- tekerlenmek**
Yuvarlanmak.
(EİA-Ed.)
- tekeye gelmek** Keçi çiftleşmek istemek.
(EİA-Ed.)
- tekirar** Tekrar. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)
- tekirda:** Tekirdağ, özel isim. (EİA-Ed.)
- teklemek** Mısır, pancar gibi bitkileri seyrekletirmek.
(EİA-Ed.)
- tekne** Türlü işlerde kullanılmak için çoğu ağaçtan veya taştan yapılan, uzun ve geniş kap: *Tara:nayı yo:rtla büberle domates suvanı kareyez. on gün tekne de duruyi.*
(EİA-Ed.)
- telci** Gelin başı süsleyen (kimse). (DS.3870: Edirne)
- telefon çekmek** Telefon etmek. (TDOE)
- te:like** Tehlike. (EİA-Ed.)

tembi: Tembih, uyarı.
(EİA-Ed.)

temcit Sahur: *Temcite
kalkardık işte ekmemi
yiriz su içeriz bineriz
arabaya gideriz.*
(EİA-Ed.)

temelli Temelli, hepten,
tamamen. (EİA-Ed.)

temin Biraz önce,
demin, kısa süre önce.
(EİA-Ed.)

**temince/temincecik/
temincek** Demincek;
biraz önce, demin.
(EİA-Ed.)

tene Tane, tahıl tanesi,
hububat tanesi. (İİA)

te:ne Tane. (EİA-Ed.)

tenecik Tanecik. (İİA)

teneki Teneke.
Yumuşak çelikten
yapılmış üzeri kalay
kaplı ince sac.
(KEİYKAD)

tennecik Tanecik. (İİA)

tentene Her türlü iplikle
örülen veya bir
kumaşın kenarına
işlenen türlü biçimde
ince ve ağ

görünümünde örgü,
dantel, oya. (EİA-Ed.)

tepelemek Bir şeyi
ağzına kadar,
alabileceği son
noktaya kadar
doldurmak. (EİA-Ed.)

tepesi üstü Başı yere
gelecek biçimde,
tepeüstü. (EİA-Ed.)

tepişmek Hareket
etmek. (EİA-Ed.)

teprem Deprem. (İİA)

tera:vi Teravih. (EİA-Ed.)

tereke Tahıl : *Bugün
değirmene tereke
götürdüm. (DS.3891:
Edirne)*

tereya: Tereyağ.
(EİA-Ed.)

terkeş Ters, aykırı.
(DS.3893:Büyükdoğan
ca,Kavaklı-Edirne)

terlik Ferace. (DS.3895:
İpsala-Edirne)

ters geri Geri, geriye.
(EİA-Ed.)

teskere Tezkere.
(EİA-Ed.)

tesbi/tespi Tesbih.
(KEİYKAD)

tespi: Tesbih. (EİA-Ed.)

tespi:lik Tesbih asılan yer, tesbihlik.
(EİA-Ed.)

teste Deste. (KEİYKAD;
TDOE)

testi Geniş gövdeli, dar ağzlı, kulplu su kabı.
(EİA-Ed.)

teta Hala.
(DS.3900:Edirne)

tete [1] Babaanne. (DS.
3900:Uzunköprü-
Edirne)

tete [2] Teyze. (DS.3900:
Büyükdoğanca-Edirne)

tetik Uyanık, açığız.
(EİA-Ed.)

tetre Tabaklıkta,
palamut ve
kabaklardan yapılan
terbiye. (DS.3902:
Edirne ve çevresi)

tevekkel Salak, aptal
anlamında kullanılan
argo bir tabir. (EİHİKA)

te:y Uzaklık ifade etmek
için kullanılan bir
ünlem. (KEİYKAD)

teymen Teğmen. Orduda
rütbesi asteğmenle
üsteğmen arasında
olan, takım
komutanlığı yapan
subay, mülazım.
(EİA-Ed.)

tezberi Çabucak,
hemen. (EİA-Ed.)

tezek Saban ya da belin
kaldırdığı iri toprak
parçası. (EİA-Ed.)

tezekli Topaçlı. (EİA-Ed.)

tezeklik Kurumuş
engebeli ve tezekli
arazi. (EİA-Ed.)

tezga: Tezgâh. (EİA-Ed.)

tezmek Koşmak.
(DS.3908:Edirne)

tı: Dantel işlemede
kullanılan ucu çengelli
şiş, tığ. (EİA-Ed.)

tık Tık. Sert bir nesneyle
bir yere vurulunca
çıkan tık sesi.
(EİA-Ed.)

tıkamak Kapatmak:
Genşlâ, eman çeke:lâ,
yolu tkela:, neya, bi
ba:şiş verjek gelin.
(EİA-Ed.)

tıkırtı Tıkırdayan bir şeyin çıkardığı ses. Hafif ve kuru bir sesle çıkan gürültü. (EİA-Ed.)

tıkışık Sert, çığnek. (EİA-Ed.)

tıkız Koyu, katı, sert. (EİA-Ed.)

tıklatmak Tıklatmak, sert bir nesneye vurup tık sesi çıkartmak. (EİA-Ed.)

tıknefes Nefes darlığından muzdarip olan, nefesi tıkanan. (kimse) (EİA-Ed.)

tıknefeslik Tıknefes hastalığı. (EİA-Ed.)

tınaz atmak Harmanda toplanmış samanla karışık ekini yaba ile savurarak tahılı samandan ayırmak. (EİA-Ed.)

tingırdak Hayvanların boynuna takılan çan. (EİA-Ed.)

tırampa Takas, değiş-tokuş. (EİA -Ed.)

tırandaz Titiz, temiz, süslü giyinen. (DS.3939:Edirne)

tıranpet Trompet. (EİA-Ed.)

tıranpetçi Trompetçi. (EİA-Ed.)

tırçılmak Giysi yırtılacak denli eskimek. (DS.392:Edirne)

tırım tırım Büyük istekle. (EİA-Ed.)

tırıskı Dayak, tokat, sopa. (EİA-Ed.)

tırkaz Kapı sürgüsü, dayağı, mandalı. (DS.3923:Edirne)

tırman İki tarla arasındaki boş yer. (DS.3925:Hasanlar, Mecidiye, Keşan-Edirne)

tırs tırs Hızlı bir şekilde. (İkileme) (EİA-Ed.)

tıs dememek Ses çıkartmamak. (EİHİKA. Havsı/Edirne)

tısmak Korkup susarak bir köşeye büzülmek, sinmek. (EİA-Ed.)

tike Ceviz içinin dörtte biri. (DS.3932:Edirne)

tiken Diken. (EİA-Ed.; İİA;KEİYKAD)

tiler Terlik. (DS.3933: Enez,Keşan-Edirne)

tilki [1] Kümes
hayvanlarına zarar veren, kürkü değerli, kurnazlık timsali yırtıcı hayvan. (EİA-Ed.)

tilki [2] Kurnazlık bilen insan. (EİA-Ed.)

tilkilik yapmak
Kurnazlık yapmak. (EİA-Ed.)

tirçilmek Kumaş eskimek, lif lif olmak. (DS.3939:Edirne; EİA-Ed.)

tirfil Çimenlik yerlerde yetişen yuvarlak yapraklı bir ot. (EİA-Ed.)

tirit Titrek yaşlı insan. (EİA-Ed.)

titiremek Titremek. (TDOE)

tiyti Yabani serçe. (DS.3944:Hamitli, Uzunköprü-Edirne)

tiyya:re Uçak, teyyare. (KEİYKAD)

tize Teyze. (İİA)

ti:ze Teyze. (EİA-Ed.; EUMİA;TDOE)

to: Te o. (EİA-Ed.)

todu Su kıyılarında yetişen küçük ağaçların oluşturduğu orman. (DS.3945: Edirne)

toga Kendiliğinden yetişen yenilebilir otlar. (DS.3945: İbriktepe,İpsala-Edirne)

tok Aç olmayan, tok. (EİA-Ed.)

toka [1] Yemliklere hayvanı bağlamak için takılan demir halka. (EİA-Ed.)

toka [2] Telden yapılan genelde çeşitli kalınlıkta zincirlere uçlarına takılan madeni çember. (EİA-Ed.)

tokalaç Düz olmayan, eğri (öküz boynuzu vb. şeyler için). (DS.3949: Rumeli göçmenleri, Havsa-Edirne)

tokat [1] Tarla, bahçe ya da mandıra kapısı. (DS.3949:Paşaköy,

*İpsala, Kavaklı-
Edirne; EİA-Ed.)*

tokat [2] Çalidan yapılan bahçe kapısı. (EİA-Ed.)

tokuç [1] Değnek.
(DS.3952:Paşayığıt,
Keşan-Edirne)

tokuç [2] İki üç yaşında çocuk. (DS.3952:
Karaağaç-Edirne)

tolu [1] Dolu. Donmuş yağmur taneleri. Havada su buğusunun birden yoğunlaşıp katılaşmasından oluşan, türlü irilikte, yuvarlak veya düzensiz biçimli saydam buz parçaları durumunda yere hızla düşen bir yağış türü. (EİA-Ed.;TDOE)

tolu [2] Çok, fazla.
(KEİYKAD)

tomatis Domates.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne;TDOE)

tombay Manda.
(DS.3958:Edirne)

tombik Şişko, toraman, kilolu. (EİA-Ed.)

tomruk Tomurcuk.
(EİA-Ed.)

tomruk ağası Tutukevi yönetmeni. (DS.3959:
Edirne)

tonguç En küçük çocuk.
(DS.3961:Edirne)

to:nna: Te böyle.
(EİA-Ed.)

topaç Yumruk büyüklüğünde kuru toprak parçası ya da kaya, kesek. (DS.3963:
Necatiye-Edirne)

topaçlık Topacı bol olan yer. (EİA-Ed.)

topalacık Toparлак, top gibi, yuvarlak.
(EİA-Ed.)

topalak/topallak
Toparлак. (EİA-Ed.)

toplama Altı okkalık sepet : *Bağdan bir toplama üzüm aldım.*
(DS.3966:Edirne)

toplaşmak Toplanmak.
(EİA-Ed.)

toplaya toplaya İkileme.
(EİA-Ed.)

topur [1] Kök sökmekte kullanılan bir çeşit büyük balta.
(DS.3967:Edirne)

topur [2] Beygirlerde diz kapağı şişmesiyle beliren bir hastalık. (DS.3967:Edirne)

tor [1] Yakılmış sığır tezeği. (DS.3969: Turpçular, İpsala-Edirne)

tor [2] Ürkek, çekingen, durgun, utangaç. (DS.3968:Edirne)

toralak Donsuz: Çocuk sokakta toralak geziyor. (DS.3969: Sultanköy, İpsala-Edirne)

torlak Donsuz, çıplak. (DS.3970:İbriktepe, Sultanköy, İpsala-Edirne)

torp Yel almayan, karın çok biriktiği kuytu yer. (DS.3836:Edirne)

torum Deve yavrusu. (DS.3972:Edirne)

tosba: Kaplumbağa. (EUMİA)

tospa: Kaplumbağa. (TDOE)

tospa:lık Verimsiz, kumlu toprak. (DS.3975:Kocahıdır-Edirne;TDOE)

tospa: sinei Bir sinek türü. (EİHİKA. Havsa/Edirne)

tovşan Tavşan. (İİA)

toylan Yüksek yer, esen yer. (EİA-Ed.)

toytuk Kesik, kırpık: *Toytuk saçlı kızı çağır.* (DS.3978:Edirne)

toz [1] Diz. (DS.3978:Edirne)

toz [2] Çok ufak parçacıklara ayrılmış toprak. (EİA-Ed.)

tozağacı Kavak ağacı. (DS.3978:Edirne)

toz kepir Az verimli toprak. (DS.3979: Bulgaristan göçmenleri, Havsa-Edirne)

tozamak [1] Toz havaya kalkmak, tozlamak. (DS.3979:Tunaboyu göçmenleri-Edirne)

tozamak [2] Koşup gitmek, kaçmak. (DS.3979:Tunaboyu göçmenleri-Edirne; EİA-Ed.)

tozatmak Tozutmak. (EİA-Ed.)

tozlu tozlu İkilime.
(EİA-Ed.)

töbüle (İş) te böyle.
(EİA-Ed.)

tömbelek Tömbeki,
tütün balyası.
(EİA-Ed.)

tufa Çalı kümeleri. (DS.
3988:Harala,İpsala-
Edirne)

tu:la Tuğla. (EİA-Ed.)

tu:lacı Tuğlacı, tuğla
yapan veya satan
adam. (EİA-Ed.)

tu:lacılık Tuğlacılık.
Tuğla üretme işi.
(EİA-Ed.)

tulum [1] Avcıların gölde
ıslanmamaları için
giydikleri, çoğunlukla
keçi derisinden
yapılmış bir çeşit
pantolon. (DS.3990:
Harala,İpsala-Edirne)

tulum [2] İçi boş hayvan
postu. (EİA-Ed.)

tulup Atılmış, eğirilmeye
hazırlanmış, top
biçiminde yün ya da
pamuk. (DS.3991:
Korucu,İpsala-Edirne)

tu:m Tohum. (EİA-Ed.)

tuman Don, şalvar.
(DS.3992:Edirne)

tumba Dağ üstlerindeki
tepecikler. (DS.3992:
Edirne)

tumbak Karın.
(DS.3993:Havsa-
Edirne;EİA-Ed.)

tumnuk Tohumluk,
ekilecek tohum.(İİA)

tuncuk Kızana gelmiş
(kedi, köpek). (DS.
3994:Kavaklı-Edirne)

tunnuk tunnuk Köşe
bucuk. (EİA-Ed.)

tunuk Parlak olmayan,
mat, donuk, silik,
bulanık. (EİA-Ed.;
TDOE)

tunukluk Bulanıklık,
donukluk. (EİA-Ed.)

tupur Kök sökmekte
kullanılan bir çeşit
büyük balta.
(DS.3967:Rumeli
göçmenleri,Dombay-
Edirne)

tura [1] Kıvrılarak
sıkıştırılmış iplik
çilesi.
(DS.3996:Edirne)

tura [2] Tuğra. (EİA-Ed.)

tura [3] Paranın resimli yanı. (EİA-Ed.)

turta Mayasız hamurdan yapılan küçük çörek, poğaça. (DS.3997: *Rumeli göçmenleri, İpsala-Edirne*)

turalak Bir kimsede zaman zaman görülen terslik, huysuzluk: *Ali'nin gene turalakları tutmuş, ortalığı kasıp kavuruyor.* (EİA-Ed.)

tutanka İbrik kulbu. (DS.4001: *Rumeli göçmenleri-Edirne*)

tutkal Zamk, yapıştırıcı. (EİA-Ed.)

tutmak [1] Yakalamak. (EİA-Ed.)

tutmak [2] Kök salmak. (EİA-Ed.)

tutmak [3] Mayalanmak. (EİA-Ed.)

tutmak [4] Sözüne sadık olmak. (EİA-Ed.)

tutmak [5] İlenç gerçekleşmesi. (EİA-Ed.)

tutmak [6] Ele almak. (EİA-Ed.)

tutmak [7] Desteklemek. (EİA-Ed.)

tutmak [8] Bırakmamak. (EİA-Ed.)

tutmak [9] Durdurmak. (EİA-Ed.)

tutsak etmek Engel olmak, alıkoymak oyalamak: *Sen beni bu işle tutsak ettin.* (DS.4002: *Edirne*)

tutuk Davranışlarda soğukluk. (EİA-Ed.)

tutulmak [1] Yakalanmak. (EİA-Ed.)

tutulmak [2] Bir organın hareketsiz kalması. (EİA-Ed.)

tutulmak [3] Sevmek. (EİA-Ed.)

tutulmak [4] Doğa olayı. (EİA-Ed.)

tutunacak dal bulamamak Hiçbir destek bulamamak. (EİA-Ed.)

tutunmak Bir yerde barınabilmek. (EİA-Ed.)

tutuşuk Erkek meraklısı
kız, ateşli kadın.
(EİA-Ed.)

tuum Tohum. (TDOE)

tuzla Otları tuzlu olan
ya da hiç ot bitmeyen
çorak, verimsiz yerler.
(DS.4005:Uzunköprü-
Edirne)

tuzlalık Otları tuzlu olan
ya da hiç ot bitmeyen
çorak, verimsiz yerler.
(TDOE)

tuzlama Sütle yapılan
un bulamacı.
(DS.4005:Rumeli
göçmenleri-Edirne)

tü: Tüy. (TDOE)

tü:be Tövbe. (TDOE)

tü:bekar Tövbekâr.
(TDOE)

tüğ Tüy. (EUMİA)

tükürük Tükürük.
(EİA-Ed.)

tülbent Pamuktan ya da
ipekten dokunmuş,
feracenin üzerinden
başı ve omuzları örten
başörtüsü. (EİA-Ed.)

tülek Çok tüylü bir çeşit
deve. (DS.4009:

*Bulgaristan
göçmenleri-Edirne)*

tülmek Karmakarışık
olmak. (EİA-Ed.)

tülke Mısır bağlamı.
(DS.4010:Edirne)

tülütömbek Şeftali.
(DS.4011:Uzunköprü-
Edirne)

tümbelek Dümbelek,
darbuka. (EİA-Ed.;
TDOE)

tümön Tümen. (EİA-Ed.)

türbün Dürbün.
(KEİYKAD)

türeme Yaşama, öl
anlamında ilenç.
(DS.4015:Çevirme,
Mecidiye-Edirne)

tüşmek Düşmek. (TDOE)

tüymek Görünmeden
gitmek, kaçmak. (DS.
4020:Edirne;EİA-Ed.)

U

u O. (EİA-Ed.)

uçkur işi Müstehcen,
seksle ilgili, belden
aşağı. (EİA-Ed.)

uçurgan Uçurtma.
(DS.4025:Edirne)

ufacık Ufacık, küçücük.
(EİA-Ed.)

ufaklamak Para
bozdurmak. (EİA-Ed.)

ufaklık [1] Bozuk para.
(EİA-Ed.)

ufaklık [2] Çocukluk.
(EİA-Ed.)

ufak su İşemek.
(EİA-Ed.)

ufalamak Mısır
ufalamak, veya
tanelemek. (EİA-Ed.)

ufalmak Küçülmek,
değerden düşmek.
(EİA-Ed.)

ufuldanmak Halinden
şikâyet etmek.
(EİA-Ed.)

uğmaç Avuçta ufalanmış
hamurdan yapılan

çorba. (DS.4027:
Edirne)

uğratmak Kovmak.
(DS.4029:Kavaklı-
Edirne)

uğurluk Çit, avlu duvarı.
(DS.4032:İbriktepe,
İpsala-Edirne)

ukarı Yukarı. (EİA-Ed.)

ulâç Ulu ağaç. (TDOE)

ulamak Utangaç.
(DS.4034:Edirne)

ulam ulam Akın akın,
yığın yığın, art arda.
(DS.4035:Edirne)

ulaşık Süt ve yoğurttan
yapılan bir çeşit
peynir, ekşimik, lor.
(DS.4035:Keşan-
Edirne)

u:ltu Uğultu. (EİA-Ed.)

u:maç Ovmaç.
Hamurdan yapma
çorbalık. (EİA-Ed.;
TDOE)

u:mak Ovmak. Ellerini
bir şeye veya birbirine
sürtmek. (EİA-Ed.)

umdu:nu bulamamak

Bir şeyin hayal edildiği gibi çıkmaması.
(EİA-Ed.)

ummak Bir şeyi çok canı istemek. (EİA-Ed.)

umudunu kaybetmek

Hedeflere ulaşamayınca umut kaybolur. (EİA-Ed.)

unamak Saymak, değer vermek, önem vermek.
(DS.4041:Edirne;
EİA-Ed.)

undan Ondan. (EİA-Ed.)

unna Onunla. (EİA-Ed.)

unsuz Doyumsuz.
(EİA-Ed.)

unu Onu. (EİA-Ed.)

unuştan Onun için. O işten dolayı. O yüzden.. Amacıyla, maksadıyla. (EİA-Ed.)

u:r Uğur, şans. (EİA-Ed.)

uram Büyük, geniş yol.
(DS.4042:Edirne)

u:rama Peri sofrasına uğrama. Muskacı hocalara göre bazı ruh hastalığının sebebi peri sofrasına uğramış

olmaktır. Böyle hastada “u:rama” olduğu söylenir, okunur üflenir ve muska yazılır.
(EİA-Ed.)

u:ramak [1] Uğramak, kısa ziyaret. (EİA-Ed.; TDOE)

u:ramak [2] Halk arasında cin çarpma fiili: *Kaçtır e:p o:ca o:ca gezdik durduk bunca:zım u:rama oldu da.* (EİA-Ed.)

uranlamak Oranlamak, karşılaştırmak, kestirmek.
(DS.4042:Edirne)

u:raş Uğraş. (EİA-Ed.)

u:raşmak Uğraşmak, çabalamak. (EİA-Ed.; TDOE)

u:ratmak Uğratmak. Kovmak, dışarı atmak.
(EİA-Ed.;TDOE)

uraz Baht, şans: *Uraz olmayınca üvez olmaz.*
(DS.4042:Edirne)

urba Her türlü giyim eşyası, giyecek, elbise, libas. (TDOE)

urda Orada. (EİA-Ed.)

urgan Urgan. Kalın ip, halat. (EİA-Ed.)

u:rlamak Uğurlamak, geçirmek. (EİA-Ed.)

urmak Vurmak: *Avcu ördā urdu.* (TDOE)

urmanya Romanya. (EİHİKA.Havsa/Edirne)

u:rsuz Uğursuz, şanssız. Kendinde uğursuzluk bulunan, yomsuz, kadersiz, meymenetsiz. (EİA-Ed.;TDOE)

u:rsuzluk Uğursuzluk. Bazı olaylarda görülen ve insana kötülük getirdiğine inanılan belirti veya bazı nesnelere var olduğuna inanılan güç. (EİA-Ed.)

urulmak Vurulmak. (EİA-Ed.)

urum Rum. (TDOE)

urus Rus. (EİA-Ed.; EİHİKA.Havsa/Edirne;)

usanmak Bıkmak, bezmek. (EİA-Ed.)

uslu Edepli, terbiyeli. (EİA-Ed.)

ustara Ustura, jilet. (EİA-Ed.)

ustun Yapının çatısına konan ağaç, mertek. (DS.4046:Havsa-Edirne)

usturup Yol yordam, usul. (EİA-Ed.)

usturuplu Yoluyla, düzenli, derli toplu, ustalıklı. (EİA-Ed.)

usukmak [1] Ağlayan bebeğin sessiz, sakin hale gelmesi. (EİA-Ed.)

usukmak [2] Kızgın insanın sakinleşmesi. (EİA-Ed.)

usul Yavaş, sessiz. (EİA-Ed.)

usulca Yavaşça, sessizce, fark ettirmeden. (EİA-Ed.)

usulcana Sessizce, sezdirmeden. (EİA-Ed.)

usu:letle Usulla, yavaşça. (TDOE)

usulla Yavaşça. (EİA-Ed.)

usullacık Sessizce,
usulca. Yavaşça.
(EİA-Ed.;EUMİA)

usul usul Yavaş yavaş,
sezdirmeden.
(EİA-Ed.)

uşak [1] Kuzusu ölen
sağılır koyun. (DS.
4046:Havsâ-Edirne)

uşak [2] Çocuk, bebek.
(TDOE)

ut Utanma, sıkılma.
(DS.4025:Edirne)

utancak Utangaç.
(DS.4048:Edirne)

utansak Utangan,
utangaç. (TDOE)

uva Ova. (TDOE)

uvalmak Bayılmak.
(DS.4048:Edirne)

uyanık Açık, dışarıdan
haberdar olan.
(EİA-Ed.)

uyduruk Düzme,
uydurma, yalan.
(DS.4051:Edirne)

uyguç Tahta kaşık
yapmak için
kullanılan gereç.
(DS.4051:Dombay-
Edirne)

uyku [1] Vücudun ve
bilincin dinlenme
durumu. (EİA-Ed.)

uyku [2] Çevrede olup
bitenden haberdar
olmamak, gaflet ve
aymazlık içinde olmak.
(EİA-Ed.)

uykucu Uyumayı seven,
çok uyuyan. (EİA-Ed.)

**uyku gözlerinden
akmak** Çok fazla
uykusu gelmek.
(EİA-Ed.)

uykulu Uykusunu
alamamış olmak.
(EİA-Ed.)

uyku semesi Uyku
sersemi, uyku
sersemliği. (EİA-Ed.)

uykusu kaçmak
İstendiği halde
uyuyamamak.
(EİA-Ed.)

uyku tulumu olmak
Sürekli uyumak, başı
yastıktan kalkmamak.
(EİA-Ed.)

uyku tutmamak Bazı
sorunlardan dolayı
uyuyamamak.
(EİA-Ed.)

uykuya doymak Uyku ihtiyacını gidermek. (EİA-Ed.)

uynuk Kaymağı alınmış çiğ süt. (DS.4052: Edirne)

uyumak [1] Uyku durumunda bulunmak. (EİA-Ed.)

uyumak [2] Çevrede olup bitenle ilgilenmemek. (EİA-Ed.)

uynmak [1] Kan pıhtılaşmak. (DS.4053: Rumeli göçmenleri-Edirne)

uynmak [2] Katılma, pelteleşme. (EİA-Ed.)

uyuntu Kişiliksiz, onun bunun ardına takılan, serseri, tembel, yaramaz adam, uyuşuk (insan ve hayvan için). (EİA-Ed.)

uyuntulanmak Yaramazlık yapmak. (EİA-Ed.)

uyuntuluk Yaramazlık. (EİA-Ed.)

uz Doğru, temiz, uslu, dikkatli (kişi için). (EİA-Ed.)

uzadıkça uzamak Bir işin çözüm zamanının fazla uzaması. (EİA-Ed.)

uzadılı Uzatılmış, hareketsiz. (EİA-Ed.)

uzamak [1] Boy uzaması, büyüme. (EİA-Ed.)

uzamak [2] Uzun sürmek. (EİA-Ed.)

uzanmak [1] Kısa süre için yatmak. (EİA-Ed.)

uzanmak [2] Harama el uzatmak, çalmak. (EİA-Ed.)

uzatmak Birine bir şey sunmak. (EİA-Ed.)

uz gelmek Uymak, denk gelmek. Uğurlu gelmek (EİA-Ed.)

uzlaşmak Uyum sağlamak, anlaşmak. (EİA-Ed.)

uzunışık Projektör. (DS.4055:Edirne)

uzun yılma Uzun süren iniş. (EİA-Ed.)

Ü

- übek** Öbek. (*İİA*)
- üdü** Düğün armağanı.
(*DS.4059:İpsala-Edirne*)
- üğü** Ödül.
(*DS.4061:Edirne*)
- üğrenmek** Öğrenmek.
(*EUMİA*)
- ü:k** Toprak yığını, höyük.
(*EİA-Ed.*)
- üle** Öyle. (*EİA-Ed.*;
EUMİA;TDOE)
- ülelikle** Öylelikle.
(*EİA-Ed.*)
- ülemek** Balta, bıçak vb.
nesneleri yontarak
sivriltmek, bilemek.
(*DS.4064:Hacıköy-Edirne*)
- ü:len/ülen** Gün ortası,
öğlen, öğle vakti.
(*TDOE*)
- ülgüt** Örnek.
(*DS.4065:Edirne*)
- ülese** Öyleyse. (*EİA-Ed.*)
- üleşmek** Paylaşmak.
(*EİA-Ed.*)

- üleştirmek**
Bölüştürmek,
paylaştırmak.
(*EİA-Ed.*)
- ü:mek/üvmek** Övmek.
(*TDOE*)
- ümük** Soluk borusu,
gırtlak. (*DS.4067:
Edirne;EİA-Ed.*)
- ü:n** Öğün, yemek vakti.
(*EİA-Ed.*)
- üneze bağlamak** Yol
kesmek, pusu
kurmak. (*DS.4068:
Kocahıdır,İpsala-Edirne*)
- ünnemek** Seslenmek,
çağırarak.
(*DS.4068:Edirne*)
- ünüklemek** Boğazına
yapışmak,
boğazlamak, gırtlakını
sıkırmak. (*DS.4069:
Edirne*)
- ü:r** Öğür, alışkanlık,
bağlılık. (*EİA-Ed.*)
- ü:renci** Öğrenci.
(*EİA-Ed.*)

ürenmek Öğrenmek.
(EİA-Ed.)

ü:renmek Öğrenmek.
(EİA-Ed.;TDOE)

üretmek Öğretmek.
(TDOE)

ü:retmen Öğretmen.
(EİA-Ed.;TDOE)

ü:r olmak Bir kimseye
ondan ayrılamayacak
kadar çok bağlı olmak,
adanmak. (EİA-Ed.)

üstelemek Ayak
diremek, üstüne
düşmek. (EİA-Ed.)

üsteymen Üsteğmen.
(EİA-Ed.)

ü:süz Öksüz, anası
olmayan çocuk.
(EİA-Ed.)

üş Üç. (EİA-Ed.)

ütelemek Ateşle
tütsülemek, yakmak.
(EİA-Ed.)

ü:tmek Öğütmek. Bir
araçla tane
durumundaki
nesneleri bir araçla
ezerek un durumuna
getirmek. (EİA-Ed.)

ütük [1] Genel olarak
yanmış nesne.
(DS.4082:Edirne)

ütük [2] Çok ve çabuk
üşüyen, ateş başından
ayrılmak istemeyen.
(DS.4082:Edirne)

üün Öğün, övün: Bir
üün yemek. (TDOE)

üür Öğür. (TDOE)

üütmek/üüdmek
Övütmek. (TDOE)

üveç İki-üç yaşında,
burulmamış erkek
koyun, keçi. (DS.4084:
Edirne)

üvmek Övmek,
methetmek. (EİA-Ed.)

üyle Öyle. (EUMİA)

üzbaş Üstbaş. (TDOE)

üzgü Merdiven.
(DS.4087:Edirne)

üznemek Yıpranmak.
(DS.4087:Edirne)

üznümek İncelmek,
yıpranmak, eskimek,
kopacak duruma
gelmek (kumaş vb.
için). (DS.4088:
Edirne;EİA-Ed.)

V

va: Var. Mevcut, evrende veya düşüncede yer alan, yok karşıtı.
(EİA-Ed.)

vakıt Zaman. Vakit. (İİA)

valla: Vallahi. (EİA-Ed.)

vargel Geminin iskeleye yanaşması sırasında atılan ip. (DS.4093: Edirne)

va:z Vaaz, camide yapılan dini konuşma.
(EİA-Ed.)

vazelin Vazelin.
Merhem. (EİA-Ed.)

verek Cömert, veren, kiskanmayan.
(EİA-Ed.)

vereklik Cömertlik.
(EİA-Ed.)

verelli Eliaçık.
(DS.4097:Edirne)

veremotu Zararlı bir yabancı bitki. (EİA-Ed.)

verim Verim, ürün.
(EİA-Ed.)

verimni Verimli.
(EİA-Ed.)

vesa:yit Vesait, vasıta.
(EİA-Ed.)

velesbit/velespit
Bisiklet. (TDOE)

verimkar olmak Verimli olmak. (TDOE)

vırınık Zayıf, çelimsiz.
(DS.4103:Yenimuhacir-Edirne)

vidi Ördek yavrusu.
(DS.4106:Edirne)

viran Eski. (EİA-Ed.)

virmek Vermek. (İİA)

vurulmak Vurulmak, gönül kaptırmak, âşık olmak. (EİA-Ed.)

vuruşmak Boynuzlu iki hayvan çarpışmak, toslaşmak. (EİA-Ed.)

Y

ya [1] Tabii, elbet anlamında tasdik ünlemi. (EİA-Ed.)

ya [2] Olabilecek iki seçenek için kullanılır. (EİA-Ed.)

ya: [1] Yağ. (EİA-Ed.)

ya: [2] Yağmak fiilinin kökü yağ. (EİA-Ed.)

ya: [3] Şaşma ünlemi. (EİA-Ed.)

yaba Harman savurmakta kullanılan, tahtadan yapılmış, çatal biçiminde şekillendirilmiş iki-dört dişli tarım aracı: *Bobam da armanda yabaya düştü dişli yabaya.* (EİA-Ed.)

yabancı Kendi çevresinden olmayan. (EİA-Ed.)

yabanlık El içinde, özel günlerde giyilen giysi, pabuç. (EİA-Ed.)

yağın Düşman. (DS.4121:Edirne)

yağınmak Yapmayı tasarladığı kötülüğü şurda burda söylemek, atıp tutmak. (DS.4118:Edirne)

yağrık Et kıymak, odun yarmak için alta konulan tahta, kütük (DS.4126:Edirne)

yağrın Sırt. (DS.4119:Edirne)

yaka [1] Yan, yön. (EİA-Ed.)

yaka [2] Giysileri boynu saran bölümü. (EİA-Ed.)

yaka [3] Bir vadinin birbirine bakan yamaçları. (EİA-Ed.)

yakarış Yalvarma dua. (EİA-Ed.)

yakarmak Yalvarmak, dua etmek. (EİA-Ed.)

yakasına yapışmak Haksızlık edenden hesap aramak. (EİA-Ed.)

yakı Çeşitli otlardan, nesnelere yapılarak,

ağrıyan, hasta organ
üstüne konulan bir
em. (EİA-Ed.)

yakıcı Çok sıcak.
(EİA-Ed.)

yakınlamak Yaklaşmak.
(EİA-Ed.)

yakınmak Sürmek,
koymak (kına için).
(DS.4132:İbriktepe,
İpsala-Edirne;EİA-Ed.)

yakma Şarbon hastalığı,
karaçıban. (EİA-Ed.)

yal İnek, köpek vb.
hayvanlara yedirmek
için hazırlanan unla
kepek karışımı sulu
yiyecek. (EİA-Ed.)

yalabık Cilalı, parlak,
ışıldak, düzgün.
(EİA-Ed.)

yalabıkmak Düzgün,
parlak duruma
gelmek, güzelleşmek.
(EİA-Ed.)

yalak [1] Hayvanların su
içtiği taştan oyulmuş
geniş kap. (EİA-Ed.)

yalak [2] Çeşmelerin
içinde bulunan küçük
havuz. (KEİYKAD)

yalama Güvenilmez
insanlar için
kullanılan bir
niteleyici. (TDOE)

yalamak [1] Dili bir
yüzeyden geçirmek.
(EİA-Ed.)

yalamak [2] Sıyırıp
geçmek. (EİA-Ed.)

ya:lamak [1] Yağlamak.
Yağ sürmek. (EİA-Ed.)

ya:lamak [2] Sürtünen
satırlara yağ sürmek.
(EİA-Ed.)

yalama olmak Aygıt,
eskiyip yıpranmak,
vida genişlemek,
tutmaz olmak.
(EİA-Ed.)

yalan yapmak Asılsız
haberler uydurmak.
(EİA-Ed.)

yalap şalap Bir işi eksik
ve düzensiz yapmak
anlamında kullanılan
ikileme. (TDOE)

yalapşap Üstünkörü,
gelişigüzel (iş için).
(DS.4142:Edirne)

yalap yalap Parıl parıl,
ışıl ışıl. (EİA-Ed.)

yalazı [1] Alev. (DS.4143:
Turpçular, İpsala,
Mimar Sinan-Edirne;
EİA-Ed.)

yalazı [2] Korda pişen
küçük ekmek. (TDOE)

yalazımak [1] Herhangi
bir şeyi ateşin alevi ile
dağlamak. (EİA-Ed.)

yalazımak [2] Ateşte tüy
vs. yakmak. (EİA-Ed.)

yalbırdamak Işık
yansımak, parlak bir
nesne parlayıp
sönmek; şimşek
çakmak. (DS.4135:
Edirne)

ya:lı Yağlı, yağlanmış.
(EİA-Ed.)

yalgın Ilgım, serap.
(DS.4145:Edirne)

yalık [1] Çiftleşme
zamanı gelmiş köpek,
kurt, çakal. (DS.4146:
Edirne)

yalık [2] Eş isteyen dişi
kedi veya köpek.
(EİA-Ed.)

yalıklamak Köpek,
çiftleşme istemi
göstermek. (EİA-Ed.)

yalım Değer, geçerlilik
(kimse için). (DS.4147:
Edirne)

yalın Çıplak. (EİA-Ed.)

yalınkat Tek kat, hafif,
ince. (EİA-Ed.)

ya:lı su Yağlı su.
(EİA-Ed.)

yalla: Yallah. (EİA-Ed.)

yalnayak Yalınayak.
Ayağında ayakkabı
olmadan. (EİA-Ed.)

yalnızçana Tek başına.
(EİA-Ed.)

yalpak Güleryüzlü, şen,
sevimli. (DS.4151:
Edirne)

yalpı Eğimli yer. (DS.
4151:Uzunköprü-
Edirne)

yaltı Yamaçtaki az
eğimli yer.
(DS.4152:Edirne)

yama Bir deliği
kapatmaya yarayan
parça. (EİA-Ed.)

ya:ma Yağma. Talan.
(EİA-Ed.)

yamak Yamak, yardımcı.
(EİA-Ed.)

ya:mak Yağmak.
Yağmur, kar, dolu
gökten düşmek. Yağış
düşmesi. (EİA-Ed.)

yamalık Yama, yamaya
yarar bez parçası.
(EİA-Ed.)

yamama Aslı olmayan
şey, sonradan
yakıştırma. (EİA-Ed.)

yamamak Bir deliği
yamayla kapatmak.
(EİA-Ed.)

yamanmak Abanmak,
yapışmak. (EİA-Ed.)

yamantı Sığıntı.
(DS.4155:Edirne)

yamık Eğik, bükük,
çarpık. (DS.4157:
Edirne;EİA-Ed.)

yamıkkık Yamukluk,
eğrilik. (EİA-Ed.)

yamıklık Dürüstlükle
bağdaşmayan
davranış. (EİA-Ed.)

yamık yumuk Pek
yamuk. Eğri böğrü.
(EİA-Ed.)

yamılmak Yamulmak.
Eğrilmek, bükülmek,
çarpılmak. (EİA-Ed.)

**yamıltmak/
yamıldırmak/
yamılttırmak**
Yamultmak, eğiltmek.
(EİA-Ed.)

ya:mır Yağmur.
Yeryüzüne düşen
yağışın sıvı durumda
olanı. (EİA-Ed.;İİA;
KEİYKAD;TDOE)

ya:mırlık Yağmurluk.
Yağmurdan korunmak
için üste giyilen giysi.
(EİA-Ed.)

yampiri Denge
sağlayamamak, yan
yan gitmek. (EİA-Ed.)

yamraşmak Yerleşip
kalmak, çevresini
tedirgin etmek: *Herif
yamraştı kaldı.*
(DS.4159:Muradiye-
Edirne)

yamrı yumru
Eğri büğrü
(yuvarlak nesnelere
için). (EİA-Ed.)

yamulmak Eğrilmek,
eğilip bükülmek.
(EİA-Ed.)

ya:mur Yağmur.
(EİA-Ed.)

yamyassı Yayılı, dağınık.
(EİA-Ed.)

yan [1] Sağ ve sol yönlerimizin ortak adı. (EİA-Ed.)

yan [2] Bedenimizin bir bölümü. (EİA-Ed.)

yan bakmak Birine düşmanca bakmak. (EİA-Ed.)

yan gelip yatmak Para kazanmak için hiçbir harekette bulunmamak. (EİA-Ed.)

yanal Nehir yatağı. (DS.4161:Edirne ve çevresi)

yanaşma Uşak, hizmetçi. (DS.4162:Edirne)

yanaşmak [1] Yaklaşmak. (EİA-Ed.)

yanaşmak [2] Hayvanın boyunluğa yaklaşması. (EİA-Ed.)

yandırarak Abartmak. (DS.4165:Edirne)

yanına bırakmamak Bir cürümü cezasız bırakmamak. (EİA-Ed.)

yanıp yıkılmak Çok sevdiği kişiler için

haşır neşir olmak. (EİA-Ed.)

ya:ni Yahni. Kavrulmuş soğan ve salça ile pişirilen, sade veya sebzeli et yemeği. (EİA-Ed.)

yanlama Pulluk. (DS.4172:Edirne)

yanlamak [1] Dayanıp kalkmak, yaslanmak. (EİA-Ed.)

yanlamak [2] Yan yatmak. (EİA-Ed.)

yanlayak Yalın ayak. (EİA-Ed.)

yanmak [1] Ateş durumuna geçmek, tutuşmak. (EİA-Ed.)

yanmak [2] Işık veren aletlerin etkinleşmesi. (EİA-Ed.)

yanmak [3] Ateş veya ısı etkisiyle bir aletin arızalanması. (EİA-Ed.)

yanmak [4] Ateş etkisiyle bir yemeğin zarar görmesi. (EİA-Ed.)

yanmak [5] Vücut ısısının yükselmesi. (EİA-Ed.)

yanmak [6] Yanma hissi veren vücut acısını anlatır. (EİA-Ed.)

yanmak [7] Biber acısını anlatır. (EİA-Ed.)

yanmak [8] Çok üzölmek. (EİA-Ed.)

yannama [1] Pulluk. (DS.4172:Abalar,Havs a-Edirne)

yannama [2] Yan. (EİA-Ed.)

yannamak [1] Yanlamak. (EİA-Ed.)

yannamak [2] Yana eğölmek. (EİA-Ed.)

yannış Bir kurala, bir ilkeye, bir gerçeğe uymayan, aykırı olan, hatalı. Yanlış. (EİA-Ed.)

yannız Yalnız. (EİA-Ed.; TDOE)

yanpiri Yan yan, yengeç gibi yüröyen kimse. (EİA-Ed.)

yansılmak Sözü yineleyerek alay etmek. (DS.4175: Edirne;TDOE)

yanşamak Sırnaşmak, yalancıkdan ağlayarak istemek. (DS.4176:Edirne)

yantalak Zarar verici. (DS.4176:Hıdırağa-Edirne)

yapa: Yapak, yapağı. İlkbaharda kırkılan koyun tüyü, yapak. (EİA-Ed.)

yapak Kırkılmış koyun yünü, yapağı. (EİA-Ed.;TDOE)

yapalak Kabarık saçlı. (EİA-Ed.)

yapa:lı Yapağılı, yünlü. (EİA-Ed.)

yapıldak “Yayan yapıldak”, “yassı yapıldak” deyimlerinde kullanılır. (EİA-Ed.)

yapınmak [1] Beslenip, kendine gelmek. (DS.4180:Edirne)

yapınmak [2] Hazırlanmak. (DS.4180:Edirne;EİA-Ed.)

yapıntı Dedikoducu, ortalık karıştıran. (DS.4180:İpsala-Edirne)

yapranmak Yerleşmek.
(DS.4181:Muradiye-
Edirne)

yar [1] Derin hendek,
uçurum. (EİA-Ed.)

yar [2] Sevgili. (EİA-Ed.)

yara [1] Bir darbe
sonucunda vücutta
oluşan zedelenme.
(EİA-Ed.)

yara [2] Dert, acı.
(EİA-Ed.)

yarak Kaba Penis,
erkeklik organı.
(EİA-Ed.)

yaraşmak Yakışmak.
(EİA-Ed.)

yargı Nodul vb. yapmak
için ayrılan düzgün
odun.(DS.4185:Edirne)

yarı [1] Bir bütünün iki
eşit parçasından biri.
(EİA-Ed.)

yarı [2] Bir bütünün
ortası. (EİA-Ed.)

yarıcı [1] Tarlayı ekip,
ürünün yarısını alan
ortak. (EİA-Ed.)

yarıcı [2] Yarıya toprak
işleyen. (EİA-Ed.)

yarıcılık Yarıya toprak
işletme. (EİA-Ed.)

yarıcı Ortak. (EUMİA)

yarık Çatlak, aralık.
Yarılmış. (EİA-Ed.)

yarılmak [1] Çatlamak,
ikiye ayrılmak.
(EİA-Ed.)

yarılmak [2] Ameliyat
olmak. (EİA-Ed.)

yarım [1] Bir bütünün
iki eşit yarısından biri,
yarı. (EİA-Ed.)

yarım [2] Kusurlu,
eksik, bitmemiş.
(EİA-Ed.)

yarım [3] Hastalıklı veya
sakat. (EİA-Ed.)

yarım a:zla ça:rmak
İsteksizce, usulen
çağırarak. (EİA-Ed.)

yarım yaka Fakir.
(TDOE)

yarım yamalak Eksikli,
kusurlu olan. (EİA-Ed.)

**yarım yantalak/
yarım yantlak** Eksik,
özensiz yapılmış,
düzensiz (iş için).
(DS.4187:Edirne;EİA-
Ed.;TDOE)

yarma [1] Buğday, arpa, mısır, bezelye vb. nin iri çekilmiş, dövmesi. (EİA-Ed.)

yarma [2] Hayvanlar için arpa, buğday, mısır vb. tahıldan dövülerek yapılmış yem. (EİA-Ed.)

yarma [3] İri yarılmış ağaç, odun. (EİA-Ed.)

yarma [4] İriyarı, heybetli, kaba saba adam. (EİA-Ed.)

yarma [5] Su tarafından oyularak oluşmuş yer şekli. (EİA-Ed.)

yarmak Ameliyat etmek. (EİA-Ed.)

yasak [1] Ev yanında, çitle çevrilmiş küçük tarla, bahçe. (DS.4192: Edirne;EİA-Ed.)

yasak [2] Yasaklı olan. (EİA-Ed.)

yasak [3] Arka bahçe. (EİA-Ed.)

yasaklık [1] Bahçelik: *Yasaklık içinde kovşalana:dık onunna kürekla:la.* (EİA-Ed.)

yasaklık [2] Arka bahçeler. (EİA-Ed.)

yaslanmak [1] Bir işi yapmayı tasarlayıp, olanak gözetmek. (DS.4193:Edirne)

yaslanmak [2] Kestirmek, öngörmek. (DS.4193:Edirne)

yasımlamak Gözlemek. (DS.4194:Edirne)

yasla Hayvan yemliği. (DS.4195:Edirne)

yaslamak [1] Eğmek, çökertmek, yatırmak, bozup dağıtmak. (DS.4196:Edirne)

yaslamak [2] Çiğnemek, yatırmak. (EİA-Ed.)

yaslanmak [1] Çiğnenmek, ezilmek. (EİA-Ed.)

yaslanmak [2] Çiğnenmiş, yatırılmış. (EİA-Ed.)

yassı [1] Yatsı. Güneşin batmasından bir buçuk, iki Saat sonraki vakit, yatsı vakti. (EİA-Ed.;TDOE)

yassı [2] Yayık veya ezik. (EİA-Ed.)

yassılmak Ezilmek,
yassı hale gelmek.
(EİA-Ed.)

yastaç Üstünde hamur
açılan, yemek yenilen
tahta.
(DS.4195:Edirne)

yasta:ç Üstünde hamur
açılan, yemek yenilen
tahta. Yer sofrası.
(EİA-Ed.)

yastağcı Üzerinde yufka
açılan kısa, tahta
masa. (EUMİA)

yastıklama Sürülmüş
olan bir tarlanın baş
 taraflarını aykırı
 biçimde sürme.
(EİA-Ed.)

yaşal Yaşlı, orta yaşı
geçmiş. (DS.4198:
Musulbeyli-Edirne)

yaşdak Dilek.
(DS.4199:Edirne)

yatık Kira giderken
eşeğe, katıra, ata
yüklenen emzikli yassı
küçük su fırçası.
(TDOE)

yatır Ermiş, ermiş sini.
(DS.4203:Edirne;
EİA-Ed.)

yatırmak Bekletmek:
*Domatiz büber ufalarız
içine, yatırız bir afta.*
(EİA-Ed.)

ya:u Yahu. (TDOE)

ya:ut Yahut. (EİA-Ed.)

ya:utta Yahut. Veya, ya
da. (EİA-Ed.)

yav Dikkat ifade eden bir
ünlem. Yahu. (EİA-Ed.)

yavaş Sessiz, ağırbaşlı,
halim, selim. (kimse).
(EİA-Ed.)

yavaşılık Mandayı
yavaşlatmak için çene
altına konulan demir
çatal. (DS.4206:Edirne)

yavaşlık [1] Huysuz
hayvanlara nal
çakılırken burunlarına
takılan ağaç kıskaç.
(DS.4206:Edirne)

yavaşlık [2] Ağırbaşlılık,
çekingenlik. (EİA-Ed.)

yavıt Yahut. (EİA-Ed.)

yavşak [1] Bit yavrusu
(DS.4208:Keşan-
Edirne)

yavşak [2] Küçük çocuk.
(DS.4208:Keşan-
Edirne)

yavuklu Sevgili.
(EİA-Ed.)

yayan Yaya, Yürüyerek.
(EİA-Ed.)

yayan yapıldak
Yürüyerek anlamında
kullanılan bir ikileme.
(EİA-Ed.;TDOE)

yaygı Örtü. (EİA-Ed.)

yaygın Yatağından çıkan
akarsuyun yayıldığı
yer. (DS.4212:Paşaköy,
İpsala-Edirne)

yayılmak Otlamak.
(EİA-Ed.)

yayım yasım Bol,
dağınık. (DS.4213:
Edirne)

yaymak [1] Duyduğu
sözü orda burda
söylemek. (EİA-Ed.)

yaymak [2] Sermek.
(EİA-Ed.)

yayvan Ağzı geniş,
yayvan kap. (EİA-Ed.)

yazgı [1] Yaygı, yere
yazılan nesne.
(EİA-Ed.)

yazgı [2] Alınyazısı.
(EİA-Ed.)

yazlık İlbaharda ekilen
her çeşit tahıl.
(EİA-Ed.)

yazmak [1] Hamur
açmak. (DS.4220:
Edirne)

yazmak [2] Yufka
açmak. (EİA-Ed.)

yedek Hayvanlara
takılan yuların ipi.
(EİA-Ed.)

yedekçe Kağınlarda
boyunuğu oka
bağlayan ağaç çivi.
(DS.4222:Hamitli-
Edirne)

yedeklemek Bir kimseyi
elinden tutup
götürmek, bir hayvanı
yedeğe alıp çekmek.
(EİA-Ed.)

yeğni Hafif. (DS.4227:
Edirne)

yel [1] Rüzgâr. (EİA-Ed.)

yel [2] Ağrı, sızı,
romatizma. (EİA-Ed.)

yeleşen İvecen, canı tez,
telâşla ordan oraya
gidip gelen. (DS.4234:
Edirne)

yelek Kolsuz giysi.
(EİA-Ed.)

yelekin [1] Esintili, yelli
hava. (DS.4235:Edirne)

yelekin [2] Yeleken, yel
esen, havadar.
(EİA-Ed.)

yelekli Yelek giymiş
olan. (EİA-Ed.)

yelin [1] İnek, manda,
koyun vb. hayvanlarda
memenin süt toplanan
bölümü. (EİA-Ed.)

yelin [2] Çift
tırnaklılarda sütün
depolandığı organ.
(EİA-Ed.)

yelinni Yelinli. (EİA-Ed.)

yelkesen Kerkenez
kuşu.
(DS.4235:Edirne)

yellim yela:lım
İvedilikle, telaşla:
*Yellim yelâlim arandı
durdu.*
(DS.4240:Edirne)

yellongoz Gezici,
gezginci. (DS.4240:
Edirne ve çevresi)

yelsimek Hava alarak
bozulmak,
bayatlamak. (DS.4242:
Edirne;EİA-Ed.)

yelve [1] Kadınların
giydiği şayak ceket.
(DS.4242: Edirne ve
çevresi.)

yelve [2] Boz renkli,
uzun gagalı, çulluğa
benzer bir kuş. (TDOE)

yemece Çevresine kol
atan bir çeşit kanser.
(DS.4243:Edirne)

yemeklemek Yemek
vermek, doyurmak.
(EİA-Ed.;EİHİKA.
Havsa/Edirne;)

yemeni Kadınların
kullandığı oyalı
başörtü. (EİA-Ed.)

yemişken Kırmızı, ufak
yemişleri olan, dikenli
yabani bir ağaç. (DS.
4244:Edirne;EİA-Ed.)

yemşeri Hemşehri.
(EİA-Ed.)

yen Giysi kolu, kol ağzı.
(EİA-Ed.)

yenden Yeniden.
(EİA-Ed.)

yenge Geline kılavuzluk
eden kadın. (EİA-Ed.)

yengil Hafif. (DS.4227:
Saraçhanebaşı-Edirne)

yenik Yenilmiş, altta kalmış. (EİA-Ed.)

yeniyaka Yeni ev kuran, ocak yakan. (EİA-Ed.)

yensemek Aşağılamak, ezmek, yenmek. (DS.4250:Edirne)

yensimek Bayatlamak. (EİA-Ed.)

yepelek Alçak, geniş yapı. (DS.4250:Edirne)

yerden yüksek Ebeden kaçmak için yüksek bir yere çıkılarak oynan bir çocuk oyunu. (EİA-Ed.)

yerre bakan Sinsi, iki yüzlü. (EİA-Ed.)

yerğöçmesi Kayşa. (DS.4253:Edirne)

yerinde su çıkmak sık sık yer değiştirenler için söylenir. (EİA-Ed.)

yer köpe: Bir tür tarla faresi, sıçanı (EİA-Ed.)

yer köpeği Tarla sincabı. (DS.4254:Edirne)

yerleştirmek [1] Birini işe sokmak. (EİA-Ed.)

yerleştirmek [2] Birine tokat ya da yumruk atmak. (EİA-Ed.)

yerleştirmek [3] Laf koymak. (EİA-Ed.)

yeremek Birinin ardından kötülüğünü söylemek, bir şeyi beğenmemek. (EİA-Ed.)

yesir Esir. Tutsak (EİHİKA.Havsa/Edirne;TDOE)

yeşilbaş Yeşil kertenkele. (EİA-Ed.;KEİYKAD)

yetmek Bir kimseyi elinden tutup götürmek, bir hayvanı yedeğe alıp çekmek (EİA-Ed.)

yeyinti Genellikle kış için hazırlanan, biriktirilen yiyecek ve hayvan yemi. (DS.4262:Edirne ve çevresi;EİA-Ed.)

yıkanık Yıkanmış. (EİA-Ed.)

yıkıcı [1] Yıkan güç. (EİA-Ed.)

yıkıcı [2] Kırıcı. (EİA-Ed.)

yıkılmak [1] Kurulu bir şeyin yıkıma uğraması. (EİA-Ed.)

yıkılmak [2] Tinsel bunalıma girmek. (EİA-Ed.)

yıkıntı Yıkılan evden çıkan kereste, toprak vb. (EİA-Ed.)

yıkmak [1] Kurulu bir şeyi sökmek, parçalamak. (EİA-Ed.)

yıkmak [2] Devirmek. (EİA-Ed.)

yılan [1] Sürünge. (EİA-Ed.)

yılan [2] Kötü insan. (EİA-Ed.)

yılan gibi sokmak
Tehlikeli insanlar için kullanılan deyimsel bir ifade. ‘O adama dokunma: gelmez. Yılan gibi okuveri i: sanı.’ (EİA-Ed.)

yılanın kuyru:na basmak Kötü huylu birine kötülük yapma fırsatı vermek. (EİA-Ed.)

yılan yastı: Yılan yastığı. Sarı tellerden oluşan

bir asalak bitki. (EİA-Ed.)

yıldıza baktırmak Fala baktırmak. (EİA-Ed.)

yılgın Bıkkın. (EİA-Ed.)

yı:lı Yığılı, yığılmış (şey). (EİA-Ed.)

yılık Şaşsı. (DS.4272:Edirne)

yılışık Şımarık. (EİA-Ed.)

yılışmak Kendini sevdirmek, hoşla gitmek, ilgi toplamak için soğuk, yapma bir tavır takınmak, gülmek. (EİA-Ed.)

yıllamak Çok beklemek, bir yerde çok kalmak, işi uzatmak. (EİA-Ed.)

yılma [1] Yokuş, bayır. (DS.4273:Uzunköprü, Vakıf, Adasarhanlı, Kavaklı, Kocahıdır, Keşan-Edirne)

yılma [2] İniş, yokuş aşağı, bayırın karşıtı. (EİA-Ed.)

yımırca Yumurcak. (TDOE)

yımırta Yumurta. (EİA-Ed.; İİA; TDOE)

yımışacık Yumuşacık.
(EİA-Ed.)

yı:n Yığın. (EİA-Ed.;
KEİYKAD)

yır Koşuk. (DS.4275:
Edirne)

yırçan İplik sarılmış iğ.
(DS.4275:Umurca-
Edirne)

yırım Hendek.
(DS.4276:Edirne)

yırım yırım Lime lime,
parça parça. (DS.4276:
Edirne)

yı:ymak Yaymak.
(KEİYKAD)

yi:cek Yiyecek. (EİA-Ed.)

yim Yem. (EİA-Ed.)

yimek Yemek. Yemek
yeme eylemi. (EİA-Ed.)

yinik Yenmiş,
kemirilmiş. (EİA-Ed.)

yinmek Yenmek, yemek
işine konu olmak.
(EİA-Ed.)

yi:rek Hayvanların
toplandığı meydan.
(EİA-Ed.)

yirim Küçük iki sırt
arasındaki su yarıntısı
(DS.4282:Ede,
Kavaklı-Edirne)

yiyecek Yemek, yiyecek.
(EİA-Ed.)

yiyci [1] Çok yiyen
insan veya hayvan.
(EİA-Ed.)

yiyci [2] Rüşvetçi.
(EİA-Ed.)

yiysi Yemek, yemeklik:
İlk yazın yiyisileri çok
kıt. (DS.4287:İbriktepe,
İpsala-Edirne)

yo: Hayır, asla olmaz.
(EİA-Ed.)

yok [1] Mevcut olmayan
şey. (EİA-Ed.)

yok [2] Hayır. (EİA-Ed.)

yokluk Fakirlik.
(EİA-Ed.)

yok ötesi berisi “Gerçek
bu ve bunun
yorumlanacak tarafı
yok” anlamında
kullanılan bir ifade.
(EİA-Ed.)

yoksuzluk Yoksulluk.
(EİHİKA.Havs/
Edirne)

yoktan yaratmak Elde malzeme olmadığı halde yedirecek bir şeyler bulmak. (EİA-Ed.)

yokyonsul olmak Tamamen yoksul olmak. (EİA-Ed.)

yol [1] Yolculuk. (EİA-Ed.)

yol [2] Usûl, yöntem. (EİA-Ed.)

yola bakmak İnsanın uzakta olan bir yakınını beklemesi. (EİA-Ed.)

yola çekilmek Yola çıkmak, yola koyulmak. (EUMİA)

yol almak İlerlemek. (EİA-Ed.)

yol bulmak Çare bulmak. (EİA-Ed.)

yolca Yol boyunca. (EİA-Ed.)

yolcu [1] Yolculuğa çıkmış kimse. (EİA-Ed.)

yolcu [2] Ölmesi beklenen kişi. (EİA-Ed.)

yolculuk [1] Bir yerden başka yere gitmek. (EİA-Ed.)

yolculuk [2] Gidiş geliş süresi. (EİA-Ed.)

yol çatımı/yol çatırı Yol ayırımı. (TDOE)

yolluk [1] Yol için gerekli erzak. (EİA-Ed.)

yolluk [2] Üzerinde yürümek için serilen yaygı. (EİA-Ed.)

yolmak [1] Bitkileri çıkarmak veya koparmak. (EİA-Ed.)

yolmak [2] Kesilen bir kuşun tüylerini çıkarmak. (EİA-Ed.)

yoluk Saçı başı dağınık, düzensiz. (EİA-Ed.)

yoluna koymak İşi tutturmak. (EİA-Ed.)

yol vermek İşten çıkarmak. (DS.4294: Edirne;EİA-Ed.)

yonga Ağaçtan kesilen ve çeşitli amaçlar için kullanılan parça. (EİA-Ed.)

yonsul Yoksul. (EİA-Ed.)

yordam [1] Oranlama,
gözle ölçme. (DS.4298:
Ayşekadın-Edirne)

yordam [2] Kural,
yöntem. (EİA-Ed.)

yorgaca Boğmaca.
(DS.4300:Turpçular,
İpsala-Edirne)

yo:sam Yoksa. (TDOE)

yoz Yoz. Kuluçka
döneminden çıkmış
yumurta yapmayan
tavuk. (EİA-Ed.)

yozmak Tavuk,
kuluçkaya yatmaktan
çaymak, yumurtlamaz
olmak. (EİA-Ed.)

yozukmak Tavuk,
kuluçkaya yatmaktan
çaymak, yumurtlamaz
olmak. (DS.4306:
Edirne)

yozukturmak Ürkütüp
çaydırmak, ayırmak,
soğutmak. (DS.4306:
Edirne;EİA-Ed.)

yörümek Yürümek.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne;EUMİA:EİA-Ed.)

yörütme/yörüdmek
Yürütmek. (TDOE)

yörüyelek Yürüyerek.
(EİA-Ed.)

yövmiye Yevmiye.
(TDOE)

yufkalmak Sığılaşmak,
incelmek, zayıflamak.
(DS.4315:Edirne)

yufka yazmak Yufka
hamurunu açmak.
(TDOE)

yuk Yok. (İİA)

yultar Tasma. (DS.4316:
Taptık,Havsa-Edirne)

yumak Yumak, sarılmış
iplik topu. (EİA-Ed.)

yummak Yummak,
kapamak. (EİA-Ed.)

yumruklamak Hamur
veya benzeri bir
maddeyi yoğurmak.
(EİA-Ed.)

yumulmak [1]
Saldırmak. (DS.4319:
Abalar-Edirne;EİA-Ed.)

yumulmak [2] Başını
bacakları arasına
eğerek oturmak.
(EİA-Ed.)

yu:n Yığın. (EİA-Ed.)

yunuz balı: Yunus balığı. (KEİYKAD)

yurmak Yoğurmak. (İİA)

yu:rmak Yoğurmak. Katı veya toz durumundaki bir maddeyi herhangi bir sıvı ile karıştırarak hamur durumuna getirmek. (EİA-Ed.)

yurt Yoğurt. (İİA)

yu:rt Yoğurt. (EİA-Ed.)

yuurt Yoğurt. (TDOE)

yuvarlak [1] Loğ taşı, toprak damı düzlemek ve pekiştirmekte kullanılan taş silindir. (DS.4325:Değirmenci, Uzunköprü-Edirne)

yuvarlak [2] Top veya küre biçiminde toparlak şey. (EİA-Ed.)

yuvarlamak
Yuvarlamak.
Döndürerek yürütmek. (EİA-Ed.)

yük [1] Taşıt araçlarıyla taşınan eşyalar. (EİA-Ed.)

yük [2] Hayatın ağırlığı. (EİA-Ed.)

yük [3] Zor görev. (EİA-Ed.)

yüklenmek Taşımak. (EİA-Ed.)

yüklü [1] Yükü olan. (EİA-Ed.)

yüklü [2] Yapılacak çok işi olan kişi. (EİA-Ed.)

yüklü [3] Hamile, gebe. (EİA-Ed.)

yüklük Evlerde yatak, yorgan gibi şeyler koymaya yarayan, yerli, büyük dolap ya da yatak yorgan konulan yer. (EİA-Ed.)

yük olmak Birine masraf açmak, ağırlık olmak. (EİA-Ed.)

yüksük Yüzük. (EİA-Ed.)

yükünü tutmak Paralı bir işte çalışarak zenginlik sahibi olmak. (EİA-Ed.)

yürek [1] Kalp. (EİA-Ed.)

yürek [2] Cesaret. (EİA-Ed.)

yürek [3] Mide, karın, bağırsak, iç. (EİA-Ed.)

- yürük** Yörük. Göçebe.
(EİA-Ed.)
- yü:sek** Yüksek. (EİA-Ed.;
KEİYKAD;TDOE)
- yü:seklik/yü:sekgik/
yü:sekkik** Yükseklik.
(EİA-Ed.)
- yüsik** Yüzük. (İİA)
- yüssüz** Yüzsüz, arsız,
utanmaz. (EİA-Ed.)
- yüssüzlük** Yüzsüzlük,
arsızlık, sıkılmazlık.
(EİA-Ed.)
- yüz asmak** Somurtmak,
nefreti yüze vurmak.
(EİA-Ed.)
- yüz karası** İnsanları
utandıran kişi veya
davranış. (EİA-Ed.)
- yüzlük** Yüz liralık.
(EİA-Ed.)
- yüzmek** Soymak, çıplak
bırakmak. (EİA-Ed.)
- yüzü olmamak** Suçlu
durumda bulunmak.
(EİA-Ed.)
- yüzüstü bırakmak**
Görev veya sözünü
yerine getirememek.
(EİA-Ed.)

Z

zabın Zebun, zayıf, arık.
Aç. (TDOE)

za:met Zahmet, çile.
(EİA-Ed.;İİA)

**za:metli/za:metdi/
za:metti** Zahmetli,
zor. (EİA-Ed.)

za:metsiz Zahmetsiz,
kolay. (EİA-Ed.)

zana:t Meslek, zenaat,
iş. (EİA-Ed.)

zana:tlı Meslek sahibi.
(EİA-Ed.)

zana:tsiz Mesleksiz,
işsiz. (EİA-Ed.)

zaplamak Zaptetmek,
işkal etmek.
(KEİYKAD)

zar zor yapmak Bir şeyi
büyük güçlüklerle
yapmak. (EİA-Ed.)

zaptetmek Tutmak,
önlemek. (EİA-Ed.)

za:ti Zati, zaten. (TDOE)

za:tin Zaten. (EİHİKA.
Havsa/Edirne)

za:ya:t Zayıyat. (EİA-Ed.)

zebil [1] Bakımsız,
perişan. (EİA-Ed.)

zebil [2] Yok yere
harcanmış, dökülüp
saçılmış. (EİA-Ed.)

zem Kötülük. (EİA-Ed.)

zemerı Zemheri. Kara
kış. (EİA-Ed.)

zencevil Zencefil.
(EİHİKA.Havsa/
Edirne)

zenginnik Zengin olma
durumu, varlıklılık.
(EİA-Ed.)

zerde Düğün tatlısı.
(EİA-Ed.)

zere Zerre. (İİA)

zıkkım Zehir, zakkum.
(EİA-Ed.)

zıpçık Dar ve kısa giysi.
(EİA-Ed.)

zıpır Delişmen. (EİA-Ed.)

zırıldamak Kafa tutmak,
kavga etmek. (EİA-Ed.)

zırlıtlı [1] Gürültü.
(EİA-Ed.)

zırılı [2] Yakışksız
tartışma, kavga.
(EİA-Ed.)

zırlamak Telefonun
çalması: *Şindi geçan
a:şamı Saat dokuzda
baktım telefon zırlı.; bi-
da baktım ablam Ayten
are. (EİA-Ed.)*

zırınık Tutam, elçim, en
ufak parça. (EİA-Ed.)

zivana Testere biçiminde
açılır kapanır bağ
bıçağı. (EİA-Ed.)

zibidi [1] Parasız, işsiz,
başboş, kötü giyimli.
(EİA-Ed.)

zibidi [2] Kıskanç, cimri,
pinti. (EİA-Ed.)

zi:n Zihin, akıl. (EİA-Ed.)

zi:nep Zeynep, özel isim.
(EİA-Ed.;TDOE)

zi:nsiz Zihinsiz, akılsız.
(EİA-Ed.)

zitin Zeytin. (TDOE)

zi:tin Zeytin. (EİA-Ed.)

zoptirik Roman çocuğu,
şopar. (EİA-Ed.)

zorlu Güçlü, dayanıklı.
(EİA-Ed.)

zoruna Zorlukla.
(EİA-Ed.)

zoru olmak Sorunu veya
ihtiyacı olmak.
(EİA-Ed.)

zor zoruna Binbir
güçlülük; zorla, gayet
zorla. (EİA-Ed.)

zulum [1] Kötü, baskıcı.
(EİA-Ed.)

zulum [2] Yaramaz.
(EİA-Ed.)

zulum [3] Yaramaz
çocuk: *E:ey be seni
zulum gelirse urayı
bak kırçama kafanı
zulum çıkardığı.*
(EİA-Ed.)

zurnalak Zurna ile. (İİA)

zübüde Zübeyde, özel
isim. (EİA-Ed.;TDOE)

zümbül 15-20
santimetre
yüksekliğinde,
çiçekleri keskin
kokulu ve türlü renkli,
çok yıllık bir süs
bitkisi. Sumbul bot.
Zambakgillerden hoş
kokan soğanlı bir
çiçek. Sümbül.
Kırlarda yabanisi
evlerde kültürlüsü
yetiştir. (TDOE)

zü:re Zühre, özel isim.
(TDOE)

zü:rt Züğürt, parasız.
(TDOE)

KAYNAKÇA

- Açıköz, Halil; Yelten, Muhammet, *Kelime Grupları*, Doğu Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2005.
- Aksan, Doğan, *Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1995.
- Aktaş, Gönül Hüseyin, *Gümölcine Türk Ağzındaki Batı Kaynaklı Kelimeler. (Sözlük)*.
- Banguoğlu, Tahsin, *Ana Hatlarıyla Türk Grameri*, İstanbul 1940.
- Başkan, Özcan, “*Türkiye Köy Adları Üzerine Bir Deneme*”, 1970; TDAY Belleten, s.237-251.
- Beyaz, Emine Merve, *Uzunköprü Merkez ve Köyleri Ağzları (İnceleme-Metinler-Sözlük)*, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Edirne 2022.
- Buluç, Sadettin, “*Anadolu Ağzları Bibliyografyası*”, TM VII-VIII (1942), 327-333.
- Demir, Tufan, *Türkçe Dil Bilgisi*, Kurmay Yayınları, Ankara, 2004.
- Doğan, İsmail; Benli, Derya Yeşim, *Bulat Köyü Örneğinde Batı Trakya Gümölcine Ağzı*, Gece Kitaplığı, 2104.
- Doğan, Levent – Kaya, Nesrin – Oyar, Ahmet – Topaloğlu, Yüksel – Durmuş, Oğuzhan – Özden, Muharrem – Özden, Ersin; “*Üniversiteler için Türk Dili, Yazılı ve Sözlü Anlatım*” Kriter Yayınevi, İstanbul, 2008.
- Eren, M. Emin, “*Zonguldak - Bartın- Karabük İlleri Ağzları*”, 1997; Ankara, TDK Yayınları.
- Ergin, Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul 1958, 364 s.; 2.basıls: İstanbul 1962, 384 s.
- Erimer, K., “*Anadolu ve Rumeli ağzları üzerine bir bibliyografya denemesi*”, TDAY 1970, s. 211-236.
- Erten, Münir, “*Diyarbakır Ağzı*”, 1994; Ankara, TDK Yayınları
- Gabain, A. von, *Alttürkische Grammatik*, Leibzig 1942, -Alt. Gr.
 _____, “*Das Alttürkische*”, *Fundamenta*, 2-45
 _____, Gordlevskiy, V.A., *İzbranniya Soçineniya I, Gosudarstvo Seldjukidov Maloy Azii*, Moskova 1960
- Gemalmaz, Efrasiyap, “*Erzurum İli Ağzları I-II-III*”, 1978; Ankara, TDK Yayınları
- Gencan, Tahir Nejat, *Dilbilgisi*, Kanaat Yayınları; İstanbul, 1978.
- Gülsevin, Gürer, *Uşak İli Ağzları (Dil Özellikleri-Metinler-Sözlük)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2002.
- Gülensoy, T., “*24 Oğuz boyunun Anadolu’daki izleri*”, *Türk Halkbilim Araştırmaları Yıllığı 1977*, 73-98.

_____, “Türk fonetik transkripsiyonu üzerine”, *Türkoloji Der.*, VIII / 1979, 169-190.

_____, *Anadolu ve Rumeli Ağızları Bibliyografyası*, Ankara 1981

_____, *Türkçenin El Kitabı*, Bizim Gençlik Yayınları, Ankara, 1994.

_____, “Kütahya ve Yöresi Ağızları” ,Ankara, 1988.

Günay, Turgut, “Rize İli Ağızları”, 2003; Ankara, TDK Yayınları

Günşen, Ahmet; “Kırşehir ve Yöresi Ağızları Sözlüğü” , Ocak yayınları, Ankara, 2001.

Gür, Şen, Demet, Edirne İli Süloğlu İlçesi Ağzı (İnceleme-Metinler-Sözlük), Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Edirne-2020.

Haz. Çelik, Tahsin – Gülşen, Gülcan, Ongun, Deniz; “Bilecik Kültür Envanteri 2006”, Bilecik İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, İstanbul, 2006.

İmer, Kamile, “Batı Anadolu Ağızları Üzerine Gözlemler”, “Doğan Aksan Armağanı”, 1998; AÜ, DTCF Yayınları No:366, s.85

Kadır Oglarınan, Fatme, *Batı Trakya Ağzından Gelenek ve Görenekler*, Trakya Üniversitesi, Edeb. Fakültesi, Türk Dili ve Edeb. Böl., Bitirme Ödevi, Edirne, 2016.

Kalay, Emin, “Edirne İli Ağızları, inceleme-metin” TDK, Ankara, 1998

Karahan, Leyla, *Türkçe’de Sözdizimi*, Akçay Yayınları, Ankara, 1993.

_____, “Anadolu Ağızlarını Sınıflandırmada Kullanılabilecek Bazı Ölçüler”, 1992; Uluslararası Türk Dil Kongresi Bildirileri sf. 637-640.

_____, “Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması”, 1996; Ankara, TDK Yayınları I. Baskı.

Korkmaz, Zeynep, “Batı Anadolu ağızlarında aslı vokal uzunlukları hakkında”, *TDAY* 1953, 197-203

_____, *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2003.

_____, “Güney Batı Anadolu Ağızları”, Ankara 1956.- GBAA

_____, “Türkçe -acak / -ecek gelecek zaman (futurum) ekinin yapısı üzerine”, *DTCFD XVII / 1-2* (1959), 159-168.

_____, “Türk Dilinde -ça eki ve bu ekle yapılan isim teşkilleri üzerine bir deneme” *DTCFD XVII / 3-4* (1960), 275-358.

_____, *Türkçede eklerin kullanım şekilleri ve ek kalıplaşması olayları*, DTCF yayını: 124, Ankara 1962

_____, *Neuşehir ve yöresi ağızları*, Ankara 1963. –NYA

_____, “Kaşgarlı Mahmud ve Oğuz Türkçesi”, *TD XXVII / 253* (ekim1972),3-19.

- _____, “XI-XIII. yüzyıllar arasında Oğuzca”, *TDAY 1973-1974*, 41-48.
- _____, “Anadolu ağızları üzerinde araştırmaların bugünkü durumu ve karşılaştığı sorunlar”, *TDAY 1975-1976*, 143-172.
- _____, “Bartın ve Yöresi Ağızları Üzerine”, *Türkoloji Derg.*, I / I (1964), 103-141.
- _____, “Anadolu Ağızlarının Etnik Yapı İle İlişkisi Sorunu”, *TDAY 1971*, 21-46.
- Köprülü, M.F., *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu*, Ankara 1959; 2.basım: *Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşu*, Ankara 1972.
- Molla Ahmet, Chihal, *Batı Trakya Ağzıyla Gelenek ve Göreneklerin Anlatılması*, Trakya Üniversitesi, Edeb. Fakültesi, Türk Dili ve Edeb. Böl., Bitirme Ödevi, Edirne, 2016.
- Özden, Muharrem, *Batı-Trakya Gümülcine Ağız İncelemesi (Ses ve Şekil Bilgisi- Metinler- Söz Varlığı)*, Trakya Üniversitesi Yayınları, Yayın No:180, Kasım 2016.
- _____, “Bilecik İli Söğüt İlçesi ve Köyleri Ağız Araştırması” Trakya Üni. Sos. Bil. Ens. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Edirne, 2000.
- _____, “Bilecik İli Ağız İncelemesi (Ses ve Şekil Bilgisi-Metinler-Söz Varlığı)”, Paradigma Akademi, Çanakkale, 2015.
- Özkan, Mustafa – Tören, Hatice – Esin, Osman; “Yükseköğretimde Türk Dili – Yazılı ve Sözlü Anlatım”, Filiz Yayınevi, İstanbul, 2006
- Özçelik, Sadettin, “Urfa Merkez Ağzı”, 1997; Ankara, TDK Yayınları
- Parlatır, İsmail vd., *Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Cilt 1, 9.Baskı, Ankara, 1998.
- Sağır, Mukim, “Erzincan ve Yöresi Ağızları”, 1995; Ankara TDK Yayınları.
- Sümer, Faruk, “Osmanlı devrinde Anadolu’da yaşayan bazı Üçoklu Oğuz boylarına mensup teşekküller”, *İFM XI (1949-50)*, 437,508.
- _____, “Yıva Oğuz Boyuna Dair”, *TM IX (1951)*, 151,170.
- _____, “Bayatlar”, *TDED IV / 4 (1952)*, 373-417.
- _____, “XVI. asırda Anadolu, Suriye ve Irak’ta yaşayan Türk aşiretlerine umumî bir bakış”, *İFM XI / 1-4 (1949-50)*
- _____, “Bayındır, Peçenek ve Yüreğirler”, *DTCFD X / 2.3.4 (1953)*, 317-344.
- _____, “Bozoklu Oğuz Boylarına Dair”, *DTCFD XI / 1 (1953)*, 65-103.
- _____, “Avşarlara dair”, *Fuad Köprülü Armağanı*, İstanbul 1953, 453-478.
- _____, “Döğörlere dair”, *TM X (1953)*, 139-158.
- _____, “Anadolu’ya yalnız göçebe Türkler mi geldi?”, *Bellekten XXIV (Ekim 1960)*, S. 96, 567-594.

_____, “Oğuzlara dair destanî mahiyette eserler”, *DTCFD XVII / 3-4 (1960)*, 359-455.

_____, “Anadolu’da Moğollar”, *Selçuklu Araştırmaları Dergisi 1(1969)*, 1-147.

_____, *Oğuzlar – Türkmenler*, Ankara 1972(2.basıls).

Tarama Sözlüğü (I-VIII), Ankara 1963-1977. –TS I-VIII.

Şahin, İlhan, “*Osmanlı Döneminde Konar Göçerler*”, Eren Yayınevi, İstanbul, 2006.

Şahin, Muhammet, “*Türk Tarihi ve Kültürü*”, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara, 2006.

Şimşek, Adıye, *İskeçe İli Ağızları (İnceleme-Metinler-Dizin)*, Ege Üniversitesi Sosyaş Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Lehçeleri Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İzmir 2017.

Türk Dil Kurumu, *Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü I-VI*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2009.